

U S T A W A

z dnia

Prawo o aktach stanu cywilnego¹⁾

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb rejestracji stanu cywilnego oraz dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Art. 2. 1. Stanem cywilnym jest sytuacja prawna osoby wyrażona przez cechy indywidualizujące osobę, kształtowana przez zdarzenia naturalne, czynności prawne lub orzeczenia sądów, lub decyzje organów, stwierdzona w akcie stanu cywilnego.

2. Rejestracji stanu cywilnego dokonuje się w rejestrze stanu cywilnego w formie aktów stanu cywilnego.

3. Aktem stanu cywilnego jest wpis o urodzeniu, małżeństwie albo zgonie w rejestrze stanu cywilnego, wraz z treścią późniejszych wpisów wpływających na treść lub ważność tego aktu.

4. Akt stanu cywilnego jest sporządzony z chwilą dokonania wpisu o urodzeniu, małżeństwie albo zgonie w rejestrze stanu cywilnego.

5. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego innych niż akty stanu cywilnego dokonuje się w formie decyzji albo czynności materialno-technicznych.

6. Odmowa dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego następuje w formie decyzji administracyjnej.

Art. 3. Akty stanu cywilnego stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych; ich niezgodność z prawdą może być udowodniona jedynie w postępowaniu sądowym.

Art. 4. 1. Sądy przekazują urządnom stanu cywilnego odpisy prawomocnych orzeczeń stanowiących podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego lub mających wpływ na treść lub

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, ustawę z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawę z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji o ochronie zdrowia.

ważność aktu stanu cywilnego, wraz z adnotacją o dacie uprawomocnienia tych orzeczeń, w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Organy administracji publicznej przekazują urzędowi stanu cywilnego odpisy decyzji administracyjnych mających wpływ na treść lub ważność aktu stanu cywilnego, w terminie 7 dni od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna, z wyjątkiem decyzji administracyjnych o zmianie imienia lub nazwiska, które są przekazywane w trybie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414 oraz z 2010 r. Nr 217, poz. 1427).

Art. 5. 1. Rejestr stanu cywilnego jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w systemie teleinformatycznym.

2. Wpisu w rejestrze stanu cywilnego dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego lub zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego.

3. Dostęp do rejestru stanu cywilnego ma minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierownik urzędu stanu cywilnego, zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego oraz wojewoda w zakresie sprawowanego nadzoru.

Art. 6. 1. Rejestracja stanu cywilnego jest wykonywana przez gminy w urzędach stanu cywilnego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

2. Gmina jest okręgiem rejestracji stanu cywilnego.

3. Kierownikiem urzędu stanu cywilnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

4. W okręgach poniżej 50 000 mieszkańców wójt (burmistrz, prezydent miasta) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego.

5. W okręgach powyżej 50 000 mieszkańców wójt (burmistrz, prezydent miasta) zatrudnia inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić zastępcę lub zastępców kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 7. 1. Zmiana okręgu rejestracji stanu cywilnego może nastąpić przez ustalenie właściwości urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego lub przez ustalenie właściwości kilku urzędów stanu cywilnego w jednym okręgu rejestracji stanu cywilnego. Jeżeli nastąpiła zmiana właściwości okręgu rejestracji stanu cywilnego, kierownikiem urzędu stanu cywilnego właściwym do dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego jest kierownik urzędu stanu cywilnego, który przejął właściwość okręgu rejestracji stanu cywilnego.

2. Wojewoda, na wniosek gminy lub gmin lub po zasięgnięciu ich opinii, składa wniosek do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o zmianę okręgu rejestracji stanu cywilnego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, określa właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego lub właściwość kilku urzędów stanu cywilnego w jednym okręgu rejestracji stanu cywilnego, uwzględniając wskazane we wniosku okoliczności oraz liczbę zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, przemawiających za zmianą właściwości urzędu.

Art. 8. 1. Na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego oraz zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego może być zatrudniona osoba, która:

- 1) ma obywatelstwo polskie, pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada:
 - a) dyplom ukończenia wyższych studiów prawnych lub administracyjnych potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawnych lub administracyjnych za granicą uznany w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 191a ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 542, z późn. zm.²⁾) albo dyplom ukończenia studiów wyższych za granicą uznany za równoważny z polskim dyplomem potwierdzającym uzyskanie tytułu zawodowego magistra na podstawie umowy międzynarodowej lub w drodze nostryfikacji,
 - c) dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra i dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie administracji;
- 4) posiada łącznie co najmniej trzyletni staż pracy na stanowiskach urzędniczych w urzędach lub samorządowych jednostkach organizacyjnych, w służbie cywilnej,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768 i 821.

w urzędach państwowych lub w służbie zagranicznej, z wyjątkiem stanowisk pomocniczych i obsługi.

2. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do osób zatrudnionych na tych stanowiskach oraz do naboru na stanowisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.³⁾).

Art. 9. 1. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego są dokonywane przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.

2. Uprawnienia i obowiązki kierownika urzędu stanu cywilnego są wykonywane przez zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 10. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego może upoważnić pisemnie pracownika urzędu stanu cywilnego do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby oraz zamieszczania przypisków, z wyjątkiem przypisków zamieszczanych przy akcie stanu cywilnego na podstawie uznania orzeczenia organu państwa obcego lub na podstawie innego dokumentu pochodzącego od organu państwa obcego, a niewymagającego uznania albo odpisu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przekazanego do urzędu stanu cywilnego w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę informacji w zakresie stanu cywilnego.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może upoważnić pisemnie innego pracownika do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby oraz zamieszczania przypisków, z wyjątkiem przypisków zamieszczanych przy akcie stanu cywilnego na podstawie uznania orzeczenia organu państwa obcego lub na podstawie innego dokumentu pochodzącego od organu państwa obcego, a niewymagającego uznania albo odpisu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przekazanego do urzędu stanu cywilnego w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę informacji w zakresie stanu cywilnego.

3. Zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego nie może upoważnić pisemnie pracownika do dokonywania czynności, o których mowa w ust. 1.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 229, poz. 1494, z 2011 r. Nr 134, poz. 777 i Nr 201, poz. 1183 oraz z 2013 r. poz. 645.

Art. 11. 1. Właściwy miejscowo wojewoda sprawuje nadzór nad rejestracją stanu cywilnego.

2. Organem odwoławczym od rozstrzygnięć administracyjnych z zakresu rejestracji stanu cywilnego jest wojewoda.

Art. 12. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183), z wyłączeniem stosowania przepisów art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach załatwianych za pośrednictwem konsula.

2. Do spraw należących do właściwości konsulów stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.⁴⁾).

ROZDZIAŁ 2

Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego

Art. 13. 1. Urodzenie oraz małżeństwo rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce urodzenia albo zawarcia małżeństwa.

2. Zgon rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce zgonu lub miejsce znalezienia zwłok.

3. Małżeństwo zawarte przed konsulem rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

4. Urodzenie oraz zgon na polskim statku morskim lub powietrznym, okręcie wojennym lub wojskowym statku powietrznym rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

5. Zgon żołnierza w czynnej służbie wojskowej i innej osoby przydzielonej do jednostki wojskowej, poległych lub zmarłych w związku z działaniami wojennymi rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

6. W przypadku stwierdzenia zgonu lub uznania za zmarłego w postępowaniu sądowym zgon rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531, Nr 167, poz. 1131 oraz z 2012 r. poz. 161.

Art. 14. Zgłoszenia urodzenia dokonuje się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce urodzenia dziecka.

Art. 15. 1. Zawarcie małżeństwa następuje przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego wybranym przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo.

2. Zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439), zwanej dalej „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”, wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego wybrany przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo.

Art. 16. Zgłoszenia zgonu dokonuje się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce zgonu lub miejsce znalezienia zwłok.

Art. 17. W przypadku osoby, której osobisty udział w czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w siedzibie urzędu stanu cywilnego nie jest możliwy z powodu choroby, niepełnosprawności lub innej niedającej się pokonać przeszkody, czynności tej można dokonać w miejscu pobytu tej osoby, jeżeli pozwalają na to okoliczności.

Art. 18. Oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa lub oświadczenia małżonków, że dziecko będzie nosić takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, oraz oświadczenie małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa, można złożyć przed wybranym kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo konsulem.

ROZDZIAŁ 3

Rejestracja stanu cywilnego

Art. 19. 1. Akty stanu cywilnego oznacza się w rejestrze stanu cywilnego oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia: urodzenia, małżeństwa albo zgonu i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego.

2. W rejestrze stanu cywilnego prowadzi się rejestr uznań, w którym gromadzi się:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, datę i miejsce urodzenia matki dziecka oraz mężczyzny uznającego ojcostwo, numery PESEL tych osób, jeżeli zostały nadane;
- 2) nazwisko, imię (imiona), płeć, datę i miejsce urodzenia dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje po sporządzeniu aktu urodzenia, oraz numer PESEL dziecka, jeżeli został nadany;

- 3) datę i miejsce urodzenia oraz płeć dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje przed sporządzeniem aktu urodzenia, a po urodzeniu dziecka;
- 4) informację, że oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa zostało przyjęte przed urodzeniem się dziecka;
- 5) datę śmierci dziecka oraz informację o dacie powzięcia przez mężczyznę uznającego ojcostwo wiadomości o śmierci dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje po śmierci dziecka;
- 6) oznaczenie aktu urodzenia dziecka i urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, lub oznaczenie aktu zgonu dziecka oraz urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, jeżeli są znane;
- 7) datę złożenia przez mężczyznę oświadczenia, że dziecko pochodzi od niego;
- 8) datę złożenia przez matkę dziecka oświadczenia, że mężczyzna, który złożył oświadczenie, jest ojcem dziecka;
- 9) datę odmowy przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa;
- 10) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula przyjmującego oświadczenie lub odmawiającego przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa dziecka.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzący rejestr stanu cywilnego zapewnia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego możliwość realizacji zadań wynikających z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 20. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego występuje o nadanie numeru PESEL, który po nadaniu jest zamieszczany w rejestrze stanu cywilnego.

2. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz numer PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany.

Art. 21. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego przed rejestracją zdarzenia sprawdza, czy nie zostało ono uprzednio zarejestrowane w formie aktu stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1224 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371, z 2012 r. poz. 627 i 908, z 2013 r. poz. 628, 675 i 1247 i 1351 oraz z 2014 r. poz. 502 i 616.

2. Dokonując czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dokonuje sprawdzenia danych zawartych w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności.

Art. 22. Rejestracji stanu cywilnego dokonuje się na podstawie dowodów potwierdzających prawdziwość zgłoszonych danych. W przypadku uznania tych dowodów za niewystarczające, stan faktyczny ustala się w postępowaniu wyjaśniającym.

Art. 23. Informacje o okolicznościach i podstawie rejestracji urodzenia, małżeństwa albo zgonu zamieszcza się w akcie stanu cywilnego jako adnotację.

Art. 24. 1. Wpis wpływający na treść lub ważność aktu stanu cywilnego dołącza się do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej.

2. Wzmiankę dodatkową dołącza się na podstawie:

- 1) prawomocnych orzeczeń sądów;
- 2) ostatecznych decyzji administracyjnych i decyzji administracyjnych o zmianie imienia lub nazwiska;
- 3) odpisów aktów stanu cywilnego;
- 4) protokołów sporządzanych przez kierowników urzędów stanu cywilnego lub konsulów dla czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, które wymagają dołączenia wzmianek dodatkowych do aktów stanu cywilnego;
- 5) odpisu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego lub innych dokumentów pochodzących od organów obcego państwa niewymagających uznania;
- 6) innych dokumentów mających wpływ na treść lub ważność aktu.

3. Wzmiankę dodatkową o zmianie imienia lub nazwiska rodzica lub rodziców osoby pełnoletniej dołącza się do aktu urodzenia lub aktu małżeństwa tej osoby, o ile wystąpi ona z takim wnioskiem.

Art. 25. 1. Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.

2. Sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.

Art. 26. 1. Dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego lub dokumenty złożone po sporządzeniu aktu stanu cywilnego, stanowiące podstawę do

dołączenia wzmianki dodatkowej do aktu stanu cywilnego lub stanowiące podstawę zamieszczenia przypisku przy innych aktach stanu cywilnego stanowią akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego.

2. W aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego gromadzi się dokumenty, które nie podlegają zwrotowi. Na wniosek osoby, która przedkłada zagraniczny dokument stanu cywilnego, można wydać ten dokument, po uprzednim sporządzeniu kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego, jeżeli wnioskodawca nie ma możliwości ponownego uzyskania tego dokumentu.

3. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego są gromadzone w rejestrze stanu cywilnego, jeżeli zostały sporządzone w formie dokumentu elektronicznego. W rejestrze mogą być gromadzone akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego jako odwzorowanie cyfrowe lub może być zamieszczany opis tych dokumentów.

4. Dokumenty z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego na żądanie sądu, prokuratora, osoby, której akt dotyczy, lub osoby mającej interes prawny mogą być wydawane w formie dokumentu elektronicznego lub kopii lub wydruku dokumentu elektronicznego poświadczonych za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 27. 1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego zabezpiecza się przed uszkodzeniem, zniszczeniem, utratą oraz nieuprawnionym dostępem osób trzecich.

2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego przechowywane są w archiwum urzędu stanu cywilnego, w miejscu zapewniającym ich zabezpieczenie, a w razie potrzeby poddaje konserwacji.

3. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego mogą być wnoszone poza urząd stanu cywilnego za zgodą wojewody, wyrażoną w drodze postanowienia, lub w przypadku niebezpieczeństwa zagrażającego tym aktom.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) prowadzenia rejestru stanu cywilnego,
- 2) oznaczania w nim aktów stanu cywilnego,
- 3) prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego,

- 4) zabezpieczania akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego niesporządzonych w formie dokumentu elektronicznego w przypadku, o którym mowa w ust. 3
- uwzględniając konieczność zapewnienia kompletności danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego i ich przejrzystości, sprawnego funkcjonowania rejestru stanu cywilnego, ochrony danych osobowych i mając na względzie szczególny charakter akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Art. 28. 1. Akty stanu cywilnego oraz akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego kierownik urzędu stanu cywilnego przechowuje przez okres:

- 1) 100 lat – akty urodzenia oraz akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego dotyczące aktu urodzenia;
- 2) 80 lat – akty małżeństwa, akty zgonu oraz akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego dotyczące aktu małżeństwa i aktu zgonu.

2. Okresy, o których mowa w ust. 1, są liczone od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło sporządzenie aktu stanu cywilnego.

3. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 1, akty stanu cywilnego oraz akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego kierownik urzędu stanu cywilnego przekazuje w ciągu 2 lat do właściwego archiwum państwowego.

4. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 1, a przed przekazaniem aktów stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego do właściwego archiwum państwowego, ich udostępnianie przez kierownika urzędu stanu cywilnego następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2014 r. poz. 822).

Art. 29. 1. Nazwiskiem rodowym jest nazwisko zamieszczone w akcie urodzenia, a nazwiskiem jest nazwisko zamieszczone w akcie małżeństwa lub akcie zgonu; nazwiskiem osoby, która nie zawarła związku małżeńskiego jest nazwisko rodowe.

2. W akcie stanu cywilnego określa się stan cywilny osoby jako sytuację tej osoby w małżeństwie: panna, kawaler, zamężna, żonaty, rozwiedziona, rozwiedziony, wdowa, wdowiec.

3. Nazwiska i imiona cudzoziemców ustala się na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, a nazwiska i imiona rodziców dziecka i nazwisko dziecka cudzoziemców ustala się na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo rodziców.

Art. 30. 1. Miejscem zdarzenia jest miejscowość, w której nastąpiło urodzenie, zostało zawarte małżeństwo albo nastąpił zgon albo znaleziono zwłoki.

2. Nazwę miejscowości zamieszcza się w akcie stanu cywilnego zgodnie z krajowym rejestrem urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz urzędowych nazw miejscowości i ich części.

3. W przypadku zmiany nazwy miejscowości do aktu stanu cywilnego dołącza się z urzędu wzmiankę dodatkową o zmianie nazwy miejscowości.

4. Nazwę miejscowości położonej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się w pisowni ustalonej przez Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 31. 1. Dokumenty w języku obcym przedkłada się z urzędowym tłumaczeniem na język polski dokonywanym przez:

- 1) tłumacza przysięgłego wpisanego na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości;
- 2) tłumacza przysięgłego uprawnionego do dokonywania takich tłumaczeń w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG);
- 3) konsula.

2. Za dokumenty przetłumaczone przez konsula uznaje się również:

- 1) dokumenty w języku obcym przetłumaczone na język polski przez tłumacza w państwie przyjmującym i poświadczone przez konsula;
- 2) dokumenty przetłumaczone z języka rzadko występującego na język znany konsulowi, a następnie przetłumaczone przez konsula na język polski.

3. W przypadku braku tłumacza przysięgłego języka obcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokument zagraniczny potwierdzający stan cywilny w języku obcym może zostać przetłumaczony przez konsula lub uprawnionego pracownika przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa obcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 32. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego zapewnia udział biegłych lub tłumaczy, jeżeli nie potrafi samodzielnie porozumieć się z osobami uczestniczącymi w czynności zgłoszenia urodzenia lub zgonu.

2. Udział biegłego lub tłumacza przy składaniu oświadczeń przewidzianych w ustawie lub w procedurze związanej z zawarciem związku małżeńskiego zapewniają osoby składające te oświadczenia lub osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo, jeżeli nie potrafią porozumieć

się z kierownikiem urzędu stanu cywilnego. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo zapewniają udział biegłego lub tłumacza także wtedy, gdy świadkowie nie potrafią porozumieć się z kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

3. Biegłego lub tłumacza, z wyłączeniem biegłego sądowego oraz tłumacza przysięgłego, kierownik urzędu stanu cywilnego poucza o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁶⁾).

4. Biegły lub tłumacz składa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenie, że będzie wykonywał powierzone zadania sumiennie i bezstronnie, dochowując tajemnicy prawnie chronionej oraz kierując się w swoim postępowaniu uczciwością i etyką. Adnotację o złożeniu oświadczenia zamieszcza się w protokole czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

5. Biegły lub tłumacz biorący udział w czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, która wymaga sporządzenia protokołu, podpisują ten protokół.

Art. 33. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory, w tym w formie dokumentu elektronicznego:
 - a) odpisów zupełnych aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu,
 - b) odpisu zupełnego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości,
 - c) odpisów skróconych aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu,
 - d) odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe,
- 2) wzory protokołów:
 - a) zgłoszenia urodzenia,
 - b) uznania ojcostwa,
 - c) przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381, Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 538.

- d) przyjęcia oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa,
 - e) zgłoszenia zgonu,
 - f) przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - g) przyjęcia oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko,
 - h) przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion,
- 3) wzory zaświadczeń:
- a) potwierdzającego uznanie ojcostwa,
 - b) stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa,
 - c) stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego,
 - d) stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo,
 - e) o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, w tym w formie dokumentu elektronicznego,
 - f) o stanie cywilnym, w tym w formie dokumentu elektronicznego,
- 4) wzór zapewnienia, że osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa

– uwzględniając zakres danych wymagany do sporządzenia aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu oraz ich odpisów, danych koniecznych do uznania ojcostwa, informacji i danych w protokołach, oświadczeniach, zaświadczeniach lub zapewnieniu umożliwiających sporządzanie aktów stanu cywilnego.

Art. 34. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewnia kierownikom urzędów stanu cywilnego blankiety odpisów aktów stanu cywilnego, zaświadczeń o stanie cywilnym i zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo.

ROZDZIAŁ 4

Zmiany w aktach stanu cywilnego

Art. 35. 1. Akt stanu cywilnego, który zawiera dane niezgodne z danymi zawartymi w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub z innymi aktami stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych, albo

z zagranicznymi dokumentami stanu cywilnego, podlega sprostowaniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który go sporządził.

2. Sprostowanie aktu stanu cywilnego może być dokonane na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli w państwie wystawienia jest on uznawany za dokument stanu cywilnego, lub innego dokumentu zagranicznego potwierdzającego stan cywilny wydanego w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli zawierają one dane, które podlegają sprostowaniu, stwierdzają zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych.

3. Sprostowania aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu, na wniosek osoby, której ten akt dotyczy, lub jej przedstawiciela ustawowego, na wniosek osoby mającej w tym interes prawny lub prokuratora, w formie czynności materialno-technicznej.

4. Jeżeli sprostowania aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu lub na wniosek innej osoby niż ta, której akt dotyczy lub jej przedstawiciela ustawowego, kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia tę osobę o zamiarze sprostowania lub złożeniu wniosku o sprostowanie aktu stanu cywilnego.

5. Jeżeli sprostowania aktu małżeństwa dokonuje się na wniosek jednego z małżonków, kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia o złożeniu wniosku drugiego małżonka.

6. Do wniosku o sprostowanie aktu stanu cywilnego załącza się dokumenty, o których mowa w ust. 2.

7. Wnioskując o sprostowanie aktu stanu cywilnego na podstawie materiałów archiwalnych, do wniosku należy załączyć uwierzytelniony odpis lub wypis lub reprodukcję uwierzytelnioną z tych materiałów.

8. Kierownik urzędu stanu cywilnego, dokonując sprostowania w formie czynności materialno-technicznej, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny sprostowanego aktu stanu cywilnego.

Art. 36. Sprostowania aktu stanu cywilnego dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, na wniosek osoby zainteresowanej, prokuratora lub kierownika urzędu stanu cywilnego, jeżeli:

1) sprostowanie aktu stanu cywilnego jest niemożliwe na podstawie akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub innych aktów stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych albo zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, o których mowa w art. 35 ust. 2;

2) sprostowanie aktu stanu cywilnego przez kierownika urzędu stanu cywilnego nie jest możliwe wyłącznie na podstawie dokumentów wymienionych w pkt 1.

Art. 37. 1. Akt stanu cywilnego, który nie zawiera wszystkich wymaganych danych, uzupełnia kierownik urzędu stanu cywilnego, który go sporządził, na podstawie innych aktów stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego prowadzonych dla tego aktu i innych dokumentów mających wpływ na stan cywilny.

2. Uzupełnienia aktu stanu cywilnego można dokonać na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli w państwie wystawienia jest on uznawany za dokument stanu cywilnego, lub innego dokumentu zagranicznego potwierdzającego stan cywilny wydanego w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej osoby lub jej wstępnych.

3. Uzupełnienia aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu, na wniosek osoby, której ten akt dotyczy, lub jej przedstawiciela ustawowego, na wniosek osoby mającej w tym interes prawny lub prokuratora, w formie czynności materialno-technicznej.

4. Jeżeli uzupełnienia aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu lub na wniosek innej osoby niż ta, której akt dotyczy lub jej przedstawiciela ustawowego, kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia tę osobę o zamiarze uzupełnienia lub złożeniu wniosku o uzupełnienie aktu stanu cywilnego.

5. Jeżeli uzupełnienia aktu małżeństwa dokonuje się na wniosek jednego z małżonków, kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia o złożeniu wniosku drugiego małżonka.

6. Do wniosku o uzupełnienie aktu stanu cywilnego załącza się dokumenty, o których mowa w ust. 2.

7. Wnioskując o uzupełnienie aktu stanu cywilnego na podstawie materiałów archiwalnych, do wniosku należy załączyć uwierzytelniony odpis lub wypis lub reprodukcję uwierzytelnioną przez właściwy organ z tych materiałów.

8. Kierownik urzędu stanu cywilnego, dokonując w formie czynności materialno-technicznej uzupełnienia aktu stanu cywilnego, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny uzupełnionego aktu.

Art. 38. Uzupełnienia aktu zgonu dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, na wniosek osoby zainteresowanej lub prokuratora, jeżeli akt zgonu nie zawiera daty lub godziny zgonu, a dane te nie wynikają z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego stanowiących podstawę sporządzenia aktu zgonu.

Art. 39. 1. Unieważnienia aktu stanu cywilnego lub dołączonej do niego wzmianki dodatkowej dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, na wniosek osoby zainteresowanej, prokuratora lub kierownika urzędu stanu cywilnego, jeżeli akt ten lub wzmianka stwierdzają zdarzenie niezgodne z rzeczywistym stanem faktycznym lub stwierdzono uchybienia, które zmniejszają jego moc dowodową.

2. Jeżeli sąd unieważnił akt stanu cywilnego z przyczyn, o których mowa w ust. 1, może on postanowić o sporządzeniu nowego aktu stanu cywilnego.

Art. 40. Ustalenia treści aktu stanu cywilnego dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, jeżeli postanowił o sporządzeniu nowego aktu stanu cywilnego albo na wniosek osoby zainteresowanej, prokuratora lub kierownika urzędu stanu cywilnego, jeżeli:

- 1) unieważniony akt stanu cywilnego ma być zastąpiony nowym aktem;
- 2) akt urodzenia lub akt małżeństwa nie został sporządzony i nie może go sporządzić kierownik urzędu stanu cywilnego.

Art. 41. 1. Unieważnienia wzmianki dodatkowej dołączonej do niewłaściwego aktu stanu cywilnego dokonuje, z urzędu lub na wniosek osoby, której akt dotyczy, kierownik urzędu stanu cywilnego w formie czynności materialno-technicznej.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który unieważnił wzmiankę dodatkową, wydaje osobie, której akt dotyczy, odpis zupełny aktu stanu cywilnego.

Art. 42. 1. Unieważniony akt stanu cywilnego nie podlega ujawnieniu i nie wydaje się z niego odpisów.

2. W przypadku unieważnienia aktu stanu cywilnego na żądanie sądu wydaje się odpis zupełny tego aktu. Na wniosek osoby, której akt dotyczy, lub osoby mającej interes prawny można wydać odpis zupełny unieważnionego aktu stanu cywilnego.

3. Odpis zupełny unieważnionego aktu stanu cywilnego wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził ten akt.

Art. 43. Jeżeli sprostowania lub uzupełnienia aktu stanu cywilnego dokonano w formie czynności materialno-technicznej, to wydany odpis zupełny aktu stanu cywilnego uważa się za wydany na wniosek.

ROZDZIAŁ 5

Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego

Art. 44. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego wydaje z rejestru stanu cywilnego:

- 1) odpisy zupełne i odpisy skrócone aktów stanu cywilnego;
- 2) zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby;
- 3) zaświadczenie o stanie cywilnym.

2. Odpis zupełny aktu stanu cywilnego stanowi dosłowne powtórzenie treści aktu stanu cywilnego oraz treści dołączonych wzmianek dodatkowych. Treść przypisków zamieszcza się w odpisie zupełnym aktu stanu cywilnego na wniosek.

3. Odpis skrócony aktu stanu cywilnego zawiera treść aktu stanu cywilnego uwzględniającą treść dołączonych wzmianek dodatkowych.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, są ważne przez okres 6 miesięcy od daty ich sporządzenia.

5. Wniosek o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym lub zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego.

6. Odpis aktu stanu cywilnego, zaświadczenie o stanie cywilnym lub zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby mogą zostać wydane, na wniosek, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

7. We wniosku o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym składa się oświadczenie o nieistnieniu okoliczności, mających wpływa na stan cywilny nieodzwierciedlonych w rejestrze stanu cywilnego pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania. Składający oświadczenie jest zobowiązany do zawarcia we wniosku klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 45. Odpis aktu stanu cywilnego i zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby

wydaje się osobie, której akt dotyczy, lub jej małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, przedstawicielowi ustawowemu, opiekunowi, osobie, która wykaże w tym interes prawny, sądowi, prokuratorowi, organizacjom społecznym, jeżeli jest to zgodne z ich celem statutowym i przemawia za tym interes społeczny oraz organom administracji publicznej, jeżeli jest to konieczne do realizacji ich ustawowych zadań.

Art. 46. 1. Odpis zupełny aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości jest wydawany z urzędu po dokonaniu rejestracji zgonu osobie zgłaszającej to zdarzenie. Jeżeli zgon osoby o nieustalonej tożsamości nie został zarejestrowany w dniu jego zgłoszenia w związku z niedostępnością rejestru stanu cywilnego, niezwłocznie po dokonaniu jego rejestracji osobie zgłaszającej zgon są wydawane z urzędu dwa odpisy zupełne aktu zgonu.

2. Z aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości wydaje się tylko odpisy zupełne.

Art. 47. 1. Odpis skrócony aktu stanu cywilnego jest wydawany z urzędu po dokonaniu rejestracji zdarzenia osobie zgłaszającej to zdarzenie.

2. Jeżeli zgon osoby nie został zarejestrowany w dniu jego zgłoszenia w związku z niedostępnością rejestru stanu cywilnego, niezwłocznie po dokonaniu jego rejestracji osobie zgłaszającej zgon są wydawane z urzędu dwa odpisy skrócone aktu zgonu.

Art. 48. 1. Odpis skrócony aktu urodzenia zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz płeć dziecka;
- 2) kraj, datę i miejsce urodzenia;
- 3) nazwiska rodowe i imiona rodziców.

2. Odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe, poza danymi o których mowa w ust. 1, zawiera adnotację, że dziecko urodziło się martwe.

3. Odpis skrócony aktu małżeństwa zawiera:

- 1) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe małżonków, daty i miejsca ich urodzenia;
- 2) datę i miejsce zawarcia małżeństwa;
- 3) nazwiska rodowe i imiona rodziców osób, które zawarły małżeństwo;
- 4) nazwisko lub nazwiska małżonków, które będą nosić po zawarciu małżeństwa;
- 5) nazwisko małżonków, jeżeli jest inne niż w pkt 4;
- 6) nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa;
- 7) adnotację o ustaniu małżeństwa, jego unieważnieniu, ustaleniu nieistnienia małżeństwa, o separacji, o zniesieniu separacji, oznaczenie sądu oraz sygnaturę akt sprawy oraz datę uprawomocnienia orzeczenia, oznaczenie aktu zgonu.

4. Odpis skrócony aktu zgonu zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej;
- 2) stan cywilny osoby zmarłej;
- 3) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwisko rodowe małżonka osoby zmarłej, jeżeli w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim;
- 4) datę, godzinę i miejsce zgonu lub jeżeli nie są znane – datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok;
- 5) nazwiska rodowe i imiona rodziców osoby zmarłej.

Art. 49. 1. Zaświadczenie o stanie cywilnym zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia osoby, której stanu cywilnego dotyczy, płeć, imiona oraz nazwiska rodowe rodziców;
- 2) oznaczenie stanu cywilnego jako sytuacji osoby w małżeństwie.

2. Zaświadczenie o stanie cywilnym jest wydawane osobie, której dotyczy.

3. Zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, zawiera:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy;
- 2) informację, czy był sporządzany akt stanu cywilnego wskazanej osoby lub o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby.

Art. 50. 1. Dokumenty z rejestru stanu cywilnego wydaje się przez okresy ich przechowywania, o których mowa w art. 28 ust. 1.

2. Po upływie okresów przechowywania można wydać dokumenty z rejestru stanu cywilnego, jeżeli nie sporządzono aktu zgonu dla osoby, której dokumenty te dotyczą.

ROZDZIAŁ 6

Rodzaje aktów stanu cywilnego

Akt urodzenia

Art. 51. 1. Akt urodzenia sporządza się w dniu zgłoszenia urodzenia dziecka, a jeżeli zgłoszenie urodzenia nastąpiło w sposób określony w art. 17 – w następnym dniu roboczym po dniu zgłoszenia urodzenia.

2. Jeżeli dziecko urodziło się martwe, nie sporządza się aktu zgonu, a sporządza się akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe.

Art. 52. 1. Akt urodzenia sporządza się na podstawie karty urodzenia lub karty martwego urodzenia przekazanej przez podmiot wykonujący działalność leczniczą oraz protokołu zgłoszenia urodzenia.

2. Podmiot wykonujący działalność leczniczą pozyskuje i przetwarza dane: miejsce zamieszkania rodziców dziecka, w tym okres przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, o ile są znane, wykształcenie rodziców dziecka, informacje o stanie zdrowia dziecka: długość, ciężar ciała, punkty w skali Apgar oraz informacje o ciąży i porodzie: okres trwania ciąży i wielorakość oraz dane o poprzednich ciążach i porodach matki dziecka.

3. Podmiot wykonujący działalność leczniczą przekazuje dla celów statystyki publicznej dane, o których mowa w ust. 2, służbom statystyki publicznej.

Art. 53. 1. Kartę urodzenia przekazuje się kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia w terminie 3 dni od dnia jej sporządzenia.

2. Karta urodzenia zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL matki dziecka, jeżeli został nadany;
- 2) miejsce, datę, godzinę urodzenia dziecka;
- 3) płeć.

3. Karta martwego urodzenia zawiera dane wymagane w karcie urodzenia oraz informację, że dziecko urodziło się martwe. Kartę martwego urodzenia przekazuje się kierownikowi urzędu stanu cywilnego w terminie jednego dnia od dnia jej sporządzenia. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie płci dziecka, karty martwego urodzenia nie przekazuje się.

4. Karta urodzenia i karta martwego urodzenia jest przekazywana kierownikowi urzędu stanu cywilnego w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty urodzenia oraz wzór karty martwego urodzenia, w formie dokumentu elektronicznego, uwzględniając przejrzystość i kompletność wymaganych danych.

Art. 54. 1. Zgłoszenia urodzenia dziecka dokonuje się w terminie 21 dni od dnia sporządzenia karty urodzenia, a w przypadku gdy dziecko urodziło się martwe – w terminie 3 dni od dnia sporządzenia karty martwego urodzenia.

2. Jeżeli nie dokonano zgłoszenia urodzenia w terminie 21 dni od dnia sporządzenia karty urodzenia lub w terminie 3 dni od dnia sporządzenia karty martwego urodzenia, kierownik urzędu stanu cywilnego sporządza z urzędu akt urodzenia, na podstawie karty urodzenia albo karty martwego urodzenia, z adnotacją o sporządzeniu aktu z urzędu, oraz informuje rodziców dziecka o jego sporządzeniu.

Art. 55. 1. Akt urodzenia sporządza się z urzędu na podstawie karty urodzenia lub karty martwego urodzenia w przypadku powzięcia wiadomości przez kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce urodzenia dziecka, o śmierci matki dziecka niepozostającej w związku małżeńskim i braku uznania ojcostwa jej dziecka lub śmierci rodziców dziecka przed sporządzeniem aktu urodzenia albo w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dziecka, z adnotacją o sporządzeniu aktu z urzędu.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, w przypadkach wymienionych w ust. 1 i art. 54 ust. 2, wybiera dziecku imię z urzędu, z adnotacją zamieszczoną w akcie urodzenia o wyborze imienia z urzędu.

Art. 56. 1. Zgłoszenia urodzenia dokonuje matka lub ojciec dziecka posiadający pełną zdolność do czynności prawnych. Matka lub ojciec dziecka, którzy ukończyli 16 lat, dokonują zgłoszenia urodzenia, jeżeli posiadają ograniczoną zdolność do czynności prawnych. W pozostałych przypadkach zgłoszenia urodzenia dokonuje przedstawiciel ustawowy lub opiekun matki.

2. Zgłoszenia urodzenia można dokonać przez pełnomocnika.

3. Zgłoszenie urodzenia dokumentuje się w formie protokołu, który jest podpisywany przez osobę zgłaszającą i kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 57. Protokół zgłoszenia urodzenia zawiera:

- 1) nazwiska, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, datę i miejsce urodzenia rodziców dziecka, numery PESEL rodziców dziecka, jeżeli zostały nadane;
- 2) oświadczenie o wyborze imienia lub imion dziecka;
- 3) nazwisko dziecka;
- 4) datę i miejsce urodzenia dziecka;
- 5) obywatelstwo dziecka;
- 6) obywatelstwo rodziców dziecka;
- 7) nazwisko i imię osoby zgłaszającej urodzenie oraz oznaczenie dokumentu tożsamości tej osoby;

- 8) miejsce sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu lub miejsce sporządzenia aktu urodzenia każdego z rodziców dziecka i oznaczenie tych aktów;
- 9) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 10) adres do korespondencji osoby zgłaszającej urodzenie;
- 11) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego przyjmującego zgłoszenie.

Art. 58. 1. Osoba zgłaszająca urodzenie składa oświadczenie o wyborze nie więcej niż dwóch imion dla dziecka.

2. Wybrane imię lub imiona nie mogą być zamieszczone w akcie urodzenia w formie zdrobniałej oraz nie mogą mieć charakteru ośmieszającego lub nieprzyzwoitego.

3. Niezależnie od obywatelstwa i narodowości rodziców dziecka wybrane imię lub imiona mogą być imionami obcymi. Można wybrać imię, które nie wskazuje na płeć dziecka, ale w powszechnym znaczeniu jest przypisane do danej płci.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia przyjęcia oświadczenia o wyborze imienia lub imion dziecka, jeżeli wybrane imię lub imiona są w formie zdrobniałej lub mają charakter ośmieszający lub nieprzyzwoity lub nie wskazują na płeć dziecka, kierując się powszechnym znaczeniem imienia, i wybiera dziecku imię z urzędu, w formie decyzji administracyjnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu z adnotacją zamieszczoną w akcie urodzenia o wyborze imienia z urzędu.

Art. 59. Akt urodzenia zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) dziecka;
- 2) kraj, datę i miejsce urodzenia dziecka;
- 3) płeć dziecka;
- 4) nazwiska, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, datę i miejsce urodzenia rodziców dziecka;
- 5) nazwisko i imię osoby zgłaszającej urodzenie;
- 6) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności.

Art. 60. 1. Jeżeli nie zachodzi domniemanie, że mąż matki dziecka jest ojcem dziecka, dane ojca zamieszcza się w akcie urodzenia w razie uznania ojcostwa albo sądowego ustalenia ojcostwa.

2. Jeżeli nie nastąpiło uznanie ojcostwa albo sądowe ustalenie ojcostwa, w akcie urodzenia zamieszcza się jako imię ojca imię wskazane przez osobę zgłaszającą urodzenie, a w razie braku takiego wskazania, w akcie urodzenia zamieszcza się jako imię ojca imię

wybrane przez kierownika urzędu stanu cywilnego; jako nazwisko ojca i jego nazwisko rodowe zamieszcza się nazwisko matki z chwili urodzenia dziecka, z adnotacją o wpisaniu nazwiska matki i wybranego imienia jako danych ojca.

Art. 61. 1. Akt urodzenia dziecka nieznanymi rodziców sporządza się na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego.

2. Sąd opiekuńczy ustala dane dotyczące urodzenia dziecka po zasięgnięciu opinii osoby, pod której opieką dziecko się znajduje, nadaje dziecku nazwisko i imię oraz określa, jakie imiona rodziców i nazwiska rodowe będą zamieszczone w akcie urodzenia. Nazwisko nadane dziecku zamieszcza się jako nazwisko rodziców. W przypadku nieustalenia miejsca urodzenia dziecka, za miejsce urodzenia uważa się miejsce znalezienia dziecka.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do sporządzenia aktu urodzenia osoby pełnoletniej, której tożsamości nie można ustalić ze względu na jej ułomność fizyczną lub psychiczną albo nieznaną pochodzenie.

Art. 62. 1. Oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują rodzice dziecka i kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul.

2. Protokół uznania ojcostwa zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, datę i miejsce urodzenia matki dziecka oraz mężczyzny uznającego ojcostwo, numery PESEL tych osób, jeżeli zostały nadane, wraz z oznaczeniem dokumentów tożsamości;
- 2) nazwisko, imię (imiona), płeć, datę i miejsce urodzenia dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje po sporządzeniu aktu urodzenia, oraz numer PESEL dziecka, jeżeli został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia oraz płeć dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje przed sporządzeniem aktu urodzenia, a po urodzeniu dziecka;
- 4) datę śmierci dziecka oraz informację o dacie powzięcia przez mężczyznę uznającego ojcostwo wiadomości o śmierci dziecka, jeżeli uznanie ojcostwa następuje po śmierci dziecka;
- 5) informację, że oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa zostało przyjęte przed urodzeniem dziecka;
- 6) oświadczenie mężczyzny oraz matki dziecka, że nie doszło do uznania ojcostwa lub odmowy uznania ojcostwa oraz że nie toczy się sprawa o ustalenie ojcostwa;

- 7) informację o dopuszczalności uznania ojcostwa oraz braku wątpliwości co do pochodzenia dziecka;
- 8) informację o wyjaśnieniu osobom zamierzającym złożyć oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa przepisów regulujących obowiązki i prawa wynikające z uznania, przepisów o nazwisku dziecka oraz różnicy między uznaniem ojcostwa a przysposobieniem dziecka;
- 9) informację o złożeniu przez mężczyznę oświadczenia, że dziecko pochodzi od niego oraz datę złożenia tego oświadczenia;
- 10) informację o złożeniu przez matkę dziecka oświadczenia, że mężczyzna, który złożył oświadczenie, jest ojcem dziecka, oraz datę złożenia tego oświadczenia;
- 11) informację o złożeniu przez rodziców dziecka zgodnych oświadczeń o nazwisku dziecka lub informację o braku zgodnych oświadczeń;
- 12) informację, że dziecko, które ukończyło 13 lat, wyraziło zgodę na zmianę nazwiska, oraz jego podpis lub informację, że nie wyraziło zgody na zmianę nazwiska;
- 13) oznaczenie aktu urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, lub oznaczenie aktu zgonu dziecka oraz urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, jeżeli są znane;
- 14) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 15) adres do korespondencji rodziców dziecka;
- 16) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula przyjmującego oświadczenie.

3. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa, przesyła protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu.

4. Konsul, który przyjął oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa, przesyła niezwłocznie protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia.

5. Jeżeli uznanie ojcostwa następuje przed urodzeniem się dziecka, protokół przesyła się kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia w terminie 7 dni od dnia sporządzenia aktu urodzenia.

6. Jeżeli oświadczenie o uznaniu ojcostwa zostało złożone przed konsulem przed urodzeniem się dziecka, przekazuje on protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego

właściwemu ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka lub kierownikowi właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy, gdy rejestracja urodzenia matki nie nastąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka lub kierownik właściwy dla miasta stołecznego Warszawy przekazują protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia w terminie 7 dni od dnia sporządzenia aktu urodzenia.

7. Rejestracji oświadczenia o uznaniu ojcostwa w rejestrze uznań dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenie.

8. Oświadczenie o uznaniu ojcostwa złożone przed konsulem rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia, jeżeli uznanie następuje przed urodzeniem się dziecka – kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka, a gdy rejestracja urodzenia matki nie nastąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kierownik właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

9. Konsul wydaje rodzicom pisemne zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa, które zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia rodziców dziecka;
- 2) datę i miejsce przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa;
- 3) informację, czy uznanie ojcostwa dotyczy dziecka urodzonego, czy oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa zostało przyjęte przed urodzeniem dziecka, czy uznanie ojcostwa następuje po śmierci dziecka;
- 4) nazwisko i imię (imiona) dziecka, datę i miejsce urodzenia, płeć dziecka;
- 5) oznaczenie aktu urodzenia dziecka i urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, lub oznaczenie aktu zgonu dziecka oraz urzędu stanu cywilnego, w którym został sporządzony, jeżeli są zawarte w protokole przyjęcia oświadczenia o uznaniu ojcostwa.

10. Kierownik urzędu stanu cywilnego może wydać, na wniosek matki lub ojca dziecka, pisemne zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa.

Art. 63. 1. Jeżeli kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul odmówił przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, powiadamia pisemnie matkę dziecka

i mężczyzną, który twierdzi, że jest ojcem dziecka, w terminie 7 dni od dnia odmowy, o przyczynach odmowy i możliwości uznania ojcostwa przed sądem opiekuńczym.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który odmówił przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, rejestruje tę odmowę w rejestrze uznań.

3. Jeżeli odmawiającym jest konsul, odmowę w rejestrze uznań rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia, jeżeli uznanie następuje przed urodzeniem się dziecka – kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka, a gdy rejestracja urodzenia matki nie nastąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.

Art. 64. Jeżeli uznanie ojcostwa nastąpiło przed urodzeniem się dziecka lub przed sporządzeniem aktu urodzenia albo gdy uznanie ojcostwa następuje przy sporządzeniu aktu urodzenia, akt urodzenia sporządza się jak dla dziecka, wobec którego zachodzi domniemanie, że pochodzi od męża matki.

Art. 65. 1. Jeżeli uznanie ojcostwa albo sądowe ustalenie ojcostwa następuje po sporządzeniu aktu urodzenia, do aktu urodzenia dołącza się o tym wzmiankę dodatkową.

2. W przypadku ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa do aktu urodzenia dołącza się wzmiankę dodatkową w zakresie danych wynikających z orzeczenia sądu.

Art. 66. 1. W przypadku obalenia domniemania ojcostwa męża matki sporządza się nowy akt urodzenia, jeżeli sąd opiekuńczy tak postanowi.

2. Jeżeli zaprzeczenie ojcostwa męża matki nastąpiło po śmierci dziecka, sąd może postanowić o sporządzeniu nowego aktu zgonu.

3. Jeżeli sąd nie postanowił o sporządzeniu nowego aktu urodzenia lub aktu zgonu do aktu urodzenia lub do aktu zgonu dołącza się wzmiankę dodatkową w zakresie danych wynikających z orzeczenia sądu.

4. W przypadku sporządzenia nowego aktu urodzenia lub aktu zgonu do dotychczasowego aktu urodzenia lub aktu zgonu dołącza się wzmiankę dodatkową o jego nieujawnianiu oraz o sporządzeniu nowego aktu urodzenia lub aktu zgonu.

5. Jeżeli w chwili sporządzenia nowego aktu urodzenia nie nastąpiło uznanie ojcostwa ani sądowe ustalenie ojcostwa, w akcie urodzenia jako imię ojca zamieszcza się imię wskazane przez matkę dziecka, a w razie braku takiego wskazania, w akcie urodzenia zamieszcza się jako imię ojca imię wybrane przez kierownika urzędu stanu cywilnego; jako

nazwisko ojca i jego nazwisko rodowe zamieszcza się nazwisko matki z chwili urodzenia dziecka, z adnotacją o zamieszczeniu nazwiska matki i wybranego imienia jako danych ojca.

6. Na żądanie sądu wydaje się wyłącznie odpis zupełny dotychczasowego aktu urodzenia lub aktu zgonu.

7. Na wniosek dziecka po osiągnięciu przez nie pełnoletności wydaje się odpis zupełny dotychczasowego aktu urodzenia wraz z dokumentami z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w formie dokumentu elektronicznego lub kopii, lub wydruku dokumentu elektronicznego poświadczonych za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 67. 1. Przyjęcie przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują składający oświadczenie i kierownik urzędu stanu cywilnego.

2. Protokół przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, miejsce i datę urodzenia rodziców dziecka oraz numery PESEL rodziców, jeżeli zostały nadane;
- 2) informację o miejscu sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu;
- 3) nazwisko dziecka wynikające z aktu małżeństwa rodziców lub informację o braku oświadczenia o wyborze nazwiska dla dziecka;
- 4) oświadczenie rodziców o nazwisku dziecka;
- 5) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 6) adres do korespondencji rodziców dziecka;
- 7) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia.

3. Protokół przesyła się kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa rodziców dziecka w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, który dołącza do aktu małżeństwa wzmiankę dodatkową o nazwisku dziecka.

Art. 68. 1. Jeżeli matka lub ojciec małoletniego dziecka zawarli małżeństwo z osobą, która nie jest ojcem lub matką tego dziecka, przyjęcie przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub przez konsula oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują składający oświadczenie i kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul.

2. Protokół przyjęcia oświadczeń zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia rodzica dziecka oraz jego małżonka, informację o miejscu sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu oraz numer PESEL rodzica, jeżeli został nadany;
- 2) nazwisko, imię (imiona) dziecka, miejsce sporządzenia aktu urodzenia i oznaczenie tego aktu oraz numer PESEL dziecka, jeżeli został nadany;
- 3) informację o złożeniu oświadczeń, że dziecko będzie nosiło nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko;
- 4) informację o dopuszczalności nadania dziecku nazwiska, jakie nosi albo nosiłoby wspólne dziecko małżonków;
- 5) informację, że dziecko, które ukończyło 13 lat, wyraziło zgodę na zmianę nazwiska, oraz jego podpis lub informację, że nie wyraziło zgody na zmianę nazwiska;
- 6) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 7) adres do korespondencji małżonków;
- 8) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula, który przyjął oświadczenie.

3. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, przesyła protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o nazwisku dziecka.

4. Konsul, który przyjął oświadczenia małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, przesyła niezwłocznie protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o nazwisku dziecka.

Art. 69. 1. Rodzice mogą złożyć przed wybranym kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub przed konsulem oświadczenie o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia jego sporządzenia.

2. Zmiana imienia może polegać na zastąpieniu wybranego imienia innym imieniem, zastąpieniu dwóch imion jednym imieniem lub odwrotnie, dodaniu drugiego imienia, zmianie pisowni imienia lub imion lub zmianie kolejności imion dziecka.

3. Do oświadczeń o wyborze imienia stosuje się przepisy art. 58. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia przyjęcia oświadczenia, jeżeli nie został zachowany termin dla jego złożenia.

4. Oświadczenie o zmianie imienia lub imion dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują rodzice dziecka i kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul.

5. Protokół przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona) oraz nazwiska rodowe, datę i miejsce urodzenia rodziców dziecka, a także numery PESEL rodziców, jeżeli zostały nadane;
- 2) nazwisko, imię (imiona) dziecka, miejsce sporządzenia aktu urodzenia i oznaczenie tego aktu urodzenia oraz numer PESEL dziecka, jeżeli został nadany;
- 3) informację o złożeniu oświadczenia o zmianie imienia lub imion dziecka;
- 4) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 5) adres do korespondencji rodziców dziecka;
- 6) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula, który przyjął oświadczenie.

6. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia rodziców dziecka, o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia, przesyła protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o zmianie imienia lub imion.

7. Konsul, który przyjął oświadczenia rodziców dziecka, o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia, przesyła niezwłocznie protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o zmianie imienia lub imion.

Art. 70. 1. W przypadku przysposobienia, na które rodzice dziecka przed sądem opiekuńczym wyrazili zgodę bez wskazania osoby przysposabiającego, sporządza się dla przysposobionego nowy akt urodzenia.

2. Jeżeli przysposabiają wspólnie małżonkowie, w akcie urodzenia przysposobionego zamieszcza się przysposabiających jako rodziców przysposobionego.

3. Jeżeli przysposabia osoba niepozostająca w związku małżeńskim lub małżonek przysposabia dziecko nie pochodzące od drugiego małżonka, w akcie urodzenia przysposobionego zamieszcza się przysposabiającego jako rodzica dziecka, a jako imię

drugiego z rodziców zamieszcza się imię wskazane przez przysposabiającego, a jako nazwisko drugiego z rodziców i jego nazwisko rodowe – nazwisko przysposabiającego.

Art. 71. 1. Jeżeli przez przysposobienie powstają skutki określone w art. 121 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, do aktu urodzenia przysposobionego dołącza się wzmiankę dodatkową o przysposobieniu.

2. Na wniosek przysposabiającego, za zgodą przysposobionego, który ukończył lat 13, albo na wniosek przysposobionego, za zgodą przysposabiającego, sąd opiekuńczy może postanowić o sporządzeniu dla przysposobionego nowego aktu urodzenia. Przepisy art. 118 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosuje się odpowiednio.

3. Dane rodziców w treści wzmianki dodatkowej o przysposobieniu oraz w nowym akcie urodzenia, o którym mowa w ust. 2, ustala się na zasadach określonych w art. 70 ust. 2 i 3.

4. Jeżeli przysposabia mąż matki lub żona ojca dziecka, w akcie urodzenia przysposobionego lub w treści wzmianki dodatkowej o przysposobieniu zamieszcza się przysposabiającego jako rodzica dziecka.

Art. 72. 1. Jeżeli w wyniku przysposobienia sporządzono nowy akt urodzenia, do dotychczasowego aktu urodzenia przysposobionego dołącza się wzmiankę dodatkową o jego nieujawnianiu oraz o sporządzeniu nowego aktu urodzenia.

2. Na żądanie sądu wydaje się wyłącznie odpis zupełny dotychczasowego aktu urodzenia.

3. Na wniosek przysposobionego po osiągnięciu przez niego pełnoletności wydaje się odpis zupełny dotychczasowego aktu urodzenia wraz z dokumentami z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w formie dokumentu elektronicznego lub kopii, lub wydruku dokumentu elektronicznego poświadczonych za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 73. 1. W przypadku rozwiązania stosunku przysposobienia sąd w postępowaniu nieprocesowym unieważnia nowy akt urodzenia przysposobionego, który nie podlega ujawnieniu, a w dotychczasowym akcie urodzenia przysposobionego sąd unieważnia wzmiankę dodatkową, o której mowa w art. 72 ust. 1, oraz postanawia o dołączeniu wzmianki dodatkowej o imieniu lub imionach i nazwisku noszonym po rozwiązaniu stosunku przysposobienia.

2. Wyrok sądu rozwiązujący stosunek przysposobienia przekazuje się również do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt małżeństwa przysposobionego, oraz kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia dziecka, w którym przysposobiony jest wskazany jako ojciec lub matka dziecka, w celu dołączenia również do tych aktów wzmianki dodatkowej o zmianie imienia i nazwiska rodowego przysposobionego.

Art. 74. 1. Jeżeli przez przysposobienie powstają skutki określone w art. 124 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, do aktu urodzenia przysposobianego dołącza się wzmiankę dodatkową o przysposobieniu, w której treści dane rodziców ustala się na zasadach określonych w art. 70 ust. 2 i 3 oraz art. 71 ust. 4.

2. Sąd w sprawie wniosku o przysposobienie na wniosek przysposabiającego i za zgodą osób, których zgoda do przysposobienia jest potrzebna, może wyłączyć możliwość wskazywania w odpisach skróconych przysposabiającego lub przysposabiających jako rodziców dziecka.

Akt małżeństwa

Art. 75. 1. Osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo osobiście przedstawia dokument tożsamości kierownikowi urzędu stanu cywilnego lub konsulowi, przed którym małżeństwo ma być zawarte, lub kierownikowi urzędu stanu cywilnego, który ma wydać zaświadczenie, o którym mowa w art. 4¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, oraz składa:

- 1) pisemne zapewnienie, że nie wie o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zwane dalej „zapewnieniem”;
- 2) zezwolenie na zawarcie małżeństwa, jeżeli tego wymagają przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

2. Jeżeli oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński ma być złożone przed konsulem, osoba zamierzająca wstąpić w związek małżeński przedkłada również odpis aktu urodzenia, a jeżeli pozostawała uprzednio w związku małżeńskim – odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu nieistnienia albo odpis aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa.

3. Jeżeli oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński ma być złożone przez pełnomocnika, osoba zamierzająca wstąpić w związek małżeński przedkłada również zezwolenie sądu na złożenie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przez pełnomocnika oraz pełnomocnictwo.

4. Zapewnienie zawiera:

- 1) nazwiska i imiona osób zamierzających zawrzeć małżeństwo, ich nazwiska rodowe, jeżeli można je ustalić, stan cywilny, obywatelstwo, miejsce i datę urodzenia, numer PESEL, jeżeli został nadany, oraz oznaczenie przedstawionego dokumentu tożsamości;
- 2) jeżeli osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo pozostawała uprzednio w związku małżeńskim albo prawomocnie stwierdzono nieistnienie małżeństwa – wskazanie miejsca zawarcia małżeństwa;
- 3) informację o wspólnych dzieciach osób zamierzających zawrzeć małżeństwo oraz oznaczenie ich aktów urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym zostały sporządzone, jeżeli są znane;
- 4) nazwiska, imiona oraz nazwiska rodowe rodziców każdej z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo;
- 5) jeżeli małżeństwo ma zostać zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – oświadczenia o nazwisku (nazwiskach), które będą nosić osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo po jego zawarciu, oraz oświadczenia o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa;
- 6) oświadczenie, że nie zachodzą przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa określone w art. 10–15 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;
- 7) pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania;
- 8) adres do korespondencji osób zamierzających zawrzeć małżeństwo;
- 9) podpisy osób zamierzających zawrzeć małżeństwo oraz kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula przyjmującego zapewnienie.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 6, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania. Pouczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 7, zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Zapewnienie zawiera adnotację o wyznaczonej dacie zawarcia związku małżeńskiego oraz o zweryfikowaniu danych przedstawionych w zapewnieniu przez osobę zamierzającą zawrzeć małżeństwo, ze wskazaniem dokumentów, na podstawie których dokonano weryfikacji lub oznaczenia aktów stanu cywilnego.

7. Kierownik urzędu stanu cywilnego pozyskuje do zapewnienia od osób zamierzających zawrzeć małżeństwo i przetwarza informacje o ich wykształceniu, miejscu

ich zamieszkania, w tym o okresie przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy.

8. Kierownik urzędu stanu cywilnego przekazuje dla celów statystyki publicznej informacje, o których mowa w ust. 7, służbom statystyki publicznej.

9. Zapewnienie jest ważne przez okres 6 miesięcy od daty jego złożenia przez obie osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo.

10. Zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem terminu, o którym mowa w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul udzielają na piśmie.

Art. 76. Obywatel polski, który zamierza wstąpić w związek małżeński, lecz nie posiada aktów stanu cywilnego sporządzonych w Rzeczypospolitej Polskiej, składa zagraniczny dokument stanu cywilnego lub inny dokument wydany w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, potwierdzający urodzenie, a jeżeli osoba pozostawała uprzednio w związku małżeńskim – potwierdzający małżeństwo, wraz z dokumentem potwierdzającym ustanie lub unieważnienie tego małżeństwa albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa.

Art. 77. Dokumentami potwierdzającymi ustanie, unieważnienie albo stwierdzenie nieistnienia małżeństwa są w szczególności:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu lub odpis prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu lub uznaniu za zmarłego poprzedniego małżonka;
- 2) odpis prawomocnego orzeczenia sądu o rozwodzie;
- 3) odpis prawomocnego orzeczenia sądu o unieważnieniu małżeństwa;
- 4) odpis prawomocnego orzeczenia sądu ustalającego nieistnienie małżeństwa.

Art. 78. 1. Cudzoziemiec zamierzający zawrzeć małżeństwo składa:

- 1) zapewnienie;
- 2) odpis aktu urodzenia, a jeżeli pozostawał uprzednio w związku małżeńskim – odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu nieistnienia albo odpis aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa, jeżeli na podstawie pozostałych składanych dokumentów nie można ustalić danych niezbędnych do sporządzenia aktu małżeństwa;

3) dokument stwierdzający, że zgodnie z właściwym prawem może zawrzeć małżeństwo, chyba że na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 80, poz. 432) jego możliwość zawarcia małżeństwa jest oceniana na podstawie prawa polskiego.

2. Jeżeli otrzymanie dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody, sąd w postępowaniu nieprocesowym na wniosek cudzoziemca może go zwolnić od złożenia tego dokumentu. W postępowaniu o zwolnienie cudzoziemca od złożenia dokumentu sąd na podstawie właściwego prawa ustala, czy osoba ta może zawrzeć małżeństwo.

Art. 79. 1. Obywatele polscy przebywający poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, którzy chcą zawrzeć małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, składają zapewnienie konsulowi, który przekazuje je niezwłocznie wskazanemu kierownikowi urzędu stanu cywilnego.

2. Konsul może przyjąć również zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, jeżeli małżeństwo ma być zawarte przez obywatela polskiego i cudzoziemca, jeżeli cudzoziemiec przedłoży konsulowi dodatkowo dokument stwierdzający, że zgodnie z właściwym prawem może zawrzeć małżeństwo.

Art. 80. Jeżeli małżeństwo ma być zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, kierownik urzędu stanu cywilnego na podstawie zapewnienia wydaje pisemne zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, które zawiera:

- 1) nazwiska i imiona osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo, nazwiska rodowe, stan cywilny oraz datę i miejsce urodzenia;
- 2) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców osób zamierzających zawrzeć małżeństwo;
- 3) nazwisko, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa;
- 4) zgodne oświadczenie w sprawie nazwisk przyszłych dzieci;
- 5) zapewnienie, że nie zachodzą przeszkody, o których mowa w art. 10–15 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. 81. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt małżeństwa na podstawie zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek

małżeński zostały złożone w obecności duchownego, występuje w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia aktu małżeństwa do kierownika urzędu stanu cywilnego, który przyjął zapewnienie, o przesłanie zapewnienia wraz z zezwoleniem na wstąpienie w związek małżeński w przypadkach wymaganych przez Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął zapewnienie, przesyła je w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania wystąpienia.

Art. 82. 1. Jeżeli małżeństwo ma być zawarte poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez obywatela polskiego lub cudzoziemca, którego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe możliwość zawarcia małżeństwa jest oceniana na podstawie prawa polskiego, mogą oni otrzymać zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim mogą zawrzeć małżeństwo.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia dokument tożsamości oraz składa do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego:

- 1) zapewnienie;
- 2) dokument potwierdzający stan cywilny przyszłego małżonka.

3. O wydanie przez konsula zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, może wystąpić obywatel polski, który przedkłada dokumenty wymienione w ust. 2 oraz odpis aktu urodzenia, a jeżeli pozostawał uprzednio w związku małżeńskim – odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu nieistnienia albo odpis aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa.

4. Osoba, o której mowa w ust. 1, która nie posiada aktów stanu cywilnego sporządzonych w Rzeczypospolitej Polskiej, składa zagraniczny dokument stanu cywilnego lub inny dokument wydany w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, potwierdzający urodzenie, a jeżeli osoba pozostawała uprzednio w związku małżeńskim, potwierdzający małżeństwo, wraz z dokumentem potwierdzającym ustanie lub unieważnienie tego małżeństwa, albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa.

5. Pisemne zaświadczenie, o którym mowa ust. 1, zawiera:

- 1) nazwisko i imię (imiona) osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, nazwisko rodowe, płeć, stan cywilny, miejsce i datę urodzenia, obywatelstwo oraz nazwisko i imię (imiona), nazwisko rodowe jej rodziców;

- 2) nazwisko, imię (imiona), płeć, miejsce i datę urodzenia i obywatelstwo drugiego z przyszłych małżonków oraz nazwisko rodowe, jeżeli można je ustalić;
 - 3) adnotację o możliwości zawarcia małżeństwa zgodnie z prawem polskim.
6. Zaświadczenie jest ważne przez okres 6 miesięcy od daty jego sporządzenia.

Art. 83. 1. Przed wezwaniem do złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul sprawdzają tożsamość osób zamierzających zawrzeć małżeństwo oraz wskazanych przez nich świadków.

2. Złożenie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują osoby wstępujące w związek małżeński, świadkowie oraz kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul.

Art. 84. 1. Zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu lub konsulem następuje z zachowaniem uroczystej formy.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński nosi zawieszony na szyi na wierzchu ubioru insygnia z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Wszyscy obecni przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński przyjmują pozycję stojącą, z wyjątkiem osób, które ze względu na stan zdrowia lub podeszły wiek nie mogą jej przyjąć.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć, na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, jeżeli jest ona w stanie zagrożenia życia lub zdrowia albo jest pozbawiona wolności.

5. Na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, jeżeli wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewnia zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

6. Jeżeli kierownik urzędu stanu cywilnego nie może przyjąć oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w terminie wskazanym przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo albo wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa nie zapewnia zachowania uroczystej formy oraz bezpieczeństwa obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu

w związek małżeński, pisemnie odmawia on przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński we wskazanym terminie lub miejscu.

7. Jeżeli przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński na wniosek nastąpiło w miejscu, o którym mowa w ust. 5, pobiera się opłatę dodatkową, która stanowi dochód gminy. Na realizację czynności nie przyznaje się dotacji celowej z budżetu państwa.

8. Opłata dodatkowa ma na celu pokrycie kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego i nie może przekroczyć 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.⁷⁾).

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając wzory stosowane przy określaniu insygniów władzy.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, uwzględniając zryczałtowane koszty udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego.

Art. 85. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym.

2. Jeżeli zawarcie małżeństwa nastąpiło przed konsulem, przesyła on niezwłocznie protokół złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Akt małżeństwa sporządza się najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania protokołu złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

3. Jeżeli zawarcie małżeństwa nastąpiło w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, akt małżeństwa sporządza się najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1717 i 1734, z 2014 r. poz. 496, 567, 683 i 684.

Art. 86. 1. Akt małżeństwa sporządza się na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

2. Protokół zawiera:

- 1) nazwiska i imiona osób, które zawierają małżeństwo, nazwiska rodowe, stan cywilny oraz datę i miejsce urodzenia;
- 2) miejsce i datę zawarcia małżeństwa;
- 3) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców osób zawierających małżeństwo;
- 4) nazwisko, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa;
- 5) zgodne oświadczenie w sprawie nazwisk dzieci zrodzonych z tego małżeństwa;
- 6) nazwiska i imiona świadków;
- 7) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 8) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula przyjmującego oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński.

3. Akt małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sporządza się na podstawie zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, które zawiera:

- 1) nazwiska i imiona osób zawierających związek małżeński oraz świadków;
- 2) miejsce i datę zawarcia małżeństwa;
- 3) nazwisko, imię (imiona) oraz stanowisko duchownego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński;
- 4) nazwę i adres jednostki organizacyjnej kościoła lub związku wyznaniowego sporządzającego zaświadczenie oraz nazwisko i imię (imiona) osoby sporządzającej zaświadczenie;
- 5) informację według prawa jakiego kościoła lub związku wyznaniowego małżeństwo zostało zawarte.

4. Jeżeli zaświadczenia, o których mowa w ust. 3, przekazane do urzędu stanu cywilnego przez nadanie jako przesyłka polecona w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529) zostały utracone przed dotarciem do tego urzędu stanu cywilnego, kierownik tego urzędu zwraca się do duchownego o potwierdzenie treści utraconego zaświadczenia oraz dostarczenie dowodu nadania przesyłki.

5. Kierownik urzędu stanu cywilnego sporządza akt małżeństwa, jeżeli stwierdzi, że zachowany został termin, o którym mowa w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Jeżeli nie zachowano wskazanego terminu, kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia sporządzenia aktu małżeństwa.

6. Kierownik urzędu stanu cywilnego przekazuje dla celów statystyki publicznej informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 5, służbom statystyki publicznej oraz nazwę kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli małżeństwo zawarte według prawa kościelnego lub związku wyznaniowego wywołuje skutki cywilnoprawne.

Art. 87. 1. Akt małżeństwa zawiera:

- 1) nazwiska i imiona osób, które zawarły małżeństwo, nazwiska rodowe, stan cywilny oraz datę i miejsce urodzenia;
- 2) miejsce i datę zawarcia małżeństwa;
- 3) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców osób, które zawarły małżeństwo;
- 4) nazwiska i imiona świadków;
- 5) nazwiska małżonków, które będą oni nosili po zawarciu małżeństwa;
- 6) nazwisko, jakie będą nosiły dzieci zrodzone z małżeństwa;
- 7) informację o złożeniu zgodnych oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński;
- 8) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności.

2. Jeżeli małżonkowie nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, adnotację o tym zamieszcza się w akcie małżeństwa.

3. Jeżeli sąd zwolnił osobę zamierzającą wstąpić w związek małżeński od obowiązku złożenia lub przedstawienia dokumentów niezbędnych do zawarcia małżeństwa, dane dotyczące tej osoby zamieszcza się w akcie małżeństwa tylko na podstawie orzeczenia sądu.

Art. 88. 1. W przypadku odmowy przez kierownika urzędu stanu cywilnego:

- 1) przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,
- 2) wydania zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa,
- 3) wydania zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego zapewnienie,
- 4) sporządzenia aktu małżeństwa, zawartego zgodnie z art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,

5) wydania zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo

– zawiadamia on pisemnie osoby, których odmowa czynności dotyczy.

2. W terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia kierownika urzędu stanu cywilnego, osoby, których czynność dotyczy, mogą złożyć wniosek do sądu właściwego ze względu na siedzibę urzędu stanu cywilnego o rozstrzygnięcie, czy przyczyny odmowy wskazane w zawiadomieniu uzasadniają odmowę dokonania czynności.

3. W przypadku odmowy kierownika urzędu stanu cywilnego przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński lub wydania zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, wydanej na podstawie orzeczenia sądu, nie przysługuje wniosek do sądu o rozstrzygnięcie, czy przyczyny odmowy wskazane w zawiadomieniu uzasadniają odmowę dokonania czynności.

4. Jeżeli konsul odmawia przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński albo wydania zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, osoba, której czynność dotyczy, po otrzymaniu pisemnego zawiadomienia o odmowie dokonania czynności, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia występuje do sądu właściwego dla urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy o rozstrzygnięcie, czy wskazane przyczyny odmowy uzasadniają odmowę dokonania czynności. W przypadku odmowy konsula przyjęcia wskazanych oświadczeń, wydanej na podstawie orzeczenia sądu, nie przysługuje wniosek do sądu o rozstrzygnięcie, czy przyczyny odmowy wskazane w zawiadomieniu uzasadniają odmowę dokonania czynności.

Art. 89. 1. Przyjęcie oświadczenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują rozwiedziony małżonek oraz kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul.

2. Protokół zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia rozwiedzionego małżonka oraz numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 2) miejsce sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu;
- 3) datę uprawomocnienia się orzeczenia o rozwodzie, oznaczenie sądu oraz sygnaturę akt sprawy;

- 4) datę złożenia oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa;
- 5) nazwisko, imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 6) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula dokonującego czynności.

3. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenie o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przesyła protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu małżeństwa wzmianki dodatkowej o nazwisku rozwiedzionego małżonka.

4. Konsul, który przyjął oświadczenie o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przesyła niezwłocznie protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa, w celu dołączenia do aktu małżeństwa wzmianki dodatkowej o nazwisku rozwiedzionego małżonka.

Art. 90. Minister właściwy do spraw wewnętrznych na podstawie informacji otrzymanych od właściwych przedstawicieli kościołów i innych związków wyznaniowych obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz stanowisk, których zajmowanie upoważnia do przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz sporządzenia zaświadczenia stanowiącego podstawę sporządzenia aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Akt zgonu

Art. 91. 1. Akt zgonu sporządza się w dniu, w którym dokonano zgłoszenia zgonu, a jeżeli zgłoszenie zgonu nastąpiło w sposób określony w art. 17 – w następnym dniu roboczym po dniu zgłoszenia zgonu.

2. Akt zgonu sporządza się na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu.

Art. 92. 1. Zgłoszenie zgonu następuje przez złożenie kierownikowi urzędu stanu cywilnego karty zgonu w terminie 3 dni od dnia jej sporządzenia. Jeżeli zgon nastąpił na skutek choroby zakaźnej, zgłoszenia zgonu dokonuje się w ciągu 24 godzin od zgonu.

2. Zgłoszenia zgonu dokonuje podmiot uprawniony do pochówku, na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.⁸⁾).

3. Jeżeli zwłoki mają zostać przekazane do celów naukowych, zgłoszenia zgonu może dokonać upoważniony pracownik publicznej uczelni medycznej albo uczelni publicznej prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych.

4. W przypadku niedokonania zgłoszenia zgonu przez podmiot uprawniony do pochówku lub upoważnionego pracownika publicznej uczelni medycznej albo publicznej prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, zgłoszenia zgonu dokonuje przedstawiciel podmiotu zobowiązanego do pochówku, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

5. W przypadku znalezienia zwłok w stanie lub w okolicznościach uniemożliwiających identyfikację osoby prokurator lub Policja zawiadamiają o tym gminę właściwą ze względu na miejsce znalezienia zwłok.

6. W przypadku zgonu osoby o nieustalonej tożsamości przebywającej w podmiocie leczniczym lub jednostce organizacyjnej pomocy społecznej kierownik podmiotu lub jednostki zawiadamia o tym gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

Art. 93. 1. Zgłoszenie zgonu dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują zgłaszający zgon i kierownik urzędu stanu cywilnego.

2. Protokół zawiera:

- 1) dane osoby zmarłej, w tym jej nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona), miejsce i datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo i numer PESEL, jeżeli są znane zgłaszającemu zgon;
- 2) datę, godzinę oraz miejsce zgonu lub jeżeli nie są znane – datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok;
- 3) nazwiska, nazwiska rodowe, imiona rodziców osoby zmarłej, jeżeli są znane;
- 4) nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona), numer PESEL małżonka osoby zmarłej, o ile w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim, jeżeli są znane;
- 5) nazwisko i imię (imiona) lub nazwę zgłaszającego zgon;
- 6) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 7) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego przyjmującego zgłoszenie;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 144, poz. 853, z 2012 r. poz. 951 oraz z 2013 r. poz. 1650.

8) rok zawarcia związku małżeńskiego rodziców zmarłego dziecka, datę urodzenia matki dziecka, w przypadku zgonu dziecka poniżej roku życia.

3. Kierownik urzędu stanu cywilnego pozyskuje do protokołu zgłoszenia zgonu dziecka poniżej roku życia i przekazuje dla celów statystyki publicznej informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 8, służbom statystyki publicznej.

Art. 94. 1. Akt zgonu zawiera:

- 1) nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona), miejsce i datę urodzenia osoby zmarłej;
- 2) stan cywilny;
- 3) nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona) małżonka osoby zmarłej, jeżeli w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim;
- 4) datę, godzinę oraz miejsce zgonu lub jeżeli nie są znane – datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok;
- 5) nazwiska, nazwiska rodowe, imiona rodziców osoby zmarłej;
- 6) nazwisko i imię lub nazwę zgłaszającego zgon;
- 7) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności.

2. Akt zgonu osoby o nieustalonej tożsamości sporządza się w sposób opisowy, zamieszczając w nim:

- 1) datę i godzinę oraz miejsce zgonu;
- 2) datę, godzinę, miejsce i okoliczności znalezienia zwłok;
- 3) płeć oraz przypuszczalny wiek osoby zmarłej;
- 4) opis zewnętrznego wyglądu zwłok;
- 5) opis odzieży oraz innych przedmiotów znalezionych przy osobie zmarłej;
- 6) oznaczenie jednostki Policji lub wskazanie prokuratora w przypadku dokonania zawiadomienia o znalezieniu zwłok w stanie lub w okolicznościach uniemożliwiających ich identyfikację lub oznaczenie podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

3. W przypadku ustalenia tożsamości niezidentyfikowanych zwłok przez podmioty prowadzące czynności identyfikacyjne przed sporządzeniem aktu zgonu, zawiadamia się o tym kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu zgonu.

4. Na podstawie zawiadomienia oraz dotychczasowego aktu zgonu, jeżeli był sporządzony przed ustaleniem tożsamości niezidentyfikowanych zwłok, sporządza się nowy akt zgonu, z adnotacją o zastąpieniu przez ten akt dotychczasowego aktu, który nie podlega

ujawnieniu. Z dotychczasowego aktu zgonu wydaje się na żądanie sądu odpis zupełny tego aktu.

5. Akt zgonu sporządzony na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu lub uznaniu za zmarłego zawiera dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5, oraz adnotację zawierającą oznaczenie sądu wydającego orzeczenie i sygnaturę akt sprawy.

6. W przypadku uchylecia orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu lub o uznaniu za zmarłego do aktu zgonu dołącza się wzmiankę dodatkową o jego nieujawnieniu i niewydawaniu odpisów.

7. Jeżeli sąd uchyli prawomocne orzeczenie o stwierdzeniu zgonu lub o uznaniu za zmarłego, odpis zupełny aktu zgonu sporządzonego na podstawie tego orzeczenia wydaje się na żądanie sądu lub na wniosek osoby, której zgon stwierdzono lub która została uznana za zmarłą.

ROZDZIAŁ 7

Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego

Art. 95. 1. Urodzenie lub zgon na polskim statku morskim lub powietrznym, okręcie wojennym lub wojskowym statku powietrznym, kapitan dokumentuje w formie protokołu potwierdzającego urodzenie lub potwierdzającego zgon.

2. Protokół potwierdzający urodzenie zawiera:

- 1) nazwiska, nazwiska rodowe, imię (imiona), miejsce i datę urodzenia rodziców dziecka oraz numery PESEL, jeżeli zostały nadane, oraz podpis matki;
- 2) informację o złożeniu oświadczenia o wyborze imienia lub imion dziecka, o ile oświadczenie zostało złożone;
- 3) nazwisko, imię (imiona) dziecka oraz informację, czy rodzice dziecka pozostają w związku małżeńskim oraz o miejscu sporządzenia aktu małżeństwa, i oznaczenie tego aktu lub miejsce sporządzenia aktu urodzenia każdego z rodziców dziecka i oznaczenie tych aktów, o ile są znane;
- 4) obywatelstwo dziecka, jeżeli jest znane;
- 5) datę i godzinę urodzenia dziecka według miejsca zdarzenia oraz informację, czy dziecko urodziło się żywe czy martwe;
- 6) płeć dziecka;
- 7) adres do korespondencji rodziców dziecka;
- 8) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;

- 9) nazwiska i imiona świadków potwierdzających zdarzenie oraz ich podpisy;
- 10) nazwisko i imię kapitana statku lub okrętu wojennego;
- 11) informację o dokumentach lub oświadczeniach, na podstawie których sporządzono protokół.

3. Protokół potwierdzający zgon zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe osoby zmarłej, numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej, jeżeli są znane;
- 3) datę i godzinę zgonu lub jeżeli nie są znane – datę i godzinę znalezienia zwłok według miejsca zdarzenia;
- 4) nazwiska, imiona i nazwiska rodowe rodziców, jeżeli są znane;
- 5) obywatelstwo osoby zmarłej, jeżeli jest znane;
- 6) stan cywilny osoby zmarłej i nazwisko, imię (imiona) i nazwisko rodowe małżonka osoby zmarłej, o ile w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim, jeżeli są znane;
- 7) nazwiska i imiona świadków potwierdzających zdarzenie oraz ich podpisy;
- 8) nazwisko i imię kapitana statku lub okrętu wojennego;
- 9) informację o dokumentach lub oświadczeniach, na podstawie których sporządzono protokół.

4. Podpisy świadków nie są wymagane, jeżeli zdarzenie nastąpiło w nadzwyczajnych okolicznościach na okręcie wojennym lub wojskowym statku powietrznym.

5. Miejscem urodzenia lub zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zamieszczanym w akcie stanu cywilnego jest miejscowość, w której znajduje się siedziba urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego, w którym wykonuje swoje funkcje konsul właściwy dla portu, do którego zawinął statek morski lub okręt wojenny, lub portu, w którym wylądował statek powietrzny.

6. Jeżeli urodzenie lub zgon nastąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, miejscem zdarzenia zamieszczanym w akcie stanu cywilnego jest miejscowość, w której położony jest najbliższy port.

7. Protokół potwierdzający urodzenie lub zgon, które nastąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kapitan statku lub okrętu wojennego przekazuje kierownikowi urzędu stanu cywilnego pierwszego polskiego portu, do którego zawinął statek morski lub okręt wojenny lub wylądował statek powietrzny.

Art. 96. Kierownik urzędu stanu cywilnego lub konsul, któremu kapitan statku lub okrętu wojennego przekazał protokół potwierdzający urodzenie lub zgon przekazuje ten protokół kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy, wskazując miejsce zdarzenia, w celu sporządzenia aktu stanu cywilnego.

Art. 97. 1. Zgon żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo innej osoby przydzielonej do jednostki wojskowej, który nastąpił w związku z działaniami wojennymi, właściwy terytorialnie terenowy organ administracji wojskowej dokumentuje w formie protokołu potwierdzającego zgon.

2. Protokół potwierdzający zgon żołnierza albo innej osoby przydzielonej do jednostki wojskowej, który nastąpił w związku z działaniami wojennymi, zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe osoby zmarłej, numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej, jeżeli jest znane;
- 3) datę i godzinę zgonu lub jeżeli nie są znane – datę i godzinę znalezienia zwłok;
- 4) nazwiska, imiona i nazwiska rodowe rodziców, jeżeli są znane;
- 5) obywatelstwo osoby zmarłej, jeżeli jest znane;
- 6) stan cywilny osoby zmarłej i nazwisko, imię (imiona) i nazwisko rodowe małżonka osoby zmarłej, o ile w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim, jeżeli są znane;
- 7) oznaczenie terenowego organu administracji wojskowej, nazwisko i imię (imiona) osoby sporządzającej protokół i podpis.

3. Właściwy terytorialnie terenowy organ administracji wojskowej niezwłocznie przekazuje protokół zgonu kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy w celu sporządzenia aktu zgonu.

Art. 98. 1. W rejestrze stanu cywilnego można dokonać, na wniosek lub z urzędu, rejestracji urodzenia lub zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, oraz rejestracji małżeństwa, które zostało zawarte poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w państwie zawarcia małżeństwa nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego.

2. Wniosek o rejestrację zdarzenia do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego może złożyć osoba, której zdarzenie dotyczy, lub jej przedstawiciel ustawowy, inna osoba, która wykaże interes prawny w rejestracji zdarzenia lub interes faktyczny w rejestracji zgonu.

3. Jeżeli urodzenie i zgon dotyczą obywatela polskiego, pisemny wniosek o rejestrację zdarzenia można złożyć do konsula.

4. Do wniosku o rejestrację zdarzenia dołącza się, wydany przez właściwy podmiot, zagraniczny dokument potwierdzający to zdarzenie, który jest podstawą sporządzenia aktu stanu cywilnego przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

5. Dokonując rejestracji zdarzeń, o których mowa w ust. 1, które dotyczą obywateli polskich posługujących się również aktami stanu cywilnego sporządzonymi w Rzeczypospolitej Polskiej, kierownik urzędu stanu cywilnego może, na wniosek osoby, której akt dotyczy, dostosować, w formie czynności materialno-technicznej, pisownię do reguł pisowni polskiej, jeżeli wniosek taki został złożony z wnioskiem o dokonanie rejestracji.

Art. 99. 1. Jeżeli wniosek o rejestrację zdarzenia został złożony do konsula, sporządza on protokół rejestracji urodzenia lub zgonu, który podpisują osoba składająca wniosek o rejestrację zdarzenia i konsul.

2. Protokół rejestracji urodzenia zawiera:

- 1) nazwiska, nazwiska rodowe, imię (imiona), miejsce i datę urodzenia rodziców dziecka, jeżeli są znane, oraz numery PESEL rodziców, jeżeli zostały nadane;
- 2) nazwisko i imię (imiona) dziecka;
- 3) płeć dziecka;
- 4) datę urodzenia dziecka;
- 5) miejsce i kraj urodzenia dziecka;
- 6) nazwisko i imię biegłego lub tłumacza, jeżeli brali udział w czynności;
- 7) miejsce sporządzenia aktu małżeństwa i oznaczenie tego aktu lub miejsce sporządzenia aktu urodzenia każdego z rodziców dziecka i oznaczenie tych aktów;
- 8) adres do korespondencji osoby składającej wniosek;
- 9) informację o dokumentach lub oświadczeniach, na podstawie których sporządzono protokół;
- 10) nazwisko i imię konsula przyjmującego wniosek.

3. Protokół rejestracji zgonu zawiera:

- 1) nazwisko, imię (imiona), nazwisko rodowe osoby zmarłej, numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej, jeżeli jest znane;

- 3) datę, godzinę oraz miejsce zgonu lub jeżeli nie są znane – datę, godzinę i miejsce znalezienia zwłok;
- 4) imiona, nazwiska i nazwiska rodowe rodziców, jeżeli są znane;
- 5) stan cywilny osoby zmarłej, nazwisko i imię (imiona) małżonka osoby zmarłej, o ile w chwili śmierci pozostawała ona w związku małżeńskim, jeżeli są znane;
- 6) informację, na podstawie jakich dokumentów lub oświadczeń ustalono dane niezbędne do sporządzenia protokołu;
- 7) nazwisko i imię osoby wnioskującej o rejestrację zgonu;
- 8) nazwisko i imię konsula sporządzającego protokół.

Art. 100. Konsul przekazuje niezwłocznie protokół rejestracji urodzenia lub zgonu wybranemu przez wnioskodawcę kierownikowi urzędu stanu cywilnego, który sporządza akt urodzenia lub akt zgonu, z adnotacją o rejestracji urodzenia lub zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane.

Art. 101. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostało tam zarejestrowane, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny aktu.

Art. 102. Kierownik urzędu stanu cywilnego albo konsul odmawia rejestracji zdarzenia, jeżeli wnioskodawca nie przedstawi dokumentu potwierdzającego zdarzenie lub rejestracja zdarzenia byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 103. 1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osoby oraz nazw miejscowości.

3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi wątpliwości co do autentyczności.

4. Wniosek do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego o dokonanie transkrypcji może złożyć osoba, której dotyczy zdarzenie podlegające transkrypcji, inna osoba, która wykáže interes prawny w transkrypcji lub interes faktyczny w transkrypcji dokumentu potwierdzającego zgon.

5. Transkrypcja jest obligatoryjna, jeżeli obywatel polski, którego dotyczy zagraniczny dokument stanu cywilnego, posiada akt stanu cywilnego potwierdzający zdarzenia wcześniejsze sporządzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego lub ubiega się o polski dokument tożsamości lub nadanie numeru PESEL.

6. Transkrypcja może być dokonana również z urzędu.

7. Dokonując transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, który dotyczy obywateli polskich posługujących się również aktami stanu cywilnego sporządzonymi w Rzeczypospolitej Polskiej, kierownik urzędu stanu cywilnego może, na wniosek osoby, której akt dotyczy, dostosować, w formie czynności materialno-technicznej, pisownię do reguł pisowni polskiej, jeżeli wniosek taki został złożony z wnioskiem o dokonanie transkrypcji.

Art. 104. 1. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przenosi się do rejestru stanu cywilnego, w formie czynności materialno-technicznej, zamieszczając w akcie stanu cywilnego adnotację o transkrypcji.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał transkrypcji, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny aktu stanu cywilnego.

3. W przypadku gdy transkrypcja zagranicznego dokumentu stanu cywilnego potwierdzającego urodzenie jest dokonywana na wniosek matki dziecka, a w dokumencie tym są zawarte dane ojca inne niż wynikające z domniemania pochodzenia dziecka od męża matki, kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał transkrypcji, zawiadamia o tym męża matki, pouczając go o prawie do wniesienia do sądu powództwa o zaprzeczenie ojcostwa, jeżeli jest możliwe ustalenie miejsca pobytu domniemanego ojca.

Art. 105. 1. Jeżeli zagraniczny dokument stanu cywilnego potwierdzający zawarcie małżeństwa nie zawiera zapisu o oświadczeniu małżonków w sprawie swojego nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, małżonkowie mogą złożyć takie oświadczenia w składanym wniosku o transkrypcję albo w każdym czasie złożyć je do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, który dokonał transkrypcji. W tym samym trybie małżonkowie mogą złożyć oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

2. Jeżeli transkrypcji dokonuje się na wniosek jednego z małżonków, kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia o transkrypcji drugiego małżonka oraz informuje o prawie do złożenia oświadczenia w sprawie nazwiska.

3. Jeżeli transkrypcji dokonano na wniosek osoby, której transkrybowany dokument nie dotyczy, kierownik urzędu stanu cywilnego informuje o transkrypcji osoby, których dokument dotyczy. Jeżeli transkrybowany dokument dotyczy małżonków, informuje ich również o prawie do złożenia oświadczeń w sprawie nazwiska lub oświadczeń o nazwisku dzieci.

4. Jeżeli wniosek o transkrypcję dokumentu stanu cywilnego potwierdzającego zawarcie małżeństwa został złożony do konsula, przesyła on wniosek do kierownika urzędu stanu cywilnego wybranego przez wnioskodawcę. Oświadczenia w sprawie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa oraz oświadczenia o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa małżonkowie mogą zawrzeć w składanym wniosku o transkrypcję albo złożyć do protokołu przed konsulem przy składaniu wniosku o transkrypcję.

5. W przypadku złożenia konsulowi do protokołu oświadczeń w sprawie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa oraz oświadczenia o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa przy składaniu wniosku o transkrypcję, protokół przyjęcia tych oświadczeń konsul dołącza do wniosku o dokonanie transkrypcji.

Art. 106. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia dokonania transkrypcji, jeżeli:

- 1) dokument w państwie wystawienia nie jest uznawany za dokument stanu cywilnego lub nie ma mocy dokumentu urzędowego, lub nie jest wydany przez właściwy organ, lub budzi wątpliwości co do jego autentyczności, lub potwierdza zdarzenie inne niż urodzenie, małżeństwo lub zgon;
- 2) zagraniczny dokument powstał w wyniku transkrypcji w państwie innym niż państwo zdarzenia;
- 3) transkrypcja byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 107. 1. Jeżeli orzeczenie sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcie innego organu państwa obcego podlega uznaniu na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁹⁾), wiążących Rzeczpospolitą Polską wielostronnych i dwustronnych umów międzynarodowych lub prawa Unii Europejskiej, kierownik urzędu stanu cywilnego dołącza wzmiankę dodatkową do aktu stanu cywilnego lub zamieszcza przypisek przy tym akcie.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567 i 616.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego może dołączyć wzmiankę dodatkową do aktu stanu cywilnego lub zamieścić przypisek przy tym akcie na podstawie innego dokumentu, niewymagającego uznania, pochodzącego od organu państwa obcego, jeżeli nie jest to sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jeżeli odpis zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przekazano do urzędu stanu cywilnego w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę informacji w zakresie stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego z urzędu dołącza wzmianki dodatkowe w tym przedmiocie do aktu stanu cywilnego lub zamieszcza przypiski przy tym akcie na podstawie tego zagranicznego dokumentu.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który odmawia dokonania czynności na podstawie orzeczenia organu państwa obcego, na podstawie art. 1146 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego zawiadamia wnioskodawcę pisemnie o przyczynach odmowy, informując o prawie wystąpienia w trybie art. 1148 Kodeksu postępowania cywilnego do sądu powszechnego o rozstrzygnięcie, czy orzeczenie organu państwa obcego podlega albo nie podlega uznaniu.

Art. 108. 1. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego odtwarza się, jeżeli według prawa miejsca sporządzenia dokumentu stanowi on akt stanu cywilnego, a uzyskanie jego odpisu nie jest możliwe lub wiąże się z poważnymi trudnościami.

2. Wniosek o odtworzenie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego może złożyć do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego osoba, której dokument potwierdzający zdarzenie dotyczy, lub inna osoba ze względu na interes prawny, lub osoba, która wykaże interes faktyczny w odtworzeniu dokumentu potwierdzającego zgon.

3. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego odtwarza się na podstawie przedłożonego przez osobę składającą wniosek dokumentu potwierdzającego zdarzenie za granicą lub jego uwierzytelnionej kopii, w formie czynności materialno-technicznej.

4. Dokonując odtworzenia treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, który dotyczy obywateli polskich posługujących się również aktami stanu cywilnego sporządzonymi w Rzeczypospolitej Polskiej, kierownik urzędu stanu cywilnego może, na wniosek osoby, której akt dotyczy, dostosować, w formie czynności materialno-technicznej, pisownię do reguł pisowni polskiej, jeżeli wniosek taki został złożony z wnioskiem o dokonanie odtworzenia.

Art. 109. 1. Treść odtworzonego zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zamieszcza się w rejestrze stanu cywilnego, w formie aktu stanu cywilnego, zamieszczając adnotację o odtworzeniu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który odtworzył treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny aktu stanu cywilnego.

Art. 110. 1. Jeżeli jest odtwarzana treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego potwierdzającego zawarcie małżeństwa, a jest brak oświadczenia małżonków w sprawie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, oświadczenia takie małżonkowie mogą złożyć w składanym wniosku o odtworzenie albo w każdym czasie do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, który dokonał odtworzenia. W tym samym trybie małżonkowie mogą złożyć oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

2. Jeżeli odtworzenia treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonuje się na wniosek jednego z małżonków kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia o odtworzeniu drugiego małżonka oraz informuje o prawie do złożenia oświadczenia w sprawie nazwiska.

3. Jeżeli odtworzenia treści zagranicznego dokumentu rejestracji stanu cywilnego, dokonano na wniosek osoby, której nie dotyczy odtwarzany dokument, kierownik urzędu stanu cywilnego informuje o odtworzeniu osoby, których dokument odtwarzany dotyczy. Jeżeli odtwarzany dokument dotyczy małżonków, informuje ich również o prawie do złożenia oświadczeń w sprawie nazwiska lub oświadczeń o nazwisku dzieci.

4. Jeżeli wniosek o odtworzenie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego został złożony do konsula, przesyła on ten wniosek do kierownika urzędu stanu cywilnego wybranego przez wnioskodawcę. Jeżeli wniosek o odtworzenie składają małżonkowie, oświadczenia w sprawie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa oraz oświadczenia o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, mogą oni zawrzeć w składanym wniosku o odtworzenie albo złożyć do protokołu przed konsulem przy składaniu wniosku o odtworzenie.

5. W przypadku złożenia konsulowi do protokołu oświadczeń w sprawie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa oraz oświadczenia o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa przy składaniu wniosku o odtworzenie, protokół przyjęcia tych oświadczeń konsul dołącza do wniosku o dokonanie odtworzenia.

Art. 111. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia dokonania odtworzenia, jeżeli wnioskodawca nie przedstawi dokumentu bezspornie potwierdzającego zdarzenie lub

potwierdza on zdarzenie inne niż urodzenie, małżeństwo lub zgon, lub odtworzenie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 112. Jeżeli rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, transkrypcji lub odtworzenia treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonano w formie czynności materialno-technicznej, to wydany odpis zupełny aktu stanu cywilnego uważa się za wydany na wniosek.

ROZDZIAŁ 8

Przepisy zmieniające

Art. 113. W ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przyjęcie zwłok do pochowania na cmentarz następuje po przedstawieniu dokumentów określonych w art. 11 ust. 4b i ust. 9.”;

2) w art. 11:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3e w brzmieniu:

„3a. Karta zgonu składa się z trzech części przeznaczonych:

- 1) do zarejestrowania zgonu;
- 2) dla administracji cmentarza;
- 3) do celów statystyki publicznej.

3b. Karta zgonu w części przeznaczonej do zarejestrowania zgonu zawiera, jeżeli są znane:

- 1) nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona) osoby zmarłej, numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 2) datę, godzinę i miejsce zgonu lub datę, godzinę i miejsce znalezienia zwłok;
- 3) datę oraz miejsce urodzenia osoby zmarłej;
- 4) płeć osoby zmarłej.

¹⁰⁾ Zmiany jak w odnośniku 8.

3c. Karta zgonu w części przeznaczony dla administracji cmentarza w celu pochowania zwłok zawiera:

- 1) nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona) osoby zmarłej;
- 2) stan cywilny osoby zmarłej;
- 3) datę i miejsce zgonu;
- 4) datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej;
- 5) imiona i nazwiska rodziców osoby zmarłej;
- 6) informację, czy zgon nastąpił w wyniku choroby zakaźnej;
- 7) adnotację o zarejestrowaniu zgonu lub zgłoszeniu zgonu.

3d. Karta zgonu w części przeznaczony do celów statystycznych zawiera:

- 1) miejsce zamieszkania zmarłego, w tym okres przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, o ile są znane;
- 2) wykształcenie zmarłego;
- 3) informacje o zgonie, w tym przyczynę zgonu, oraz o osobie stwierdzającej przyczynę zgonu, a w przypadku dziecka do roku życia:
 - a) godzinę urodzenia,
 - b) informacje o stanie jego zdrowia: długość, ciężar ciała, punkty w skali Apgar,
 - c) informacje o ciąży i porodzie: okres trwania ciąży, wielorakość porodu, liczba dzieci urodzonych przez matkę.

3e. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, przetwarzają i przekazują do celów statystyki publicznej dane zawarte w karcie zgonu w części, o której mowa w ust. 3d, służbom statystyki publicznej.”,

- b) ust. 4 i 4a otrzymują brzmienie:

„4. Osoby wymienione w ust. 1 i 2 stwierdzają zgon i jego przyczyny, a następnie wypełniają wydawaną w tym celu kartę zgonu. Karta zgonu jest wydawana podmiotom, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w jednym egzemplarzu.

4a. Podmiot, któremu zostanie wydana karta zgonu, przedkłada ją kierownikowi urzędu stanu cywilnego, który uzupełnia ją wraz z adnotacją o zarejestrowaniu zgonu w rejestrze stanu cywilnego lub adnotacją o zgłoszeniu zgonu, jeżeli z powodu niedostępności rejestru nie jest możliwe zarejestrowanie zgonu w dniu jego zgłoszenia.”,

c) po ust. 4a dodaje się ust. 4b i 4c w brzmieniu:

„4b. Podmiot, któremu została wydana karta zgonu, przekazuje część karty zgonu, zawierającą nazwisko, nazwisko rodowe, imię (imiona) osoby zmarłej, stan cywilny osoby zmarłej, datę i miejsce zgonu, datę i miejsce urodzenia osoby zmarłej, imiona i nazwiska rodziców osoby zmarłej, informację, czy zgon nastąpił w wyniku choroby zakaźnej, oraz zawierającej adnotację o zarejestrowaniu zgonu lub zgłoszeniu zgonu, administracji cmentarza w celu pochowania zwłok.

4c. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty zgonu, w tym w formie dokumentu elektronicznego, oraz sposób jej wypełnienia, uwzględniając zakres danych konieczny do sporządzenia aktu zgonu i do umożliwienia pochówku osoby zmarłej oraz zakres danych wymaganych do celów statystyki publicznej.”,

d) uchyla się ust. 5,

e) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. W przypadku dziecka martwo urodzonego, bez względu na czas trwania ciąży, dla którego na wniosek osoby uprawnionej do pochowania, o której mowa w art. 10 ust. 1, sporządzono kartę zgonu, w celu pochowania zwłok nie jest wymagana adnotacja urzędu stanu cywilnego o zarejestrowaniu zgonu.”,

f) po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu:

„5b. Jeżeli w związku z niedostępnością rejestru stanu cywilnego zgon nie został zarejestrowany w dniu jego zgłoszenia, zgłaszający zgon składa administracji cmentarza, niezwłocznie po otrzymaniu, odpis skrócony aktu zgonu lub odpis zupełny aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości.”.

Art. 114. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4¹ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zaświadczenie traci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia jego wydania.”;

2) w art. 7 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Każda z osób zawierających małżeństwo składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński, powtarzając za kierownikiem urzędu stanu cywilnego treść oświadczenia lub odczytując je na głos:

„Świadomy (-ma) praw i obowiązków wynikających z zawarcia małżeństwa uroczyscie oświadczam, że wstępuję w związek małżeński z (imię i nazwisko drugiej z osób wstępujących w związek małżeński) i przyrzekam, że uczynię wszystko, aby nasze małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe.”.

Osoba niemogąca mówić składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński, podpisując protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.”;

- 3) w art. 74 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa zostało złożone przed urodzeniem dziecka poczętego, lecz nieurodzonego, protokół zawierający to oświadczenie jest przekazywany do urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka lub do urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy – gdy rejestracja urodzenia matki nie nastąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 4) w art. 90 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli matka małoletniego dziecka zawarła małżeństwo z mężczyzną, który nie jest ojcem tego dziecka, małżonkowie mogą złożyć przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub przed konsulem zgodne oświadczenia, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie zgodnie z art. 88 nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko. Do zmiany nazwiska dziecka, które ukończyło trzynaście lat, jest potrzebna jego zgoda.”.

Art. 115. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 564 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wydania zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo,”;

- 2) w art. 581 po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli konsul odmówił przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, uznanie ojcostwa może nastąpić wyłącznie przed sądem rejonowym dla m.st. Warszawy.”.

¹¹⁾ Zmiany jak w odnośniku 9.

Art. 116. W ustawie z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.¹²⁾) w art. 26 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) wydaje zaświadczenia stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo;”;
- 2) w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7–9 w brzmieniu:
„7) przyjmuje oświadczenia od małżonków, że dziecko będzie nosić takie samo nazwisko, jakie zgodnie z art. 88 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, jeżeli małżonkowie albo jedno z nich, będące rodzicem dziecka, są obywatelami polskimi;
8) przyjmuje oświadczenia od rodziców dziecka, jeżeli co najmniej jedno z nich jest obywatelem polskim, o zmianie imienia dziecka zamieszczonego w akcie urodzenia w terminie 6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu urodzenia;
9) pośredniczy w przekazywaniu dokumentów wymaganych do zawarcia małżeństwa, jeżeli obywatele polscy lub obywatel polski i cudzoziemiec zamierzający wstąpić w związek małżeński przebywają za granicą, ale chcą zawrzeć małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 117. W ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702, z późn. zm.¹³⁾) w art. 14 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Dokonując tłumaczenia imion i nazwisk z języków nieposługujących się alfabetem łacińskim lub posługujących się innym systemem pisma, tłumacz dokonuje transliteracji lub transkrypcji tych imion i nazwisk w oparciu o dokumenty podróży lub ich kopie, a w przypadku braku tych dokumentów, dokonuje tłumaczenia zgodnie z regułami pisowni obowiązującymi w kraju, w którym został sporządzony tłumaczony dokument.”.

¹²⁾ Zmiany jak w odnośniku 4.

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 722, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 oraz z 2013 r. poz. 1247.

Art. 118. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, z późn. zm.¹⁴⁾) w załączniku do ustawy:

1) w części I:

a) w ust. 2 w kolumnie 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
			2) przyjęcie oświadczenia o uznaniu ojcostwa lub oświadczeń, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby wspólne dziecko małżonków

b) uchyla się ust. 3,

c) w kolumnie 2 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
	4. Decyzje wydawane przez kierownika urzędu stanu cywilnego uwzględniające wnioski stron	39 zł	

2) w części II ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
	1. Zaświadczenia, w tym również odpisy dokumentów, wydawane przez kierowników urzędów stanu cywilnego oraz archiwa państwowe: 1) zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można	38 zł	1) odpis wydawany z akt stanu cywilnego, dotyczący obywateli polskich przebywających poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przeznaczony wyłącznie na potrzeby polskich przedstawicielstw

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448 i 1512, z 2013 r. poz. 21, 455 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 312.

	zawrzeć małżeństwo		dypomatycznych lub urzędów konsularnych
2)	zaświadczenie o stanie cywilnym	38 zł	2) odpisy skrócone
3)	zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby	24 zł	wydawane w sprawach dokumentów stwierdzających tożsamość; zwolnienie to przysługuje również cudzoziemcom, którym udzielono zezwolenia na osiedlenie się lub nadano status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz obywatelom tych państw obcych, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła odpowiednie porozumienia
4)	zaświadczenie o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego	24 zł	3) odpisy zupełne wydawane w sprawach dokumentów paszportowych
5)	odpis zupełny aktu stanu cywilnego	33 zł	4) odpisy zupełne wydawane osobie, której akt dotyczy, po unieważnieniu wzmianki dodatkowej dołączonej do niewłaściwego aktu stanu cywilnego
6)	odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po dokonaniu transkrypcji	50 zł	5) zaświadczenie o przyjętych
7)	odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po dokonaniu rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane,	39 zł	
8)	odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po dokonaniu odtworzenia treści zagranicznego dokumentu	39 zł	
9)	odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po	39 zł	

	dokonaniu odtworzenia treści aktu stanu cywilnego w przypadku zaginięcia lub zniszczenia księgi stanu cywilnego		sakramentach
	10) odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku sprostowania lub uzupełnienia dokonanego na wniosek	39 zł	6) zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa
	11) odpis zupełny wydany w wyniku przeniesienia do rejestru stanu cywilnego wpisu z ksiąg stanu cywilnego prowadzonych przed dniem 1 stycznia 1946 r.	22 zł	
	12) odpis skrócony aktu stanu cywilnego	22 zł	

Art. 119. W ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414 oraz z 2010 r. Nr 217, poz. 1427) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) cudzoziemców niemających obywatelstwa żadnego państwa, jeżeli mają w Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania;”;
- 2) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) zmiana imienia oznacza zastąpienie wybranego imienia innym imieniem, zastąpienie dwóch imion jednym imieniem lub odwrotnie, dodanie drugiego imienia, zmianę pisowni imienia lub imion lub zmianę kolejności imion;”;
- 3) art. 8–13 otrzymują brzmienie:
 - „Art. 8. 1. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci i na dzieci, które zrodzą się z tego małżeństwa.

2. Zmiana nazwiska lub nazwiska rodowego jednego z rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci i na dzieci, które pochodzą od tych samych rodziców, pod warunkiem że drugi z rodziców wyraził na to zgodę, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych lub jest pozbawiony władzy rodzicielskiej albo nie żyje. Jeżeli w chwili zmiany nazwiska dziecko ukończyło 13 lat, do zmiany nazwiska dziecka jest potrzebne także wyrażenie zgody przez dziecko.

3. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka każde z nich może zwrócić się do sądu opiekuńczego o wyrażenie zgody na zmianę nazwiska dziecka.

4. Zgodę na zmianę nazwiska dziecko wyraża osobiście przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Dzieci zamieszkałe za granicą mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Rodzic wyraża zgodę na zmianę nazwiska dziecka osobiście przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby zamieszkałe za granicą mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9. 1. Zmiana imienia lub nazwiska następuje na wniosek osoby ubiegającej się o zmianę, zwanej dalej „wnioskodawcą”.

2. Zmiana imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następuje na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka. Przepisy art. 8 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego.

2. Osoby zamieszkałe za granicą Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o zmianę imienia lub nazwiska, wskazując kierownika urzędu stanu cywilnego, do którego wniosek ma być przekazany.

Art. 11. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska zawiera:

- 1) dane osoby, której zmiana dotyczy:
 - a) imię (imiona) i nazwisko oraz nazwisko rodowe,
 - b) wskazanie kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tego aktu,

- c) numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 2) imię lub nazwisko, na jakie ma nastąpić zmiana;
- 3) wskazanie miejsca sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tych aktów;
- 4) adres do korespondencji wnioskodawcy;
- 5) uzasadnienie.

2. Jeżeli wnioskodawca i jego małoletnie dzieci nie posiadają aktów stanu cywilnego sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z wnioskiem o zmianę imienia lub nazwiska składa on wniosek o transkrypcję zagranicznych dokumentów stanu cywilnego.

3. W przypadkach gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość.

Art. 12. 1. Decyzję o zmianie imienia lub nazwiska bądź decyzję o odmowie zmiany imienia lub nazwiska wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego został złożony wniosek, albo jego zastępca.

2. Decyzja o zmianie imienia lub nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 13. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego albo jego zastępca, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyła ją, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa wnioskodawcy, a jeżeli zmiana rozciąga się na małoletnie dzieci – również do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akty urodzenia dzieci.

2. W przypadku zmiany imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następującej na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka decyzję o zmianie imienia lub nazwiska przekazuje się do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia dziecka.”;

- 4) w art. 14 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Określone w ustawie zadania i kompetencje kierownika urzędu stanu cywilnego są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

2. Wojewodowie sprawują nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w art. 12 i art. 13, przez kierowników urzędów stanu cywilnego.”;

5) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. W określonych w ustawie sprawach załatwianych za pośrednictwem konsula na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.¹⁵⁾) nie stosuje się przepisów art. 40 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183).”.

Art. 120. W ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131, z 2011 r. Nr 133, poz. 768 oraz z 2012 r. poz. 1407) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 50 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O konieczności unieważnienia dowodu osobistego z przyczyn określonych w art. 46 ust. 1 pkt 2 organ gminy jest zawiadamiany przez rejestr PESEL za pośrednictwem Rejestru Dowodów Osobistych.”;

2) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. 1. Organem właściwym do unieważnienia dowodu osobistego jest:

- 1) organ gminy, do którego zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego lub do którego został przekazany znaleziony dowód osobisty;
- 2) organ gminy, który wystawił dowód osobisty – w przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 32, jeżeli zdarzenia te wystąpiły przed przekazaniem dowodu osobistego tej osobie;
- 3) organ gminy, który wydał dowód osobisty – gdy osoba obowiązana nie wystąpiła z wnioskiem o wydanie nowego dowodu osobistego w przypadku, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2;
- 4) organ gminy wydający nowy dowód osobisty – w pozostałych przypadkach.

2. Dowód osobisty podlega unieważnieniu z mocy prawa na podstawie przekazanych do Rejestru Dowodów Osobistych informacji o utracie obywatelstwa polskiego lub zgonie posiadacza dowodu osobistego przez rejestr PESEL.”.

¹⁵⁾ Zmiany jak w odnośniku 4.

Art. 121. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, który stanowi rejestr PESEL, w rejestrach mieszkańców oraz w rejestrach zamieszkania cudzoziemców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym.”;

2) w art. 8:

a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) oznaczenie aktu urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony;”;

b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) data zawarcia związku małżeńskiego, oznaczenie aktu małżeństwa i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który ustalił nieistnienie małżeństwa, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który unieważnił małżeństwo, data zgonu małżonka albo data znalezienia jego zwłok, oznaczenie jego aktu zgonu i urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony;”;

3) w art. 10:

a) w ust. 1:

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu urodzenia i dokonywania w nim zmian oraz sporządzania przypisku przy tym akcie – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–11, 13–15, 18 i 26;

2) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu małżeństwa i dokonywania w nim zmian oraz sporządzania przypisku przy tym akcie – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 7, 12, 13 i 26;”;

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 133, poz. 768, Nr 204, poz. 1195, Nr 288, poz. 1689, z 2012 r. poz. 921, 1407, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 301.

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego wpłynął zagraniczny dokument stanu cywilnego lub inny dokument wydany w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli osoba, której nadano numer PESEL, nie ma polskich aktów stanu cywilnego – w zakresie zmiany danych, o których mowa w art. 8 pkt 7, 13 i 26;”
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4 i pkt 6–8, mogą przekazywać dane do rejestru PESEL za pośrednictwem rejestrów centralnych gromadzących dane dotyczące dowodów osobistych, paszportów, obywatelstwa i rejestracji stanu cywilnego.”
- c) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Organy, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie dokonują rejestracji danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;
- 4) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL i rejestrze mieszkańców, nadaje się numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, który stanowi numer PESEL.”;
- 5) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Dane niezbędne do nadania lub zmiany numeru PESEL są przekazywane niezwłocznie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych przez organy, o których mowa w art. 19 ust. 3, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;
- 6) uchyla się art. 66.

Art. 122. W ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. Nr 113, poz. 657, Nr 174, poz. 1039 oraz z 2014 r. poz. 183) w art. 7 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

- „9) przekazywanie danych statystycznych, o których mowa w ustawie z dnia... – Prawo o aktach stanu cywilnego oraz w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.¹⁷⁾) do celów statystycznych.”

¹⁷⁾ Zmiany jak w odnośniku 8.

ROZDZIAŁ 9

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 123. 1. Akt stanu cywilnego sporządzony w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych, przechowywanej przez kierownika urzędu stanu cywilnego, podlega przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego.

2. Przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego polega na zamieszczeniu w rejestrze stanu cywilnego treści:

- 1) aktu stanu cywilnego z chwili jego sporządzenia, w zakresie wymaganym w niniejszej ustawie;
- 2) wzmianek dodatkowych, przypisków oraz informacji zawartych w rubryce „uwagi”.

3. Przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego jest czynnością materialno-techniczną, w której wyniku w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych wpisuje się wzmiankę dodatkową o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego, wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia, która nie podlega przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego. Wzmiankę dodatkową w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych może zamieścić upoważniony przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pracownik.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego, dokonując przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, może z urzędu uzupełnić jego treść w drodze czynności materialno-technicznej, na podstawie dotychczasowych akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, jeżeli informacje zawarte w tych aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego nie budzą wątpliwości, a uzupełnienie treści aktu stanu cywilnego następuje w zakresie informacji niewymaganych w przepisach dotychczasowych, a wymaganych niniejszą ustawą.

5. Akt stanu cywilnego sporządzony w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych z chwilą przeniesienia do rejestru stanu cywilnego jest aktem stanu cywilnego w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy. Przeniesienie do rejestru stanu cywilnego nie jest ponowną rejestracją.

6. Akt stanu cywilnego sporządzony w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych można zamieścić w systemie teleinformatycznym, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, jako odwzorowanie cyfrowe, jako akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego.

7. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych dla aktów stanu cywilnego sporządzonych w księdze stanu cywilnego, prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych, mogą być zamieszczane w systemie teleinformatycznym, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, jako odwzorowanie cyfrowe, jako akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego prowadzone na podstawie niniejszej ustawy. W aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego prowadzonych na podstawie niniejszej ustawy można zawrzeć opis dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych.

8. Dane zgromadzone w systemie komputerowym na podstawie przepisów dotychczasowych mogą być wykorzystane do przenoszenia do rejestru stanu cywilnego aktu stanu cywilnego sporządzonego w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych.

9. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie postanowienia, zaginioną lub zniszczoną księgę stanu cywilnego lub jej część prowadzoną na podstawie przepisów dotychczasowych zastąpiono odpisem, przeniesienia do rejestru stanu cywilnego można dokonać na podstawie tego odpisu.

Art. 124. 1. Przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego jest dokonywane z urzędu.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przechowuje księgę stanu cywilnego prowadzoną na podstawie przepisów dotychczasowych, dokonuje przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego w przypadku złożenia wniosku o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczeń, o których mowa w niniejszej ustawie, albo dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, dla której akt stanu cywilnego jest niezbędny.

3. Jeżeli wniosek o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczeń, o których mowa w niniejszej ustawie, został złożony do kierownika urzędu stanu cywilnego, który przechowuje księgę stanu cywilnego prowadzoną na podstawie przepisów dotychczasowych, dokonuje on przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego w terminie umożliwiającym wydanie odpisu lub zaświadczenia w ciągu 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

4. Jeżeli wniosek o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczeń, o których mowa w niniejszej ustawie, został złożony do kierownika urzędu stanu cywilnego, który nie przechowuje księgi stanu cywilnego, przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru

stanu cywilnego dokonuje się w terminie umożliwiającym wydanie odpisu lub zaświadczenia w ciągu 10 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

5. W przypadku dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, do której jest niezbędny akt stanu cywilnego, przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego dokonuje się niezwłocznie.

6. Przekazanie z rejestru stanu cywilnego do rejestru PESEL oznaczenia aktu stanu cywilnego przeniesionego do rejestru stanu cywilnego nie jest rejestracją zmiany danych w rozumieniu art. 10 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 121 niniejszej ustawy.

Art. 125. 1. Jeżeli w akcie stanu cywilnego sporządzonym na podstawie przepisów dotychczasowych jest wpisana wzmianka dodatkowa o nadaniu imienia dziecku z urzędu, dokonując przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, informację wynikającą z treści wzmianki dodatkowej zamieszcza się jako adnotację.

2. Jeżeli pod treścią aktu małżeństwa sporządzonego na podstawie przepisów dotychczasowych jest zamieszczony przypisek o zgonie małżonka, dokonując przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, informację wynikającą z treści przypisku zamieszcza się w formie przypisku przy tym akcie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przenoszenia aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych do rejestru stanu cywilnego, sposób oznaczania w rejestrze stanu cywilnego przeniesionych aktów stanu cywilnego, uwzględniając potrzebę zachowania integralności dotychczasowych aktów stanu cywilnego.

Art. 126. 1. Jeżeli przy przenoszeniu aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego wystąpią okoliczności wskazujące na konieczność unieważnienia aktu stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego przenosi ten akt do rejestru stanu cywilnego, niezwłocznie podejmuje czynności niezbędne do unieważnienia aktu stanu cywilnego i nie wydaje z niego odpisów.

2. Jeżeli dokonano przeniesienia do rejestru stanu cywilnego dwóch aktów stanu cywilnego stwierdzających to samo zdarzenie, sporządzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a okoliczności wskazane w każdym z aktów nie budzą wątpliwości, że przedmiotem rejestracji w każdym z nich jest to samo zdarzenie, wojewoda właściwy dla kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził ostatni akt, unieważnia jeden z nich.

3. W postępowaniu w sprawie unieważnienia aktu stanu cywilnego wojewoda bada, który z aktów stanu cywilnego odzwierciedla dokładniej zdarzenie, i unieważnia jeden z nich, w formie decyzji administracyjnej.

4. Wojewoda w jednym postępowaniu może unieważnić więcej niż jeden akt stanu cywilnego, jeżeli do rejestru stanu cywilnego przeniesiono kilka aktów stanu cywilnego stwierdzających to samo zdarzenie.

5. Postępowanie o unieważnienie aktu stanu cywilnego wszczyna się z urzędu lub na wniosek osoby, której akt dotyczy, lub osoby mającej w tym interes prawny, prokuratora lub kierownika urzędu stanu cywilnego.

6. Jeżeli rejestracja stanu cywilnego w formie aktu stanu cywilnego nastąpiła po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, a następnie dokonano przeniesienia do rejestru stanu cywilnego aktu stanu cywilnego stwierdzającego to samo zdarzenie co uprzednio zarejestrowane w rejestrze stanu cywilnego i okoliczności wskazane w każdym z tych aktów nie budzą wątpliwości, że przedmiotem rejestracji w każdym z nich jest to samo zdarzenie, wojewoda właściwy dla kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego, unieważnia jeden z nich w formie decyzji administracyjnej. Przepisy ust. 3–5 stosuje się.

Art. 127. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego przekazuje właściwym archiwom państwowym księgi stanu cywilnego prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wraz z aktami zbiorowymi rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidzami alfabetycznymi po upływie 100 lat od zamknięcia księgi urodzeń, a po upływie 80 lat od zamknięcia księgi małżeństw i księgi zgonów. Jeżeli w księdze stanu cywilnego była prowadzona więcej niż jedna księga stanu cywilnego, termin jej przechowywania jest liczony od daty zamknięcia ostatniej księgi stanu cywilnego prowadzonej w danej księdze.

2. Księgi stanu cywilnego przechowywane w archiwum urzędu stanu cywilnego zabezpiecza się przed uszkodzeniem, zniszczeniem, utratą oraz nieuprawnionym dostępem osób trzecich, a także, w razie potrzeby, poddaje konserwacji. Księgi stanu cywilnego mogą być wynoszone za zgodą wojewody, wyrażoną w drodze postanowienia, poza urząd stanu cywilnego lub w razie niebezpieczeństwa zagrażającego tym księgom.

3. Księgi stanu cywilnego wynoszone poza urząd stanu cywilnego zabezpiecza się przed uszkodzeniem, zniszczeniem, utratą oraz nieuprawnionym dostępem osób trzecich.

Art. 128. 1. Księgi małżeństw i księgi zgonów prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których z dniem jej wejścia w życie upłynie okres 80 lat przechowywania, przekazuje się do właściwego archiwum państwowego w ciągu 10 lat.

2. Księgi urodzeń prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których z dniem jej wejścia w życie upłynie okres 100 lat przechowywania, przekazuje się do właściwego archiwum państwowego w ciągu 2 lat.

3. Księgi stanu cywilnego prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których po dniu jej wejścia w życie upłynie okres przechowywania, przekazuje się do właściwego archiwum państwowego w ciągu 2 lat po upływie terminu ich przechowywania.

4. Wzmianki dodatkowe i przypiski przy aktach stanu cywilnego przekazanych do archiwum państwowego sporządza kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce przechowywania danej księgi stanu cywilnego, który przekazał te akty do archiwum.

5. Dokumenty z aktów stanu cywilnego przekazanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do archiwum państwowego przed upływem 100 lat wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na siedzibę archiwum państwowego.

Art. 129. 1. Akty stanu cywilnego z aktami zbiorowymi rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidzami alfabetycznymi przechowywane na podstawie przepisów dotychczasowych w urzędzie stanu cywilnego właściwym dla miasta stołecznego Warszawy, wyznaczonym na podstawie przepisów dotychczasowych do ich przechowywania, przekazuje się do archiwum państwowego wyznaczonego przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

2. Odpisy ksiąg stanu cywilnego wytworzone w okresie od dnia 1 stycznia 1946 r. do dnia 30 sierpnia 1955 r. oraz od dnia 2 listopada 1956 r. do dnia 28 lutego 1987 r. przekazuje się do archiwów państwowych w ciągu 20 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Z ksiąg stanu cywilnego prowadzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie wydaje się odpisów po upływie okresów, o których mowa w art. 127 ust. 1. Z ksiąg stanu cywilnego można wydać dokumenty, jeżeli nie sporządzono aktu zgonu dla osoby, której dokumenty te dotyczą.

4. Akty stanu cywilnego sporządzone w księgach stanu cywilnego prowadzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, po upływie okresów, o których mowa w art. 127 ust. 1, nie podlegają przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego. Udostępnianie ich przez kierownika urzędu stanu cywilnego przed przekazaniem księgi stanu cywilnego do

właściwego archiwum państwowego odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

5. Osobie uprawnionej do otrzymania odpisu można umożliwić nieodpłatnie wykonanie fotokopii aktu stanu cywilnego sporządzonego w księdze stanu cywilnego prowadzonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli jej wykonanie nie zagraża trwałości księgi i zawartych w niej aktów stanu cywilnego. Fotokopia aktu stanu cywilnego nie ma mocy dokumentu urzędowego.

6. Osobie uprawnionej do otrzymania odpisu aktu zgonu można umożliwić przeglądanie skorowidzów alfabetycznych aktu zgonu.

Art. 130. Akty stanu cywilnego przeniesione do rejestru stanu cywilnego z ksiąg aktów stanu cywilnego prowadzonych na podstawie przepisów dotychczasowych, dla których minęły okresy przechowywania określone w art. 128 ust. 1, przekazuje się z rejestru stanu cywilnego do właściwego archiwum państwowego w ciągu 10 lat od dnia przeniesienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 5 ust. 2c ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Art. 131. 1. Zachowują moc akty stanu cywilnego sporządzone w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 1 stycznia 1946 r. w trybie świeckiej rejestracji stanu cywilnego na obszarach, które w dniu 1 września 1939 r. wchodziły w skład Państwa Polskiego i na których, w myśl prawa polskiego, obowiązywały przepisy o wyznaniowej rejestracji stanu cywilnego.

2. Zachowują moc dowodową księgi przeznaczone do rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów prowadzone do dnia 1 stycznia 1946 r. przez Polski Narodowy Kościół Katolicki oraz przez Polski Kościół Starokatolicki.

3. Z ksiąg wyznaniowych prowadzonych przez osoby, które prowadziły wyznaniową rejestrację stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego, który przechowuje księgę stanu cywilnego, lub upoważniony przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pracownik wydaje, na wniosek osoby, której wyznaniowy akt stanu cywilnego dotyczy, pisemne zaświadczenie o przyjętych sakramentach w celu przedłożenia przy załatwianiu spraw wyznaniowych.

4. Wypisy z ksiąg stanu cywilnego prowadzonych przed dniem 1 stycznia 1946 r., wydane przez osoby, które prowadziły wyznaniową rejestrację stanu cywilnego, nie mają mocy dokumentu urzędowego. Treść tych wypisów może być przeniesiona do rejestru stanu

cywilnego w przypadku zaginięcia lub zniszczenia księgi stanu cywilnego lub jej części, a także gdy urząd stanu cywilnego nie posiada księgi, z której był sporządzony wypis. Przeniesienia treści wypisów dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego, w formie czynności materialno-technicznej, na wniosek osoby, której akt dotyczy, lub osoby mającej w tym interes prawny.

5. Kierownik urzędu stanu cywilnego, dokonując przeniesienia wpisu w formie czynności materialno-technicznej, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny aktu. Jeżeli do rejestru stanu cywilnego dokonano przeniesienia wypisu w formie czynności materialno-technicznej, to wydany odpis zupełny aktu stanu cywilnego uważa się za wydany na wniosek.

6. Jeżeli przysposobienie zostało dokonane przed dniem 30 sierpnia 1955 r. i nie stanowiło podstawy do wymienienia w odpisie aktu stanu cywilnego przysposabiających jako rodziców przysposobionego, przysposabiający, a także przysposobiony mogą wystąpić z wnioskiem o dokonanie zmian, o których mowa w art. 70 ust. 2.

7. Dziecko nieznanego rodziców, którego akt urodzenia został sporządzony przed dniem 30 sierpnia 1955 r., może złożyć wniosek do sądu opiekuńczego o ustalenie danych wymienionych w art. 61 ust. 2. Orzeczenie sądu stanowi podstawę do dołączenia wzmianki dodatkowej do aktu urodzenia.

Art. 132. 1. Jeżeli wydano zaświadczenie o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego prowadzonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych, treść aktu stanu cywilnego podlega odtworzeniu, w formie czynności materialno-technicznej, na wniosek osoby, której akt dotyczy, osoby, która posiada w tym interes prawny, lub osoby, która wykaże interes faktyczny w odtworzeniu aktu zgonu.

2. Odtworzenie polega na wpisaniu do rejestru stanu cywilnego treści aktu stanu cywilnego sporządzonego w księdze stanu cywilnego prowadzonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych, wraz z adnotacją w akcie stanu cywilnego o odtworzeniu.

3. Zaświadczenie o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego lub upoważniony przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pracownik, na wniosek osoby uprawnionej do odtworzenia treści aktu stanu cywilnego, jeżeli księga stanu cywilnego prowadzona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych zaginęła lub została zniszczona.

4. Zaświadczenie o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego zawiera: oznaczenie rodzaju księgi stanu cywilnego, rok lub lata, w których była prowadzona, oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym księga była przechowywana, okoliczności braku księgi i oznaczenie wnioskodawcy.

5. Treść aktu stanu cywilnego podlegającego odtworzeniu ustala się na podstawie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, odpisu księgi stanu cywilnego, jeżeli został sporządzony, lub innych dokumentów przedstawionych przez wnioskodawcę, które zawierają dane wymagane do odtworzenia treści aktu stanu cywilnego.

6. Wniosek o odtworzenie treści aktu stanu cywilnego składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego, a odtworzenia dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt stanu cywilnego lub jest właściwy do przechowywania księgi, w której akt był sporządzony.

7. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który odtworzył treść aktu stanu cywilnego, w formie czynności materialno-technicznej, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny odtworzonego aktu stanu cywilnego w jednym egzemplarzu.

8. Jeżeli dokonano odtworzenia treści aktu stanu cywilnego, to wydany odpis zupełny aktu stanu cywilnego uważa się za wydany na wniosek.

9. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia dokonania odtworzenia treści aktu stanu cywilnego, jeżeli na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 5, nie można ustalić, czy zdarzenie faktycznie nastąpiło, lub jeżeli przedłożony dokument wywołuje wątpliwości co do jego autentyczności.

10. W sprawach o odtworzenie treści aktu stanu cywilnego, przenoszenia do rejestru stanu cywilnego wpisów z ksiąg stanu cywilnego prowadzonych przed dniem 1 stycznia 1946 r., unieważnienia aktów stanu cywilnego przez wojewodę stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem stosowania przepisów art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach załatwianych za pośrednictwem konsula na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej.

11. Jeżeli zachowały się akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, odtworzenia treści aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowej rejestracji stanu cywilnego.

Art. 133. 1. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w zakresie zmiany imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia w terminie 6 miesięcy od dnia jego sporządzenia oraz w zakresie zaświadczeń stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa zgodnie z prawem polskim i zaświadczeń o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa, w zakresie dokonania transkrypcji, odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, prowadzi kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy w dniu ich wszczęcia.

2. Postępowania w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego lub w sprawie sprostowania aktu stanu cywilnego wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy w dniu ich wszczęcia.

3. Postępowania o uzupełnienie aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu wszczęte i niezakończone przez kierownika urzędu stanu cywilnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się i przekazuje do rozpatrzenia przez sąd.

4. Akty stanu cywilnego cudzoziemców sporządzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mogą być sprostowane na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, a akty stanu cywilnego dzieci cudzoziemców – na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo rodziców.

5. Postępowania sądowe o sprostowanie aktu stanu cywilnego wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów.

6. Akty urodzenia sporządzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, które nie zawierają imienia, nazwiska i nazwiska rodzowego ojca, mogą być uzupełnione na wniosek osoby, której akt dotyczy, lub jej przedstawiciela ustawowego na podstawie przepisów niniejszej ustawy, w formie czynności materialno-technicznej.

7. Akty małżeństwa sporządzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez wpisanie do polskich ksiąg stanu cywilnego lub przez odtworzenie aktu stanu cywilnego sporządzonego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w których brak wpisu o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa oraz o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, można uzupełnić na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

8. Zaświadczenie o możliwości zawarcia małżeństwa zgodnie z prawem polskim oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres w nich wskazany.

Art. 134. 1. Jeżeli dziecko urodziło się i nie sporządzono aktu urodzenia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podstawą sporządzenia aktu urodzenia jest pisemne zgłoszenie urodzenia, a do zgłoszenia tego urodzenia stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

2. Jeżeli urodzenie zostało zgłoszone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsca zamieszkania rodziców lub jednego z nich i do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie sporządzono aktu urodzenia na podstawie protokołu zgłoszenia urodzenia, akt urodzenia sporządza kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce zdarzenia.

Art. 135. Jeżeli zgon został zgłoszony i nie sporządzono aktu zgonu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, akt zgonu można sporządzić na podstawie zgłoszenia dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 136. 1. Akty stanu cywilnego skreślone na podstawie przepisów dotychczasowych nie podlegają ujawnieniu.

2. Ze skreślonego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości wydaje się na żądanie sądu odpis zupełny tego aktu.

3. W przypadku gdy akt zgonu został skreślony w wyniku uchylecia postanowienia sądu o stwierdzeniu zgonu lub uznaniu za zmarłego, odpis zupełny tego aktu wydaje się na żądanie sądu lub na wniosek osoby, której zgon stwierdzono lub która została uznana za zmarłą.

Art. 137. Dokumenty zgromadzone w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie podlegają zwrotowi, z wyjątkiem zagranicznych dokumentów stanu cywilnego stanowiących podstawę do sporządzenia polskiego aktu stanu cywilnego.

Art. 138. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania o wydanie postanowienia o udostępnienie księgi stanu cywilnego w celu przeglądania umarza się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 139. 1. Kierownicy urzędów stanu cywilnego oraz zastępcy kierowników urzędów stanu cywilnego zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, którzy spełniają

wymagania uprawniające do zajmowania tych stanowisk na podstawie przepisów dotychczasowych, są kierownikami urzędów stanu cywilnego oraz zastępcami kierownika urzędu stanu cywilnego w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Upoważnienia dla pracowników do wydawania odpisów z aktów stanu cywilnego lub zaświadczeń udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres 3 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 140. Okręgi rejestracji stanu cywilnego ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są okręgami rejestracji stanu cywilnego w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 141. Postępowania w sprawie zmiany imienia lub nazwiska wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy w dniu ich wszczęcia.

Art. 142. Odznaka używana na podstawie przepisów dotychczasowych przez kierowników urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński stanowi insygnium w rozumieniu art. 84 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 143. 1. Do dnia 1 stycznia 2018 r. karta urodzenia, o której mowa w art. 53 ust. 1 niniejszej ustawy, zawiera oprócz danych, o których mowa w art. 53 ust. 2:

- 1) informacje o stanie zdrowia dziecka: długość, ciężar ciała, punkty w skali Apgar;
- 2) informacje o ciąży i porodzie: okres trwania ciąży, wielorakość i miejsce porodu;
- 3) dane o poprzednich ciążach i porodach matki dziecka:
 - a) liczbę wszystkich dzieci urodzonych przez matkę, w tym żywo urodzonych lub martwo urodzonych,
 - b) datę poprzedniego porodu,
 - c) żywotność poprzedniego dziecka;
- 4) miejsce zamieszkania rodziców dziecka, w tym okres ich przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, o ile są znane, oraz wykształcenie rodziców dziecka, pozyskiwane przez podmiot prowadzący działalność leczniczą.

2. Do dnia 1 stycznia 2018 r. karta martwego urodzenia, o której mowa w art. 53 ust. 3 niniejszej ustawy, zawiera oprócz danych, o których mowa w art. 53 ust. 2 i 3, czas zgonu płodu i przyczynę zgonu, jeżeli została stwierdzona.

3. Do dnia 1 stycznia 2018 r. karta zgonu zawiera oprócz danych, o których mowa w art. 11 ust. 3b i 3c ustawy zmienianej w art. 113 niniejszej ustawy, jeżeli są znane:

- 1) informacje o miejscu zgonu, jego przyczynach, osobie stwierdzającej przyczynę zgonu oraz sposobie stwierdzenia przyczyn zgonu;
- 2) w przypadku dziecka do roku życia:
 - a) godzinę urodzenia, informacje o stanie zdrowia dziecka w chwili urodzenia: długość, ciężar ciała, punkty w skali Apgar,
 - b) informacje o przebiegu ciąży i porodzie: okres trwania ciąży, wielorakość porodu oraz liczba dzieci urodzonych przez matkę;
- 3) nazwę podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz nazwisko i imię (imiona) sporządzającego kartę zgonu;
- 4) wykształcenie zmarłego;
- 5) miejsce zamieszkania zmarłego, w tym okres przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy.

4. Dane, o których mowa w ust. 1–3, są przetwarzane do celów statystyki publicznej przez kierownika urzędu stanu cywilnego i przesyłane służbom statystyki publicznej.

5. Do dnia 1 stycznia 2018 r. karta urodzenia i karta martwego urodzenia mogą być przekazane kierownikowi urzędu stanu cywilnego w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty urodzenia, o której mowa w ust. 1, oraz wzór karty martwego urodzenia, w tym w formie dokumentu elektronicznego, uwzględniając przejrzystość i kompletność wymaganych danych.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty zgonu, o której mowa w ust. 3, w tym w formie dokumentu elektronicznego, uwzględniając zakres danych konieczny do sporządzenia aktu zgonu oraz do umożliwienia pochówku osoby zmarłej.

Art. 144. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych po dwóch latach obowiązywania niniejszej ustawy, w terminie do dnia 28 lutego 2017 r., przeprowadzi analizę wpływu rozwiązań przyjętych w ustawie na funkcjonowanie urzędów stanu cywilnego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawi Radzie Ministrów oraz wojewodom informację o wyniku analizy, o której mowa w ust. 1, w terminie miesiąca od sporządzenia analizy.

Art. 145. Traci moc ustawa z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 oraz z 2012 r. poz. 1529).

Art. 146. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., z wyjątkiem art. 52 ust. 2 i 3, art. 53 ust. 4 i 5, art. 113 w zakresie dodawanego w art. 11 ust. 3a–3e i ust. 4c oraz art. 122, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

I. Ogólny cel projektowanej ustawy

Zasadniczym celem nowej regulacji jest podniesienie jakości rejestracji stanu cywilnego oraz poprawa sprawności procesów administracyjnych, realizowanych przez państwo jako rejestratora zdarzeń. Cel ten zostanie osiągnięty przez zapewnienie wszystkim kierownikom urzędów stanu cywilnego w Polsce możliwości prowadzenia od dnia 1 stycznia 2015 r. rejestracji stanu cywilnego w postaci elektronicznej. Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w nurt przyjętych dokumentów strategicznych, tj. „Strategii Rozwoju Kraju 2020” oraz strategii „Sprawne Państwo 2020”, w których dla usprawnienia państwa przewiduje się planowaną i konsekwentną informatyzację.

Zgodnie z projektem ustawy od dnia 1 stycznia 2015 r. wszystkie zdarzenia z zakresu stanu cywilnego będą ewidencjonowane wyłącznie w systemie teleinformatycznym, a akty stanu cywilnego sporządzone dotychczas w postaci papierowej będą przenoszone do systemu stopniowo, np. w wyniku dokonania zmian w akcie stanu cywilnego. Nowe zasady prowadzenia rejestracji stanu cywilnego w systemie teleinformatycznym pozwolą na:

- 1) odejście od papierowych aktów stanu cywilnego;
- 2) uzyskanie odpisu aktu stanu cywilnego, w tym również w postaci dokumentu elektronicznego, w dowolnym urzędzie stanu cywilnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od tego, gdzie jest przechowywany dany akt;
- 3) dostęp kierowników do elektronicznych aktów stanu cywilnego, co zwolni osoby z obowiązku przedkładania w urzędach stanu cywilnego odpisów aktów stanu cywilnego przy realizacji czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a kierowników urzędu stanu cywilnego od przekazywania pocztą informacji o zmianach związanych ze stanem cywilnym;
- 4) zdalną aktualizację przez kierownika urzędu stanu cywilnego rejestru PESEL o zdarzeniach z zakresu rejestracji stanu cywilnego, co usprawni zasilanie rejestru PESEL danymi z zakresu rejestracji stanu cywilnego i w konsekwencji zapewni referencyjność tego rejestru oraz prawidłową identyfikację obywatela na jego podstawie.

Ponadto projektodawca dąży do usprawnienia i uproszczenia postępowań związanych z dokonywaniem zmian w aktach stanu cywilnego. W tym m.in. przewidziano:

- 1) odejście od decyzji administracyjnych na rzecz czynności materialno-technicznych zakończonych wydaniem odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego; będzie to dotyczyło m.in. transkrypcji, czy odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego;
- 2) liberalizację zasad zawierania małżeństw poza urzędem stanu cywilnego na wniosek osób zamierzających zawrzeć małżeństwo;
- 3) zastąpienie postępowań sądowych procedurą administracyjną w sprawach sprostowania aktu stanu cywilnego na podstawie akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub wcześniejszych aktów stanu cywilnego prowadzonych dla osoby albo zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej osoby lub jej wstępnych, w oparciu o inne dokumenty, co znacznie skróci i uprości tego rodzaju postępowania.

Dodatkowo projektowana ustawa dostosowuje dotychczasowe rozwiązania prawne do orzecznictwa sądów z zakresu rejestracji stanu cywilnego oraz innych przepisów powiązanych pośrednio lub bezpośrednio z rejestracją stanu cywilnego, które uległy zmianie w okresie obowiązywania dotychczasowej ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.), przede wszystkim do ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788).

Projektowane regulacje mają przyczynić się do poprawy jakości rejestracji stanu cywilnego, co przełoży się na podniesienie bezpieczeństwa i pewności obrotu prawnego.

II. Szczegółowe rozwiązania

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Co do zasady, zostanie utrzymany obecny charakter rejestracji stanu cywilnego, istoty oraz mocy dowodowej aktów stanu cywilnego. Rejestracja stanu cywilnego będzie polegać na dokumentowaniu w formie aktów stanu cywilnego urodzenia, małżeństwa i zgonu oraz wszelkich zmian, które występują po ich sporządzeniu, a mają wpływ na treść aktu oraz stan cywilny osoby, której akt dotyczy. Ze względu na zmianę formy

prowadzenia rejestracji stanu cywilnego, projektodawca zdefiniował akt stanu cywilnego. Na akt stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego będą się składały: pierwotny wpis o urodzeniu, małżeństwie albo zgonie wraz z późniejszymi wpisami wpływającymi na treść lub ważność danego aktu, dołączanymi do pierwotnego wpisu w formie wzmianek dodatkowych. Akt będzie uważany za sporządzony w chwili dokonania przez kierownika urzędu stanu cywilnego pierwotnego wpisu w rejestrze stanu cywilnego dotyczącego urodzenia, małżeństwa albo zgonu. Projektodawca uznał za konieczne zdefiniowanie momentu sporządzenia aktu stanu cywilnego, ponieważ szereg ustaw pozostających w obrocie prawnym posługuje się tym pojęciem, a są to m.in. Kodeks wykroczeń, ustawa o opłacie skarbowej, ustawa o ewidencji ludności.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonywać będą, jak obecnie, kierownicy urzędów stanu cywilnego i ich zastępcy, natomiast nadzór pełnić będą, na dotychczasowych zasadach, właściwi miejscowo wojewodowie. Niezmieniona pozostanie także struktura urzędów stanu cywilnego. Urząd stanu cywilnego nadal będzie częścią urzędu gminy (art. 6 ust. 1 projektu ustawy), a terytorium gminy stanowić będzie – co do zasady – okręg rejestracji stanu cywilnego (art. 6 ust. 2 projektu ustawy).

Inaczej niż w dotychczasowym stanie prawnym określono zasady modyfikacji okręgów rejestracji stanu cywilnego. Dzisiejsze lakoniczne regulacje, umożliwiające tworzenie przez wojewodów urzędów stanu cywilnego właściwych dla kilku okręgów lub tworzenie kilku urzędów w obszarze jednej gminy, nie wskazują zasad realizacji niniejszego uprawnienia z poszanowaniem konstytucyjnej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego. Zachowując zasadę, że zmiana okręgu może polegać na ustaleniu właściwości urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego lub utworzenia kilku urzędów stanu cywilnego w jednym okręgu rejestracji stanu cywilnego, zdecydowano, że zmiana taka będzie następowała w drodze rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji. Uprawnionym do złożenia wniosku o zmianę okręgu rejestracji stanu cywilnego będzie wojewoda, który złoży go bądź z własnej inicjatywy po zasięgnięciu opinii zainteresowanych gmin bądź z ich inicjatywy. W upoważnieniu ustawowym do wydania przedmiotowego

rozporządzenia kryterium rewizji struktury urzędów stanu cywilnego będzie stanowić liczba zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego przemawiających za zmianą właściwości urzędu oraz wskazane we wniosku okoliczności.

Kierownikiem urzędu stanu cywilnego, tak jak dotychczas, będzie, co do zasady, wójt (burmistrz, prezydent miasta), z tym że na podstawie kryterium liczby mieszkańców będzie obligatoryjnie lub fakultatywnie zatrudniany zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego lub inna osoba na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego. Podobnie jak w obecnym stanie prawnym będzie to próg 50 tysięcy mieszkańców, z tym że uwzględniając zasady rewizji struktury urzędów stanu cywilnego, w odróżnieniu od dotychczasowych unormowań, punkt odniesienia dla liczby mieszkańców będzie stanowił okręg rejestracji stanu cywilnego, nie zaś gmina. Powyższe ma zapewnić ciągłość realizacji zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego w okręgu oraz profesjonalną obsługę obywateli wnioskujących o dokonanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Należy bowiem zwrócić uwagę, że kierownik urzędu stanu cywilnego jest rejestratorem fundamentalnych zdarzeń z życia człowieka, dokonuje szeregu istotnych czynności z zakresu prawa rodzinnego, jak również, w związku z przepływem osób i dokumentów, jest obowiązany do znajomości nie tylko ustawodawstwa krajowego, ale także do znajomości regulacji prawa międzynarodowego, w tym w szczególności konwencji Międzynarodowej Komisji Stanu Cywilnego, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem. Nie obniżając dotychczasowych kwalifikacji wymaganych od kierowników urzędu stanu cywilnego i zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego, w przedkładanym projekcie ustawy doprecyzowano wymogi stawiane osobom ubiegającym się o zatrudnienie na tych stanowiskach, tak aby nie budziły one wątpliwości interpretacyjnych. Skorygowane zostały przesłanki odnoszące się do wykształcenia prawniczego lub administracyjnego, wskazano bowiem wprost, że osoba zajmująca stanowisko kierownika urzędu stanu cywilnego jest obowiązana posiadać dyplom ukończenia wyższych studiów prawniczych lub administracyjnych potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra lub też dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra i dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie administracji. Tym samym wyeliminowano potencjalną możliwość zatrudniania na stanowisku kierownika urzędu

stanu cywilnego osoby posiadającej dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata i dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie administracji. Z uwagi na wątpliwości interpretacyjne narosłe wokół użytego w dotychczasowej ustawie sformułowania „biura jednostek samorządu terytorialnego”, doprecyzowano przepis wskazujący na wymagany staż pracy, umożliwiając zatrudnienie na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego osobom posiadającym staż pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych. Projektodawca nie powtórzył treści dotychczasowego art. 6a ust. 2 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego z 1986 r. odnośnie do możliwości zatrudniania kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcy w niepełnym wymiarze czasu pracy, uznając wskazany przepis za *superfluum* ustawowe. Należy bowiem zauważyć, iż uprawnienie do zatrudnienia kierownika urzędu lub jego zastępcy w niepełnym wymiarze czasu pracy wynika z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.), którą to ustawę, w świetle odesłania zawartego w art. 8 ust. 2 projektu ustawy, stosuje się w zakresie nieuregulowanym do osób zatrudnionych na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego oraz do naboru na te stanowiska. Zasady naboru na stanowisko zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego lub kierownika urzędu stanu cywilnego, które w świetle art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych, należą do kategorii stanowisk urzędniczych, reguluje rozdział 2 tejże ustawy. Z kolei w świetle art. 43 ust. 1 ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), wobec czego zastosowanie znajdą odpowiednie regulacje kodeksowe mające za przedmiot zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy. A zatem intencją projektodawcy nie było kompleksowe uregulowanie w ustawie – Prawo o aktach stanu cywilnego kwestii zatrudniania na stanowisku kierownika urzędu lub jego zastępcy, uznając, iż kwestie te są już uregulowane w ustawie o pracownikach samorządowych. Ponadto kierując się określonymi w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych wymaganiami dla pracowników samorządowych zatrudnianych na kierowniczym stanowisku urzędniczym, postanowiono skrócić staż pracy dla osób ubiegających się o zatrudnienie na stanowisku

kierownika urzędu stanu cywilnego i jego zastępcy z pięciu do trzech lat.

Projektowane regulacje, w odróżnieniu od dotychczasowego stanu prawnego, jednoznacznie precyzują, że przewidziane w ustawie uprawnienia i obowiązki kierownika urzędu stanu cywilnego przysługują również jego zastępcy. Wprowadzenie przedmiotowego przepisu powinno wyeliminować wątpliwości interpretacyjne dotyczące zakresu kompetencji zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego, a zwłaszcza pozwoli uniknąć sytuacji, gdy sąd, do którego kierowany jest wniosek zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego o sprostowanie czy unieważnienie w trybie sądowym aktu stanu cywilnego, żąda uzupełnienia wniosku poprzez dołączenie umocowania bądź innych dokumentów legitymujących tego zastępcę do działania.

W stosunku do dotychczasowej regulacji wprowadzono możliwość upoważniania innych pracowników urzędu gminy do dokonywania określonych czynności urzędowych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (art. 7 projektu ustawy). Pracownicy umocowani przez kierownika urzędu stanu cywilnego będą mogli wydawać odpisy aktów stanu cywilnego, zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze danych dotyczących wskazanej osoby oraz dokonywać przypisków przy aktach, z wyjątkiem przypisków zamieszczanych przy akcie na podstawie uznania orzeczenia organu państwa obcego lub na podstawie innego dokumentu pochodzącego od organu państwa obcego, a niewymagającego uznania albo odpisu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przekazanego do urzędu stanu cywilnego w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę informacji w zakresie stanu cywilnego. Powyższe usprawni, szczególnie w dużych urzędach stanu cywilnego, załatwianie spraw co do zasady prostych i powtarzalnych.

Dokonywanie przypisków na podstawie zagranicznych dokumentów, z uwagi na ich ciężar gatunkowy, zostało zarezerwowane wyłącznie dla kierowników urzędu stanu cywilnego i ich zastępców.

Treścią przypisku będzie informacja o mającym miejsce za granicą małżeństwie lub zgonie osoby posiadającej polski akt stanu cywilnego i w szczególnym przypadku kierownik urzędu stanu cywilnego, który zamieścił przypisek przy akcie urodzenia o małżeństwie i zgonie czy też przy akcie małżeństwa o zgonie, zaktualizuje rejestr PESEL w zakresie zmiany stanu cywilnego i zgonu. Aktualizacja taka będzie

niezbędna, gdy nie dojdzie do sporządzenia polskiego aktu stanu cywilnego we właściwym trybie szczególnym, z którego wynikać będzie zdarzenie. Pozwoli to na wyeliminowanie sytuacji wskazujących, iż osoba posiadająca numer PESEL ma np. 120 lat, tylko dlatego nie odnotowano jej zgonu, który miał miejsce za granicą. Aktualizacja rejestru PESEL z poziomu przypisku będzie zatem stanowiła wyjątek od reguły, że przypiski zamieszcza kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządza inny akt stanu cywilnego dla danej osoby, bądź kierownik urzędu stanu cywilnego dołączający do aktu stanu cywilnego wzmiankę wpływającą na stan cywilny osoby.

Ponieważ aktualizacja rejestru PESEL może być dokonywana wyłącznie przez kierownika urzędu stanu cywilnego, tym samym nie jest możliwe, aby zamieszczania przypisków skutkujących aktualizacją tego rejestru dokonywali upoważnieni pracownicy. Powyższe wiąże się również z projektowaną zmianą ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.), zgodnie z którą odstępuje się od zasady, że rejestr PESEL w zakresie danych wynikających z aktu małżeństwa jest zasilany wyłącznie przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt małżeństwa, a w zakresie wynikającym z aktu zgonu – kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt zgonu.

Nałożono na sądy obowiązek przekazywania prawomocnych orzeczeń mających wpływ na treść lub ważność aktu wraz z adnotacją o dacie uprawomocnienia. Rozwiązanie to ma zapewnić kierownikom urzędu stanu cywilnego pozyskiwanie wiedzy odnośnie do daty prawomocności orzeczeń sądów mających wpływ na treść lub ważność aktu stanu cywilnego, ponieważ data uprawomocnienia się orzeczenia ma fundamentalne znaczenie m.in. dla ustalenia pochodzenia dziecka, czy też możliwości skorzystania przez rozwiedzionego małżonka z prawa powrotu do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa. Obecnie, w związku z brzmieniem art. 364 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym prawomocność orzeczenia stwierdza sąd na wniosek strony, pozyskiwanie przez kierowników urzędu stanu cywilnego informacji o dacie uprawomocnienia orzeczenia jest problematyczne.

W celu uproszczenia działań kierowników urzędów stanu cywilnego w sprawach powtarzalnych, niewymagających podejmowania decyzji, odstąpiono od wydawania decyzji administracyjnych na rzecz czynności materialno-technicznej. Przewiduje się

odstąpienie od wydawania decyzji w sprawach transkrypcji, rejestracji zdarzeń, które nastąpiły za granicą i nie zostały tam zarejestrowane, odtworzenia treści zagranicznego dokumentu rejestracji stanu cywilnego – na rzecz czynności materialno-technicznej kierownika urzędu stanu cywilnego, zakończonej wydaniem odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego, uwzględniającego wynik tego postępowania. Decyzja będzie wydawana jedynie w przypadku, gdy będzie wyrazem odmowy.

W sprawach nieuregulowanych w ustawie będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, za czym przemawia usytuowanie kierownika urzędu stanu cywilnego jako organu administracji publicznej, a także przewidziane w ustawie zróżnicowanie formy prawnego działania kierownika urzędu stanu cywilnego. Wyjątek stanowi instytucja pełnomocnika do doręczeń wskazana w art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, która nie będzie miała zastosowania w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego, np. sprostowania, czy uzupełnienia aktu stanu cywilnego, załatwianych za pośrednictwem konsula. Pośrednictwo konsula w tych sprawach jest z reguły związane z procesem uzyskiwania paszportów dla obywateli polskich za granicą, do wydania których konsul jest jedynym uprawnionym organem. Brak takiego wyłączenia w praktyce mógłby wydłużać i komplikować załatwianie spraw zastrzeżonych do kompetencji konsula. Kolejnym argumentem przemawiającym za obranym kierunkiem, jest fakt, iż Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się do postępowań w sprawach należących do właściwości polskich urzędów konsularnych. Dodatkowo, jednoznacznie wskazano, że sprawy z zakresu rejestracji stanu cywilnego należące do właściwości konsulów, będą załatwiane na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 101 i 293).

Dotychczasowe postanowienia wojewody, wydawane w razie potrzeby wyniesienia księgi stanu cywilnego istniejącej w postaci papierowej poza urząd stanu cywilnego, zostaną utrzymane jedynie w stosunku do papierowych ksiąg stanu cywilnego oraz papierowych akt zbiorowych. W związku z wprowadzeniem elektronicznej rejestracji stanu cywilnego taka forma działania kierownika urzędu stanu cywilnego staje się bezprzedmiotowa w odniesieniu do aktów stanu cywilnego gromadzonych w systemie teleinformatycznym.

Informatyzacja rejestracji stanu cywilnego wymagała także jednoznacznego wskazania podmiotów uprawnionych do dostępu do rejestru, tj. ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako administratora systemu, kierowników urzędu stanu cywilnego zasilających rejestr stanu cywilnego i wojewodów sprawujących nadzór nad rejestracją stanu cywilnego.

Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego

W rozdziale 2 projektu ustawy określono właściwość miejscową w sprawach rejestracji stanu cywilnego w odniesieniu do rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów oraz najbardziej typowych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Regulacja dotycząca właściwości organów została opisana w poszczególnych rozdziałach określających instytucje. Dla przykładu można wskazać właściwość w sprawach transkrypcji (art. 103 ust. 4 projektu ustawy), co ma zapewnić kompletność przyjętych rozwiązań.

Zakłada się utrzymanie dotychczasowych zasad ustalania właściwości miejscowej kierownika urzędu stanu cywilnego do rejestracji urodzenia, tj. rejestracja będzie następowała w urzędzie stanu cywilnego, w którego okręgu miało miejsce zdarzenie. Od dotychczasowych reguł nie odbiegnie również logika ustalania właściwości miejscowej kierownika urzędu stanu cywilnego w zakresie rejestracji zgonu, niemniej uwzględniając zakres informacyjny aktu zgonu, który ma zawierać miejsce zgonu, a jeżeli nie jest ono znane – miejsce znalezienia zwłok, doprecyzowano, iż przesądzające znaczenie dla właściwości miejscowej ma miejsce zgonu lub miejsce znalezienia zwłok. Ponadto, nie naruszając dotychczasowej właściwości wyłącznej kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy w przedmiocie rejestracji małżeństw zawartych przed konsulem, ustawa wprost przesądza, że rejestracja małżeństwa następuje według miejsca zawarcia małżeństwa. Oznacza to, że zarówno w przypadku oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński złożonych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jak i w przypadku małżeństwa wyznaniowego wywołującego skutki cywilnoprawne właściwość miejscową kierownika urzędu stanu cywilnego będzie determinować miejsce zawarcia małżeństwa.

Bez zmiany pozostanie również właściwość kierownika urzędu stanu cywilnego miasta stołecznego Warszawy w sprawach rejestracji urodzenia i zgonu, które nastąpiły na

polskim statku morskim i powietrznym, na okręcie wojennym i wojskowym statku powietrznym, w sprawach sporządzenia aktu zgonu na podstawie postanowienia sądu o stwierdzeniu zgonu lub uznaniu za zmarłego.

Przepisy zakładają częściowe rozszerzenie odmiejszczenia niektórych rodzajów czynności, tj. załatwiania spraw z zakresu rejestracji stanu cywilnego w dowolnym urzędzie stanu cywilnego. Powyższe będzie obejmować czynność, która w obecnym stanie prawnym jest zastrzeżona do właściwości miejscowej kierownika urzędu stanu cywilnego wyznaczonej za pomocą kryterium miejsca zamieszkania, tj. wydanie zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (art. 15 ust. 2 projektu ustawy). Zaświadczenie wyda kierownik urzędu stanu cywilnego wybrany przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo.

Umożliwiona zostanie również realizacja poza siedzibą urzędu stanu cywilnego czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, tj. w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia uniemożliwiających osobisty udział w czynnościach, w miejscu faktycznego pobytu osoby (art. 17 projektu ustawy). Oddziaływanie wskazanej instytucji będzie się jednak ograniczać do sytuacji, gdy rzeczywiste miejsce pobytu osoby znajduje się w obszarze działania właściwego do dokonania czynności kierownika urzędu stanu cywilnego, nie będzie też wkraczać w procedurę zawierania małżeństwa poza urzędem stanu cywilnego, gdzie zastosowanie znajdują regulacje szczególne przewidziane w rozdziale 6 (art. 84 ust. 4 i 5 projektu ustawy).

Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego

W rozdziale 3 projektu ustawy uregulowano zasady rejestracji stanu cywilnego. W stosunku do obowiązującej ustawy utrzymano zasadę rejestracji urodzenia, małżeństwa i zgonu w postaci oddzielnych aktów dla każdego rodzaju zdarzenia. Pomimo, że projektodawca nie posługuje się normatywnym pojęciem ksiąg stanu cywilnego, to akty stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego będą oznaczane, podobnie jak w obecnych księgach stanu cywilnego, odrębnie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego. Istotną nowością będzie wyodrębnienie w ramach prowadzonego rejestru stanu cywilnego dodatkowo rejestru

uznań (art. 19 ust. 2 projektu ustawy). Właściwość rejestru została zastrzeżona dla gromadzenia danych dotyczących przyjętych oświadczeń o uznaniu ojcostwa lub o odmowie przyjęcia tych oświadczeń. Rejestr uznań ma być narzędziem dla kierowników urzędów stanu cywilnego służącym do ustalenia możliwości przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa. W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy kierownik urzędu stanu cywilnego odmówił już przyjęcia oświadczeń o uznaniu ojcostwa, a mężczyzna, który chce uznać ojcostwo próbuje ponownie złożyć niezbędne oświadczenie przed innym kierownikiem urzędu stanu cywilnego. W takim przypadku w sprawach dotyczących uznania ojcostwa art. 581 Kodeksu postępowania cywilnego ustanawia wyłączną właściwość sądu opiekuńczego, a zatem żaden inny kierownik urzędu stanu cywilnego nie powinien podejmować żadnych działań. Ze względu na możliwość uznania ojcostwa przed każdym kierownikiem urzędu stanu cywilnego w kraju przyjęto, że to właśnie rejestr uznań będzie właściwym miejscem do przechowywania informacji o przyjęciu oświadczeń niezbędnych do uznania ojcostwa. Tym samym, sporządzając akt urodzenia dziecka urodzonego przez matkę niepozostającą w związku małżeńskim, w łatwy sposób kierownik urzędu stanu cywilnego będzie mógł sprawdzić, czy nastąpiło uznanie ojcostwa tego dziecka.

Z uwagi na prowadzenie rejestracji stanu cywilnego w postaci elektronicznej, w ustawie określone zostały zasady tej rejestracji. Kierownicy urzędów stanu cywilnego będą dokonywali aktualizacji rejestru PESEL za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzą rejestr stanu cywilnego. Natomiast po sporządzeniu aktu urodzenia, kierownik, przy wykorzystaniu komunikacji między rejestrem stanu cywilnego a rejestrem PESEL, będzie występował do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o nadanie numeru PESEL dla osób obowiązanych ustawą o ewidencji ludności do posiadania numeru PESEL. Numer będzie umieszczany w rejestrze stanu cywilnego przy odpowiednim akcie stanu cywilnego (art. 20 projektu ustawy). Zważywszy na komunikację pomiędzy rejestrem PESEL a rejestrem stanu cywilnego, a także na transformację modelu prowadzenia rejestracji stanu cywilnego z papierowej na elektroniczną, przy aktach stanu cywilnego jako atrybut krytyczny dla unikalnej identyfikacji, będzie przechowywany numer PESEL osoby, której dotyczy zdarzenie stwierdzone w akcie, o ile tylko taki numer został nadany. Numer PESEL

oraz obywatelstwo to niezwykle istotne dla rejestrów państwowych dane, które nie mogą stanowić części aktu stanu cywilnego. Zamieszczanie tych danych przy akcie stanu cywilnego (zwłaszcza numeru PESEL zapewniającego unikalną identyfikację osoby) ma zapewnić komunikację systemów teleinformatycznych i aktualizację danych w ramach Systemu Rejestrów Państwowych. Stąd też numer PESEL został wskazany jako element każdego protokołu sporządzanego z czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Natomiast informacja nt. obywatelstwa jest niezbędna kierownikowi urzędu stanu cywilnego do wypełnienia zadania wynikającego z ustawy o ewidencji ludności, tj. do wystąpienia o nadanie numeru PESEL. W kolejnych przepisach projektu ustawy została szczegółowo uregulowana procedura związana z rejestracją stanu cywilnego. Kierownik urzędu stanu cywilnego będzie obowiązany sprawdzić, czy zdarzenie podlegające rejestracji nie zostało uprzednio zarejestrowane jako akt stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego, a także zweryfikować dane zawarte w rejestrze PESEL przy dokonywaniu czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego (art. 21 projektu ustawy). W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że nie jest celem projektodawcy nadanie danym zawartym w rejestrze PESEL mocy dowodowej równej aktom stanu cywilnego, a nawiązanie do obowiązku wynikającego z art. 11 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, który przewiduje obowiązek sprawdzenia danych zawartych w rejestrze PESEL. Obowiązek ten ciążył będzie na kierownikach urzędu stanu cywilnego od dnia 1 stycznia 2015 r. i z tym dniem kierownicy otrzymają narzędzie do realizacji tego zadania. Kierownikowi urzędu stanu cywilnego przyznane zostanie także uprawnienie do prowadzenia postępowań wyjaśniających w przypadku uznania dowodów przedkładanych przez wnioskodawcę za niewystarczające. Nowe obowiązki kierownika będą wynikiem pełnego dostępu tego organu do wszystkich aktów stanu cywilnego sporządzonych w elektronicznym rejestrze stanu cywilnego oraz zwolnienia obywateli z dotychczasowego obowiązku przedkładania odpisów stanu cywilnego dla realizacji przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Utrzymano zasadę, że w przypadku gdy po sporządzeniu aktu stanu cywilnego wystąpią zdarzenia mające wpływ na jego treść lub ważność, zmiany te są rejestrowane i przybierają formę wzmianki dodatkowej dołączanej do aktu stanu cywilnego.

Wzmianka dodatkowa będzie dokonywana, jak dotychczas, w oparciu o prawomocne orzeczenia sądów, ostateczne decyzje administracyjne, odpisy zagranicznych dokumentów stanu cywilnego lub inne dokumenty pochodzące od organów obcego państwa niewymagające uznania, a także decyzje o zmianie imienia i nazwiska, które z mocy prawa podlegają natychmiastowej wykonalności, protokoły sporządzane przez kierowników urzędu stanu cywilnego lub konsulów dla czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Projektowane rozwiązanie, polegające na natychmiastowej wykonalności z mocy prawa decyzji o zmianie imienia lub nazwiska, powinno uprościć i przyspieszyć procedurę aktualizacji aktów, zainicjowaną przez osoby, których ten akt dotyczy w sytuacji, gdy wydana przez kierownika urzędu stanu cywilnego decyzja jest zgodna z zakresem żądania wnioskodawcy. Powyższe może mieć znaczenie zwłaszcza dla szybkości postępowania w sprawach wydawania przez konsulów dokumentów paszportowych.

W nowych przepisach utrzymano instytucję przypisku przy akcie stanu cywilnego, rozumianego jako informacja o innych aktach stanu cywilnego sporządzonych dla danej osoby lub informacja wpływająca na stan cywilny tej osoby, dotyczy to zarówno aktów polskich, jak i zagranicznych, o których informacja jest przekazywana na podstawie stosownych umów międzynarodowych. W związku z informatyzacją rejestracji stanu cywilnego zmieni się sposób zamieszczania przypisków. W praktyce nastąpi odciążenie kierowników urzędów stanu cywilnego z obowiązku wysyłania zawiadomienia o sporządzeniu kolejnego aktu stanu cywilnego dla danej osoby czy też o zmianie stanu cywilnego tej osoby, wyszukania księgi przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który zawiadomienie otrzymał, i wpisania jego treści w postaci przypisku. Kierownik, który sporządzi akt lub wzmiankę, będzie bezpośrednio uprawniony do dołączania przypisku do wcześniejszych aktów stanu cywilnego, nawet jeżeli akt sporządził inny kierownik urzędu stanu cywilnego.

W art. 26 projektu ustawy zdefiniowano pojęcie akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego przez wyliczenie kategorii dokumentów z zakresu akt stanu cywilnego gromadzonych w aktach zbiorowych, określając przy tym również formy ich prowadzenia. Wprowadzono zasadę, że w aktach zbiorowych są gromadzone oryginały dokumentów niepodlegające zwrotowi. Jedynie w odniesieniu do oryginału

zagranicznego dokumentu stanu cywilnego wprowadzono wyjątek, polegający na umożliwieniu wydania oryginału dokumentu osobie przedkładającej ten dokument na jej wniosek, po sporządzeniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. Opisana sytuacja będzie miała zastosowanie w przypadku, gdy wnioskodawca nie ma możliwości ponownego uzyskania tego dokumentu. Dokumentami akt zbiorowych istniejącymi w postaci papierowej w dalszym ciągu będą przede wszystkim protokoły własnoręcznie podpisane przez osoby składające oświadczenia przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub konsulem w toku czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego będą prowadzone dwutorowo w sposób nawzajem się uzupełniający, tj. ta ich część, która będzie miała postać elektroniczną, będzie przechowywana w rejestrze stanu cywilnego, zaś dokumenty sporządzone na papierze – w postaci papierowej. Dodatkowo projektodawca przewidział możliwość zamieszczania w rejestrze stanu cywilnego odwzorowania cyfrowego papierowego dokumentu z akt zbiorowych, jak również opisu dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego będą zabezpieczane przed uszkodzeniem, zniszczeniem, utratą oraz nieuprawnionym dostępem osób trzecich, a także, w razie potrzeby, poddawane konserwacji. Wyniesienie papierowych akt zbiorowych poza urząd stanu cywilnego będzie wymagało postanowienia wojewody, będzie możliwe w razie niebezpieczeństwa zagrażającego tym aktom. Jednocześnie, mając na względzie konieczność realizacji obowiązku zabezpieczenia danych osobowych, zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995, s. 310), projektodawca przewidział, że przepisy wykonawcze określą sposób zabezpieczenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego niesporządzonych w formie dokumentu elektronicznego w przypadku ich wynoszenia poza urząd stanu cywilnego za zgodą wojewody lub w przypadku niebezpieczeństwa zagrażającego tym aktom (art. 27 ust. 4 projektu ustawy).

Dodatkowo projektodawca przewidział, że na żądanie sądu, prokuratora, osoby, której akt dotyczy lub osoby mającej interes prawny, dokumenty z akt zbiorowych mogą być

wydawane w formie dokumentu elektronicznego lub kopii lub wydruku dokumentu elektronicznego poświadczonych za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Niezależnie od tego, czy akty stanu cywilnego powstały w ramach rejestracji papierowej czy elektronicznej, zakłada się zróżnicowanie okresów ich pozostawiania wraz z aktami zbiorowymi rejestracji stanu cywilnego (a w odniesieniu do papierowych ksiąg stanu cywilnego – również skorowidzów alfabetycznych) w zasobach urzędu stanu cywilnego. Przy niezmiennym 100-letnim okresie dla aktów urodzeń, skróceniu do 80 lat ulegnie czas przechowywania aktów małżeństw i aktów zgonów (art. 28 projektu ustawy). Przyjęty kierunek stwarza możliwość szerszego dostępu do danych zgromadzonych w aktach małżeństw i zgonów przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony danych osobowych osób żyjących. Okresy przechowywania będą liczone od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło sporządzenie aktu stanu cywilnego, a po ich upływie kierownik urzędu stanu cywilnego będzie miał 2 lata na ich przekazanie do archiwum państwowego.

W art. 30 projektu ustawy wprowadzono zasady regulujące sposób zapisywania nazw miejscowości, zarówno polskich, jak i zagranicznych wraz z jednoczesnym określeniem zasad tej pisowni. Zapis nazw miejscowości zagranicznych będzie zgodny z zaleceniami Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Polski. Każda zmiana nazwy miejscowości będzie odzwierciedlana w akcie stanu cywilnego przez dołączenie z urzędu do aktu wzmianki dodatkowej z adnotacją o zmianie nazwy. Jednocześnie, z uwagi na dotychczasowe wątpliwości interpretacyjne, zdefiniowano instytucje „nazwiska rodowego”, „stanu cywilnego”, czy też „miejsca zdarzenia” (art. 29 projektu ustawy). W związku z pozostawianiem w związku małżeńskim wyodrębniono stan cywilny w powszechnie rozumianym tego słowa znaczeniu, tj. panna, kawaler, zamężna, żonaty, wdowa, wdowiec, rozwiedziona, rozwiedziony. Nie zdecydowano się natomiast na wprowadzenie jako stanu cywilnego pozostawiania w separacji. Nie kwestionując, iż taka informacja byłaby bardzo użyteczna w akcie zgonu, gdyż bezpośrednio wskazywałaby, iż małżonek pozostający w separacji nie dziedziczy po zmarłym małżonku, to jednak nie jest możliwe ustalanie w momencie sporządzania aktu zgonu szczegółów dotyczących małżeństwa danej osoby.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że informacja o separacji zawarta jest wyłącznie w akcie małżeństwa. Sporządzenie aktu zgonu byłoby zatem możliwe dopiero po zbadaniu tego aktu. Gdyby zgon nastąpił w innej niż w tej, w której zawarto małżeństwo, miejscowości, konieczne stałoby się uprzednie przeniesienie aktu małżeństwa z postaci papierowej do rejestru stanu cywilnego. Akt zgonu musi być natomiast sporządzany bezpośrednio w chwili zgłoszenia zgonu z uwagi na kwestie dotyczące pochówku. Osoba zgłaszająca zgon może zaś nie posiadać informacji czy małżonkowie pozostawali w separacji. Miejscem zdarzenia będzie miejscowość, w której nastąpiło urodzenie, zostało zawarte małżeństwo albo nastąpił zgon czy znaleziono zwłoki, z wyjątkiem rejestracji szczególnej, na potrzeby której inaczej zdefiniowano miejsce zdarzenia (art. 95 ust. 5 i 6 projektu ustawy). Dodatkowo projektodawca wskazał, że nazwiska i imiona cudzoziemców będą ustalane na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, a nazwiska i imiona rodziców dziecka i nazwisko dziecka cudzoziemców będą ustalane na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo rodziców. Przepisowi temu towarzyszy również zmiana w ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego (art. 117 projektu ustawy), której celem jest kompleksowe określenie zasad ustalania pisowni imion i nazwisk cudzoziemców.

W art. 31 i art. 32 projektu ustawy wprowadzono zasady dokonywania tłumaczenia dokumentów sporządzonych w języku obcym oraz udziału tłumaczy przy czynnościach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Do rangi ustawowej została podniesiona zasada, że akty stanu cywilnego, ich odpisy i inne dokumenty wystawione w języku obcym, składane kierownikowi urzędu stanu cywilnego w związku z rejestracją stanu cywilnego, są przedkładane wraz z urzędowym tłumaczeniem na język polski, dokonywanym przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula. Uściślone zostało, że chodzi o tłumacza przysięgłego wpisanego na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości.

Z tłumaczeniami dokumentów wykonywanymi przez rodzimego tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula zostały zrównane tłumaczenia dokumentów dokonane przez tłumacza przysięgłego w państwie przyjmującym, a następnie poświadczane przez

polskiego konsula, a także w przypadku języków rzadkich, tłumaczenia pośrednie (dwustopniowe), dokonywane z języka sporządzenia aktu na język powszechnie znany, a następnie przez polskiego konsula na język polski. Ponadto w razie braku tłumacza przysięgłego języka danego państwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakłada się dopuszczenie złożenia tłumaczenia dokonanego przez konsula lub uprawnionego pracownika przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa obcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Niezależnie od powyższego, dla zachowania zgodności z prawem wspólnotowym, przewidziano uznawanie tłumaczeń wykonanych przez tłumaczy przysięgłych uprawnionych w którymkolwiek z państw członkowskich UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Pozostawiając jako zasadę obowiązek zapewnienia przez kierownika urzędu stanu cywilnego udziału biegłych i tłumaczy przy rejestracji zdarzeń losowych, tj. urodzeń i zgonów, została usankcjonowana prawnie dotychczasowa praktyka zabezpieczania przez osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński uczestnictwa tych podmiotów w procedurze zawarcia małżeństwa. Projekt ustawy normuje dodatkowo (w sposób finansowo korzystny dla organów gmin) dotychczasową praktykę zabezpieczania udziału biegłego lub tłumacza przez osoby składające oświadczenia lub przez nupturientów w procedurze związanej z zawarciem małżeństwa, nie nakładając żadnych nowych zadań na kierowników urzędu stanu cywilnego w tym zakresie (art. 32 ust. 2 projektu ustawy). Rozwiąże to problemy kierowników urzędu stanu cywilnego związane z koniecznością zapewnienia udziału biegłego, czy tłumacza podczas przyjmowania oświadczeń przewidzianych w ustawie, np. o uznaniu ojcostwa. Jednocześnie kierownik urzędu stanu cywilnego zostanie wyposażony w prawo dokonania czynności bez udziału biegłego lub tłumacza, o ile będzie on potrafił samodzielnie się porozumieć z osobami uczestniczącymi w czynności, np. w wystarczającym stopniu będzie władał językiem obcym. Przeniesienie obowiązku zapewnienia tłumaczy i biegłych przy rejestracji zdarzeń losowych na osoby dokonujące zgłoszeń mogłoby doprowadzić do trudności z rejestracją tych zdarzeń. W procedurze rejestracji urodzenia skutkowałoby obowiązkiem kierownika urzędu stanu cywilnego zarejestrowania zdarzenia z urzędu i koniecznością nadania dziecku imienia z urzędu, a w procedurze rejestracji zgonu niemożnością sporządzenia aktu

zgonu. Nałożenie przez państwo ustawowego obowiązku, jakim jest rejestracja urodzenia i zgonu, przy dodatkowych obciążeniach osób, na które ten obowiązek nałożono, mogłoby spotkać się z zarzutem niekonstytucyjności. Ponadto podstawą do przyjęcia zgłoszenia urodzenia lub zgonu są odpowiednio karta urodzenia, karta zgonu, dokumenty, które zawierają dane wymagane do sporządzenia aktu stanu cywilnego. Przy zgłoszeniu urodzenia dodatkową informacją uzyskiwaną od osoby zgłaszającej urodzenie jest, co do zasady, informacja o wyborze rodziców odnośnie imienia (imion) dla dziecka.

W rozdziale tym znalazło się również upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w drodze rozporządzenia wzorów dokumentów z zakresu rejestracji stanu cywilnego, przy założeniu, że odpisy aktów stanu cywilnego, zaświadczenia o stanie cywilnym oraz zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby będą mogły być wydawane w dwóch postaciach, tj. elektronicznej i papierowej (art. 33 projektu ustawy). Jednocześnie w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa istotnych z punktu widzenia rejestracji stanu cywilnego i bezpieczeństwa obrotu prawnego dokumentów źródłowych, jakimi są odpisy aktów stanu cywilnego, zaświadczenia o stanie cywilnym oraz zaświadczenia stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, projektodawca zdecydował, że minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewni kierownikom urzędów stanu cywilnego zabezpieczone blankiety niezbędne do wydawania tych dokumentów (art. 34 projektu ustawy), a budżet państwa pokryje koszty ich produkcji. Dzisiejsze odpisy aktów stanu cywilnego należą do grupy najslabiej zabezpieczonych dokumentów, nieadekwatnie do swojej rangi. Zamawiane przez jednostki samorządu terytorialnego, we własnym zakresie w różnych drukarniach, blankiety nie dość, że nierzadko są drukowane najprostszą techniką drukarską na zwykłym papierze bez większych zabezpieczeń, to zawierają szereg różnic uniemożliwiających ekspertom zajmującym się badaniem dokumentów ich identyfikację już na poziomie analizy samych blankietów. Różnią się one często kolorystyką nadruku tła, topografią (rozmieszczeniem) nadruków, jakością nadruków, jakością i rozmieszczeniem znaku wodnego. Wszystko to powoduje, że oryginalne dokumenty w obrocie prawnym

zdecydowanie różnią się od siebie. Wprowadzenie zaproponowanego w projekcie ustawy rozwiązania pozwoli na zakończenie obecnej dowolności zamawiania, wykonania i wydawania dokumentów tak istotnych dla bezpieczeństwa państwa i zwykłych obywateli. Pozostałe dokumenty z zakresu rejestracji stanu cywilnego będą drukowane z systemu na zwykłym papierze.

Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego

Projekt zachowuje obecną zasadę trwałości aktu stanu cywilnego, zgodnie z którą po sporządzeniu aktu przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcę, wszelkie zmiany w akcie stanu cywilnego ograniczają się do aktualizacji na podstawie określonych ustawowo dokumentów kształtujących stan cywilny osoby.

Utrzymując dotychczasowe regulacje przewidujące tryb administracyjny i sądowy dla sprostowania i uzupełnienia aktu stanu cywilnego, zakłada się zmiany w tych instytucjach. W zakresie sprostowania dotychczasowa ustawa wyróżnia dwie formy tej czynności: tzw. „sprostowanie małe”, dokonywane przez kierownika urzędu stanu cywilnego, gdy akt zawiera oczywisty błąd pisarski, oraz tzw. „sprostowanie duże”, dokonywane przez sąd powszechny, gdy akt został błędnie lub nieściśle zredagowany. Podstawowa zmiana w procedurze sprostowania polega na unifikacji dwóch dotychczasowych trybów i wprowadzeniu wyłącznie jednej przesłanki do sprostowania, a mianowicie sytuacji, gdy akt zawiera dane niezgodne z innymi dokumentami. Za wprowadzeniem tej zmiany przemawiają dzisiejsze trudności, jakie pojawiają się przy rozróżnieniu, kiedy akt zawiera wyłącznie oczywisty błąd pisarski, a kiedy jest on już błędnie lub nieściśle zredagowany. Ujednolicając przesłanki do sprostowania, projekt utrzymuje zasadę, że właściwy do dokonania tej czynności jest zarówno kierownik urzędu stanu cywilnego, jak i sąd powszechny. Jednocześnie, mając na uwadze, że nieracjonalne jest obecnie ograniczenie kompetencji kierownika urzędu stanu cywilnego do prostowania wyłącznie błędów literowych czy ortograficznych, rozszerzono jego właściwość. Zgodnie z art. 35 projektu ustawy akt stanu cywilnego może zostać sprostowany na podstawie akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (możliwość sprostowania np. aktu urodzenia dziecka w oparciu o odpis aktu małżeństwa znajdujący się w aktach zbiorowych aktu urodzenia rodzeństwa) lub wcześniejszych aktów stanu cywilnego prowadzonych dla tej osoby albo zagranicznych

dokumentów stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej osoby lub jej wstępnych. Zaproponowane brzmienie przepisu jest również korzystne dla obywateli, gdyż odformalizuje procedurę sprostowania aktu, zwalniając wnioskodawców z prowadzenia postępowania sądowego w prostych sprawach. Jednocześnie też rozszerzenie kompetencji kierownika urzędu stanu cywilnego do sprostowania aktu nie powinno zmniejszyć mocy dowodowej aktu. Sprostowanie będzie dokonywane tylko na podstawie wiarygodnych dokumentów przez osobę, która posiada odpowiednie kwalifikacje i będzie dokonywane z urzędu lub na wniosek (art. 35 ust. 5 projektu ustawy). Sprostowanie każdego aktu stanu cywilnego będzie dokonywane w formie czynności materialno-technicznej. Jeżeli z wnioskiem o sprostowanie wystąpi osoba mająca w tym interes prawny lub prokurator bądź też sprostowanie będzie dokonywane z urzędu, kierownik urzędu stanu cywilnego będzie zobowiązany do powiadomienia osoby, której akt dotyczy, o złożonym wniosku o sprostowanie lub zamiarze sprostowania. W trybie administracyjnym kierownik urzędu stanu cywilnego będzie uzupełniał akt o wszelkie dane z wyłączeniem uzupełnienia aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu, które przekazuje się do wyłącznej kognicji sądów powszechnych. Podstawą do uzupełnienia aktu będą, tak jak przy sprostowaniu, inne akty stanu cywilnego czy akta zbiorowe, nie wyłączając zagranicznych dokumentów stanu cywilnego. Ponadto analogicznie jak w przypadku sprostowania aktu stanu cywilnego, uzupełnienie aktu będzie dokonywane w formie czynności materialno-technicznej. Analogicznie jak przy sprostowaniu, będzie istniał obowiązek powiadomienia osoby, której akt dotyczy, jeżeli czynność nie jest dokonywana na jej lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek.

W postępowaniach administracyjnych, zarówno w sprawach sprostowania, jak i uzupełnienia aktu stanu cywilnego, żądanie osoby dokonania czynności materialno-technicznej będzie traktowane jako wniosek o odpis zupełny aktu stanu cywilnego uwzględniającego wynik postępowania. Wydanie odpisu zupełnego będzie podlegało opłacie skarbowej równej dotychczasowej opłacie za wydanie decyzji we wskazanych sprawach. Jeżeli sprostowanie lub uzupełnienie w drodze czynności materialno-technicznej aktu małżeństwa będzie dokonywane na wniosek jednego z małżonków, drugi małżonek zostanie powiadomiony o dokonanej czynności.

Kognicja sądu w sprawach sprostowania aktu stanu cywilnego będzie zastrzeżona do przypadków, gdy kierownik urzędu stanu cywilnego na podstawie przedłożonych mu dokumentów nie będzie mógł ustalić prawidłowych danych w akcie lub dokumenty te nie będą wystarczające. W praktyce zatem sądy zostaną odciążone od rozstrzygania w sprawach oczywistych, a obywatele od konieczności ponoszenia kosztów sądowych. Natomiast sądowe uzupełnienie aktu zgonu będzie dokonywane w przypadku konieczności uzupełnienia aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu, o ile w karcie zgonu nie będzie tych danych (art. 38 projektu ustawy). Powyższe będzie odpowiednikiem ustalania przez sąd daty urodzenia dziecka nieznanymi rodziców. Prowadzone obecnie przez kierowników urzędu stanu cywilnego czasochłonne postępowania o uzupełnienie aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu nie pozwalają na wiarygodne ustalenie rzeczywistej daty lub godziny zgonu z uwagi na brak wystarczających instrumentów do prowadzenia takiego rodzaju postępowań. W praktyce bowiem pod kierunkiem kierownika urzędu stanu cywilnego są wysuwane żądania ekshumacji zwłok, przeprowadzania ich sekcji, przesłuchiwanie dziesiątków świadków, przesłedzenia bilingów telefonicznych itp. Dla ustalenia daty zgonu niezbędne może być również uzyskanie akt postępowania prokuratorskiego, akt sądowych, dokumentacji medycznej, wykazu połączeń telefonicznych, które są udostępniane, co do zasady, na żądanie sądu i prokuratora. Nawet jeśli ustalenie prawdziwej daty zgonu nie jest możliwe, sąd może na podstawie stosownych domniemań oznaczyć chwilę śmierci z dokładnością do dnia i godziny, czego jest pozbawiony kierownik urzędu stanu cywilnego. W efekcie sądy i tak są obciążone tego rodzaju sprawami, a dla wnioskodawców oznacza to długotrwałe postępowanie administracyjne, a potem sądowe. Ostatecznie zaś postępowania te nie kończą się ustaleniem satysfakcjonującym wnioskodawców, oczekujących – głównie dla potrzeb dziedziczenia – na precyzyjne określenie momentu zgonu, a nie najbardziej prawdopodobne. W dalszej kolejności zwracają się więc oni o unieważnienie aktu zgonu do sądu i ustalenie na nowo jego treści. Mając zatem na względzie, że większość spraw o ustalenie daty lub godziny zgonu znajduje swój finał w sądzie, który ma znacznie większe możliwości procesowe i dowodowe niż kierownik urzędu stanu cywilnego, jest celowe, aby przeszły one pod właściwość sądów. Rozwiązanie to, korzystne dla osób występujących o uzupełnienie aktu zgonu w omawianym zakresie,

nie będzie też stanowić większego obciążenia sądów, ponieważ liczba takich postępowań nie powinna przekroczyć 85 rocznie. Jednocześnie, aby zmniejszyć liczbę postępowań sądowych w takich sprawach, projektodawca przewiduje w art. 113 zmianę delegacji ustawowej do określenia wzoru karty zgonu. Znaczna bowiem część spraw o uzupełnienie aktu zgonu o datę i godzinę zgonu może być generowana przez fakt, iż aktualnie wpisuje się do karty zgonu jedynie datę lub godzinę zgonu dla dziecka do 1. roku życia. Określenie nowego wzoru karty zgonu powinno przyczynić się do ograniczenia liczby spraw o uzupełnienie aktu zgonu o datę i godzinę zgonu.

Przedkładany projekt nie przewiduje zasadniczych zmian w procedurze unieważnienia aktu lub zamieszczonej w nim wzmianki, z tym że zrezygnowano z dotychczasowego administracyjnego trybu unieważniania aktów stanu cywilnego, uznając iż skoro akty prowadzone będą w systemie teleinformatycznym, to nie powinno dojść do sporządzenia kilku aktów stwierdzających to samo zdarzenie. Tak jak obecnie, właściwym do unieważnienia aktu lub umieszczonej w nim wzmianki będzie, co do zasady, sąd powszechny w przypadku gdy akt stwierdza zdarzenie niezgodne z prawdą lub uchybienia powstałe przy sporządzaniu aktu zmniejszają jego moc dowodową. W trybie sądowym, uprawnionymi do złożenia wniosku o unieważnienie aktu, będą, analogicznie do dzisiejszych rozwiązań, osoba zainteresowana, prokurator i kierownik urzędu stanu cywilnego. Także sąd będzie postanawiał o sporządzeniu nowego aktu stanu cywilnego w następstwie przeprowadzenia procedury unieważniania aktu. Unieważniony akt będzie wyłączony spod obowiązku jego ujawnienia, nie będą też wydawane z niego odpisy. Jedynie na żądanie sądu, na wniosek osoby, której akt dotyczy, lub na wniosek osoby mającej interes prawny kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził unieważniony akt, będzie mógł wydać odpis zupełny tego aktu (art. 42 projektu ustawy).

Wzmiankę dodatkową dołączoną do niewłaściwego aktu stanu cywilnego będzie mógł unieważnić, z urzędu lub na wniosek osoby, której akt dotyczy, kierownik urzędu stanu cywilnego. Unieważnienie wzmianki dodatkowej będzie czynnością materialno-techniczną.

Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego

W związku z wprowadzeniem rejestru stanu cywilnego, prowadzonego w systemie

teleinformatycznym, uregulowano procedurę wydawania dokumentów z tego rejestru (art. 44–50 projektu ustawy). Istotę regulacji stanowi określenie rodzaju dokumentów wydawanych na podstawie aktów stanu cywilnego, postaci ich wydawania oraz kręgu podmiotów uprawnionych do ich uzyskania. Choć dotychczas materia wydawania dokumentów z rejestru stanu cywilnego nie była objęta przepisami ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, to jednak zaproponowane rozwiązania bazują na dotychczasowych regulacjach.

Z rejestru stanu cywilnego będą wydawane odpisy zupełne i skrócone aktów stanu cywilnego, zaświadczenie o stanie cywilnym oraz zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze danych dotyczących wskazanej osoby, które zastąpi obecnie funkcjonujące w obrocie prawnym zaświadczenie dotyczące ksiąg stanu cywilnego (art. 44 ust. 1 projektu ustawy). Ponadto z rejestru stanu cywilnego będzie wydawane zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim obywatel polski i cudzoziemiec, którego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 2011r. – Prawo prywatne międzynarodowe, możliwość zawarcia małżeństwa jest oceniana na podstawie prawa polskiego, będą mogli zawrzeć związek małżeński poza granicami RP. Kwestie związane z wydaniem tego zaświadczenia są uregulowane w rozdziale „Akt małżeństwa” (art. 82 projektu ustawy).

Termin ważności wymienionych zaświadczeń będzie wynosił sześć miesięcy od daty ich sporządzenia (art. 44 ust. 4 i art. 82 ust. 6 projektu ustawy)

Istotną nowością, która ułatwi obywatelom pozyskiwanie danych z rejestru państwowego, jest możliwość wydawania dokumentów w postaci dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu kierownika urzędu stanu cywilnego lub upoważnionego pracownika. Powinno to przyczynić się do skrócenia i usprawnienia czynności urzędowych związanych z wydawaniem obywatelowi żądanych dokumentów.

Prawo uzyskania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby będzie przysługiwało osobie, której akt dotyczy, albo jej małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, przedstawicielowi ustawowemu, opiekunowi,

osobie, która wykaże w tym interes prawny, sądowi, prokuratorowi, a także organizacjom społecznym, o ile będzie to zgodne z ich celami statutowymi i będzie za tym przemawiał interes społeczny, a także organy administracji publicznej, jeżeli będzie to konieczne do realizacji ich ustawowych zadań.

Zgodnie z założeniami do projektu ustawy przyjętymi w dniu 2 lipca 2013 r. przez Radę Ministrów, wprowadzenie zaświadczenia o stanie cywilnym podyktowane jest koniecznością wiarygodnego poświadczania stanu cywilnego osoby na podstawie rejestru stanu cywilnego w związku z art. 2 przedkładanej ustawy, definiującym stan cywilny osoby. Celem jest miarodajne i aktualne udokumentowanie stanu cywilnego osoby, zarówno przed organami krajowymi, jak i zagranicznymi, na użytek wielu spraw, m.in. podatkowych, ubezpieczeniowych, socjalnych. Równocześnie przepisy ustawy określają procedurę poprzedzającą wydanie zaświadczenia, w tym, podmiot uprawniony do złożenia wniosku, właściwość kierownika urzędu stanu cywilnego, treść zaświadczenia, okres jego ważności (6 miesięcy od daty sporządzenia), wysokość opłaty skarbowej za jego wydanie (38 zł), delegację do określenia jego wzoru oraz wskazują na ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako podmiot zobowiązany do zaopatrzenia kierowników urzędów stanu cywilnego w formularze zaświadczeń. Dodatkowo we wniosku o wydanie zaświadczenia znajdzie się klauzula zastępująca pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co ma na celu uwiarygodnienie podawanych danych w sytuacji, gdy osoba dokonała zmiany stanu cywilnego i posiada zagraniczny akt stanu cywilnego, a nie uwidoczniała tego w polskim systemie rejestracji stanu cywilnego. Taka konstrukcja procedury pozwala na pełne i wiarygodne postępowanie zamykające proces ustalania stanu cywilnego danej osoby. Zaświadczenie o stanie cywilnym ma uniwersalny charakter i jako jeden dokument zastąpi przekładanie wielu odpisów aktów stanu cywilnego dotyczących jednej osoby, co uprości postępowanie oraz zmniejszy koszty po stronie obywatela. Wydanie zaświadczenia na podstawie przepisów ustawy będącej *lex specialis* spowoduje pewność prawną dokumentu co do zawartych w nim danych, w przeciwieństwie do zaświadczenia, które miałyby być wydawane na podstawie art. 218 k.p.a., który nie określa ani procedury, ani treści zaświadczenia, nie dając tym samym gwarancji spójnego postępowania wszystkich kierowników urzędów stanu

cywilnego i w konsekwencji wiarygodności danych. Mogłoby to w efekcie prowadzić do różnorodnego postępowania organów oraz niezadowolenia obywateli. Zaświadczenie o stanie cywilnym będzie wydawane tylko na wniosek i tylko osobie, której dotyczy, w przeciwieństwie do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, który rozszerza krąg podmiotowy wnioskodawców.

Wniosek o wydanie odpisu lub każdego z wymienionych w art. 44 ust. 1 projektu ustawy zaświadczeń będzie można złożyć do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego. Istotne *novum* stanowią zmiany w treści odpisów skróconych aktów stanu cywilnego. Dopuszczalność nadawania dziecku imienia obcego niezależnie od obywatelstwa oraz narodowości rodziców czy też imienia niewskazującego na płeć, ale powszechnie przypisanego do danej płci, zaważyła na uwzględnieniu w katalogu danych zamieszczanych w odpisie skróconym aktu urodzenia informacji o płci. Ponadto, uwzględniając, że po sporządzeniu aktu małżeństwa wskutek administracyjnej zmiany nazwiska może nastąpić zmiana nazwiska małżonka, jak i biorąc pod uwagę uprawnienie małżonka rozwiedzionego do powrotu do nazwiska, jakie nosił przed zawarciem małżeństwa, odpis skrócony aktu małżeństwa będzie zawierał również nazwisko małżonków, jeśli jest ono inne od nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa.

Projektodawca, określając zakres danych zamieszczanych w odpisach pełnych i skróconych odrębnie dla każdego rodzaju aktu stanu cywilnego, wyodrębnił dodatkowo dwa odpisy:

- odpis skrócony aktu urodzenia martwego dziecka – w celu zapewnienia osobie występującej o rejestrację urodzenia dziecka nieodpłatnego dokumentu zawierającego informację o martwym urodzeniu,
- odpis pełny aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości – dokument wydawany z urzędu stanu cywilnego bezpośrednio po rejestracji zgonu, który ze względu na brak danych identyfikujących osobę zmarłą zawiera opis osoby zmarłej i rzeczy przy niej znalezionych.

Zasadą będzie wydawanie z urzędu po dokonaniu rejestracji zdarzenia jednego odpisu aktu stanu cywilnego. Ze względu na szeroki dostęp różnych podmiotów do rejestru PESEL wydaje się, że nie ma konieczności wydawania większej liczby odpisów aktów

stanu cywilnego. Poza tym obecna praktyka wskazuje, że o ile odpis jest wymagany do załatwiania niektórych spraw, to wystarczy jego okazanie, a nie złożenie (np. sprawy becikowego).

Wyjątkiem będzie sytuacja, w której ze względu na niedostępność systemu teleinformatycznego nie będzie można zarejestrować zgonu w rejestrze stanu cywilnego w terminie wynikającym z przepisów, wtedy zostaną wydane dwa odpisy sporządzonego aktu zgonu. Jeden odpis przeznaczony będzie dla osoby zgłaszającej zgon, a drugi – w celu przekazania administracji cmentarza. Stosowne zmiany przewidziano również w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych (art. 113 projektu ustawy).

Projekt ustawy określa także ramy czasowe dla wydawania dokumentów z rejestru stanu cywilnego – przez okres 100 lat od dnia sporządzenia aktu urodzenia, a przez 80 lat od daty sporządzenia aktu małżeństwa i aktu zgonu, przewidując jeden wyjątek – prawo do uzyskania z rejestru stanu cywilnego po upływie wskazanych okresów przechowywania odpisów aktów stanu cywilnego, jeżeli nie sporządzono aktu zgonu dla osoby, której dokumenty te dotyczą (art. 50 projektu ustawy).

Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego

W projekcie ustawy utrzymano zasadę, że rejestracji obowiązkowo podlegają wszystkie urodzenia, małżeństwa i zgony mające miejsce w Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku zdarzeń losowych, takich jak urodzenie i śmierć, podstawą tej rejestracji będzie, co do zasady, odpowiednio karta urodzenia albo karta martwego urodzenia czy też karta zgonu oraz właściwy protokół zgłoszenia zdarzenia (urodzenia bądź zgonu). W przypadku małżeństwa, z wyłączeniem małżeństw wyznaniowych wywierających skutki cywilne, dla rejestracji będzie wymagany protokół stwierdzający złożenie przez małżonków oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Wprowadzenie jako generalnej reguły dokumentowania zgłoszenia urodzenia, zgonu czy zawarcia małżeństwa w formie protokołu stanowi konsekwencję zmiany modelu prowadzenia rejestracji stanu cywilnego z papierowej na elektroniczną, powodując, że osoby uczestniczące w czynności będą składały swoje podpisy nie w akcie stanu cywilnego, tak jak ma to miejsce dotychczas, lecz w protokole.

Akt urodzenia

Projekt ustawy przewiduje utrzymanie dotychczasowych zasad rejestracji dziecka, które urodziło się martwe, w formie aktu urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu, sposobu dokumentowania faktu przysposobienia dziecka, jak również zasad sporządzania aktu urodzenia dziecka nieznanymi rodziców lub osoby pełnoletniej, której tożsamości nie można ustalić.

Analogicznie do rozwiązań dotychczasowych, przepisy projektu ustawy statuują wymóg sporządzenia aktu urodzenia w dniu zgłoszenia urodzenia dziecka. Uwzględniając jednak przewidzianą w art. 17 projektu ustawy możliwość dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego poza siedzibą urzędu stanu cywilnego, a co za tym idzie, faktyczne możliwości organu do sporządzenia aktu urodzenia, w tym samym dniu, w którym w miejscu pobytu osoby zgłaszającej przyjęto do protokołu zgłoszenie urodzenia dziecka, został wprowadzony wyjątek, zgodnie z którym w takich okolicznościach będzie dopuszczalne sporządzenie aktu urodzenia w następnym dniu roboczym po dniu zgłoszenia urodzenia (art. 51 projektu ustawy).

W przeciwieństwie do dzisiejszych rozwiązań, w art. 52 i następnych projektu ustawy nastąpił podział na dwie czynności, których łączne wystąpienie będzie skutkowało sporządzeniem aktu urodzenia, tj. przekazanie karty urodzenia albo karty martwego urodzenia do urzędu stanu cywilnego przez podmiot wykonujący działalność leczniczą oraz zgłoszenie urodzenia dziecka.

W celu uporządkowania rodzaju dokumentów bazowych dla aktu urodzenia w zależności od rodzaju zdarzenia i ujednoczenia używanych pojęć, w miejsce dotychczasowego „pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka” projektodawca wprowadza dualny system dokumentów, tj. „kartę urodzenia”, potwierdzającą urodzenie żywe oraz „kartę martwego urodzenia” dla dziecka martwo urodzonego (art. 52 i następne projektu ustawy). Proponowane zmiany stanowią dostosowanie do nazwy dokumentu, który stanowi podstawę sporządzenia aktu zgonu, tj. karty zgonu, a nowe nazewnictwo nie sugeruje, tak jak obecnie, że dokument ten zastępuje zgłoszenie urodzenia dziecka przez rodziców. Wprowadzone dokumenty wywołują ponadto odmienne skutki w zakresie terminów obligujących podmioty wykonujące

działalność leczniczą do ich przekazania do kierownika urzędu stanu cywilnego, czy powstałych w ich wyniku aktów.

Przepis art. 53 projektu ustawy określa m.in. czas na przekazanie karty urodzenia albo karty martwego urodzenia przez podmiot wykonujący działalność leczniczą do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu urodzenia, zastrzegając terminy – 3-dniowy w przypadku urodzenia dziecka żywego i 1-dniowy dla dziecka martwo urodzonego. Wskazane terminy są celowo krótsze od terminów przewidzianych na wywiązanie się z obowiązku zgłoszenia urodzenia, żeby usprawnić proces rejestracji urodzenia, a w szczególności umożliwić sporządzenie aktu w określonym terminie w oparciu o oba niezbędne do tego dokumenty, tj. protokół zgłoszenia urodzenia i stosowną kartę urodzenia. Niemniej, uwzględniając konieczność kompletnego wypełnienia wskazanych kart, projekt przewiduje, że wskazane terminy będą rozpoczynały swój bieg od dnia sporządzenia odpowiednio karty urodzenia lub karty martwego urodzenia, a nie od dnia urodzenia dziecka.

Zważywszy, że karta martwego urodzenia powinna zawierać płeć, która z punktu widzenia rejestracji stanu cywilnego jest jedną z istotniejszych danych medycznych, mogącą wpływać na nadanie dziecku imienia (imion), niemożność ustalenia płci dziecka będzie w tej sytuacji powodowała brak po stronie podmiotu wykonującego działalność leczniczą obowiązku przekazania do właściwego kierownika urzędu stanu cywilnego karty martwego urodzenia (art. 53 ust. 3 projektu ustawy).

W celu wyeliminowania wynikającej z obowiązujących przepisów dwutorowości zgłaszania urodzenia, regulacje ustawy porządkują katalog podmiotów dokonujących zgłoszenia urodzenia. Racjonalizacja katalogu osób zgłaszających urodzenie obejmuje odstąpienie od obowiązku zgłoszeniowego osób obecnych przy porodzie, lekarzy, położnych oraz zakładów opieki zdrowotnej, co jest *de facto* regulacją „martwą”. Obowiązek zgłoszenia urodzenia, związany z ustaleniem pochodzenia dziecka i nadaniem mu imienia, będzie zasadniczo spoczywał na matce lub ojcu dziecka posiadających pełną zdolność do czynności prawnych (art. 56 projektu ustawy).

Wzorem art. 77 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dopuszczającego złożenie oświadczenia koniecznego do uznania ojcostwa przez osobę, która ukończyła 16 lat, i w stosunku do której nie istnieją podstawy do ubezwłasnowolnienia, zostanie

zagwarantowana możliwość zgłoszenia urodzenia przez matkę lub ojca dziecka, którzy ukończyli lat 16, o ile posiadają co najmniej ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Dla zabezpieczenia sytuacji szczególnych, np. młodocianej matki, do kręgu osób zgłaszających zgon zakwalifikowano przedstawiciela ustawowego lub opiekuna matki. Zgłoszenia będzie mógł dokonać również ustanowiony pełnomocnik. Przewartościowanie kręgu podmiotów zobowiązanych do dokonania zgłoszenia zdarzenia zapewni prawidłowość zapisów w sporządzanym akcie urodzenia.

Dla osób zgłaszających urodzenie pozostawiono dotychczasowy 3-dniowy termin do rejestracji dziecka martwo urodzonego, a w przypadku urodzenia dziecka żywego termin na zgłoszenie został wydłużony z 14 na 21 dni. Bieg tych terminów, analogicznie jak w przypadku terminów do przekazania karty urodzenia albo karty martwego urodzenia, będzie inicjowało sporządzenie odpowiednio karty urodzenia lub karty martwego urodzenia (art. 54 ust. 1 projektu ustawy).

W art. 54 ust. 2 oraz art. 55 projektu ustawy określono zasady i warunki umożliwiające sporządzenie aktu urodzenia z urzędu jedynie na podstawie karty urodzenia bądź karty martwego urodzenia przekazanej przez podmiot wykonujący działalność leczniczą. Pierwszy przypadek uruchomienia wskazanej procedury będzie aktywizował się w sytuacji, gdy osoby zobowiązane do zgłoszenia urodzenia nie dokonają zgłoszenia w ustawowym terminie (art. 54 ust. 2 projektu ustawy). O sporządzonym akcie urodzenia z urzędu zostaną powiadomieni rodzice dziecka, co jest o tyle istotne, że w terminie 6 miesięcy od daty sporządzenia aktu będą mogli oni złożyć oświadczenie o zmianie nadanego z urzędu przez kierownika urzędu stanu cywilnego imienia dziecka. Pozostałe sytuacje dotyczą śmierci matki dziecka niepozostającej w związku małżeńskim i braku uznania ojcostwa jej dziecka, śmierci rodziców dziecka przed sporządzeniem aktu urodzenia czy zagrożenia zdrowia lub życia dziecka. Ta nowa regulacja w polskim porządku prawnym umożliwi niezwłoczne sporządzenie aktu urodzenia, konieczne ze względu na dobro dziecka. Wprowadzenie takiej regulacji jest konieczne dla wyeliminowania przypadków braku aktu urodzenia dziecka i w konsekwencji braku możliwości nadania dziecku numeru PESEL. O ile zasadą jest pozostawienie wyboru co do imienia (imion) dziecka osobom sprawującym nad nim pieczę, to jednak na gruncie proponowanych rozwiązań, z uwagi na wymóg wpisania

imienia do aktu urodzenia, przewidziano obowiązek wyboru imienia przez kierownika urzędu stanu cywilnego, przy czym uwzględniając powyższe uwarunkowania, kierownik będzie mógł wybrać dla dziecka wyłącznie jedno imię.

Przepis art. 58 projektu ustawy reguluje zasady związane z wyborem imienia (imion) dla dziecka. Podobnie do dotychczasowych rozwiązań, nie będzie można zamieszczać w akcie urodzenia więcej niż dwóch imion dziecka, imienia ośmieszającego, nieprzyzwoitego czy zdrobniałego. Prawo wyboru imienia (imion) dla dziecka jest niewątpliwie atrybutem władzy rodzicielskiej, niemniej zniesienie zakazu nadawania dziecku imienia zdrobniałego, w naturalny sposób nacechowanego pieśczołliwością, mogłoby okazać się krzywdzące dla dziecka, choć nie byłoby w swej istocie imieniem ośmieszającym, czy nieprzyzwoitym. Dlatego też jedyną, istotną nowością jest wprowadzenie możliwości wybierania obcych imion dla dziecka niezależnie od obywatelstwa i narodowości rodziców, czy też takiego imienia, które nie wskazuje na płeć dziecka, ale jest powszechnie przypisane do danej płci. W przypadku gdy imiona nie spełniają powyższych kryteriów, kierownik stanu cywilnego ma prawo odmówić przyjęcia oświadczeń o wyborze imienia lub imion dziecka i dokonać wyboru jednego imienia z urzędu, w formie decyzji administracyjnej, której z mocy będzie podlegać natychmiastowej wykonalności. Informacja o wybranym z urzędu imieniu znajdzie odzwierciedlenie w akcie urodzenia w formie adnotacji dokonanej jednocześnie przy sporządzaniu aktu, przy czym za odejściem od dołączania w takiej sytuacji wzmianki dodatkowej do aktu przemawiają względy ergonomiki postępowania kierownika urzędu stanu cywilnego, związane z zasilaniem rejestru PESEL.

Przewidziane regulacje wprowadzają modyfikacje dotychczasowej treści aktu urodzenia (art. 59 projektu ustawy). Rezygnuje się z wpisywania do aktu „miejsca zamieszkania każdego z rodziców w chwili urodzenia się dziecka” oraz „miejsca zamieszkania zgłaszającego” jako danych wykraczających poza dane z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Natomiast dodaje się inne dane: „kraj urodzenia”, którego wymóg gromadzenia wynika z rozporządzenia (WE) nr 862/2007 z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 311/76 w sprawie statystyk dotyczących pracowników – cudzoziemców. Ponadto zrezygnowano z zamieszczania w akcie

urodzenia informacji o podmiocie wykonującym działalność leczniczą sporządzającym kartę urodzenia lub kartę martwego urodzenia. Za powyższym przemawia fakt, że karta urodzenia/martwego urodzenia będzie znajdować się w aktach zbiorowych aktu urodzenia i nie ma potrzeby, aby powtarzać w akcie dane informacyjne o podmiocie, który ten dokument sporządził.

Mając na uwadze dobro i interes dziecka, w art. 60 ust. 1 projektu ustawy, doprecyzowano zasady obligatoryjnego wpisywania do aktu urodzenia tzw. danych przesłaniających, jeżeli nie zachodzi domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki ani nie nastąpiło uznanie dziecka lub sądowe ustalenie ojcostwa. Zaproponowano, aby w takim przypadku jako imię ojca było zamieszczane imię wskazane przez osobę zgłaszającą urodzenie, a w razie braku takiego wskazania imię wybrane przez kierownika urzędu stanu cywilnego. Jako nazwisko ojca i jego nazwisko rodowe umieszczane będzie nazwisko matki z chwili urodzenia dziecka.

Uwzględniając fakt, że proponowane przepisy z zakresu rejestracji stanu cywilnego regulują kwestie proceduralno-techniczne związane z przewidzianą w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym instytucją uznania ojcostwa, zmodyfikowaną w 2008 r., a także mając na względzie przejście z papierowej rejestracji stanu cywilnego na rzecz rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego, zdecydowano się na wprowadzenie wielu zmian w dotychczasowej procedurze przyjmowania oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, uwzględniających okoliczność, że kierownik urzędu stanu cywilnego nie jest już wyłącznie biernym odbiorcą oświadczeń składających się na uznanie ojcostwa, ale ocenia również dopuszczalność tego uznania. Stąd też w art. 62 projektu ustawy, utrzymując przewidzianą w dotychczasowych przepisach formę protokołu dla dokumentowania oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, określono katalog danych wymaganych w protokole.

Dążąc do zapewnienia instrumentów pozwalających na ustalenie możliwości przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa dziecka, zwłaszcza, że dotychczasowe przepisy ograniczają się jedynie do wskazania kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do dokonania wpisu oświadczeń o uznaniu ojcostwa przyjętych przez konsula (urząd stanu cywilnego miejsca zamieszkania matki), nie uwzględniając sytuacji, w której matka dziecka nie ma miejsca zamieszkania w kraju oraz nie określają

właściwości kierownika urzędu stanu cywilnego, do którego powinna zostać przekazana odmowa przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa przez konsula, w art. 62 ust. 3–8 oraz art. 63 ust. 2 i 3 projektu ustawy zdefiniowano obieg protokołu uznania ojcostwa, a także organy właściwe do zasilania w rejestrze stanu cywilnego rejestru uznań.

Z uwagi na to, że protokół uznania ojcostwa dziecka wpływa na treść aktu urodzenia, będzie on przekazywany do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu urodzenia. Wyjątek stanowi sytuacja, w której uznanie ojcostwa dziecka następuje przed konsulem przed urodzeniem dziecka. Konsul, nie mając narzędzi do późniejszej weryfikacji rejestracji urodzenia dziecka, powinien przekazać protokół uznania ojcostwa do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka, a jeżeli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpiła rejestracja urodzenia matki – do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy.

Zasady obowiązujące przy zasilaniu rejestru uznań w zakresie przyjętych oświadczeń o uznaniu ojcostwa dziecka oraz odmów przyjęcia takich oświadczeń, ustalone zostały przy uwzględnieniu dostępu do rejestru stanu cywilnego. Jako zasadę przyjęto, że rejestracja oświadczeń o uznaniu ojcostwa oraz odmów przyjęcia tych oświadczeń będzie leżała w gestii odpowiednio kierownika urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o uznaniu ojcostwa dziecka albo kierownika urzędu stanu cywilnego, który odmówił przyjęcia tych oświadczeń. Brak dostępu do rejestru stanu cywilnego przez konsula będzie z kolei generować rejestrowanie uznania ojcostwa dziecka przed konsulem oraz odmów tego uznania przez kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego według miejsca sporządzenia aktu urodzenia dziecka, a w przypadku uznania przed urodzeniem dziecka – przez kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia matki dziecka, a jeżeli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpiła rejestracja urodzenia matki – przez kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy.

Zgodnie z art. 62 ust. 9 projektu ustawy konsul będzie wydawał rodzicom zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa dziecka, takie zaświadczenie będzie

mógł wydać również kierownik urzędu stanu cywilnego, jeżeli wystąpi o to matka lub ojciec dziecka. Wskazany rodzaj zaświadczenia stanowi *novum* w polskim porządku prawnym. Za jego wprowadzeniem przemawiają przyjęte zasady przekazywania protokołu uznania ojcostwa, a także odejście od dotychczasowego wymogu wpisywania uznania ojcostwa, które nastąpiło przed sporządzeniem aktu urodzenia lub dotyczy dziecka poczętego, lecz nieurodzonego do papierowej księgi urodzeń.

W przypadku odmowy przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, mężczyzna i matka dziecka, którym odmówiono przyjęcia oświadczeń, będą pisemnie powiadamiani w ciągu 7 dni od daty odmowy ze wskazaniem jej przyczyn i pouczeniem o przysługującym uprawnieniu wystąpienia do sądu opiekuńczego z odpowiednim wnioskiem.

W art. 64 projektu ustawy przewidziano wyeliminowanie różnicowania pozycji dzieci pozamażeńskich w zakresie ukrycia faktu uznania ojcostwa, zarówno w akcie urodzenia dziecka sporządzonym po uznaniu, jak również jednocześnie z uznaniem. W każdym z tych przypadków akt urodzenia dziecka będzie sporządzany jak dla dziecka urodzonego z małżeństwa, bez wpisywania tej informacji, jak dotychczas, do aktu urodzenia.

W formie wzmianek dodatkowych będą dołączane do aktu informacje o uznaniu ojcostwa lub sądowym ustaleniu ojcostwa w przypadku gdy uznanie nastąpiło po sporządzeniu aktu urodzenia oraz w przypadku ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa w zakresie danych wynikających z orzeczenia sądu, a także informacje o zaprzeczeniu ojcostwa męża matki, gdy sąd nie postanowił o sporządzeniu nowego aktu urodzenia lub zgonu (art. 65 i art. 66 ust. 3 projektu ustawy).

Uwzględniając, iż przyjęty system wzmianek dodatkowych dołączanych do aktów stanu cywilnego powoduje, że w odpisie zupełnym aktu urodzenia, stanowiącym powtórzenie treści aktu, będzie ujawniona informacja o zmianach w zakresie filiacji dziecka, a zwłaszcza obalenia domniemania ojcostwa męża matki, co jest kwestionowane z perspektywy zabezpieczenia właściwych standardów ochrony danych osobowych, regulacje ustawy w sposób tożsamy do przysposobienia dopuszczają sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka w sprawach związanych z zaprzeczeniem ojcostwa, o ile sąd opiekuńczy tak postanowi, a także przyjmują analogiczne ograniczenia

w zakresie udostępniania dotychczasowego aktu urodzenia (art. 66 projektu ustawy). Biorąc pod uwagę wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 listopada 2013 r. sygn. akt P 33/12, zgodnie z którym przepis art. 71 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego uniemożliwiający zaprzeczenie ojcostwa męża matki po śmierci dziecka jest niezgodny z Konstytucją, przewidziano także w sytuacji zaprzeczenia ojcostwa męża matki po śmierci dziecka możliwość sporządzenia nowego aktu zgonu dla dziecka, jeżeli sąd tak postanowi.

Podobnie jak dotychczas, projekt ustawy stanowi, że formą dokumentowania oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (tj. oświadczeń co do zmiany nazwiska dziecka, które urodziło się w związku małżeńskim), będzie protokół, podpisywany przez składających oświadczenia i kierownika urzędu stanu cywilnego (art. 67 ust. 1 projektu ustawy). Zważywszy, że wzór tego protokołu będzie określony w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy, przesądzono o zakresie danych wymaganych w tym protokole, niezbędnych do dokonania czynności. Protokół będzie przekazywany kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa rodziców, niemniej w stosunku do dotychczasowych regulacji, został zakreślony 1 dzień roboczy od daty sporządzenia tego protokołu na realizację obowiązku jego przekazania.

Forma protokołu została utrzymana również w odniesieniu do przewidzianych w art. 90 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oświadczeń małżonków w zakresie nadania dziecku nazwiska, jakie nosi lub nosiłoby wspólne dziecko tych małżonków. Kierując się ustawowym upoważnieniem do sformalizowania wzoru wskazanego protokołu, również w tym przypadku został zdefiniowany zakres danych potrzebnych dla udokumentowania czynności w formie protokołu (art. 68 projektu ustawy).

Projekt ustawy utrzymuje uprawnienie rodziców dziecka do złożenia oświadczenia o zmianie imienia (imion) dziecka w ciągu 6 miesięcy od daty sporządzenia aktu urodzenia (art. 69 projektu ustawy). Rozszerza natomiast zakres działania podmiotów dokonujących czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, zezwalając na złożenie przedmiotowych oświadczeń przed każdym kierownikiem urzędu stanu cywilnego oraz konsulem, a także doprecyzowuje formę, wskazując, że przyjęcie oświadczenia o zmianie imienia dziecka wymaga sporządzenia protokołu o określonym zakresie

danych, który stanowi podstawę do dołączenia do aktu urodzenia dziecka stosownej wzmianki dodatkowej.

Dostrzegając, że dotychczasowe przepisy, poza zakresem swego zainteresowania, pozostawiły kwestie definiowania zmiany imienia, co w praktyce mogło przysparzać problemów, gdyż ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414 oraz z 2010 r. Nr 217, poz. 1427) w procedurze administracyjnej zmiany imienia z kolei operuje już definicją legalną zmiany imienia, wprost zostało wskazane, na czym polega zmiana imienia dziecka w ciągu 6 miesięcy od sporządzenia aktu urodzenia.

Istotne *novum*, będące reakcją na problemy praktyki w zakresie procedury rejestracji rozwiązania stosunku przysposobienia orzeczonego w stosunku do osoby, która pozostaje lub pozostawała w związku małżeńskim, stanowi art. 73 ust. 2 projektu ustawy, precyzujący sposób postępowania w przypadku gdy rozwiązanie stosunku przysposobienia dotyczy osoby, dla której został sporządzony akt małżeństwa lub która posiada dzieci.

Akt małżeństwa

Fundamentalne zasady dotyczące małżeństwa zostały skonkretyzowane w przepisach w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Natomiast zadaniem projektu ustawy jest wprowadzenie przepisów określających procedurę zawarcia małżeństwa w zakresie wymaganej dokumentacji i formy ceremonii, jak również przepisów regulujących sporządzenie aktu małżeństwa i wprowadzanie w nim ewentualnych zmian.

Zasadniczym celem projektowanych przepisów pozostaje konieczność uproszczenia i usprawnienia procedury we wskazanym powyżej zakresie oraz wyjścia naprzeciw oczekiwaniom społecznym, zważywszy na istotę ceremonii małżeństwa będącą jednym z fundamentalnych zdarzeń w życiu człowieka i często doniosłym wydarzeniem rodzinno-osobistym. Osiągnięcie powyższych priorytetów wymaga obok uszczegółowienia i doprecyzowania przepisów, wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych dostosowanych do realiów życia społecznego.

W stosunku do dotychczasowej regulacji w art. 75 i następnych projektu ustawy rozbudowano procedurę poprzedzającą zawarcie małżeństwa przez jednoznaczne wskazanie katalogu dokumentów wymaganych w procedurze zawarcia małżeństwa od

obywatela polskiego oraz cudzoziemca, co pozwoli na wyeliminowanie niewłaściwych interpretacji, wynikających z dotychczasowej konstrukcji przepisów, a także doprowadzi do wyeliminowania istniejących luk prawnych. Co jednak istotne z perspektywy ułatwień dla społeczeństwa, wskutek dostępu kierownika urzędu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, a także obowiązku przenoszenia do tego rejestru stanu cywilnego aktów stanu cywilnego, sporządzonych pod rządami dotychczasowych przepisów w wyniku dokonywania jakiejkolwiek czynności, do której jest niezbędny ten akt, co do zasady odstąpiono od obowiązku przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego w procedurze poprzedzającej zawarcie małżeństwa. Wskazane odpisy nie będą zatem wymagane dla obywatela polskiego, w sytuacji, w której zamierza on wstąpić w związek małżeński przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub zawrzeć małżeństwo w formie wyznaniowej wywołującej skutki cywilnoprawne, o ile dla danej osoby zostały sporządzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej akty stanu cywilnego. Wymóg przedkładania stosownych dokumentów, potwierdzających stan cywilny w odniesieniu do małżeństwa został jednak utrzymany w przypadku formy zawarcia małżeństwa przed konsulem, skoro konsul nie będzie miał dostępu do rejestru stanu cywilnego.

Uregulowano również kwestie związane z pisemnym zapewnieniem o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, wymaganym przy wszystkich formach zawarcia małżeństwa, jak również w procedurze poprzedzającej wydanie zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z polskim prawem można zawrzeć małżeństwo, przez wskazanie m. in. jego niezbędnych elementów.

Złożenie zapewnienia zostało obwarowane przepisami o odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych bądź zatajenie danych w zakresie oświadczenia o braku przeszkód wyłączających zawarcie małżeństwa (art. 75 ust. 5 projektu ustawy). Uwzględniając rzeczywisty czas oczekiwania na zawarcie małżeństwa, w trakcie którego mogą zaistnieć okoliczności wpływające na możliwość złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, określony został 6-miesięczny termin ważności wskazanego zapewnienia, dla którego obliczania kluczowa będzie data złożenia zapewnienia przez ostatnią z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo.

Na tle dotychczasowych przepisów niejasna pozostawała kwestia formy zezwolenia na skrócenie miesięcznego terminu wyczekiwania na zawarcie małżeństwa; praktyka pokazuje, że wskazane zezwolenie jest wyrażane w formie decyzji administracyjnej, pisma, adnotacji na zapewnieniu itd. Dlatego też projekt ustawy przesądza, że dla wskazanego zezwolenia wystarczające będzie pismo (art. 75 ust. 10 projektu ustawy).

Dostosowując rozwiązania z zakresu rejestracji stanu cywilnego do ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 80, poz. 432), inaczej niż dotychczas uregulowano zagadnienie wymaganego w procedurze zawarcia małżeństwa przez cudzoziemca dokumentu stwierdzającego, że zgodnie z właściwym prawem może on zawrzeć małżeństwo, zastrzegając, że przedłożenie tego dokumentu jest konieczne, tylko wtedy, gdy możliwość zawarcia małżeństwa przez tego cudzoziemca nie jest oceniana na podstawie prawa polskiego.

Uregulowana została sytuacja obywateli polskich przebywających za granicą Rzeczypospolitej Polskiej zamierzających zawrzeć małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, którzy będą uprawnieni do złożenia konsulowi zapewnienia o nieistnieniu przeszkód do zawarcia małżeństwa. Takie zapewnienie konsul przekazuje niezwłocznie wskazanemu kierownikowi urzędu stanu cywilnego. Konsul może przyjąć takie zapewnienie, gdy małżeństwo ma być zawarte przez obywatela polskiego i cudzoziemca, po przedłożeniu przez cudzoziemca dokumentu stwierdzającego, że zgodnie z prawem właściwym może on zawrzeć małżeństwo (art. 79 ust. 2 projektu ustawy).

Odtworzeniem obecnego stanu prawnego są rozwiązania odnoszące się do zaświadczenia o możliwości prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą Rzeczypospolitej Polskiej. Przeniesiono gros kwestii uregulowanych dotychczas – w sposób budzący zastrzeżenia – z poziomu rozporządzenia do zakresu regulacyjnego ustawy. Wydawanie tego rodzaju zaświadczenia znajduje uzasadnienie w przepisach Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który zakłada – przed zawarciem małżeństwa – zbadanie, czy nie istnieją przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa, tj. nieodpowiedni wiek, ubezwłasnowolnienie całkowite, choroba psychiczna albo niedorozwój umysłowy, pozostawanie w związku małżeńskim, pokrewieństwo, powinowactwo, istnienie stosunku przysposobienia. Ustalenia te wymagają wiedzy na

temat przyszłego współmałżonka. Chodzi również o ustalenie odmienności płci nupturientów, zgodnie z definicją małżeństwa ukształtowaną w ustawie zasadniczej oraz w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, które rozumieją małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny. Zaświadczenie takie stanowi, łącznie z innymi dokumentami, dowód stanu cywilnego oraz treści prawa kraju, który je wystawił, a także oznacza, że małżeństwo można zawrzeć według prawa ojczystego osoby, która się nim legitymuje, a małżeństwo z nią zawarte będzie uznane w jej kraju za ważne. Toteż w celu eliminacji licznych wątpliwości co do tego, czy w procedurze wydania wzmiankowanego zaświadczenia badaniu podlegają przesłanki jednostronne, czy dwustronne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa, nowe regulacje wprost przesądzają, że zaświadczenie ma potwierdzać zdolność do zawarcia małżeństwa ze skonkretyzowaną osobą, czego dodatkowym wyrazem jest wymóg przedłożenia dokumentu stwierdzającego stan cywilny przyszłego małżonka, a także na wzór innych państw europejskich rozszerzony w stosunku do dzisiejszego wzoru zaświadczenia zakres danych dotyczących osoby, z którą małżeństwo ma być zawarte. Rozwiązanie polegające na wpisywaniu danych przyszłego współmałżonka, jest rozwiązaniem powszechnie stosowanym, np.: w Bułgarii, Hiszpanii, Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Niemczech, na Węgrzech, Irlandii, we Włoszech, Portugalii, Rumunii, Szwecji, Wielkiej Brytanii (dotyczy Szkocji). Oprócz tego, że zaświadczenia wydawane przez te państwa zawierają rozbudowane dane obydwu przyszłych nupturientów, to dodatkowo w procedurze poprzedzającej wydanie takiego zaświadczenia wymagane jest przedłożenie dokumentów dotyczących nie tylko wnioskodawcy, ale również jego przyszłego współmałżonka (np. aktu stanu cywilnego, dokumentu tożsamości, zaświadczenia o stanie cywilnym, zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą w przypadku cudzoziemca, zaświadczenia z konsulatu odnośnie do publikacji ogłoszeń przedślubnych). Ponadto z 16 państw członkowskich Międzynarodowej Komisji Stanu Cywilnego, 9 państw, tj. Niemcy, Austria, Hiszpania, Włochy, Luksemburg, Holandia, Portugalia, Szwajcaria, Turcja ratyfikowało Konwencję MKSC Nr 20, podpisaną w Monachium w dniu 5 września 1980 r. dotyczącą zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa. Kierując się dążeniem do wprowadzenia jak najdalej idących ułatwień w posługiwaniu się aktami

stanu cywilnego w międzynarodowym obrocie prawnym, nałożyła ona na każde z umawiających się państw obowiązek wydawania zaświadczeń o możliwości do zawarcia małżeństwa za granicą według ustalonego wzoru, określonego w załączniku do Konwencji. Wzór ten zawiera znacznie szersze informacje niż te, które zawiera dotychczas wydawane polskie zaświadczenie, tj. w części dotyczącej przyszłego współmałżonka. Są to: imiona, nazwisko rodowe, płeć, obywatelstwo, data i miejsce urodzenia, miejsce stałego zamieszkania, miejsce i numer księgi rodzinnej, czy fakt ustania poprzedniego związku małżeńskiego. Ważne odstępstwo od stanu ukształtowanego w przepisach dotychczasowych będzie stanowić również podyktowany normami prawa prywatnego międzynarodowego krąg cudzoziemców, którzy będą mieli prawo otrzymać takie zaświadczenie. Zamiast cudzoziemca zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej i niemającego obywatelstwa żadnego państwa projekt ustawy odsyła do cudzoziemca, którego możliwość zawarcia małżeństwa w myśl ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe jest oceniana na podstawie prawa polskiego. Z racji odejścia od ustalania właściwości miejscowej w oparciu o kryterium miejsca zamieszkania, zliberalizowano w kierunku odmiejscowienia wydawanie przedmiotowego zaświadczenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego. Kierując się obecnym stanem prawnym, pozostawiono ograniczony do obywateli polskich krąg podmiotowy osób uprawnionych do otrzymania przedmiotowego zaświadczenia od konsula. Ponadto na wzór rozwiązań ugruntowanych w innych krajach, wydłużony został termin ważności przedmiotowego zaświadczenia z trzech do sześciu miesięcy.

Utrzymana została zasada, że w przypadku gdy małżeństwo ma być zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy kierownik urzędu stanu cywilnego na podstawie zapewnienia wydaje osobom zamierzającym zawrzeć związek małżeński pisemne zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

W projekcie ustawy zliberalizowano zasady zawierania małżeństw przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego poza urzędem stanu cywilnego (art. 84 ust. 4 i 5 projektu ustawy). Obecnie zawieranie małżeństw poza urzędem stanu cywilnego warunkuje jedynie zaistnienie „uzasadnionych przyczyn”. Modyfikacja prawa w tym zakresie jest podyktowana zmianami obyczajowymi. Nupturienci, dla podkreślenia wyjątkowości

momentu zawarcia małżeństwa, coraz częściej decydują się na składanie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w niecodziennej scenerii. Po wejściu w życie ustawy dopuszczalnym miejscem zawarcia małżeństwa, poza urzędem stanu cywilnego, będzie inne miejsce znajdujące się na terytorium gminy, w okręgu której jest właściwy dany kierownik urzędu stanu cywilnego. Okoliczności zawarcia ślubu poza urzędem, poprzedzone zawsze wnioskiem nupturienta, mogą wynikać z faktycznej sytuacji osób zamierzających zawrzeć związek małżeński (pobyt w szpitalu, zakładzie karnym itp.) lub też mogą być poparte innymi okolicznościami niż wskazane wyżej szczególne przypadki. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmówi przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, jeśli nie będzie mógł ich przyjąć w terminie wskazanym przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo lub proponowane miejsce zawarcia małżeństwa nie zapewni zachowania uroczystej formy. Dzisiejszą decyzję o odmowie przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego zastąpi pismo kierownika urzędu stanu cywilnego, powiadamiające osoby zamierzające wstąpić w związek małżeński o niemożności przyjęcia oświadczeń we wskazanym przez te osoby terminie lub miejscu.

Wprowadzając uprawnienie dla przyszłych małżonków do złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, projektodawca przewidział w art. 84 ust. 8 projektu ustawy maksymalną wysokość opłaty dodatkowej, którą osoby te będą obowiązane uiścić w celu pokrycia kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w tej czynności. Przedmiotowa opłata będzie stanowiła dochód gminy, dlatego też na realizację tej czynności nie będzie przyznawana dotacja celowa z budżetu państwa. Ustalając w projekcie ustawy maksymalną opłatę za tę czynność, przyjęto, że na jej wysokość będą składały się koszty:

- związane z zakupem średnio dwa razy w roku uroczystego stroju (np. togi, garnituru) dla kierownika urzędu stanu cywilnego,
- dwukrotnego dojazdu kierownika urzędu stanu cywilnego do miejsca ceremonii, w celu sprawdzenia czy miejsce spełnia kryteria określone ustawą, przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego,
- dodatkowego wynagrodzenia związanego z koniecznością zatrudnienia kolejnego kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcy, aby zapewnić ciągłość pracy

w urzędach stanu cywilnego,
– zakupu i konserwacji dodatkowych akcesoriów (np. łańcucha noszonego przez kierownika podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, czy patery na obrączki).

Oszacowanie tych kosztów pokazało, że maksymalna wysokość opłaty za ślub poza urzędem stanu cywilnego nie powinna być wyższa niż 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.), wynoszącego obecnie 3 650,06 złotych.

Skoro udzielanie ślubów poza urzędem stanu cywilnego będzie jedną z czynności kierownika urzędu stanu cywilnego realizowaną w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, jakim jest rejestracja stanu cywilnego, projektodawca nałożył na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek określenia w akcie wykonawczym wysokości opłaty, która pokryje zryczałtowane koszty udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego. Wstępnie oszacowano, że średni realny koszt czynności kierownika urzędu stanu cywilnego związany z przyjęciem oświadczeń poza urzędem stanu cywilnego aktualnie może wynosić około 1000 złotych, niemniej jednak, biorąc pod uwagę możliwość waloryzowania tej opłaty, jej maksymalną wysokość określono na poziomie 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Zawarcie małżeństwa poza urzędem stanu cywilnego w stanie zagrożenia życia lub zdrowia albo pozbawienia wolności osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo nie będzie generowało dla osób zamierzających zawrzeć małżeństwo żadnych dodatkowych opłat poza dotychczasową opłatą skarbową za sporządzenie aktu małżeństwa.

Kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzi akt małżeństwa nie później niż w następnym dniu roboczym po przyjęciu oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński lub doręczeniu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia

o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, zaś konsul niezwłocznie przekaze kierownikowi urzędu stanu cywilnego protokół złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, na podstawie którego sporządzony zostaje akt małżeństwa w wskazanym terminie (art. 85 projektu ustawy).

W przypadku gdy kierownik urzędu stanu cywilnego odmówi dokonania czynności takich, jak przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, wydania zaświadczeń o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa, stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, wydania zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca od daty złożenia zapewnienia, czy sporządzenia aktu małżeńskiego w formie tzw. „wyznaniowej”, zawiadomi o tym pisemnie osobę lub osoby, których odmowa dotyczy. Osoby takie, jak obecnie, będą uprawnione do wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o rozstrzygnięcie, czy przyczyny odmowy wskazane w zawiadomieniu dokonany przez kierownika urzędu stanu cywilnego są uzasadnione.

Z kolei w przypadku odmowy przyjęcia przez konsula oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński i wydania zaświadczenia stwierdzającego możliwość zawarcia małżeństwa zgodnie z prawem polskim, osoba, której rozstrzygnięcie konsula dotyczy, jest uprawniona do wystąpienia z wnioskiem, do sądu właściwego dla urzędu stanu cywilnego dla miasta stołecznego Warszawy (art. 88 ust. 4 projektu ustawy).

Projekt ustawy przewiduje obowiązek sporządzenia protokołu z oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa, określając jednocześnie zakres danych wymaganych w tym protokole (art. 89 projektu ustawy).

Akt zgonu

Podobnie jak w przepisach dotychczasowych, zachowano wymóg sporządzenia aktu zgonu w dniu zgłoszenia zgonu, dopuszczając jednak sporządzenie aktu w następnym dniu roboczym po dokonaniu zgłoszenia zgonu, jeżeli zgłoszenie zgonu nastąpiło w sposób określony w art. 17 projektu ustawy.

Proponowane przepisy porządkują kwestie podmiotów zobowiązanych do zgłoszenia zgonu przez usunięcie przepisu obligującego do zgłoszenia zgonu, poza osobami z rodziny, osoby zamieszkałe w lokalu, w którym zgon nastąpił, obecne przy zgonie lub

które naocznie się o nim przekonały, administratora domu, w którym nastąpił zgon oraz szpital lub zakład, w którym nastąpił zgon. Obowiązek zgłoszenia zgonu będzie spoczywał na podmiotach uprawnionych lub zobowiązanych do pochówku na mocy odrębnych przepisów, z wyjątkiem przypadku gdy zwłoki mają być przekazane do celów naukowych – wówczas zgłoszenia zgonu może dokonać odpowiednio upoważniony pracownik publicznej uczelni medycznej albo uczelni publicznej prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych.

W przypadku gdy wskazane podmioty nie dopełnią tego obowiązku, zgon zgłasza przedstawiciel podmiotu zobowiązanego do pochówku. Termin zgłoszenia zgonu będzie liczony od dnia sporządzenia karty zgonu, a w przypadku gdy zgon nastąpił wskutek choroby zakaźnej, uwzględniając rygory związane z pochowaniem zwłok, od zaistnienia zgonu. Powyższe, a także zmiana zakresu danych wpisywanych do karty zgonu, będzie skutkowało wyeliminowaniem z obrotu prawnego trybu sporządzenia aktu zgonu w oparciu o pisemne zgłoszenie organu państwowego. Organy państwowe w praktyce dokonywały pisemnego zgłoszenia zgonu wyłącznie osób o nieustalonej tożsamości, zaś w pozostałych przypadkach gdy okoliczności zgonu stanowiły przedmiot postępowania, a personalia zmarłego były znane, zgłoszenie następowało na zasadach ogólnych. Obecne unormowanie w tej materii nie uwzględnia faktu, że niezależnie od okoliczności zdarzenia, karta zgonu jest wypełniana dla każdej osoby zmarłej bez wyjątku. Natomiast osoba stwierdzająca zgon powstrzyma się od wystawienia i wydania karty osobie uprawnionej do pochówku dopóty, dopóki nie będzie na to przyzwolenia organu weryfikującego okoliczności zgonu. Dlatego nie ma potrzeby mnożenia innych dokumentów stanowiących dokument źródłowy dla czynności rejestracyjnej kierownika urzędu stanu cywilnego. Stosowne zaś działanie prokuratora może mieć znaczenie wyłącznie z perspektywy dopuszczalności pogrzebienia zwłok, z tej racji, że przepis art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.) wprost warunkuje możliwość sprawienia pogrzebu – w przypadkach, w których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyczyną zgonu był czyn przestępczy – od przedstawienia administracji cmentarza nie tylko karty zgonu, ale też zezwolenia prokuratora na pochowanie zwłok.

Szczegółowo uregulowano sposób postępowania w przypadku znalezienia zwłok w stanie lub okolicznościach uniemożliwiających identyfikację osoby – wprost nałożono na prokuraturę lub Policję obowiązek poinformowania o tym gminę właściwą ze względu na miejsce znalezienia zwłok (art. 92 ust. 5 projektu ustawy). Nowością jest uregulowanie postępowania w przypadku zgonu osoby przebywającej w podmiocie leczniczym lub jednostce organizacyjnej pomocy społecznej, której tożsamość nie była ustalona (art. 92 ust. 6 projektu ustawy). Jeżeli zgon nastąpił w miejscu przebywania tej osoby przed sporządzeniem dla niej aktu urodzenia na podstawie orzeczenia sądu na zasadach analogicznych jak dla dziecka nieznanymi rodziców, kierownik wskazanego podmiotu lub jednostki jest obowiązany do zawiadomienia gminy właściwej ze względu na miejsce zgonu.

Dla czynności zgłoszenia zgonu co do zasady zastrzeżona została forma protokołu, przy czym określono zakres danych podlegających wpisaniu do jego treści.

Proponowany przepis art. 94 modyfikuje treść aktu zgonu. Treść aktu zgonu nie będzie obejmowała miejsca zamieszkania zmarłego, tak jak to było dotychczas, ponieważ informacja o miejscu zamieszkania zmarłego nie ma charakteru danej wpływającej na stan cywilny osoby zmarłej. Uwzględniając fakt, że akt zgonu rejestruje śmierć człowieka, a zatem utrzuca stan istniejący w chwili zgonu, doprecyzowano, że w akcie zgonu znajdują się informacje dotyczące małżonka, o ile osoba zmarła w chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim. Ponadto, wychodząc naprzeciw potrzebie usunięcia ułomnych dotychczasowych przepisów ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, sugerujących w swym literalnym brzmieniu alternatywność wpisywania do aktu zgonu daty, godziny i miejsca zgonu bądź daty, godziny i miejsca znalezienia zwłok, wprowadzono regułę, że treść aktu zgonu obejmuje datę, godzinę oraz miejsce zdarzenia, zaś ulokowanie w akcie zgonu informacji identyfikujących czas i miejsce ujawnienia zwłok miało rangę wyjątku i dopuszczalne było tylko i wyłącznie wtedy, gdy nie są znane dane, umiejscawiające zgon w czasoprzestrzeni. Powyższa formuła oznacza, że względny obowiązek zamieszczenia w akcie zgonu danych, dotyczących znalezienia zwłok, będzie aktywizował się jedynie wówczas, gdy niemożliwe będzie ustalenie daty, godziny i miejsca śmierci osoby zmarłej. Za potrzebą takiej modyfikacji przemawia zresztą tak cel rejestrowania przez organy administracji publicznej zdarzeń

wpływających na stan cywilny osób, jak i doniosłość informacji odnośnie do daty, godziny, miejsca zgonu, przypisywanej jej w sferze prawa spadkowego, karnego itd.

W treści aktu stanu cywilnego zrezygnowano z zamieszczania danych o charakterze informacyjnym, tj. danych dotyczących nazwy podmiotu, który wystawił kartę zgonu, mając na względzie, że karta zgonu znajduje się w aktach zbiorowych do aktu zgonu.

Z racji przejścia na elektroniczną rejestrację stanu cywilnego, dodatkowo zrezygnowano z instytucji skreślenia aktu zgonu przewidzianej w sytuacji zastąpienia dotychczasowego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości aktem sporządzonym po ustaleniu tożsamości zmarłego oraz w sytuacji uchylecia orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu bądź uznaniu za zmarłego, stanowiącego podstawę sporządzenia aktu zgonu, określając szczegółowy sposób postępowania z tymi aktami wraz z kwestią ich udostępniania (art. 94 projektu ustawy).

Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego

Poza podstawową rejestracją zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego projekt ustawy określa również formy rejestracji szczególnej, do której zalicza się:

- rejestrowanie urodzeń i zgonów mających miejsce na polskim statku morskim lub powietrznym, na okręcie wojennym, wojskowym statku powietrznym,
- rejestrację zgonu żołnierza w czynnej służbie wojskowej oraz innych osób przydzielonych do jednostki wojskowej, których zgon nastąpił w związku z działaniami wojennymi,
- rejestrowanie w polskim systemie rejestracji stanu cywilnego zdarzeń, które nastąpiły za granicą i nie zostały tam zarejestrowane,
- sporządzanie polskiego aktu stanu cywilnego na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego,
- wpisanie wzmianki dodatkowej lub zamieszczenie przypisku na podstawie orzeczenia organu obcego państwa,
- odtworzenie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

Nie wprowadzając większych zmian odnośnie do zasad rejestracji urodzenia lub zgonu na polskim statku morskim lub powietrznym, na okręcie wojennym, wojskowym statku powietrznym, ujednotaczono dotychczasowe procedury, zarówno co do formy, jak i zakresu danych przekazywanych kierownikowi urzędu stanu cywilnego. W projekcie

ustawy przyjęto, że wszystkie zdarzenia, które nastąpiły na polskich statkach lub okrętach, będą dokumentowane w formie protokołów z ustawowo określonym zakresem danych w nich zamieszczanych, a nie jak dotychczas w oparciu o różne dokumenty, które często uniemożliwiają sporządzenie kompletnego aktu urodzenia lub zgonu (art. 95 ust. 2 i 3 projektu ustawy). Wśród nowych danych gromadzonych w protokołach znajdują się dodatkowo numer PESEL rodziców dziecka oraz osoby zmarłej. Ponadto w protokole urodzenia będzie zawarta informacja o złożonym oświadczeniu o wyborze imienia lub imion dla dziecka. Aby usunąć dotychczasowe wątpliwości interpretacyjne przyjęto, że data i godzina zdarzenia będą ustalane według miejsca zdarzenia, oraz wprowadzono odrębne definicje miejsca zdarzenia dla urodzenia i zgonu, które nastąpiły na polskim statku lub okręcie (art. 95 ust. 5 i 6 projektu ustawy). I tak miejscem zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, będzie miejscowość, w której znajduje się siedziba urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego, w którym wykonuje swoje funkcje konsul właściwy dla portu, do którego zawinął statek morski lub okręt wojenny, lub portu, w którym wylądował statek powietrzny. Dla zdarzenia w Rzeczypospolitej Polskiej będzie to miejscowość, w której jest położony najbliższy port. W projekcie ustawy odstąpiono od pozyskiwania dotychczasowych informacji o miejscu zamieszkania rodziców dziecka czy miejscu zamieszkania osoby zmarłej, ponieważ informacja ta jest pozyskiwana na podstawie oświadczenia osób i często, zwłaszcza w przypadku osoby zmarłej, wskazane miejsce zamieszkania może nie pokrywać się z miejscem zameldowania czy faktycznego zamieszkania osoby przed śmiercią. Ponadto od dnia 1 stycznia 2015 r. w dowodach osobistych nie będzie adresu zameldowania, a od dnia 1 stycznia 2016 r. informacji tej nie będzie również w rejestrze PESEL, zatem kierownik urzędu stanu cywilnego nie będzie mógł zweryfikować tych informacji.

Wprowadzone projektowane przepisy określają zakres danych zamieszczanych w protokołach, to jednak nie przewidują ich wzoru, ponieważ zdarzenia te następują w nadzwyczajnych okolicznościach i trudno wymagać, aby kapitan statku lub okrętu posiadał wzory protokołów. Podobnie jak dotychczas, na kapitanie statku będzie spoczywał obowiązek przekazania dokumentu do kierownika urzędu stanu cywilnego –

jeśli zdarzenie nastąpiło w Rzeczypospolitej Polskiej, lub konsula, w przypadku zdarzeń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, który to organ, przed przekazaniem do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy protokołu, będzie obowiązany wskazać miejsce urodzenia lub zgonu konieczne do sporządzenia aktu.

Projekt ustawy wprowadza również formę protokołu, przekazywanego przez właściwy terytorialnie terenowy organ administracji wojskowej do kierownika urzędu stanu cywilnego w celu sporządzenia aktu zgonu żołnierzy w czynnej służbie wojskowej i innych osób przydzielonych do jednostek wojskowych, poległych lub zmarłych w związku z działaniami wojennymi (art. 97 ust. 2 projektu ustawy). Rozwiązanie to stanowi doprecyzowanie dotychczasowych regulacji przewidujących, że akty zgonu tych osób są sporządzane na podstawie zgłoszeń właściwych organów, określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Jako formy rejestracji szczególnej jednoznacznie wyróżniono instytucje rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, transkrypcji oraz odtworzenia treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, wprowadzając jednocześnie wspólne regulacje w zakresie procedur. Sprawy o rejestrację, transkrypcję czy odtworzenie będą załatwiane z urzędu lub na wniosek w formie czynności materialno-technicznej (np. art. 104 ust. 1 i art. 108 ust. 3 projektu ustawy). Wniosek będzie można złożyć bezpośrednio do wybranego kierownika lub za pośrednictwem konsula. Uprawnionym do wnioskowania będzie przede wszystkim osoba, której zdarzenie lub akt dotyczy, a także inna osoba, która wykaże interes prawy lub faktyczny w dokonaniu danej czynności. Interes faktyczny przy rejestracji zdarzenia mającego miejsce za granicą będzie brany pod uwagę tylko w przypadkach zgonu. Nie wydaje się, aby o sporządzenie aktu zgonu w tym trybie wnioskowały instytucje, a raczej przeciwnie: indywidualne osoby zainteresowane np. pochówkiem w kraju osób bliskich. Poza tym rejestracja zgonu spowoduje aktualizację rejestrów publicznych, dlatego katalog osób uprawnionych do wystąpienia z wnioskiem o rejestrację nie powinien być ograniczony tylko do osób mających interes prawny. Wynikiem takiego postępowania będzie odpis zupełny aktu, wydawany po uiszczeniu opłaty skarbowej (np. art. 104 ust. 2 i art. 109 ust. 2 projektu ustawy). Projekt ustawy

precyzuje obowiązek przedłożenia przez wnioskodawcę dokumentów bezspornie potwierdzających zajście zdarzenia. Potrzeba wprowadzenia zmiany wynika z tego, że kierownik urzędu stanu cywilnego jako rejestrator zdarzeń z zakresu stanu cywilnego nie posiada kompetencji do badania, czy zdarzenie rzeczywiście nastąpiło. Kierownik urzędu stanu cywilnego jest bowiem jedynie rejestratorem zdarzenia. Brak dokumentów potwierdzających zdarzenie będzie podstawą do wydania decyzji administracyjnej o odmowie dokonania czynności. Kierownik odmówi również dokonania czynności, która byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Dodatkowo w przypadku transkrypcji zarejestrowanie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego nie będzie możliwe, jeżeli w państwie wystawienia nie jest on uznawany za dokument stanu cywilnego lub nie ma mocy dokumentu urzędowego, lub nie jest wydany przez właściwy organ, lub budzi wątpliwości co do jego autentyczności czy też potwierdza zdarzenie inne niż urodzenie, małżeństwo lub zgon, a także gdy zagraniczny dokument powstał w wyniku transkrypcji w państwie innym niż państwo zdarzenia. Projekt ustawy zakłada także pośrednictwo konsula w tych sprawach, na którym będzie spoczywał obowiązek sporządzenia protokołu z czynności, stanowiącego podstawę do rejestracji aktu stanu cywilnego (np. art. 99 projektu ustawy). W każdym akcie stanu cywilnego sporządzonym w ramach rejestracji szczególnej zostanie zamieszczona adnotacja wskazująca na tryb, w którym sporządzono akt stanu cywilnego.

Obowiązująca ustawa zawiera ogólne przepisy regulujące transkrypcję oraz odtworzenie, co skutkuje w praktyce stosowaniem przez kierowników urzędów stanu cywilnego tych dwóch odrębnych trybów zamiennie. W celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych projekt ustawy zdefiniował te instytucje, a także określił szczegółowe zasady wpisania zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego lub jego odtworzenia.

Transkrypcja rozumiana jako wierne i literalne przeniesienie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osoby oraz nazw miejscowości, co do zasady, będzie możliwa, o ile osoba wnioskująca o tę czynność będzie posiadała oryginalny, zagraniczny dokument stanu cywilnego (art. 103 projektu ustawy).

Dokonując: rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Polski i nie zostały tam zarejestrowane, transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, który dotyczy obywateli polskich posiadających polskie akty stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego w ramach jednego postępowania będzie mógł dostosować pisownię do reguł pisowni polskiej, jeżeli osoba wystąpi z takim wnioskiem (art. 98 ust. 5, art. 103 ust. 7 i art. 108 ust. 4 projektu ustawy). Poza dotychczasową fakultatywną transkrypcją, projekt ustawy wprowadza tryb obligatoryjny dokonania transkrypcji dokumentu. Transkrypcja zagranicznego dokumentu stanu cywilnego będzie obligatoryjna dla obywatela polskiego w trzech przypadkach, gdy: posiada akt stanu cywilnego potwierdzający wcześniejsze zdarzenia sporządzony w Polsce i żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, ubiega się o wydanie dowodu osobistego, ubiega się o numer PESEL. Zatem w każdym przypadku ubiegania się o dowód osobisty lub numer PESEL konieczna będzie transkrypcja zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, niezależnie, czy osoba posiada, czy też nie wcześniejsze polskie akty stanu cywilnego. Uzależnienie dokonania transkrypcji od posiadania wcześniejszych aktów stanu cywilnego sporządzonych w Polsce dotyczy jedynie sytuacji, gdy osoba żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego (art. 103 ust. 5 projektu ustawy). Intencją ustawodawcy jest zapewnienie, aby obywatel polski, dla którego w Rzeczypospolitej Polskiej sporządzono akt stanu cywilnego, a który posiada później sporządzone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej akty stanu cywilnego, transkrybował te akty w celu zapewnienia ciągłości wiedzy o tej osobie w rejestrach państwowych, jeżeli osoba ta zamierza podtrzymywać swój związek z krajem. Odnotowanie wszystkich zdarzeń podlegających rejestracji (urodzenia, małżeństwa, zgony) dotyczących takich osób będzie miało istotny wpływ na referencyjność rejestrów państwowych, co w konsekwencji umożliwi zwolnienie obywateli polskich od przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego w sprawach załatwianych przed organami administracji publicznej (np. w zakresie występowania o dokumenty tożsamości), aktualność danych widniejących w polskich rejestrach wyeliminuje źródło potencjalnych, poważnych problemów związanych z identyfikacją obywateli przez te organy. Jednorazowa czynność transkrypcji zwolni obywatela polskiego od

posługiwania się zagranicznymi dokumentami przed krajowymi organami administracji publicznej oraz obowiązku jego wielokrotnego tłumaczenia na potrzeby prowadzonych postępowań wyjaśniających. Bezspornie moc dowodowa zagranicznych aktów stanu cywilnego nie zależy od ich zarejestrowania w polskim systemie rejestracji stanu cywilnego, a posiadanie takiego dokumentu jest wystarczającym potwierdzeniem urodzenia, zawarcia związku małżeńskiego czy też zgonu osoby. Jednak zagraniczne akty stanu cywilnego często nie zawierają wszystkich danych osoby, które wymagane są przepisami polskiego prawa (dotyczy to najczęściej miejsca urodzenia i nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa), lub też przewidują odmienną od wcześniejszego polskiego aktu stanu cywilnego pisownię nazw własnych (imion, nazwisk, polskich nazw miejscowości), lub nie zawierają polskich znaków diakrytycznych. Braki te muszą być uzupełniane, a dane prostowane, w przeciwnym razie nie jest możliwe w świetle polskiego prawa nadanie numeru PESEL lub wydanie dowodu osobistego. Dowód osobisty jest dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby. Oznacza to, że dane określone polskimi przepisami prawa zawarte w tym dokumencie muszą być kompletne i aktualne. Źródłem tych danych są akty stanu cywilnego, stanowiące wyłączny dowód zdarzeń w nich zawartych. Najprostszą drogą uzupełnienia braków w zagranicznych aktach stanu cywilnego jest – w zależności od ich rodzaju – złożenie wniosku lub oświadczenia przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego w związku z dokonaniem transkrypcji zagranicznego aktu. W ramach tej samej czynności można złożyć również wniosek o dostosowanie pisowni w zagranicznym akcie do reguł pisowni polskiej. Transkrypcja spowoduje niezwłoczną aktualizację rejestru PESEL. Rejestrowanie przez kierownika urzędu stanu cywilnego określonych danych w rejestrze PESEL nie może nastąpić w oparciu o zagraniczne akty stanu cywilnego. Rejestr zawierałby bowiem informacje z powyższego zakresu wyłącznie w odniesieniu do osób, które przedłożyłyby taki akt kierownikowi urzędu stanu cywilnego. Międzynarodowy obieg informacji nie zapewnia bowiem przekazywania do kierownika urzędu stanu cywilnego informacji o wszystkich zdarzeniach z zakresu rejestracji stanu cywilnego, jakie miały miejsce poza granicami Polski. Przekazywane dane mają ponadto ograniczony zakres, który nie pozwala na odzwierciedlenie w rejestrze PESEL wszystkich danych wymaganych przepisami prawa. Przyjęty sposób zasilania rejestru PESEL pozwala na

dokonanie określonych czynności administracyjnych, w tym wydania dowodu osobistego, na podstawie danych zawartych w tym rejestrze, bez konieczności przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego. Transkrypcja w przypadku obywateli polskich posiadających polskie akty stanu cywilnego potwierdzające zdarzenie wcześniejsze, którzy żądają czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego lub ubiegają się o polski dokument tożsamości czy też nadanie numeru PESEL, zapewni aktualność danych widniejących w polskich rejestrach w celu wyeliminowania źródła potencjalnych, poważnych problemów związanych z identyfikacją obywateli przez organy korzystające z dostępu do rejestru PESEL. Polska nie będzie jedynym krajem w Europie, w którym transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego jest obowiązkowa. Obligatoryjną transkrypcję wprowadzono m.in. w Szwajcarii czy Słowacji.

W projekcie ustawy pozostawiono w gestii kierownika urzędu stanu cywilnego dotychczasowe uprawnienia w zakresie odtworzeń krajowych (jedynie w odniesieniu do papierowych aktów stanu cywilnego) i zagranicznych, doprecyzowując przy tym procedury dla tych czynności. Do odtworzenia dojdzie, o ile osoba wnioskująca o dokonanie tej czynności żąda odtworzenia dokumentu, który według prawa miejsca jego sporządzenia stanowi akt stanu cywilnego, a uzyskanie jego odpisu nie jest możliwe lub wiąże się z poważnymi trudnościami. Inaczej niż przy transkrypcji odtworzenie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego będzie możliwe również na podstawie kopii dokumentu potwierdzającego zdarzenie za granicą, w tym kopii zagranicznego dokumentu stanu cywilnego (art. 108 ust. 3 projekt ustawy). Wskazane doprecyzowanie powinno ułatwić rozróżnienie, kiedy należy złożyć wniosek o transkrypcję, a kiedy o odtworzenie.

Ponadto projektowane przepisy uprawniają małżonków transkrybujących lub odtwarzających zagraniczny akt stanu cywilnego do złożenia w każdym czasie, zarówno na etapie wniosku o transkrypcję lub odtworzenie zagranicznego dokumentu, jak i na etapie późniejszym, oświadczeń w sprawie nazwisk małżonków oraz ich dzieci (art. 105 i art. 110 projektu ustawy). Zasadą będzie składanie takich oświadczeń na etapie wniosku o transkrypcję czy odtworzenie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Nie można jednak wykluczyć sytuacji, gdy jednemu z małżonków potrzebny będzie polski akt małżeństwa, a złożenie oświadczenia w sprawie nazwisk

przez drugiego z małżonków na etapie wniosku o transkrypcję czy odtworzenie nie będzie możliwe. Dlatego też projekt dopuszcza wyjątkowo złożenie oświadczenia na etapie późniejszym.

W obecnym stanie prawnym brakuje takiej możliwości. W praktyce więc rodzą się problemy związane ze składaniem oświadczenia o nazwisku po raz kolejny, tj. raz za granicą Rzeczypospolitej Polskiej przy zawarciu małżeństwa i ponownie w celu transkrypcji, czy odtworzenia co już jest niedopuszczalne. Oświadczenie o nazwisku można będzie złożyć również przed konsulem. Konsul, wraz z wnioskiem o sporządzenie polskiego aktu małżeństwa na podstawie dokumentu zagranicznego lub odtworzenie, będzie przysyłać protokół przyjęcia oświadczenia do wybranego przez wnioskodawcę urzędu stanu cywilnego. W stosunku do dotychczasowego stanu prawnego zmienia się w tym zakresie właściwość urzędu stanu cywilnego. Obecnie bowiem konsul przysyła dokumenty do urzędu stanu cywilnego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy. Dodatkowo, jeżeli transkrypcji lub odtworzenia treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonuje się na wniosek osoby, której akt nie dotyczy, kierownik urzędu stanu cywilnego będzie obowiązany powiadomić tę osobę o dokonanej czynności oraz poinformować o prawie do złożenia oświadczenia w sprawie nazwiska.

W stosunku do dotychczasowego stanu prawnego pozostawia się zasadę, że do aktu stanu cywilnego dołączona zostanie wzmianka dodatkowa lub zamieszczony zostanie przypisek przy tym akcie na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jeżeli orzeczenie to podlega uznaniu na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego lub innych właściwych przepisów (art. 107 projektu ustawy). Tak jak dotychczas, na podstawie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą Rzeczypospolitej Polskiej kierownik urzędu stanu cywilnego z urzędu dołączy wzmianki dodatkowe w tym przedmiocie do aktu stanu cywilnego lub zamieści przypiski przy tym akcie, jeżeli odpis zagranicznego aktu stanu cywilnego przesłano do kraju w wykonaniu umowy międzynarodowej przewidującej wzajemną wymianę aktów stanu cywilnego. Kierownik urzędu stanu cywilnego nie traci również kompetencji do wpisywania wzmianki dodatkowej lub zamieszczania przypisków na podstawie innego dokumentu pochodzącego od organu państwa obcego,

a niewymagającego uznania. W wyniku zmian wprowadzonych w Kodeksie postępowania cywilnego, w projekcie ustawy dookreślono procedurę postępowania w razie nieuznania orzeczenia organu obcego państwa. W tym przypadku kierownik urzędu stanu cywilnego będzie zobowiązany poinformować wnioskującego pisemnie o przyczynach odmowy oraz o możliwości złożenia wniosku do sądu o ustalenie, że orzeczenie podlega lub nie uznaniu.

Dodatkowo w projekcie ustawy przewidziano zmiany związane są z przeniesieniem zadania polegającego na zbieraniu na potrzeby statystyki publicznej przy urodzeniach i zgonach danych statystycznych z kierownika urzędu stanu cywilnego na podmiot wykonujący działalność leczniczą (art. 52 ust. 2 i 3, art. 113 projektu ustawy). Kierownik urzędu stanu cywilnego będzie przekazywał na potrzeby statystyki publicznej jedynie te dane, które będzie mógł ustalić w trakcie rejestracji zdarzeń, będą to m.in. informacje dotyczące daty zawarcia małżeństwa przez rodziców dziecka oraz daty urodzenia matki dziecka z protokołu zgłoszenia zgonu dziecka poniżej 1. roku życia (art. 93 ust. 2 pkt 7 i ust. 3 projektu ustawy) czy też dane statystyczne pozyskane w związku rejestracją małżeństwa (art. 75 ust. 7 i 8, art. 86 ust. 3 pkt 5 i ust. 6 projektu ustawy). Jednocześnie, ze względu na konieczność dostosowania Elektronicznej Platformy Gromadzenia, Analizy i Udostępnienia Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych do przekazywania na potrzeby służb statystyki publicznej danych statystycznych wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego i ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, przyjęto, że rozwiązania te wejdą w życie 1 stycznia 2018 r.

III. Przepisy zmieniające

W związku projektowanymi rozwiązaniami w obszarze rejestracji stanu cywilnego zaproponowano zmiany w przepisach ściśle związanych ze wskazaną materią. Nowelizacji będzie podlegać dziesięć aktów rangi ustawowej, tj.:

- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej,
- ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego,

- ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej,
- ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska,
- ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych,
- ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności,
- ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia.

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (art. 113 projektu) mają przede wszystkim umożliwić kierownikom urzędów stanu cywilnego sporządzanie kompletnych aktów zgonu. Obecny wzór karty zgonu, dokumentu stanowiącego podstawę do sporządzenia aktu zgonu, nie pozwala na wpisanie godziny zgonu osoby dorosłej, zawierając wyłącznie rubrykę identyfikującą godzinę zgonu dla dziecka do 1. roku życia, co w efekcie prowadzi do sporządzania niekompletnych aktów zgonu i generuje postępowania o ich uzupełnienie. W dotychczasowej karcie zgonu brakuje również daty odnalezienia zwłok. Jednocześnie obowiązujące regulacje umożliwiają wydanie karty zgonu wyłącznie podmiotom uprawnionym do pochówku, pomijając zupełnie podmioty zobowiązane do pochówku zwłok ludzkich (gmina, zakład karny), w przypadku gdy zwłoki nie zostały pochowane przez podmioty uprawnione do pochówku lub przekazane do celów naukowych. W związku z powyższym zaproponowano nowy zakres danych w karcie zgonu oraz określono tryb wydawania karty zgonu, gwarantujący przekazanie karty zgonu zarówno osobom uprawnionym, jak i zobowiązanym do pochówku.

Nowelizacja ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (art. 114 projektu ustawy) obejmuje regulacje dotyczące oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa dziecka poczętego, lecz nieurodzonego. Protokół zawierający oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa dziecka poczętego, lecz nieurodzonego powinien być niezwłocznie przekazany do urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia polskiego aktu urodzenia matki dziecka, a jeżeli dla matki dziecka nie został sporządzony polski akt urodzenia, wówczas do urzędu stanu cywilnego miasta stołecznego Warszawy. Aktualny przepis art. 74 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, regulujący dobrowolne uznanie ojcostwa w sytuacjach nadzwyczajnych, przewiduje przekazanie protokołu o uznaniu ojcostwa do urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu stanu cywilnego. Wskazany przepis, o ile

sprawdza się w stosunku do sytuacji dzieci narodzonych, których fakt narodzin podlega rejestracji w formie aktu urodzenia, jest nieadekwatny w odniesieniu do dziecka poczętego, lecz nieurodzonego. Wynika to stąd, iż do momentu narodzin dziecka nie sposób przesądzić, który kierownik urzędu stanu cywilnego będzie miejscowo właściwy do zarejestrowania zdarzenia. Dlatego też określono właściwość urzędu stanu cywilnego, do którego będzie przekazywany protokół zawierający oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa dziecka poczętego, lecz nieurodzonego w sytuacjach nadzwyczajnych.

Jednocześnie, uwzględniając, że oświadczenia o nadaniu dziecku nazwiska, na podstawie art. 90 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, będą mogły być również złożone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej przed polskim konsulem lub osobą wyznaczoną do wykonywania funkcji konsula, jeżeli dotyczą one dziecka, którego oboje rodzice albo jedno z nich są obywatelami polskimi, umożliwiono konsulowi przyjęcie tych oświadczeń. Wskutek ustalenia czasu ważności zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, czy zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby na 6 miesięcy, w projekcie ustawy zaproponowano także wydłużenie terminu ważności zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa z 3 na 6 miesięcy, co ma zapewnić ujednoczenie terminów ważności dokumentów. Ponadto, w celu zapewnienia tożsamości treści oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński składanych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i konsulem, sformalizowano treść przysięgi małżeńskiej.

Celem zaproponowanej zmiany w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (art. 115 projektu ustawy) jest usunięcie luki prawnej oraz dostosowanie terminologii do nazewnictwa wprowadzanego projektem ustawy. Obecne brzmienie art. 581, statuując w sprawach dotyczących uznania ojcostwa – w przypadku odmowy przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa – wyłączną właściwość sądu opiekuńczego, pomija zupełnie formę uznania ojcostwa dziecka przed konsulem. Dlatego też konieczne wydaje się wskazanie, że w sytuacji znamionującej się odmową przyjęcia przez konsula oświadczeń

koniecznych do uznania ojcostwa uznanie ojcostwa może nastąpić wyłącznie przed sądem opiekuńczym, zastrzegając przy tym właściwość sądu rejonowego dla m.st. Warszawy.

Zmiany ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (art. 116 projektu ustawy) wynikają z potrzeby dostosowania tego aktu do nowych rozwiązań z zakresu rejestracji stanu cywilnego oraz dostosowania terminologii do nazewnictwa wprowadzanego projektem ustawy. Rozszerzono dotychczasowy katalog czynności wykonywanych przez konsulów w sprawach rejestracji stanu cywilnego o przyjmowanie oświadczenia o nadaniu dziecku nazwiska na podstawie art. 90 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, oświadczeń o zmianie imienia (imion) dziecka wpisanego do aktu w chwili jego sporządzenia oraz zapewnień od obywateli polskich lub obywatela polskiego i cudzoziemca o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa wraz z dokumentami, jeżeli osoby chcące wstąpić w związek małżeński przebywają za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, ale zamierzają zawrzeć małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego w kraju.

W ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (art. 117 projektu ustawy) dodano przepis umożliwiający stosowanie jednolitych zasad transliteracji imion i nazwisk tłumaczonych z języków nieposługujących się alfabetem łacińskim lub posługujących się innym systemem pisma, co koresponduje z wprowadzonymi w projekcie ustawy zasadami odnoszącymi się do ustalania pisowni imion i nazwisk cudzoziemców.

W związku proponowanymi rozwiązaniami niezbędne będą również zmiany w zakresie opłaty skarbowej (art. 118 projektu ustawy). Zakłada się, że nowa forma działania kierownika urzędu stanu cywilnego (czynność materialno-techniczna w miejsce decyzji administracyjnej) będzie wymagała zmiany załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, z późn. zm.), który powinien przewidywać opłatę skarbową za wydanie na wniosek osoby pełnego odpisu aktu stanu cywilnego odzwierciedlającego dokonaną czynność odtworzenia treści aktu, uzupełnienia i sprostowania aktu, transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, rejestracji zdarzeń, które nastąpiły za granicą i nie zostały tam zarejestrowane, przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści

wypisów z ksiąg prowadzonych przed 1 stycznia 1946 r. w trybie wyznaniowej rejestracji stanu cywilnego. Opłata za ten odpis byłaby równa opłacie przewidzianej na podstawie aktualnych przepisów za wydanie decyzji w tych sprawach. W odniesieniu do nowo wprowadzanych zaświadczeń: proponuje się zwolnienie od opłaty skarbowej wydawanego przez kierownika urzędu stanu cywilnego zaświadczenia potwierdzającego uznanie ojcostwa, co jest konsekwencją zwolnienia od tej opłaty przyjęcia oświadczeń o uznaniu ojcostwa, a także zaświadczenia o przyjętych sakramentach. Uwzględniając fakt, że osoba nie powinna ponosić negatywnych skutków błędnych czynności organów administracji publicznej, zwolniony z opłaty skarbowej będzie również odpis zupełny wydawany osobie, której akt dotyczy, po unieważnieniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego wzmianki dodatkowej dołączonej do niewłaściwego aktu stanu cywilnego. Przedmiotem opłaty skarbowej zostanie ponadto objęte zaświadczenie o stanie cywilnym. Stawka tej opłaty zostanie ustalona na poziomie tożsamym z opłatą skarbową należną za zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo. Bez zmian pozostanie natomiast przedmiot opłaty skarbowej w związku z zawarciem małżeństwa. Będzie to oznaczało, że niezależnie od tego, czy małżeństwo zostało zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, czy w formie wyznaniowej wywierającej skutki cywilnoprawne, opłata skarbową będzie wnoszona za sporządzenie aktu małżeństwa. Zważywszy, że rozstrzygnięcia w zakresie zmiany imienia i nazwiska wpływają na treść aktów stanu cywilnego, gdyż są odnotowywane w tych aktach, zaproponowane w ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (art. 119 projektu ustawy) zmiany mają służyć podniesieniu jakości i poprawie sprawności procesów administracyjnych nie tylko obszaru rejestracji stanu cywilnego, ale też ściśle powiązanej z tą sferą materii zmiany imion i nazwisk. Poza dostosowaniem terminologii, główne zmiany w tej ustawie obejmują:

- rozciągnięcie zmiany nazwiska jednego z rodziców zarówno na małoletnie dzieci, jak i dzieci zrodzone z tego małżeństwa,
- odmiejscowienie załatwiania spraw o zmianę imienia lub nazwiska,
- umożliwienie złożenia, za pośrednictwem konsula, wniosku o zmianę imienia,
- zmiany treści wniosku o zmianę imienia lub nazwiska polegające na odejściu od

wskazywania adresu miejsca zameldowania na rzecz adresu do korespondencji, wprowadzeniu wymogu podania we wniosku kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa osoby, której zmiana dotyczy, oraz akt urodzenia małoletnich dzieci,

- rezygnację z przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego wraz z wnioskiem o zmianę imienia lub nazwiska,
- wprowadzenie obowiązkowej transkrypcji zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, w przypadku gdy wnioskodawca lub jego małoletnie dzieci nie posiadają polskich aktów stanu cywilnego,
- zmianach w zakresie powiadamiania innych organów o zmianie imienia lub nazwiska polegających: na ograniczeniu katalogu organów powiadamianych o zmianie imienia lub nazwiska do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akty stanu cywilnego osoby, której zmiana dotyczy, oraz małoletnich dzieci, wprowadzeniu wyraźnego wymogu informowania o zmianie imienia lub nazwiska małoletniego dziecka, obowiązku informowania o zmianie imienia lub nazwiska drogą elektroniczną za pośrednictwem rejestru stanu cywilnego.

W związku z wprowadzonym w projekcie ustawy rozwiązaniem, zgodnie z którym dane z zakresu rejestracji stanu cywilnego wprowadzone przez kierownika urzędu stanu cywilnego do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr stanu cywilnego, zaktualizują rejestr PESEL, np. odnośnie do zgonu osoby, oraz planowaną integracją systemu rejestrów państwowych, zaproponowano w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (art. 120 projektu ustawy) zmiany zapewniające automatyczne unieważnianie przez Rejestr Dowodów Osobistych dowodów osobistych z powodu zgonu lub utraty obywatelstwa polskiego posiadacza tego dokumentu. Rozwiązanie to znacznie usprawni pracę organów wydających dowody osobiste.

Zmiany wprowadzone do ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (art. 121 projektu ustawy) wynikają przede wszystkim z konieczności dostosowania tego aktu do terminologii w zakresie informatyzacji stosowanej w projektowanej ustawie. Jednocześnie, uwzględniając obowiązek bezpośredniego zasilania rejestru PESEL przez kierowników urzędów stanu cywilnego dla usprawnienia i niedublowania czynności kierowników urzędów stanu cywilnego, przewidziano zasilanie rejestru

PESEL przez kierownika urzędu stanu cywilnego za pośrednictwem rejestru stanu cywilnego, w tym również zasilanie rejestru PESEL przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli osoba, której nadano numer PESEL, nie ma polskich aktów stanu cywilnego.

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (art. 122 projektu ustawy) mają umożliwić przekazywanie, za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Gromadzenia, Analizy i Udostępnienia Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych, danych statystycznych wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego i ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych między podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą a Głównym Urzędem Statystyki Publicznej.

IV. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

W związku z odstąpieniem od papierowej rejestracji stanu cywilnego projektodawca określił zasady przenoszenia papierowych aktów, sporządzonych w księgach stanu cywilnego, do rejestru stanu cywilnego prowadzonego w systemie teleinformatycznym, a w konsekwencji również zasady postępowania z wytworzoną pod rządami dotychczasowej ustawy dokumentacją w postaci aktów stanu cywilnego, przechowywaną przez kierowników urzędów stanu cywilnego. Przeniesieniu do rejestru będzie podlegał akt stanu cywilnego z chwili jego sporządzenia wraz z treścią wzmianek dodatkowych, przypisków oraz informacji zawartych w rubryce uwagi (art. 123 ust. 2 projektu ustawy). Akt przeniesiony do systemu teleinformatycznego otrzyma nowe oznaczenie, które zgodnie z art. 124 ust. 6 projektu ustawy, zostanie automatycznie przekazane do rejestru PESEL. Aby uprościć procedurę zmiany dotychczasowego numeru aktu w rejestrze PESEL na nowe oznaczenie tego aktu, projektodawca wskazał, że przekazanie z rejestru stanu cywilnego do rejestru PESEL nowego oznaczenia zmigrowanego aktu stanu cywilnego nie będzie zmianą danych, o której mowa w ustawie o ewidencji ludności. Kierownik urzędu stanu cywilnego uzupełni, w drodze czynności materialno-technicznej, treść aktu w oparciu o dotychczasowe akty zbiorowe stanu cywilnego, pod warunkiem ich wiarygodności. Migracja papierowego aktu stanu cywilnego będzie czynnością materialno-techniczną, po dokonaniu której w dotychczasowym akcie zostanie zamieszczona odpowiednia

wzmianka dodatkowa. Zakłada się, że akt stanu cywilnego przeniesiony do rejestru stanu cywilnego ma moc aktu stanu cywilnego zgodnie z projektem ustawy.

Przyjęto, że akt stanu cywilnego prowadzony na dotychczasowych zasadach w księgach stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego może figurować w elektronicznych aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w formie odwzorowania cyfrowego (art. 123 ust. 6 projektu ustawy). Nowe zasady gromadzenia w elektronicznych aktach zbiorowych dokumentów niesporządzonych w postaci elektronicznej będą miały zastosowanie również do migrowanych aktów stanu cywilnego. Zakładając przeniesienie papierowych aktów do elektronicznego rejestru, projekt ustawy stanowi, że dane zebrane dotychczas w systemach komputerowych będą mogły posłużyć do przenoszenia do rejestru stanu cywilnego treści aktu stanu cywilnego sporządzonego w księdze stanu cywilnego, co znacznie usprawni pracę kierowników urzędów stanu cywilnego (art. 123 ust. 8 projektu ustawy). Oznacza to, możliwość korzystania z dotychczasowych systemów komputerowych, lecz jedynie w celu dokonania przenoszenia treści aktu stanu cywilnego bez możliwości dokonywania w tych systemach jakichkolwiek operacji. W przypadku gdy zaginioną lub zniszczoną księgę stanu cywilnego postanowiono zastąpić odpisem, kierownik urzędu stanu cywilnego będzie uprawniony do przeniesienia księgi do rejestru na podstawie tego odpisu.

Projekt ustawy statuuje zasadę, że przeniesienie będzie odbywało się z urzędu w przypadku złożenia wniosku o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, wydanie zaświadczeń, o których mowa w projekcie ustawy, lub o dokonanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Kierownik urzędu stanu cywilnego będzie dokonywał procedury przenoszenia akt stanu cywilnego w ciągu 7 dni roboczych od daty złożenia wniosku, gdy akta są przechowywane w urzędzie stanu cywilnego, do którego wpłynął wniosek, oraz 10 dni, w przypadku gdy kierownik urzędu stanu cywilnego nie przechowuje akt stanu cywilnego, których dotyczy złożony wniosek (art. 124 ust. 3 i 4 projektu ustawy). Akt stanu cywilnego zostanie przeniesiony do rejestru niezwłocznie, w przypadku gdy jest niezbędny do czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego (art. 124 ust. 5 projektu ustawy). Na kierowniku urzędu stanu cywilnego będzie ciążył obowiązek podjęcia niezwłocznie czynności sprostowania, uzupełnienia lub podjęcia czynności niezbędnych do unieważnienia aktu, gdy podczas przenoszenia lub po

dokonaniu przeniesienia ujawnią się okoliczności uzasadniające dokonanie wymienionych czynności.

Gdy do rejestru stanu cywilnego przeniesiono kilka aktów stanu cywilnego potwierdzających to samo zdarzenie, w postępowaniu administracyjnym wojewoda uzyska uprawnienie do unieważnienia w ramach jednego postępowania więcej niż jednego aktu. Postępowanie w tym trybie będzie się toczyło z urzędu lub na wniosek osoby, której akt dotyczy lub mającej interes prawny, oraz prokuratora.

W związku ze skróceniem o 20 lat okresu przechowywania ksiąg małżeństw i zgonów, został określony termin 10-letni na przekazanie tych ksiąg wraz z aktami zbiorowymi i skorowidzami alfabetycznymi do archiwów państwowych. Powinno to umożliwić sukcesywne przekazywanie wskazanych zasobów do archiwum, bez obciążenia kierowników urzędów stanu cywilnego obowiązkiem archiwizacji. We wskazanym okresie, udostępnianie podlegających przekazaniu zasobów będzie się odbywać na zasadach tożsamych ze stosowanymi w archiwach państwowych, zaś księgi urodzeń, dla których upłynął 100-letni okres przechowywania, będą przekazywane do archiwum państwowego w ciągu 2 lat po upływie okresu przechowywania.

Przewiduje się, że papierowe księgi stanu cywilnego, akta zbiorowe, skorowidze alfabetyczne będą przechowywane w dotychczasowym archiwum urzędu stanu cywilnego w celu ich należytego zabezpieczenia przed uszkodzeniem, zniszczeniem, utratą oraz nieuprawnionym dostępem osób trzecich, a także, w razie potrzeby, będą one poddawane konserwacji. Księgi stanu cywilnego nie będą mogły być wynoszone poza urząd stanu cywilnego, chyba że za zgodą wojewody lub w razie niebezpieczeństwa zagrażającego tym księgom.

Wydawania dokumentów z ksiąg przekazanych przed 1 stycznia 2015 r. do archiwum przed upływem 100 lat będzie dokonywał kierownik urzędu stanu cywilnego, właściwy ze względu na siedzibę tego archiwum. Akty stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidzami alfabetycznymi przechowywane na podstawie przepisów dotychczasowych w urzędzie stanu cywilnego właściwym dla miasta stołecznego Warszawy, wyznaczonym na podstawie przepisów dotychczasowych do ich przechowywania, będą podlegały przekazaniu do archiwum

państwowego wyznaczonego przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych (art. 129 ust. 1 projektu ustawy).

Z ksiąg stanu cywilnego, po upływie ich okresów przechowywania w urzędzie stanu cywilnego, nie będą wydawane odpisy, przedmiotowe akty nie będą podlegały przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego.

Projekt ustawy uregulował również zasady postępowania z pozostającymi w urzędach stanu cywilnego „wtóropisami”, zobowiązując kierowników urzędów stanu cywilnego, w zasobach, w których pozostają księgi wtóropisowe, do ich przekazania do archiwów państwowych do 2035 r.

W przepisach przejściowych przyznano podmiotom uprawnionym do otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego prawo do nieodpłatnego wykonania fotokopii aktu stanu cywilnego sporządzonego w postaci papierowej, zastrzegając przy tym, że wykonana fotokopia aktu nie będzie miała mocy dowodowej.

Projekt ustawy zakłada także zachowanie w mocy aktów stanu cywilnego sporządzonych w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 1 stycznia 1946 r. w trybie świeckiej rejestracji stanu cywilnego. Zachowają moc dowodową wyznaniowe księgi przeznaczone do rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów, prowadzone do 1946 r.

Novum stanowi zaświadczenie o przyjętych sakramentach, które będzie wydawane z przechowywanych przez kierowników urzędów stanu cywilnego ksiąg wyznaniowych. Geneza wprowadzenia do obrotu prawnego tego rodzaju zaświadczenia pozostaje w ścisłym związku z ukształtowanym po II wojnie światowej stanem prawnym. Należy podkreślić, że mocą § 1 zarządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 11 sierpnia 1949 r. o przekazaniu ksiąg metrykalnych urzędom stanu cywilnego (M.P. Nr A-57, poz. 756), wydanego na podstawie art. XII ust. 3 dekretu z dnia 25 września 1945 r. Przepisy wprowadzające prawo aktach stanu cywilnego (Dz. U. Nr 48, poz. 273, z późn. zm.), osoby duchowne, w których posiadaniu znajdowały się księgi stanu cywilnego (metrykalne) za lata 1890-1945, istniejące tylko w jednym egzemplarzu bądź z tej przyczyny, że na danym obszarze prawnym księgi stanu cywilnego (metrykalne) odnośnego wyznania były prowadzone bez wtóropisów, bądź też, że księga wtóropisów uległa zniszczeniu, zaginęła lub została wywieziona wskutek działań wojennych lub wydarzeń związanych z wojną, zostały zobligowane do

przekazania tych ksiąg właściwym urządzeniom stanu cywilnego w terminie do dnia 30 września 1949 r. Powyższe stało się źródłem problemów z wystawianiem świadectw chrztu z będących w wyłącznym posiadaniu urzędów stanu cywilnego metrykalnych ksiąg stanu cywilnego sporządzonych przed 1946 r., a w dalszej perspektywie, trudności, jakie w praktyce napotykały osoby zamierzające wstąpić w sakramentalny związek małżeński, których akty chrztu zostały sporządzone w tych księgach. Zważywszy, że dotychczas wypracowane w ramach sprawowanego nadzoru dwa sposoby działania umożliwiające uzyskanie świadectwa chrztu z ww. ksiąg przez osobę chcącą zawrzeć wyznaniowy związek małżeński, tj. wydawanie odpisu zupełnego aktu urodzenia z zamieszczoną w rubryce „Uwagi” informacją o nazwie parafii, w której miał miejsce chrzest, dacie chrztu oraz nazwiskach świadków chrztu albo wydawanie poświadczonej kserokopii aktu urodzenia, o ile w ocenie kierownika urzędu stanu cywilnego stan księgi pozwala na sporządzenie takiej kserokopii, nie mogą się ostać z punktu widzenia elektronicznego modelu prowadzenia rejestracji stanu cywilnego, w tym sporządzania odpisów aktów stanu cywilnego z rejestru stanu cywilnego, a także z perspektywy przewidzianych w projekcie ustawy rozwiązań przejściowych, zdecydowano się na wprowadzenie zaświadczenia o przyjętych sakramentach. Wskazane zaświadczenie, analogicznie jak w przypadku rozwiązania przyjętego w art. 10 przedkładanej ustawy, będzie mógł wydać również upoważniony pracownik. Powyższe usprawni załatwianie tego rodzaju spraw, a jednocześnie odciąży kierowników urzędów stanu cywilnego i ich zastępców, którzy będą mogli skoncentrować się na realizacji czynności o charakterze rejestracyjnym.

Utrzymana zostanie zasada, że wypisy z ksiąg stanu cywilnego prowadzonych przed dniem 1 stycznia 1946 r. nie mają mocy dokumentu urzędowego, a ich treść będzie można zarejestrować w rejestrze stanu cywilnego, podobnie jak dzisiaj, w sytuacji zaginięcia lub zniszczenia księgi stanu cywilnego lub jej części (art. 131 ust. 4 projektu ustawy).

Projekt ustawy utrzymuje również instytucję odtworzenia krajowego, które będzie możliwe na podstawie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, odpisu księgi stanu cywilnego oraz innych dokumentów zawierających dane wymagane do odtworzenia treści aktu stanu cywilnego (art. 132

projektu ustawy). Odmiejscowiona została właściwość organu, do którego będzie składany wniosek o odtworzenie aktu stanu cywilnego – będzie to wybrany kierownik urzędu stanu cywilnego, zaś czynności odtworzenia będzie dokonywał kierownik urzędu stanu cywilnego, który akt sporządził lub go przechowuje. Po przeprowadzeniu czynności odtworzenia wnioskodawcy będzie wydawany odpis zupełny aktu stanu cywilnego. W celu zapewnienia prawidłowej rejestracji aktu stanu cywilnego, odtworzenia aktu dokonuje się z urzędu, pod warunkiem że istnieją akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego.

Określono także właściwość kierownika urzędu stanu cywilnego do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w poszczególnych kategoriach spraw z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego mają zastosowanie nowe przepisy. Wyłom od powyższej reguły będzie obejmował sprawy, w których nastąpiła zmiana właściwości miejscowej, polegająca na odmiejscowieniu poszczególnych rodzajów czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Tego typu sprawy, dotyczące m.in. zmiany imienia i nazwiska dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia w terminie 6 miesięcy od daty jego sporządzenia oraz w zakresie zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, czy w zakresie transkrypcji, będą kontynuowane przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który wszczął sprawę. Administracyjne postępowania o uzupełnienie aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu zostaną umorzone, a sprawy te zostaną przekazane do rozpatrzenia przez sąd, zaś akty stanu cywilnego cudzoziemców oraz dzieci będą prostowane na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo.

Po dacie wejścia w życie nowej ustawy, możliwe będzie uzupełnienie dotychczasowego aktu urodzenia, który nie zawiera imienia, nazwiska i nazwiska rodzowego ojca oraz aktu małżeństwa w zakresie danych o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa oraz o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

Naturalną konsekwencją planowanej elektronizacji rejestracji stanu cywilnego są określone zasady postępowania z zasobami papierowymi rejestracji stanu cywilnego, wytworzonymi przed datą wejścia w życie projektowanej ustawy. Przed wszystkim

zakłada się, że w odniesieniu do tych zasobów utrzymane będą księgi stanu cywilnego, akta zbiorowe oraz skorowidze alfabetyczne.

Doprecyzowanie kwalifikacji kierownika urzędu stanu cywilnego bądź jego zastępcy w zakresie wykształcenia i stażu będzie dotyczyło jedynie osób zatrudnianych na tych stanowiskach po dniu wejścia w życie proponowanych rozwiązań. Osoby już zatrudnione, spełniające wymagania uprawniające do zajmowania stanowiska na podstawie dzisiejszych regulacji, nadal będą kierownikami urzędów stanu cywilnego bądź ich zastępcami (art. 139 ust. 1 projektu ustawy).

Dodatkowo, wprowadzając nowe insygnia noszone przez kierowników urzędów stanu cywilnego podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, w art. 142 projektu ustawy zastrzeżono, że odznaki używane na podstawie przepisów dotychczasowych przez kierowników urzędów stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński stanowią to insygnium. Przyjęcie takiego rozwiązania pozwoli uniknąć po stronie jednostek samorządu terytorialnego dodatkowych kosztów związanych z koniecznością wymiany dotychczasowych odznak noszonych podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., z wyłączeniem przepisów określających nowe zasady przekazywania danych na potrzeby statystyki publicznej, które będą obowiązywały od 1 stycznia 2018 r.

Termin wejścia w życie ustawy z jednej strony determinuje realizacja projektu pl.ID, z drugiej zaś strony koresponduje z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. innych unormowań, zwłaszcza ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, która przewiduje bezpośrednio i w czasie rzeczywistym zasilanie rejestru PESEL o dane z zakresu rejestracji stanu cywilnego przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Jednocześnie traci moc dotychczas obowiązująca ustawa z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 596).

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej BIP Rządowego Centrum Legislacji, a dodatkowo na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W trybie wymienionej ustawy nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów. Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Ustawa – <i>Prawo o aktach stanu cywilnego</i></p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu – Tomasz Szubiela</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich Karolina Grenda - nr tel. 22-60-28-450</p>	<p>Data sporządzenia 2014-07-08</p> <p>Źródło: Strategia Rozwoju Kraju 2020 Strategia Sprawne Państwo 2020 Analiza własna wskazująca na potrzebę merytorycznych zmian regulacji prawnych Realizacja Projektu pl.ID</p> <p>Nr w wykazie prac UA39</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przepisy nieadekwatne do stanu stosunków społecznych oraz do zmienionych warunków ekonomicznych i ustrojowych, wymagające doprecyzowania, usystematyzowania, eliminacji wątpliwości interpretacyjnych i luk prawnych. Brak elektronicznej rejestracji stanu cywilnego, co wpływa na fakt, iż obecnie wydawane z ksiąg stanu cywilnego odpisy aktów i zaświadczenia nie przyjmują postaci dokumentów elektronicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane jest działanie legislacyjne polegające na wprowadzeniu nowoczesnych rozwiązań prawnych umożliwiających rozpoczęcie procesu informatyzacji rejestracji stanu cywilnego. Wdrożony zostanie system teleinformatyczny, umiejscowiony centralnie, gromadzący dane z urzędów stanu cywilnego. Sporządzanie elektronicznych aktów stanu cywilnego umożliwi wgląd kierowników urzędów stanu cywilnego do zdarzeń rejestrowanych przez swoich odpowiedników w innych gminach, co eliminując obieg dokumentów papierowych usprawni rejestrację stanu cywilnego, a obywatele zostaną zwolnieni od obowiązków przedkładania w urzędach stanu cywilnego odpisów aktów stanu cywilnego. Stworzy to również możliwość uzyskania odpisu aktu stanu cywilnego w dowolnym urzędzie stanu cywilnego na terenie kraju, niezależnie od tego, gdzie jest przechowywany. Projekt przewiduje także odmiejszczenie innych czynności wykonywanych w urzędach stanu cywilnego oraz liberalizację zasad zawierania małżeństw poza urzędem stanu cywilnego. Ponadto, w miarę możliwości wynikających z innych rozwiązań prawnych i organizacyjnych, obywatele będą mogli drogą elektroniczną przekazywać odpisy aktów na potrzeby załatwiania spraw spoza obszaru rejestracji stanu cywilnego czy ewidencji ludności (np. postępowania sądowe).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiotem badań porównawczych były rozwiązania obce obowiązujące w zakresie: 1) informatyzacji rejestracji stanu cywilnego (dziewięć państw); 2) wpisywania do krajowych ksiąg stanu cywilnego aktów sporządzonych za granicą (trzydzieści państw); 3) zawierania małżeństw poza urzędem stanu cywilnego (8 państw).

Informatyzacja rejestracji stanu cywilnego. We wszystkich państwach, z których zgromadzono dane we wskazanym obszarze (9 państw, tj.: Austria, Belgia, Hiszpania, Holandia, Niemcy, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Włochy), podejmowane są wysiłki na rzecz informatyzacji rejestracji stanu cywilnego. Stopień zaawansowania prac jest niejednorodny. Dominuje jednak ogólna tendencja do wprowadzania elektronicznej rejestracji stanu cywilnego oraz budowania centralnych rejestrów aktów stanu cywilnego. Doświadczenia państw europejskich dowodzą, iż informatyzacja obszaru rejestracji stanu cywilnego jest procesem złożonym i stopniowym pod względem włączania się do niego urzędów, jak również wprowadzania do elektronicznego systemu danych historycznych. Proces informatyzacji przebiega w perspektywie wieloletniej, np.: Hiszpania prowadzi natężone prace w tym kierunku od 2001 r.; w Szwajcarii od 2004 r. istnieje rejestr centralny, jednak samo zakończenie procesu przepisania wszystkich danych osób do tego rejestru ma zakończyć się w 2015 r.

Wpisywanie do krajowych ksiąg stanu cywilnego aktów sporządzonych za granicą. Regulacje w tym zakresie są zróżnicowane, np.: w Belgii i Francji transkrypcja ma charakter fakultatywny, w Szwajcarii i na Słowacji jest obowiązkowa, zaś na Łotwie i w Danii nie dokonuje się transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego.

Zawarcie małżeństwa poza urzędem stanu cywilnego. We wszystkich państwach, co do których zgromadzono dane w przedmiotowym zakresie (8 państw, tj.: Austria, Belgia, Holandia, Niemcy, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Włochy), możliwe jest zawieranie małżeństw poza urzędem. W pięciu na osiem badanych krajów dopuszczalne jest to w sytuacjach wyjątkowych, lecz tylko we Włoszech i w Szwajcarii podchodzi się do tej kwestii restrykcyjnie. W praktyce dopuszcza się śluby plenerowe (Austria) lub w każdym budynku, który w łatwy sposób może być uznany za siedzibę władz gminy (Holandia). W Belgii rada gminy może wyznaczyć inne poza ratuszem miejsce, w którym będzie możliwe zawieranie małżeństw. Bardziej liberalne w tej materii pozostają prawodawstwa pozostałych trzech państw. Na Słowacji śluby poza urzędem stanu cywilnego są możliwe, o ile miejsce zawarcia małżeństwa jest odpowiednio przygotowane na taką uroczystość oraz powszechnie dostępne. Na Słowenii dopuszcza się małżeństwo poza urzędem albo z ważnych powodów, albo na prośbę przyszłych małżonków, w ramach możliwości poszczególnych organów administracyjnych.

W Niemczech w ogóle nie rozróżnia się ślubów w urzędzie oraz poza nim, odnosząc się jedynie do godnej formy małżeństwa, która powinna pozostawać adekwatna do znaczenia małżeństwa, i która ma umożliwić kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwe wykonywanie czynności urzędowych.

Zawarcie związku małżeńskiego poza urzędem stanu cywilnego w pięciu na osiem badanych państwach wiąże się z wymogiem poniesienia opłaty (w sytuacji, gdy ślub w urzędzie jest bezpłatny) lub podwyższoną opłatą (w sytuacji, gdy ślub w urzędzie podlega opłacie). W jednym państwie (Włochy) brak jest przepisów, regulujących koszty ceremonii małżeństwa poza urzędem. W odniesieniu do dwóch państw, nie otrzymano informacji o opłatach związanych z zawarciem małżeństwa, gdyż podlegają one określeniu na poziomie lokalnym (w Niemczech – kraje związkowe; w Belgii – gminy).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele	4 500 000	Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych dot. liczby dokumentów z obszaru stanu cywilnego wydawanych obywatelom	Ułatwienia przy załatwianiu spraw urzędowych
Urzędy stanu cywilnego	2257	Opracowanie własne	Zmiana w sposobie funkcjonowania, stosowanie nowych regulacji prawnych

Placówki konsularne	128	Informacja ogólnodostępna	Zmiana katalogu czynności wykonywanych przez konsulów
Sądy rejonowe	321	Informacja ze strony GUS (stan na koniec 2012 r.)	Zmiany w zakresie kognicji sądów
Archiwa Państwowe	30	Informacja ogólnodostępna	Zmiany w okresie przechowywania aktów stanu cywilnego, przekazanie do archiwów ksiąg wtóropisowych, przekazywanie aktów w postaci elektronicznej
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	Zmiany w obszarze nadzorowanym
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	1	Informacja ogólnodostępna	Zmiany w obszarze nadzorowanym. Konieczność utrzymania i administrowania systemu teleinformatycznego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Formalnym uzgodnieniom międzyresortowym oraz konsultacjom społecznym podlegał projekt założeń projektu ustawy – w II kwartale 2013 r. Projekt założeń był także opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Niezależnie od powyższego, mimo braku formalnej konieczności przeprowadzenia konsultacji, przygotowany na podstawie założeń projekt ustawy w pełnym zakresie był roboczo konsultowany ze środowiskiem kierowników urzędów stanu cywilnego oraz organami nadzorów wojewódzkich w okresie od listopada 2013 r. do lutego 2014 r.

Ponadto, wstępnie, robocze rozwiązania proponowane w projekcie, w IV kwartale 2013 r., były konsultowane z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. W lutym 2014 r. dodatkowo projekt był konsultowany z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji oraz Ministerstwem Finansów (w tym także z biorącymi udział we wcześniejszych konsultacjach MZ, MS i NDAP).

W dniu 28 lutego 2014 r. w sprawie projektu odbyło się także dodatkowe spotkanie, będące wykonaniem zalecenia Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji, przyjmującego w 2013 r. projekt *Założeń projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego*, który zobowiązał MSW do przeprowadzenia spotkania roboczego z Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwem Finansów oraz Rządowym Centrum Legislacji.

W wyniku konsultacji doprecyzowano, uspojono i rozwinięto niektóre zapisy przygotowane w ramach wspólnych prac RCL/MSW. Rozwiązania w projekcie ustawy wprowadzone w wyniku konsultacji nie spowodowały żadnych istotnych zmian w stosunku do rozwiązań przewidzianych w *Założeniach projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego*, który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 2 lipca 2013 r.

W dniu 16 czerwca 2014 r., na posiedzeniu połączonych Zespołów Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli oraz do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego, upoważnionych przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego do wyrażenia wiążącej opinii, uznano projekt za uzgodniony pod warunkiem wprowadzenia w Ocenie Skutków Regulacji następującego zapisu:

„Przepisy ustawy zrodzą skutki finansowe związane z wdrożeniem systemu, zwłaszcza w początkowym okresie jego wdrażania. Punkt 12 Oceny Skutków Regulacji zostanie uzupełniony o zapis dot. monitorowania (we współpracy ze stroną samorządową KWRiST) skutków finansowych opiniowanej ustawy, wraz z wdrażanymi z nią nowymi rozwiązaniami teleinformatycznymi; po ich analizie (dwa lata po wejściu w życie ustawy) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wystąpi do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o odpowiednie modyfikacje kwot dotacji na to zadanie zlecone, celem zrekompensowania ewentualnych ubytków.”.

Takie zapisy ostatecznie nie zostały wprowadzone w wyniku zgłoszonych – podczas opiniowania projektu w ramach Stałego Komitetu Rady Ministrów – zastrzeżeń, wskazujących na niezgodność proponowanego rozwiązania z założeniami projektu ustawy oraz testem regulacyjnym, które zostały przyjęte przez Radę Ministrów 2 lipca 2013 r. po przednim uzyskaniu pozytywnej opinii KWRiST.

W wyniku prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego do projektu ustawy wprowadzono następujące zmiany:

- 1) skrócono wymagany wobec osób ubiegających się o zatrudnienie na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego pięcioletni staż pracy do trzech lat,
- 2) jasno określono w przepisach, że decyzje administracyjne o wybraniu dziecka imienia z urzędu, o zmianie imienia lub nazwiska posiadają z mocy prawa rygor natychmiastowej wykonalności,
- 3) uwzględniono wśród podmiotów uprawnionych do otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego organów administracji publicznej, jeżeli jest to konieczne do realizacji ich ustawowych zadań,
- 4) zmieniono sposób obliczania terminu ważności zapewnienia; bieg terminu ważności zapewnienia będzie liczony od daty złożenia zapewnienia przez oboje nupturientów,
- 5) wydłużono termin na zgłoszenie urodzenia dziecka z 14 do 21 dni,
- 6) ujednotwiono zakres informacyjnego protokołu zgłoszenia urodzenia, protokołu zgłoszenia zgonu z zawartością aktu stanu cywilnego,
- 7) zaświadczenie wydawane przez kierownika urzędu stanu cywilnego potwierdzające uznanie ojcostwa będzie miało jedynie postać pisemną,
- 8) co do zasady to matka dziecka wybiera imię ojca do aktu urodzenia dziecka, którego ojcostwo nie zostało ustalone sądownie ani w wyniku uznania ojcostwa, a dopiero w razie braku takiego wskazania imię to wybiera kierownik urzędu stanu cywilnego,
- 9) cudzoziemiec zawierający małżeństwo będzie składał odpis aktu stanu cywilnego tylko gdy na podstawie pozostałych dokumentów wymaganych do zawarcia małżeństwa nie można ustalić danych niezbędnych do sporządzenia aktu małżeństwa,
- 10) umożliwiono zamieszczanie w papierowej księdze stanu cywilnego wzmianki o przeniesieniu aktu do rejestru stanu cywilnego przez upoważnionych pracowników,
- 11) umożliwiono osobie pełnoletniej, której rodzic lub rodzice zmienią imiona lub nazwisko wystąpienie z wnioskiem o wpisanie tych zmian do aktu urodzenia lub aktu małżeństwa tej osoby.

W dniu 27 czerwca 2014 r. projekt ustawy został przyjęty w trybie obiegowym przez Komitet Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji, który wprowadził zmianę w upoważnieniu do wydania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego polegającą na rozszerzeniu zakresu spraw do uregulowania w rozporządzeniu o sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Budżet państwa z części 42 – sprawy wewnętrzne											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dla sfery dochodów i wydatków budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego wprowadzenie nowych regulacji będzie neutralne. Zarówno koszty utrzymania systemu teleinformatycznego, jak i koszty ponoszone na zapewnienie przez Ministra Spraw Wewnętrznych formularzy dla urzędów stanu cywilnego (1,62 mln zł + 2,7 mln zł) będą mieścić się w dotychczasowym budżecie ministerstwa i nie będą wymagały ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.</p> <p>Nie przewiduje się konieczności zwiększenia dotacji na zadania zlecone dla organów gmin. Niemniej, w związku z odmiejszczeniem wielu czynności z obszaru rejestracji stanu cywilnego, które zwiększy obciążenie dużych ośrodków miejskich, odciążając zarazem te mniejsze, zasadne wydaje się rozważenie przez wojewodów możliwości realokacji środków przyznawanych dotychczas na zadanie zlecone w zakresie rejestracji stanu cywilnego.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Możliwość otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego bez konieczności wizyty w urzędzie stanu cywilnego. Możliwość otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego niezależnie od miejsca przechowywania aktu. Zwolnienie obywateli posiadających polski akt stanu cywilnego od przedkładania odpisów aktów stanu cywilnego dla celów rejestracji stanu cywilnego. Liberalizacja zasad zawierania związków małżeńskim poza urzędem stanu cywilnego. Uproszczenie niektórych procedur rejestracji stanu cywilnego przez zastąpienie procedury wydawania decyzji administracyjnej czynnością materialno-techniczną. Skrócenia czasu realizacji usług rejestracji stanu cywilnego.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu	System teleinformatyczny, w którym będzie prowadzony rejestr stanu cywilnego, będzie spełniał wymogi interoperacyjności, neutralności technologicznej i ochrony danych osobowych. System będzie komunikował się bezpośrednio z rejestrem PESEL.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wdrożenie przepisów projektowanej ustawy nastąpi od dnia 1 stycznia 2015 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
<p>Ewaluacja efektów nastąpi po trzech latach obowiązywania ustawy. Mierniki to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) liczba elektronicznych aktów stanu cywilnego w systemie; 2) zmniejszenie udziału odpisów aktów stanu cywilnego wydanych w postaci papierowej w łącznej liczbie odpisów; 3) liczba małżeństw zawartych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego poza urzędem stanu cywilnego; 4) liczba wszystkich wydawanych z obszaru rejestracji stanu cywilnego dokumentów. <p>W przypadku aktów stanu cywilnego znajdujących się w systemie docelową wartością miernika ewaluacji będzie 100% nowo sporządzanych aktów. W liczbach bezwzględnych, po trzech latach funkcjonowania nowych przepisów, można to oszacować na około 3 000 tys. aktów. Wysokość miernika zmniejszenia udziału odpisów w postaci papierowej w łącznej liczbie odpisów oszacowano na 10%.</p>	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załączników	

04/07/BS

Warszawa, 11 lipca 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 316 - 13/14/ma/7
DPUE.920.316.2013 / 27

dot.: RM-10-54-13 z 10.7.2014 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

**o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego
wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii
Europejskiej**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem pozwalam sobie wyrazić następującą opinię.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z op. Ministra Spraw Zagranicznych

*Podsekretarz Stanu
Artur Nowak-Far*

Do wiadomości:

Pan Bartłomiej Sienkiewicz
Minister Spraw Wewnętrznych

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾

z dnia

**w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz sposobu oznaczania
aktów stanu cywilnego**

Na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa sposób:

- 1) prowadzenia rejestru stanu cywilnego;
- 2) oznaczania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego;
- 3) prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego;
- 4) zabezpieczania akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego niesporządzonych w formie dokumentu elektronicznego w przypadku, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ustawy.

§ 2. 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawa z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego;
- 2) odpis wielojęzyczny – wielojęzyczny odpis skrócony aktu stanu cywilnego w rozumieniu Konwencji Nr 16 sporządzonej w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735);
- 3) system – system teleinformatyczny w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego;
- 4) podpisanie – złożenie przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego podpisu elektronicznego dostarczonego na kartach kryptograficznych przez Centrum Certyfikacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

5) rejestr – rejestr stanu cywilnego, obejmujący również rejestr uznań, o którym mowa w art. 19 ust.2 ustawy.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o kierowniku urzędu stanu cywilnego należy przez to rozumieć również zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.

§ 3. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu stanu cywilnego lub kierownik urzędu stanu cywilnego, który na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy przejął właściwość okręgu rejestracji stanu cywilnego, posiada w rejestrze wgląd do wszystkich aktów stanu cywilnego sporządzonych w danym okręgu rejestracji stanu cywilnego, przypisków, innych danych przy aktach oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnymi sporządzonych w formie dokumentu elektronicznego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego zamieszczonych jako odwzorowania cyfrowe oraz opisów dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych.

2. W przypadkach innych niż wskazane w ust. 1, kierownik urzędu stanu cywilnego posiada w rejestrze wgląd do aktów stanu cywilnego o statusie jawnym, sporządzonych w innym okręgu rejestracji stanu cywilnego, przypisków oraz innych danych przy tych aktach.

§ 4. 1. Wojewoda w zakresie sprawowanego nadzoru posiada w rejestrze wgląd do wszystkich aktów stanu cywilnego sporządzonych w województwie, niezależnie od ich statusu, przypisków i innych danych przy tych aktach oraz dotyczących tych aktów stanu cywilnego akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego sporządzonych w formie dokumentu elektronicznego, a także akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego zamieszczonych jako odwzorowania cyfrowe oraz opisów dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych.

2. Wojewoda dla realizacji zadań powierzonych w ustawie może uzyskać w rejestrze wgląd, o którym mowa w ust. 1, jeśli kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu stanu cywilnego lub kierownik urzędu stanu cywilnego, który na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy przejął właściwość okręgu rejestracji stanu cywilnego, udostępni ten akt w rejestrze dla tego wojewody jako innego niż właściwy miejscowo wojewoda.

3. Udostępnienie aktu stanu cywilnego, o którym mowa w ust. 2, następuje w systemie niezwłocznie po otrzymaniu informacji o konieczności uzyskania wglądu.

4. Wgląd do aktu stanu cywilnego, o którym mowa w ust. 2, wygasa, z chwilą gdy udostępniający albo wojewoda zamknie wgląd do aktu stanu cywilnego.

§ 5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w rejestrze posiada wgląd do aktów stanu cywilnego o statusie: jawny oraz unieważniony.

§ 6. 1. Dokonanie w rejestrze wpisu o urodzeniu, małżeństwie, zgonie oraz dołączanych do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej późniejszych wpisów, które mają wpływ na treść lub ważność tego aktu, zamknięcie rocznika w przypadku, gdy została określona właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego, otwarcie oraz zamknięcie księgi stanu cywilnego, wymagają podpisania.

2. Wpis o urodzeniu, małżeństwie, zgonie oraz dołączane do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej późniejsze wpisy, które mają wpływ na treść lub ważność tego aktu, przed ich podpisaniem są projektami wpisów.

Rozdział 2

Dokonywanie wpisów w rejestrze

§ 7. Wpisów w rejestrze dokonuje się wielkimi literami w alfabecie łacińskim.

§ 8. 1. Datę urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu lub znalezienia zwłok zamieszcza się w akcie stanu cywilnego słownie oraz w nawiasie cyframi arabskimi w kolejności dzień, miesiąc, rok.

2. Jeśli dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego jako datę zdarzenia wymieniają okres zdarzenia (data opisowa), to dokonując sporządzenia aktu stanu cywilnego jako datę zdarzenia można zamieścić ten okres.

3. Dаты inne niż data urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu lub znalezienia zwłok zamieszcza się w akcie stanu cywilnego, cyframi arabskimi, z wyjątkiem miesiąca, który jest zapisywany słownie.

4. W przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie daty urodzenia rodziców dziecka, daty urodzenia osób, które zawarły małżeństwo, daty urodzenia osoby zmarłej, w akcie stanu cywilnego zamieszcza się wiek osoby, jeśli jest znany.

§ 9. 1. Nazwiska i imiona osób zamieszcza się w akcie stanu cywilnego w pełnym brzmieniu.

2. W przypadku, gdy ustawa wymaga, aby w akcie stanu cywilnego były zawarte nazwisko i nazwisko rodowe rodziców, dane te są zamieszczane, jeśli możliwe jest ich ustalenie.

3. Jeśli ustawa wymaga, aby w treści aktu stanu cywilnego zawarte było imię (imiona), to dane te zamieszcza się w polach: imię pierwsze, imię drugie, imiona kolejne.

§ 10. 1. W akcie stanu cywilnego nazwę miejscowości położonej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w pisowni ustalonej przez Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się w wersji transkrypcyjnej w alfabecie łacińskim.

2. W przypadku, gdy pisownia nazwy miejscowości położonej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie została ustalona przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, nazwę tę zamieszcza się w akcie stanu cywilnego w pisowni wynikającej z przedkładanego dokumentu, stanowiącego podstawę wpisu.

§ 11. 1. W przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie danych podlegających zamieszczeniu w akcie stanu cywilnego, pola nie wypełnia się.

2. Dołączając do aktu urodzenia wzmiankę, której treść zostaje ustalona z uwzględnieniem art. 60 ust. 2, art. 71 ust. 3 w związku z art. 70 ust. 3, art. 74 ust. 1 w związku z art. 70 ust. 3 ustawy, w miejsce dotychczasowych danych rodzica zamieszcza się wyłącznie: imię, nazwisko oraz nazwisko rodowe rodzica dziecka.

§ 12. Sporządzając akt stanu cywilnego, można zamieścić w rejestrze dane, które nie podlegają zamieszczeniu w akcie stanu cywilnego lub przy tym akcie, ale są przekazywane przez kierownika urzędu stanu cywilnego, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.) za pośrednictwem rejestru do rejestru PESEL.

§ 13. Dokonując rejestracji urodzenia, małżeństwa albo zgonu, należy określić tryb, w którym następuje sporządzenie aktu stanu cywilnego. Informację o trybie przechowuje się przy akcie stanu cywilnego.

§ 14. Przy akcie stanu cywilnego zamieszcza się dane o obywatelstwie osoby, której akt dotyczy, z chwili sporządzenia tego aktu.

§ 15. Przy akcie stanu cywilnego zamieszcza się dodatkowe dane niezbędne do wydania wielojęzycznego odpisu skróconego, o ile można je ustalić, a ustawa nie przewiduje ich gromadzenia w treści aktu stanu cywilnego.

§ 16. 1. Przy akcie stanu cywilnego przechowuje się aktualne numery PESEL osób, których akt dotyczy.

2. Jeżeli po sporządzeniu aktu stanu cywilnego nastąpi zmiana numeru PESEL w trybie przewidzianym w art. 19 ustawy o ewidencji ludności, system zamieszcza nowy numer PESEL przy wszystkich aktach stanu cywilnego danej osoby w rejestrze w miejsce dotychczas przechowywanego numeru PESEL.

§ 17. Przy akcie stanu cywilnego w polu przeznaczonym na informacje można zamieścić dodatkowe informacje w formie notatek i komentarzy.

§ 18. W przypadku aktu stanu cywilnego przeniesionego do rejestru zgodnie z art. 122 ustawy, w rejestrze zamieszcza się:

- 1) imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia przenoszonego aktu stanu cywilnego, w odniesieniu do aktu z chwili jego sporządzenia, jak i do wzmianek dodatkowych;
- 2) imię i nazwisko każdej z osób, która akt podpisała;
- 3) datę i miejsce sporządzenia przenoszonego aktu;
- 4) urząd stanu cywilnego, w którym przenoszony akt jest przechowywany.

§ 19. 1. Jeżeli ustawa przewiduje, że podstawę wpisu o urodzeniu małżeństwie, zgonie oraz dołączanych do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej późniejszych wpisów, które mają wpływ na treść lub ważność tego aktu stanowi protokół sporządzany przez kierownika urzędu stanu cywilnego, system wspiera sporządzanie tych protokołów.

2. System wspiera również składanie kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemnego zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

§ 20. Ilekroć dokonuje się czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w rejestrze bądź przy wsparciu rejestru, system umożliwia wypełnienie danych na podstawie rejestru, oraz rejestru PESEL.

§ 21. 1. Przed dokonaniem wpisu o urodzeniu system weryfikuje w rejestrze na podstawie danych dziecka, czy nie nastąpiła już rejestracja urodzenia tego dziecka.

2. Przed dokonaniem wpisu o małżeństwie lub zgonie system weryfikuje w rejestrze na podstawie numerów PESEL osób, które zawarły małżeństwo lub osoby zmarłej, czy nie nastąpiła już rejestracja zdarzenia.

3. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 1 i 2, w rejestrze zostaną wyszukane inne akty stanu cywilnego potwierdzające to samo zdarzenie, system powiadamia o tym przed sporządzeniem aktu stanu cywilnego.

§ 22. Przed dokonaniem w rejestrze wpisu o urodzeniu dziecka nie pochodzącego z małżeństwa na podstawie rejestru uznań ustala się, czy nastąpiło uznanie ojcostwa dziecka albo odmowa przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa dziecka.

§ 23. 1. Jeśli przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego zostało złożone oświadczenie mężczyzny konieczne do uznania ojcostwa, a matka dziecka nie potwierdziła jednocześnie, że ojcem dziecka jest ten mężczyzna, informację o tym zamieszcza się w rejestrze uznań.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, system rejestruje w kalendarzu uznań datę, do której matka dziecka może potwierdzić, że mężczyzna, który złożył oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa dziecka jest ojcem dziecka.

3. Jeśli matka dziecka nie potwierdziła w terminie, o którym mowa w art. 73 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788, z późn. zm.), że mężczyzna, który złożył oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa dziecka jest ojcem dziecka, system rejestruje w rejestrze uznań informację oznaczającą brak ważności uznania ojcostwa dziecka.

§ 24. 1. Jeżeli w chwili dokonania w rejestrze uznań wpisu o uznaniu ojcostwa dziecka nie zostało zarejestrowane oznaczenie aktu urodzenia dziecka, którego uznanie ojcostwa dotyczy oraz oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony, kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu urodzenia dziecka, aktualizuje o te informacje rejestr uznań.

2. Jeżeli w rejestrze uznań zostały zaktualizowane informacje, o których mowa w ust. 1, system powiadamia o tym kierownika urzędu stanu cywilnego, który dokonał rejestracji uznania ojcostwa w rejestrze uznań.

§ 25. Po dokonaniu wpisu o urodzeniu, małżeństwie oraz zgonie kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał wpisu otrzymuje powiadomienie o sporządzeniu aktu stanu cywilnego w rejestrze, zawierające podgląd sporządzonego aktu.

§ 26. W strukturze aktów stanu cywilnego zamieszcza się dodatkowe dane umożliwiające ich przekazanie do archiwum państwowego.

§ 27. 1. W rejestrze dla określenia ważności aktu stanu cywilnego określa się status aktu stanu cywilnego.

2. Akt stanu cywilnego, do którego nie została dołączona wzmianka zmieniająca status aktu posiada status jawny.

3. Akt stanu cywilnego, do którego została dołączona wzmianka zmieniająca jego status, może posiadać jeden z następujących statusów: unieważniony, niejawnny albo skreślony.

4. Status aktu zmienia się na unieważniony w przypadku, o którym mowa w art. 39 ust. 1, art. 73 ust. 1, art. 126 ust. 2, 4 i 6 ustawy.

5. Status aktu zmienia się na niejawnny w przypadku, o którym mowa w art. 66 ust. 4, art. 72 ust. 1, art. 94 ust. 4 i 6 ustawy.

6. Akt stanu cywilnego może otrzymać status skreślony tylko wtedy, gdy został przeniesiony do rejestru na podstawie art. 122 ustawy i został skreślony na zasadach określonych w art. 136 ust. 1 ustawy.

§ 28. Dołączenie do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej późniejszego wpisu, który wpływa na treść lub ważność tego aktu wymaga określenia rodzaju i nazwy wzmianki oraz wskazania podstawy dokonania wpisu.

§ 29. Do aktu stanu cywilnego dołącza się następujące rodzaje wzmianek dodatkowych:

- 1) zmieniające treść aktu;
- 2) zmieniające status aktu;
- 3) unieważniające inne wzmianki.

§ 30. 1. Jeżeli do aktu stanu cywilnego dołącza się wzmiankę dodatkową zmieniającą treść aktu, należy podać dane zawarte w treści aktu, które podlegają zmianie.

2. Jeżeli do aktu stanu cywilnego dołącza się wzmiankę dodatkową zmieniającą status aktu, system na podstawie nazwy wzmianki przypisuje do aktu nowy status.

3. Jeżeli do aktu stanu cywilnego dołącza się wzmiankę dodatkową unieważniającą inną wzmiankę należy wskazać wzmiankę dołączoną do aktu, która podlega unieważnieniu.

4. Do aktu małżeństwa dołącza się wzmiankę o zgonie współmałżonka w przypadku zgonu małżonka lub rozwodzie, unieważnieniu małżeństwa, stwierdzeniu jego nieistnienia, a także wzmiankę o separacji i jej zniesieniu w przypadku prawomocnego orzeczenia o tych zdarzeniach.

§ 31. 1. Wpis dokonywany w rejestrze w formie wzmianki dodatkowej ma następującą strukturę:

- 1) część, która może być edytowana podczas sporządzania wzmianki zawierającą informację o rodzaju wzmianki, o dokumentach lub czynnościach stanowiących podstawę dołączenia wzmianki oraz organie, z którego działania wynika wzmianka;

- 2) część nieedytowalną, zawierającą dane zamieszczane w miejsce dotychczasowych danych;
 - 3) dodatkową część edytowalną przeznaczoną do wpisania informacji niezawartych w częściach, o których w pkt 1 i 2.
2. Wzmianka zmieniająca status aktu oraz wzmianki, o których mowa w § 30 ust. 4, nie zawiera części, o której mowa w ust.1 pkt 2.

§ 32. System w przypadku dołączenia wzmianki unieważniającej inną wzmiankę przywróci dane sprzed dołączenia unieważnionej wzmianki.

§ 33. Po podpisaniu wzmianki dodatkowej system powiadamia o jej dołączeniu do aktu stanu cywilnego.

§ 34. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował uznanie ojcostwa dziecka po sporządzeniu aktu urodzenia dziecka, bezpośrednio po rejestracji uznania w rejestrze uznań inicjuje dołączenie wzmianki dodatkowej o uznaniu ojcostwa dziecka.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu urodzenia dołącza do tego aktu wzmiankę dodatkową o uznaniu ojcostwa dziecka.

3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu zgonu w zakresie dołączenia wzmianki do aktu małżeństwa zmarłego o ustaniu małżeństwa przez śmierć oraz do kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu zgonu w sposób określony w art. 94 ust. 4 ustawy w zakresie dołączenia wzmianki dodatkowej do dotychczasowego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości.

§ 35. Zamieszczenie przy akcie stanu cywilnego przypisku odbywa się przez wybranie w rejestrze odpowiedniej treści przypisku.

§ 36. Jeżeli przypisek jest zamieszczany przy akcie stanu cywilnego znajdującym się we właściwości innego kierownika urzędu stanu cywilnego, system powiadamia kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu o zamieszczeniu przypisku.

§ 37. 1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego sporządzone w formie dokumentu elektronicznego, akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego zamieszczone jako odwzorowania cyfrowe oraz opisy dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w porządku chronologicznym.

2. Dla zamieszczonych przy akcie stanu cywilnego akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego sporządzonych w formie dokumentu elektronicznego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego zamieszczonych jako odwzorowania cyfrowe oraz opisów dokumentów niesporządzonych w postaci dokumentów elektronicznych, przechowuje się informacje o: postaci dokumentu, jego rodzaju i typie, dacie i oznaczeniu dokumentu, nazwie organu, który sporządził dokument, statusie dokumentu, dacie i osobie, która zamieściła dokument przy akcie stanu cywilnego, oznaczeniu aktu stanu cywilnego, którego dokument dotyczy.

§ 38. 1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego zamieszcza się w rejestrze po sporządzeniu aktu stanu cywilnego, dołączeniu do aktu stanu cywilnego wzmianki dodatkowej albo zamieszczeniu przy akcie przypisku.

2. Sporządzając akt stanu cywilnego, można dołączyć dokumenty, które w chwili sporządzenia aktu stanu cywilnego są przekształcane przez system na akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego.

§ 39. 1. Jeżeli wzmianka dodatkowa jest dołączana do aktu stanu cywilnego na podstawie innego aktu stanu cywilnego sporządzonego w rejestrze, nie wymaga się zamieszczenia w aktach zbiorowych odpisu aktu stanu cywilnego, który stanowił podstawę tej wzmianki.

2. W przypadku, gdy przypisek jest zamieszczany przy akcie stanu cywilnego w wyniku sporządzenia w rejestrze aktu stanu cywilnego lub dołączenia do aktu stanu cywilnego wzmianki dodatkowej, nie wymaga się gromadzenia w aktach zbiorowych dokumentu stanowiącego podstawę przypisku.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, zamieszcza się przy akcie notatkę, o której stanowi § 17, zawierającą oznaczenie innego aktu stanu cywilnego w rejestrze. Notatki nie zamieszcza się, jeśli z treści wzmianki albo przypisku wynika to oznaczenie.

§ 40. Dla dokumentu zamieszczonego omyłkowo w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego przy niewłaściwym akcie, status tego dokumentu zmienia się na oznaczający jego unieważnienie.

§ 41. 1. Po przekazaniu przez podmiot wykonujący działalność leczniczą karty urodzenia albo karty martwego urodzenia system rejestruje w kalendarzu urodzeń w rejestrze datę, do której powinno nastąpić zgłoszenie urodzenia dziecka na podstawie wprowadzonej niezwłocznie przez kierownika urzędu stanu cywilnego daty sporządzenia karty. Wprowadzenia daty może dokonać również pracownik urzędu stanu cywilnego.

2. Po upływie terminu do zgłoszenia urodzenia dziecka system powiadamia o konieczności sporządzenia aktu urodzenia w trybie określonym w art. 54 ust. 2 ustawy.

§ 42. Jeżeli w zapewnieniu o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa została zamieszczona adnotacja o wyznaczeniu daty zawarcia związku małżeńskiego, system w kalendarzu małżeństw rejestruje datę, do której jest ważne zapewnienie.

Rozdział 3

Organizacja aktów stanu cywilnego

§ 43. 1. Przed podpisaniem wpisu o urodzeniu, małżeństwie, zgonie system tworzy oznaczenie aktu stanu cywilnego.

2. Oznaczenie aktu stanu cywilnego składa się kolejno z siedmioznakowego identyfikatora gminy, stanowiącej okręg rejestracji stanu cywilnego, zgodnego z krajowym rejestrem urzędowym podziału terytorialnego kraju, dwuznakowego identyfikatora urzędu stanu cywilnego w obrębie ww. identyfikatora, dwuznakowego symbolu rodzaju aktu stanu cywilnego, pięcioletniego unikalnego numeru aktu, czteroznakowego roku, w którym akt jest sporządzany.

3. Unikalny numer aktu jest nadawany przez system.

§ 44. 1. Oznaczenie, o którym mowa w § 43, otrzymują również akty stanu cywilnego przeniesione do rejestru.

2. Przy akcie stanu cywilnego, sporządzonym w wyniku przeniesienia aktu do rejestru, przechowuje się historyczne oznaczenie tego aktu.

§ 45. 1. Akty stanu cywilnego w rejestrze sporządza się w rocznikach.

2. Oddzielnie dla każdego roku kalendarzowego i okręgu rejestracji stanu cywilnego w rejestrze otwiera się rocznik urodzeń, małżeństw oraz zgonów.

§ 46. 1. Roczniki są otwierane przez system z początkiem roku kalendarzowego.

2. Oznaczenie rocznika tworzone jest przez system i składa się kolejno z: siedmioznakowego identyfikatora gminy, stanowiącej okręg rejestracji stanu cywilnego, zgodnego z krajowym rejestrem urzędowym podziału terytorialnego kraju, dwuznakowego identyfikatora urzędu stanu cywilnego w obrębie ww. identyfikatora, dwuznakowego symbolu rodzaju aktów stanu cywilnego, których dotyczy dany rocznik, roku, którego dotyczy dany rocznik oraz dwuznakowej dodatkowej wartości.

§ 47. 1. Roczniki są zamykane przez system z końcem roku kalendarzowego.

2. Zamknięcie rocznika nie wpływa na możliwość dołączania do aktów stanu cywilnego wzmianek dodatkowych, zamieszczania przy tych aktach przypisków, czy dołączania dokumentów do akt zbiorowych.

3. Zamknięcie rocznika powoduje brak możliwości sporządzenia dla danego roku aktu stanu cywilnego.

§ 48. 1. Akty stanu cywilnego przeniesione do rejestru z dotychczasowych ksiąg stanu cywilnego prowadzi się w rejestrze w księgach stanu cywilnego.

2. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał przeniesienia otwiera w rejestrze księgi stanu cywilnego w celu połączenia w niej aktów przeniesionych z dotychczasowej księgi.

§ 49. Otwarcie księgi następuje wraz z przeniesieniem pierwszego aktu stanu cywilnego z dotychczasowej księgi aktu stanu cywilnego, a zamknięcie, gdy zostały z danej księgi przeniesione wszystkie akty stanu cywilnego lub po upływie przewidzianych dla danego rodzaju ksiąg okresów do ich przechowywania określonych w art. 127 ustawy.

§ 50. 1. Do oznaczania w rejestrze ksiąg stanu cywilnego odpowiednio stosuje się przepis § 46 ust. 2.

2. Jeżeli kierownik urzędu stanu cywilnego dokonał przeniesienia aktów stanu cywilnego z więcej niż jednej księgi danego rodzaju w danym roku, księgi oznacza się obligatoryjnie dwuznakową dodatkową wartością, pozwalającą na ich odróżnienie w rejestrze.

§ 51. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzone, oznacza się numerem nadanym aktowi stanu cywilnego.

§ 52. Oznaczenie urzędu stanu cywilnego zawiera jego pełną nazwę bez stosowania skrótów wraz z identyfikatorem gminy, stanowiącej okręg rejestracji stanu cywilnego, zgodnym z krajowym rejestrem urzędowego podziału terytorialnego kraju.

§ 53. 1. W przypadku, gdy została określona właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego, podaje się dodatkowo identyfikatory innych gmin, które po zmianie okręgu rejestracji stanu cywilnego pozostają we właściwości danego urzędu stanu cywilnego.

2. W przypadku, gdy została określona właściwość kilku urzędów stanu cywilnego w jednym okręgu rejestracji stanu cywilnego, podaje się dwuznakowy identyfikator urzędu stanu cywilnego w obrębie identyfikatora gminy.

§ 54. Oznaczając urząd stanu cywilnego, system otwiera roczniki stanu cywilnego, o których mowa w § 46, i powiadamia o oznaczeniu urzędu stanu cywilnego wraz z jego danymi oraz utworzonymi rocznikami.

§ 55. Gdy została określona właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego w gminie, która przestała stanowić odrębny okręg rejestracji stanu cywilnego, zamyka otwarte na dany rok kalendarzowy roczniki, zmieniając ich status na zamknięty. Zamknięcie rocznika wymaga podania powodu.

§ 56. 1. Jeżeli została określona właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego, w rejestrze likwiduje się urzędy stanu cywilnego, właściwe dla gmin, które przestały stanowić odrębny okręg rejestracji stanu cywilnego, zmieniając ich status na zamknięty oraz zmieniając dane urzędu stanu cywilnego, który będzie właściwy dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego. Przepis § 53 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Przy likwidacji, o której mowa w ust. 1, w rejestrze dokonuje się przeniesienia roczników i ksiąg stanu cywilnego z likwidowanych urzędów stanu cywilnego do urzędu stanu cywilnego, który będzie właściwy dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego.

3. W przypadku, gdy została określona właściwość kilku urzędów stanu cywilnego w jednym okręgu rejestracji stanu cywilnego, roczniki oraz księgi stanu cywilnego utworzone dla aktów stanu cywilnego przeniesionych do rejestru podlegają kierownikowi urzędu stanu cywilnego, który został wskazany w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy.

§ 57. Po przeniesieniu rocznika albo księgi stanu cywilnego w rejestrze przechowywana jest informacja o urzędzie stanu cywilnego, z którego nastąpiło przeniesienie tego rocznika albo księgi.

Rozdział 4

Zlecenia w rejestrze

§ 58. W rejestrze kierownik urzędu stanu cywilnego zleca innemu kierownikowi urzędu stanu cywilnego w szczególności:

- 1) przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru;
- 2) dołączenie do aktu stanu cywilnego wzmianki dodatkowej;
- 3) przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru wraz z dołączeniem wzmianki dodatkowej do tego aktu albo zamieszczeniem przypisku przy tym akcie po jego przeniesieniu.

§ 59. Po przekazaniu zlecenia do właściwego kierownika urzędu stanu cywilnego, system powiadamia o przekazaniu zlecenia do wskazanego urzędu stanu cywilnego.

§ 60. 1. Po wydaniu decyzji o zmianie imienia lub nazwiska obowiązek, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414, z późn. zm.), realizuje się w ramach zlecenia.

2. W zleceniu, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się decyzję o zmianie imienia lub nazwiska jako odwzorowanie cyfrowe, a jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu przekazuje się ją w tej formie.

Rozdział 5

Szczegółowe zasady wydawania dokumentów na podstawie rejestru

§ 61. 1. Wydawanie dokumentów na podstawie rejestru odbywa się przy użyciu wielkich liter.

§ 62. 1. Datę sporządzenia albo wydania dokumentu zamieszcza się cyframi arabskimi w kolejności dzień, miesiąc, rok.

2. Jeżeli przepisy prawa określają termin ważności dokumentu lub zaświadczenia, datę ważności dokumentu zamieszcza się cyframi arabskimi w kolejności dzień, miesiąc, rok.

3. W przypadku wydawania odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego albo zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze danych dotyczących wskazanej osoby, datę urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu lub znalezienia zwłok zamieszcza się słownie oraz w nawiasie cyframi arabskimi w kolejności dzień, miesiąc, rok. Przepis § 8 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku wydawania odpisu skróconego aktu stanu cywilnego albo zaświadczeń na podstawie rejestru, daty w treści tych dokumentów zamieszcza się cyframi arabskimi, w kolejności dzień, miesiąc, rok.

5. Przepisy ust. 1–4 nie stosuje się do wydawania odpisów wielojęzycznych.

§ 63. 1. Miejsce zdarzenia zamieszcza się w odpisie skróconym aktu stanu cywilnego w brzmieniu aktualnie obowiązującym, na podstawie uprzednio dołączonej wzmianki dodatkowej o zmianie nazwy miejscowości.

2. Na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 45 ustawy, w odpisie skróconym aktu stanu cywilnego obok aktualnego brzmienia nazwy miejscowości zamieszcza się w nawiasie nazwę miejscowości z chwili sporządzenia aktu.

§ 64. Jeśli nie wypełniono pola w akcie stanu cywilnego, przy wydawaniu odpisu aktu stanu cywilnego w rubryce odpisu, która odpowiada danemu polu w akcie stanu cywilnego, zamieszcza się znak: „–”.

§ 65. Po sporządzeniu aktu stanu cywilnego lub dołączeniu do aktu wzmianki dodatkowej rejestr przechowuje aktualne dane niezbędne do wydania odpisu skróconego aktu stanu cywilnego, w tym wielojęzycznego odpisu aktu stanu cywilnego.

§ 66. W rejestrze przechowuje się informacje o wydanych z rejestru odpisach skróconych aktów stanu cywilnego, w tym odpisach wielojęzycznych, w szczególności informację o treści odpisu, dacie jego wydania, kierowniku urzędu stanu cywilnego, który wydał odpis, a także informacje o wydanych z rejestru odpisach pełnych aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeniach przewidzianych ustawą innych niż dokumenty wydawane z rejestru, które są wydawane przy wsparciu systemu.

§ 67. 1. Zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa sporządza się w czterech egzemplarzach, z których trzy wydaje osobom, które zamierzają zawrzeć małżeństwo, celem doręczenia duchownemu.

2. Zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, duchowny sporządza w trzech egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika urzędu stanu cywilnego sporządzającego akt małżeństwa, drugi – dla małżonków, a trzeci pozostawia się w aktach jednostki organizacyjnej kościoła lub związku wyznaniowego, w której zawarto małżeństwo.

§ 68. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

UZASADNIENIE

1) Cel wydania rozporządzenia

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz sposobu oznaczania aktów stanu cywilnego stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27 ust. 4 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób: prowadzenia rejestru stanu cywilnego, oznaczania w nim aktów stanu cywilnego, prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, zabezpieczania akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego niesporządzonych w formie dokumentu elektronicznego w przypadku, o którym mowa w art. 27 ust. 3 projektu ustawy, uwzględniając konieczność zapewnienia kompletności danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego i ich przejrzystości, sprawnego funkcjonowania rejestru stanu cywilnego, ochrony danych osobowych i mając na względzie szczególnie charakter akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136 poz. 884, z późn. zm.), które było wydane w oparciu o art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.).

Rozporządzenie przewidywało ewidencjonowanie poszczególnych zdarzeń z zakresu stanu cywilnego w księgach stanu cywilnego, stanowiących oprawiony wzór formularzy. Akty stanu cywilnego sporządzane były na luźnych papierowych kartach i następnie gromadzone w księdze zawierającej najwyżej 500 aktów.

Z dniem 1 stycznia 2015 r. wejdzie w życie ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 w zw. z art. 145 ustawy z tą datą wszystkie zdarzenia z zakresu stanu cywilnego będą podlegały ewidencjonowaniu wyłącznie w rejestrze stanu cywilnego prowadzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w dedykowanym systemie teleinformatycznym. Konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia jest zatem następstwem odejścia w nowej ustawie od prowadzenia rejestracji w postaci papierowej na rzecz gromadzenia zdarzeń z zakresu stanu cywilnego w postaci elektronicznej. W świetle powyższego zaistniała potrzeba wydania rozporządzenia, którym określony zostanie sposób

prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz dostosowany program informatyczny do wymogów ustawowych. Ponadto nowa teleinformatyczna formuła centralnego rejestru umożliwi dokonanie oznaczenia aktów stanu cywilnego i roczników w rejestrze stanu cywilnego, co przyczyni się do szybszego dostępu do gromadzonych w systemie danych. Dotychczasowe rozporządzenie dopuszczało równoczesne prowadzenie rejestracji stanu cywilnego w postaci papierowej oraz w systemie komputerowym, z zastrzeżeniem, że dane zgromadzone w aplikacji komputerowej mogły być przekazywane jedynie do organu gminy właściwego w sprawach ewidencji ludności i ograniczone do tych zawartych w odpisach skróconych aktów stanu cywilnego.

Na korzyść projektowanej regulacji przemawia również fakt, że rejestr stanu cywilnego obsługiwany przez system teleinformatyczny pozwoli na zmniejszenie kosztów ponoszonych przez organy, a związane z obowiązkiem utrwalania i przekazywania danych w formie papierowej.

Ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego wyznacza zatem zakres danych, które mają być umieszczane w rejestrze stanu cywilnego, a akt wykonawczy ma stanowić podstawę prawną dla prowadzenia tego rejestru i oznaczania w nim aktów stanu cywilnego.

2) Zakres regulacji

Konstrukcję projektu rozporządzenia rozpoczęto od zdefiniowania pojęć, którymi posługuje się akt normatywny. W związku z elektroniczną rejestracją stanu cywilnego, do rozporządzenia wprowadzono m.in. pojęcie systemu, rozumianego jako system teleinformatyczny, w którym ma być prowadzony rejestr stanu cywilnego. W słowniczku pojęć przewidziano również, że złożenie przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcę podpisu elektronicznego, który będzie zaszyfrowany na urządzeniu dostarczonym przez Centrum Certyfikacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w postaci karty kryptograficznej. W odniesieniu do kierownika urzędu stanu cywilnego oraz zastępcy kierownika rozporządzenie będzie posługiwało się dla jednolitym pojęciem kierownika urzędu stanu cywilnego, zwłaszcza mając na uwadze fakt, że zgodnie z ustawą ich uprawnienia do realizowania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego są tożsame.

W stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, niniejszym rozporządzeniem wprowadzone zostały nowe uregulowania z zakresu dostępu do dokumentów zgromadzonych w rejestrze stanu cywilnego, tj. do aktów stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji, wraz z określeniem poziomu dostępu do aktów dla organów właściwych z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Przepis § 3 ust. 1 rozporządzenia wyznaczył zasadę, że dostęp do wszystkich aktów stanu cywilnego sporządzonych w danym okręgu rejestracji stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi rejestracji stanu cywilnego dotyczącymi tych aktów będzie przysługiwał kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwemu według ustawy do sporządzenia aktu oraz kierownikowi, który przejął właściwość okręgu rejestracji stanu cywilnego w oparciu o art. 7 ust. 1 ustawy. Kierownik niewłaściwy w myśl reguły powołanej w § 3 ust. 1 rozporządzenia, uzyska dostęp do aktów stanu cywilnego, przypisków wraz z innymi danymi przy tych aktach sporządzonych w innym okręgu rejestracji stanu cywilnego, o statusie jawnym.

Wojewoda, w ramach nadzoru sprawowanego nad rejestracją stanu cywilnego, został wyposażony w nieograniczony dostęp do wszystkich aktów stanu cywilnego wraz z przypiskami i innymi danymi przy tych aktach oraz do akt zbiorowych, sporządzonych w obszarze właściwości danego województwa bez względu na status, rozumiany jako klauzula dostępu do dokumentu, bez względu na formę ich utrwalenia, tj. do postaci papierowej, elektronicznej oraz odwzorowań cyfrowych (§ 4 ust. 1 rozporządzenia).

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, realizacja zadań przewidzianych w ustawie determinuje uprawnienie dla wojewody do zasięgania informacji o aktach stanu cywilnego sporządzonych w innym województwie, pod warunkiem udostępnienia przez kierownika urzędu aktu w rejestrze dla wojewody. Udostępnienie aktu będzie się odbywało w systemie teleinformatycznym natychmiast po sierowaniu przez wojewodę stosownego zgłoszenia (§ 4 ust. 3 rozporządzenia), zaś dostęp będzie wygasał po zamknięciu przez wojewodę lub udostępniającego kierownika wglądu do aktu stanu cywilnego.

Na podstawie § 5 rozporządzenia, dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych zastrzeżono prawo dostępu do aktów stanu cywilnego o statusach: jawny oraz unieważniony.

W § 6 rozporządzenia wskazano, które rodzaje czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego będą wymagały zatwierdzenia podpisem elektronicznym w systemie teleinformatycznym. Jednocześnie w § 6 ust. 2 rozporządzenia zastrzeżono, że wpisy o urodzeniu, małżeństwie oraz zgonie wraz z dołączanymi w postaci wzmianki dodatkowej późniejszymi wpisami, przed ich podpisaniem będą równoważne z projektami wpisu. Dotychczasowa regulacja nie posługiwała się pojęciem podpisu elektronicznego, a ponieważ akty stanu cywilnego miały postać papierową, kierownik urzędu stanu cywilnego składał własnoręczny podpis pod aktem niezwłocznie po jego sporządzeniu oraz odciskał pod podpisem pieczęć ze swoim imieniem i nazwiskiem. W przypadku sporządzenia i podpisania aktu przez wójta, burmistrza (prezydenta), zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego odciskana była pieczęć z imieniem, nazwiskiem oraz pełnioną funkcją. Dodatkowo dla

ważności aktu istotne było podpisanie go przez osoby zgłaszające urodzenie, zgon lub zamierzające zawrzeć małżeństwo, za wyjątkiem urodzenia lub zgonu zgłaszanego przez szpital lub inny zakład, oraz przez inne osoby uczestniczące w czynności rejestracji stanu cywilnego, tj. pełnomocników, świadków, biegłych lub tłumaczy.

W dalszej kolejności w rozdziale 2 uregulowano szczegółowe zasady dokonywania wpisów w rejestrze stanu cywilnego. Regułą będzie dokonanie wpisu przy użyciu wielkich liter przy zastosowaniu alfabetu łacińskiego (§ 7 rozporządzenia). Dotychczas istniał jedynie ogólny wymóg, aby akt stanu cywilnego został sporządzony starannie i czytelnie, zaś pisownia poszczególnych wyrazów nie mogła budzić wątpliwości i miała być zgodna z obowiązującą normą ortograficzną. Mając na uwadze, że rozporządzenie dopuszczało sporządzanie akt stanu cywilnego pismem ręcznym, maszynowym lub przy wykorzystaniu systemu komputerowego kierownicy urzędów stanu cywilnego stosowali małe i wielkie litery.

Przechodząc do rozwiązań szczegółowych, w § 8 ust. 1 rozporządzenia ustalono, że daty: urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu oraz znalezienia zwłok będą wprowadzane do aktu stanu cywilnego zgodnie z regułą podwójnego zapisu, tj. słownie i w nawiasie cyframi arabskimi w formacie: dzień, miesiąc, rok. Przepis ten w istocie zawiera powtórzenie treści obecnego § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. z modyfikacją dotyczącą rozszerzenia powołanej reguły również na datę znalezienia zwłok. Wyjątkowo, gdy w dokumentach stanowiących podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego data zdarzenia będzie figurowała jako okres tego zdarzenia, uprawnione będzie wprowadzenie do aktu stanu cywilnego tego okresu jako daty zdarzenia. Z kolei daty inne niż wskazane w § 8 ust. 1 rozporządzenia będą zapisywane w akcie stanu cywilnego wyłącznie cyframi arabskimi, za wyjątkiem miesiąca, dla którego będzie prowadzony zapis słowny. Wiek osoby będzie umieszczany w akcie stanu cywilnego jedynie gdy wystąpiła przeszkoda w ustaleniu dat w rodzaju: urodzenia rodziców dziecka, urodzenia osób, które zawarły małżeństwo oraz urodzenia osoby zmarłej. Wprowadzenie uszczegółowionych zapisów usunie luki interpretacyjne, które pojawiały się na tle stosowania dotychczasowego aktu wykonawczego oraz ujednolici reguły zapisu.

Zgodnie z § 9 rozporządzenia regułą będzie zamieszczanie w akcie stanu cywilnego nazwisk i imion osób w ich pełnym brzmieniu. Dotychczas dopuszczalna była tradycyjna pisownia nazwisk, używana przez osobę noszącą określone nazwisko. Imiona i nazwiska wpisywane były w ich pełnym brzmieniu, bez skrótów. W rozporządzeniu szczegółowo wskazano, że fakultatywne będzie zamieszczanie w akcie stanu cywilnego nazwiska i nazwiska rodowego w przypadku wskazanym w ustawie, tj. tylko w sytuacji gdy możliwe

będzie ich ustalenie. W § 5 ust. 3 rozporządzenia określono kolejność zamieszczania, jeśli ustawa tego wymaga, imienia (imion) w treści wpisu o zdarzeniach w rodzaju: urodzenie, małżeństwo albo zgon. Będą one figurowały w następującym porządku: imię pierwsze, imię drugie, imiona kolejne, za wyjątkiem późniejszych wpisów dołączanych do aktu stanu cywilnego jako wzmianki dodatkowe. W obecnym stanie prawnym przywołane kwestie nie były dotychczas uregulowane.

Na podstawie § 10 rozporządzenia nazwa miejscowości położonej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, o pisowni ustalonej przez Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, będzie wprowadzona do aktu w wersji transkrybowanej w alfabecie łacińskim. Jest to istotna zmiana w stosunku do aktualnego stanu prawnego, dotychczas nazwa takiej miejscowości zamieszczana była w akcie stanu cywilnego lub jego odpisie w pisowni oryginalnej w alfabecie łacińskim. Fakultatywne było umieszczanie nazwy państwa obok nazwy miejscowości.

Kolejny przepis zawiera nowe rozwiązania o charakterze czysto realizacyjnym; § 11 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że w przypadku niemożności ustalenia danych podlegających zamieszczeniu w akcie stanu cywilnego pola możliwe do wypełnienia tekstem pozostaną puste. W aktach stanu cywilnego sporządzanych w postaci papierowej wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktu, w tym w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie uwag, były przekreślane, aby uniemożliwić dokonywanie jakichkolwiek modyfikacji w treści aktu. Z kolei do treści wzmianki ustalonej zgodnie z odnośnymi przepisami ustawy i dołączonej do aktu, w miejsce dotychczasowych danych rodzica będą wpisywane imię, nazwisko oraz nazwisko rodowe rodzica dziecka.

W § 8 ust. 1 rozporządzenia wpisano uprawnienie dla pracownika urzędu stanu cywilnego do przygotowania projektów wpisów stanu cywilnego oraz późniejszych wpisów mających wpływ na treść lub ważność aktu stanu cywilnego w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest rejestr.

W § 8 ust. 2 rozporządzenia proponuje się określenie 4 rodzajów statusów, którymi zostaną oznaczone w systemie teleinformatycznym projekty wpisów przygotowywanych przez pracownika urzędu stanu cywilnego. Rozporządzenie przewiduje, że program informatyczny będzie komunikował o: utworzeniu nowego projektu, zapisaniu projektu w systemie bez przekazania lub z przekazaniem do kierownika lub zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego oraz o zwróceniu projektu do poprawy. Powyższe pozwoli zarówno pracownikowi urzędu jak i kierownikowi na monitorowanie postępu prowadzonej sprawy i usprawni pracę urzędu.

W § 12 rozporządzenia pozostawiono do uznania kierownika urzędu stanu cywilnego możliwość umieszczenia w sporządzanym akcie stanu cywilnego informacji niepodlegających zawarciu w tym akcie lub przy tym akcie, a przekazywanych przez tego kierownika do rejestru PESEL.

Kolejne przepisy rozporządzenia określają zakres informacji, które będą przechowywane lub zamieszczane przy akcie stanu cywilnego. W § 13 wskazano, że kierownik urzędu stanu cywilnego dokonując czynności rejestracji urodzenia, małżeństwa i zgonu będzie obowiązany do określenia trybu sporządzenia tego aktu. Z kolei zgodnie z § 11 rozporządzenia, informacja o obywatelstwie osoby, której akt dotyczy, będzie pochodziła z chwili sporządzenia tego aktu. Przy akcie stanu cywilnego będą gromadzone również dodatkowe dane w zakresie niezbędnym do wydania wielojęzycznego odpisu skróconego aktu stanu cywilnego, o ile będzie można je ustalić, a ustawa nie wymaga ich zamieszczenia w akcie (§ 15 rozporządzenia).

Aktualne numery PESEL osób, których akt dotyczy, będą figurowały przy akcie stanu cywilnego na podstawie § 16 rozporządzenia. W przypadku zmiany numeru PESEL dokonywanej po sporządzeniu aktu stanu cywilnego w związku ze sprostowaniem daty urodzenia, zmianą płci lub nadaniem numeru PESEL na skutek omyłki organu administracji publicznej mającej wpływ na numer PESEL lub wprowadzenia w błąd organu administracji publicznej co do tożsamości osoby, system sam zamieści ten nowy numer przy wszystkich aktach stanu cywilnego figurujących w rejestrze. W myśl § 17 pole informacyjne przy akcie stanu cywilnego będzie służyło do zamieszczania ewentualnych notatek i komentarzy.

W związku z wprowadzeniem z dniem 1 stycznia 2015 r. do obrotu prawnego ustawy, dającej podstawę prawną do ewidencjonowania zdarzeń z zakresu stanu cywilnego w systemie teleinformatycznym, w oparciu o art. 122 ustawy dotychczasowe akty stanu cywilnego sporządzone w księdze stanu cywilnego będą podlegały przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego. W § 18 rozporządzenia wprowadzono zapis, którym określono zakres danych dotyczących przenoszonego aktu stanu cywilnego, które będą podlegały umieszczeniu w rejestrze.

Zgodnie z § 19 rozporządzenia system teleinformatyczny, przeznaczony do prowadzenia rejestru stanu cywilnego, będzie posiadał funkcjonalności polegające na wspieraniu kierownika urzędu stanu cywilnego przy sporządzaniu protokołów, dających podstawę do rejestrowania zdarzeń z zakresu stanu cywilnego oraz przy składaniu kierownikowi pisemnego zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

W dalszej części rozporządzenia szczegółowo uregulowano czynności wykonawcze towarzyszące procesowi dokonywania wpisu stanu cywilnego w rejestrze. Zgodnie z § 20 rozporządzenia przy rejestrowaniu zdarzeń z zakresu stanu cywilnego oraz wykonywaniu innych czynności przy wsparciu tego rejestru wypełnianie danych będzie się odbywało w oparciu o ten rejestr oraz rejestr PESEL.

W myśl § 21 rozporządzenia wpisanie w rejestrze urodzenia dziecka uwarunkowane zostało uprzednim sprawdzeniem w oparciu o dane dziecka, czy nie nastąpiła już rejestracja jego urodzenia. Z kolei w przypadku rejestrowania małżeństwa lub zgonu system sam zweryfikuje fakt zarejestrowania zdarzenia w oparciu o numery PESEL osób, które zawarły małżeństwo lub osoby zmarłej. Wyszukanie w rejestrze aktów stanu cywilnego dotyczących tego samego zdarzenia zostanie potwierdzone wygenerowanym przez system powiadomieniem. Sprawdzenie zasobów rejestru uznań będzie dokonywane przed dokonaniem wpisu o urodzeniu dziecka nie pochodzącego z małżeństwa (§ 22 rozporządzenia).

Kierownik zamieści w rejestrze uznań informację, że matka dziecka, stawając jednocześnie z mężczyzną składającym oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa, nie potwierdziła faktu pochodzenia dziecka od tego mężczyzny (§ 23 ust. 1 rozporządzenia). Jednocześnie system teleinformatyczny dokona automatycznej rejestracji daty, do upływu której matka dziecka mogła złożyć oświadczenie, że mężczyzna potwierdzający ojcostwo jest ojcem dziecka. W przypadku niepoświadczenia przez matkę dziecka w okresie 3 miesięcy od chwili złożenia oświadczenia przez mężczyznę uznającego ojcostwo faktu pochodzenia dziecka od tego mężczyzny, system teleinformatyczny dokona automatycznej rejestracji braku ważności uznania ojcostwa dziecka. System teleinformatyczny powiadomi kierownika urzędu stanu cywilnego o skutecznym dokonaniu wpisu w rejestrze, możliwe będzie również wykonanie podglądu sporządzonego aktu stanu cywilnego.

Projektodawca w § 26 rozporządzenia wskazał, że w strukturze aktów stanu cywilnego będą umieszczane dane tego rodzaju, aby było możliwe przekazanie ich do archiwum państwowego. Pod rządami dotychczasowego rozporządzenia papierowe księgi stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi były przekazywane właściwym archiwom państwowym po upływie 100 lat od zamknięcia księgi stanu cywilnego. Do tego czasu księgi stanu cywilnego, akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidze alfabetyczne były archiwizowane w urzędzie stanu cywilnego, w sposób zapewniający należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Na podstawie § 27 rozporządzenia ważność aktu stanu cywilnego będzie wyznaczana z pomocą nadanego mu statusu. W rozporządzeniu przewidziano, że status jawny aktu jest równoznaczny z sytuacją, gdy do aktu stanu cywilnego nie została dołączona wzmianka wpływająca na jego ważność. Z kolei akt stanu cywilnego z dołączoną wzmianką wpływającą na jego ważność, będzie opatrzony następującymi statusami: unieważniony, niejawny albo skreślony. Status „skreślony” będzie nadawany tylko w przypadku, gdy akt stanu cywilnego sporządzony w księdze stanu cywilnego prowadzonej w oparciu o dotychczasowe przepisy będzie migrowany do rejestru stanu cywilnego prowadzonego w systemie teleinformatycznym, zgodnie z art. 122 ustawy. Status aktu będzie podlegał zmianie na unieważniony lub niejawny w przypadkach wskazanych w ustawie.

Przepis zamieszczony w § 28 rozporządzenia stanowi, że wzmianki dodatkowe będą chronologicznie dołączane do aktu stanu cywilnego. W § 29 rozporządzenia i kolejnych przepisach zostały rozwinięte i uszczegółowione zasady dołączania wzmianek dodatkowych do aktu. Przede wszystkim dołączanie wzmianki dodatkowej będzie uwarunkowane uprzednim wskazaniem rodzaju i nazwy wzmianki oraz podstawy dokonania wpisu. Określone zostały trzy rodzaje wzmianek dodatkowych, tj. zmieniające treść aktu, zmieniające status aktu oraz unieważniające inne wzmianki. Przy dołączaniu pierwszej z wymienionych wzmianek podawane będą dane podlegające zmianie, w odniesieniu do wzmianki zmieniającej status system teleinformatyczny w oparciu o nazwę wzmianki przypisze do aktu nowy status, a w przypadku wzmianki dodatkowej unieważniającej inną wzmiankę wskazywana będzie wzmianka podlegająca unieważnieniu.

Zgodnie z § 31 rozporządzenia, struktura wpisu dokonywanego w formie wzmianki dodatkowej została podzielona na trzy części, tj. część edytowalną przed sporządzeniem wzmianki, część nieedytowalną, w której miejsce dotychczasowych danych zajmą nowe zapisy oraz dodatkowa część przeznaczona na wprowadzenie informacji niezawartych w pozostałych częściach. W myśl § 32 rozporządzenia system teleinformatyczny wykona operację rekalkulacji danych na te sprzed sporządzenia unieważnionej wzmianki. Fakt złożenia podpisu elektronicznego pod wzmianką dodatkową zostanie potwierdzone stosownym komunikatem.

W przypadku uznania ojcostwa dziecka dokonanego już po sporządzeniu aktu urodzenia dziecka, rzeczowo właściwy kierownik urzędu stanu cywilnego dołączy do aktu wzmiankę dodatkową stwierdzającą fakt uznania dziecka (§ 34 rozporządzenia). Kierownik urzędu analogicznie postąpi w przypadku dołączenia do aktu małżeństwa wzmianki dodatkowej o ustaniu małżeństwa przez śmierć oraz wzmianki dołączanej do

dotychczasowego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości w przypadku zidentyfikowania tej zmarłej osoby.

Kolejne trzy przepisy rozporządzenia dotyczą zasad zamieszczania przy akcie stanu cywilnego przypisków. Przede wszystkim przypiski będą umieszczane w układzie chronologicznym. Zamieszczenie będzie poprzedzone wyszukaniem w rejestrze treści odpowiadającej danemu rodzajowi przypisku z zastrzeżeniem edytowalności odpowiednich pól. Zamieszczenie przypisku do aktu stanu cywilnego będącego we właściwości innego kierownika urzędu stanu cywilnego, system teleinformatyczny opatrzy stosownym komunikatem widocznym dla tego kierownika.

Dokument omyłkowo zamieszczony przy innym akcie, zostanie opatrzony przez kierownika urzędu stanu cywilnego statusem „unieważniony” (§ 40 rozporządzenia).

Zgodnie z § 41 ust. 1 rozporządzenia, po przekazaniu przez podmiot wykonujący działalność leczniczą karty urodzenia lub karty martwego urodzenia kierownik urzędu stanu cywilnego lub zastępca kierownika niezwłocznie oznaczy w rejestrze datę, do której fakt urodzenia dziecka powinien być zgłoszony. Omawiana czynność będzie rejestrowana w osobnej pozycji w kalendarzu urodzeń. Do zarejestrowania daty będzie uprawniony również pracownik urzędu cywilnego. W przypadku bezskutecznego upływu terminu zgłoszenia urodzenia dziecka, na mocy § 41 ust. 2 rozporządzenia, system teleinformatyczny wygeneruje powiadomienie o konieczności sporządzenia aktu urodzenia z urzędu.

Zadanie utworzone dla małżeństwa, które może być zawarte będzie wspierane przez system teleinformatyczny w przygotowaniu dokumentów wymaganych do zawarcia małżeństwa świeckiego lub wyznaniowego. Fakt sporządzenia zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, znajdzie odzwierciedlenie w rejestrze. System teleinformatyczny zarejestruje również datę, do której ważne jest zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (§ 42 rozporządzenia).

Kolejne przepisy rozporządzenia zawarte w rozdziale 4 regulują zasady organizacji aktów stanu cywilnego w rejestrze.

Zgodnie z § 43 rozporządzenia system teleinformatyczny sam utworzy oznaczenie aktu stanu cywilnego, bezpośrednio przed podpisaniem wpisu o urodzeniu, małżeństwie i zgonie. To samo oznaczenie zostanie utworzone dla aktów przeniesionych do rejestru. Oznaczenie będzie się składało z unikatowej sekwencji znaków, wskazanych w § 43 ust. 2 rozporządzenia. Rozporządzenie przewiduje również przechowywanie przy akcie stanu cywilnego historycznych danych o akcie.

Roczniki urodzeń, małżeństw oraz zgonów będą otwierane i zamykane odrębnie dla każdego roku kalendarzowego i okręgu rejestracji stanu cywilnego, zgodnie z § 45 ust. 2 w związku z § 47 ust. 1 rozporządzenia. Roczniki będą otwierane i zamykane automatycznie w każdym następującym po sobie roku kalendarzowym, zamknięcie rocznika nie będzie miało wpływu na możliwość dokonywania operacji w rejestrze w danym roku, a polegających na dołączaniu do aktów stanu cywilnego wzmianek dodatkowych, zamieszczania przy tych aktach przypisków, czy dołączania dokumentów do akt zbiorowych (§ 47 ust. 2 rozporządzenia). Konsekwencją zamknięcia rocznika będzie brak możliwości sporządzenia dla danego roku aktu stanu cywilnego.

Rocznik stanu cywilnego będzie miał specjalne oznaczenie nadawane przez system teleinformatyczny, którego częściami składowymi będą: siedmioznakowy identyfikator gminy (okręgu rejestracji stanu cywilnego), dwuznakowy identyfikator urzędu w obrębie identyfikatora gminy, dwuznakowe: symbol rodzaju aktów stanu cywilnego oraz dodatkowa wartość (§ 46 ust. 2 rozporządzenia).

§ 51 i następne przepisy rozporządzenia regulują szczegółowo zasady prowadzenia akt zbiorowych w rejestrze. Numer nadany aktowi stanu cywilnego będzie identyczny jak oznaczenie akt zbiorowych w rejestrze. Zgodnie z § 52 rozporządzenia co do zasady podawana będzie pełna nazwa urzędu bez skrótów wraz z identyfikatorem gminy. Wyjątki od powołanej reguły wprowadzono w kolejnych przepisach rozporządzenia. W sytuacji, gdy określona zostanie właściwość urzędu stanu cywilnego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji, dodatkowo podawane będą identyfikatory innych gmin, Z kolei przy określeniu właściwości kilku urzędów na obszarze jednego okręgu należy podać identyfikator urzędu w obrębie identyfikatora gminy, Zgodnie z § 57 rozporządzenia, rejestr stanu cywilnego będzie przechowywał informację o urzędzie, z którego zostały przeniesione roczniki i księgi.

Przewidziano również, że rejestry będą likwidowane urzędy stanu cywilnego, w sytuacji gdy urząd ten przestał stanowić odrębny okręg rejestracji stanu cywilnego. Zmiana taka zostanie opatrzona statusem „zamknięty”.

Z likwidacją zostanie połączone przeniesienie roczników i ksiąg stanu cywilnego z likwidowanego urzędu do urzędu właściwego dla więcej niż jednego okręgu rejestracji stanu cywilnego.

Zgodnie z postanowieniami rozdziału 4 kierownik urzędu stanu cywilnego będzie zlecał innemu kierownikowi dokonanie w rejestrze czynności, egzemplarycznie wskazanych w § 58 rozporządzenia. Pomyślne przekazanie zlecenia zostanie opatrzona stosownym komunikatem.

W rozdziale 5 rozporządzenia znalazły się zapisy dotyczące wydawania dokumentów z rejestru stanu cywilnego. W § 62 rozporządzenia przewidziano, że wydawanie dokumentów będzie następowało przy użyciu wielkich liter, zaś dla daty sporządzenia dokumentu lub jego wydania, a także gdy dokument wydawany z rejestru będzie opatrzony datą jego ważności przewidziano system zapisu: dzień, miesiąc, rok zamieszczonych pismem arabskim. W przypadku daty ważności danego dokumentu stosowany będzie system zapisu cyframi arabskimi w porządku: dzień, miesiąc, rok. Dokumenty w rodzaju: odpis zupełny aktu stanu cywilnego albo zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze danych dotyczących danej osoby, datę urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu lub znalezienia zwłok należy zapisać słownie oraz w nawiasie cyframi arabskimi kolejno: dzień, miesiąc, rok. Dla odpisów skróconych aktów stanu cywilnego albo zaświadczeń innych niż wydawane z rejestru, daty będą oznaczone cyframi arabskimi również w systemie dzień, miesiąc, rok. Powołane zasady zapisu nie będą miały zastosowania do wydawania wielojęzycznych odpisów aktów stanu cywilnego.

Kolejny przepis zawiera normę prawną o charakterze instrukcyjnym. W § 67 rozporządzenia ustalono, że będą wystawiane cztery egzemplarze zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa: trzy z nich będą wydawane osobom zamierzającym zawrzeć związek małżeński.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z trybem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz sposobu oznaczania aktów stanu cywilnego.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Szubiela Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Grenda Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSW 22-60-28-450</p>	<p>Data sporządzenia 26.06.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, w wersji z dnia ...</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27 ust. 4 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Przepis ten nakłada na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu: prowadzenia rejestru stanu cywilnego, oznaczania w nim aktów stanu cywilnego, prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, zabezpieczania akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego niesporządzonych w formie dokumentu elektronicznego w przypadku, o którym mowa w art. 27 ust. 3 projektu ustawy.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych, wydając przedmiotowe rozporządzenie, uwzględni konieczność zapewnienia kompletności danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego i ich przejrzystości, sprawnego funkcjonowania rejestru stanu cywilnego, ochrony danych osobowych oraz szczególnie charakter akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego reguluje szereg kwestii związanych z rejestrem stanu cywilnego, m.in. stanowi, że rejestr stanu jest prowadzony przez podmiot uprawniony, tj. ministra spraw wewnętrznych w systemie teleinformatycznym. Mając na uwadze, że jest to rozwiązanie nieznanne dotychczasowemu prawodawstwu, konieczne jest zatem wydanie aktu wykonawczego wykonującego zapisy ustawy.

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia determinowane jest również wejściem do obiegu prawnego z dniem 1 stycznia 2015 r. ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest określenie w drodze rozporządzenia sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego wraz ze sposobem oznaczania w nim aktów stanu cywilnego. Oczekiwanym efektem rozporządzenia jest zapewnienie kierownikom urzędów stanu cywilnego prowadzenia od dnia 1 stycznia 2015 r. rejestracji stanu cywilnego w postaci elektronicznej.

Z dniem 1 stycznia 2015 r. wejdzie w życie ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 w zw. z art. 145 ustawy, z tą datą wszystkie zdarzenia z zakresu stanu cywilnego będą podlegały ewidencjonowaniu wyłącznie w rejestrze stanu cywilnego prowadzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w dedykowanym systemie teleinformatycznym. Konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia jest zatem następstwem odejścia w nowej ustawie od prowadzenia rejestracji w postaci papierowej na rzecz gromadzenia zdarzeń z zakresu stanu cywilnego w postaci elektronicznej. W świetle powyższego zaistniała potrzeba wydania rozporządzenia, którym określony zostanie sposób prowadzenia rejestru stanu cywilnego w dostosowanym do wymogów ustawowych programie informatycznym. Ponadto nowa teleinformatyczna formuła centralnego rejestru umożliwi dokonanie oznaczenia aktów stanu cywilnego i roczników w rejestrze stanu cywilnego, co przyczyni się do szybszego dostępu do gromadzonych w systemie danych. Dotychczasowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884, z późn. zm.), dopuszczało równoczesne prowadzenie rejestracji stanu cywilnego w postaci papierowej oraz w systemie komputerowym, z zastrzeżeniem, że dane zgromadzone w aplikacji komputerowej mogły być przekazywane jedynie do organu gminy właściwego w sprawach ewidencji ludności i ograniczone do tych zawartych w odpisach skróconych aktów stanu cywilnego.

Na korzyść rekomendowanego rozwiązania przemawia również fakt, że rejestr stanu cywilnego obsługiwany przez system teleinformatyczny pozwoli na zmniejszenie kosztów ponoszonych przez organy, a związane z obowiązkiem utrwalania i przekazywania danych w formie papierowej.

Elektroniczny rejestr będzie posiadał funkcjonalności pozwalające na zdalną aktualizację przez kierownika urzędu stanu cywilnego rejestru PESEL o zdarzeniach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Proces ten usprawni zasilanie rejestru PESEL danymi z zakresu rejestracji stanu cywilnego i w konsekwencji zapewni referencyjność tego rejestru oraz prawidłową identyfikację obywatela na jego podstawie.

Projektowane regulacje mają przyczynić się do poprawy jakości rejestracji stanu cywilnego, co przełoży się na podniesienie bezpieczeństwa i pewności obrotu prawnego.

Wejście w życie rozporządzenia jest bezpośrednio związane z wykonaniem projektu pl.ID, obejmującego powiązane ze sobą ściśle obszary: ewidencji ludności, dowodów osobistych oraz rejestracji stanu cywilnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach członkowskich OECD oraz UE podejmowane są wysiłki na rzecz informatyzacji rejestracji stanu cywilnego. Dla przykładu w Austrii, Hiszpanii, Holandii, Niemczech, Szwajcarii, we Włoszech, na Słowacji i Słowenii aktualnie prowadzone są prace dotyczące stworzenia elektronicznej bazy rejestracji stanu cywilnego, przy czym stopień zaawansowania prac w poszczególnych krajach jest zróżnicowany i niejednorodny. W wymienionych państwach dominuje ogólna tendencja do wprowadzania elektronicznej rejestracji stanu cywilnego oraz budowania centralnych rejestrów aktów stanu cywilnego. Informatyzacja obszaru rejestracji stanu cywilnego jest procesem złożonym i stopniowym, zwłaszcza w aspekcie włączania się do niego urzędów, jak również wprowadzania do systemu danych historycznych. Proces informatyzacji przebiega więc w perspektywie wieloletniej, np. Hiszpania prowadzi wyężone prace w powołanym obszarze od 2001 roku, w Szwajcarii od 2004 roku funkcjonuje rejestr centralny, jednak samo zakończenie procesu przeniesienia danych z zakresu rejestracji stanu cywilnego do rzeczonoego rejestru ma zostać sfinalizowane w 2015 roku.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy	Trudno oszacować	Informacja ogólnodostępna	W zakresie gromadzenia w rejestrze i udostępniania danych z rejestru dotyczących obywateli co do zdarzeń w rodzaju: urodzenia, małżeństwa i zgonu.
Minister Spraw Wewnętrznych	1	Informacja ogólnodostępna	W zakresie prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz w zakresie nadzoru nad rejestracją stanu cywilnego.
Urzędy stanu cywilnego	2299	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – własne dane	W zakresie dokonywania czynności w rejestrze z zakresu rejestracji stanu cywilnego.
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	W zakresie dostępu do rejestru stanu cywilnego w ramach sprawowanego nadzoru.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do zaopiniowania Generalnemu

Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
Projekt zostanie opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Budżet państwa z części, której dysponentem jest MSW.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty, które będą się wiązały z wydaniem przedmiotowego rozporządzenia, zostały oszacowane podczas prac nad projektem ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego i obejmują również koszty związane z aktami wykonawczymi. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie generuje żadnych dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki										
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu										
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu										

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na obywateli, w szczególności w zakresie w jakim będą oni uprawnieni otrzymania odpisu z rejestru stanu cywilnego bez konieczności wizyty w urzędzie, w sytuacji, gdy od 2015 r. będzie prowadzony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych centralny informatyczny rejestr stanu cywilnego. Przyczyni się to do uproszczenia i skrócenia procedury załatwiania sprawy w urzędzie, rejestr będzie narzędziem informatycznym przyjaznym obywatelom.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na informatyzację w zakresie w jakim nowy rejestr stanu cywilnego prowadzony w systemie teleinformatycznym będzie spełniał kryterium interoperacyjności, standaryzacji oraz zwiększonej dostępności do danych w nim przechowywanych i przetwarzanych. Dodatkowo rejestr zostanie skomunikowany z innym centralnym rejestrem – PESEL.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia to dzień wejścia w życie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. 1 stycznia 2015 r. Regulacje przewidziane w rozporządzeniu przewidują nowe, niefunkcjonujące aktualnie rozwiązania i powinny wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy zawierającej podstawę prawną do wydania tego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się, że już na przestrzeni 3 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia nastąpi ewaluacja efektów projektu. W powołanym okresie będą rejestrowane akty stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego, z rejestru będą wydawane elektroniczne odpisy aktów stanu cywilnego. Stosowanym miernikiem w tym zakresie będzie ilość rekordów odzwierciedlających zdarzenia z zakresu rejestracji stanu cywilnego, figurujących w systemie teleinformatycznym.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾

z dnia

w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego

Na podstawie art. 33 ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór odpisu zupełnego aktu urodzenia, w zależności od postaci jego wydania;
- 2) wzór odpisu zupełnego aktu małżeństwa, w zależności od postaci jego wydania;
- 3) wzór odpisu zupełnego aktu zgonu, w zależności od postaci jego wydania;
- 4) wzór odpisu zupełnego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości, w zależności od postaci jego wydania;
- 5) wzór odpisu skróconego aktu urodzenia, w zależności od postaci jego wydania;
- 6) wzór odpisu skróconego aktu małżeństwa, w zależności od postaci jego wydania;
- 7) wzór odpisu skróconego aktu zgonu, w zależności od postaci jego wydania;
- 8) wzór odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe, w zależności od postaci jego wydania;
- 9) wzór protokołu zgłoszenia urodzenia;
- 10) wzór protokołu uznania ojcostwa;
- 11) wzór protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński;
- 12) wzór protokołu przyjęcia oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa;
- 13) wzór protokołu zgłoszenia zgonu;
- 14) wzór protokołu przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;
- 15) wzór protokołu przyjęcia oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko;
- 16) wzór protokołu przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion;
- 17) wzór zaświadczenia potwierdzającego uznanie ojcostwa;
- 18) wzór zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłącających zawarcie małżeństwa;

- 19) wzór zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego;
- 20) wzór zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo;
- 21) wzór zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, w zależności od postaci jego wydania;
- 22) wzór zaświadczenia o stanie cywilnym, w zależności od postaci jego wydania;
- 23) wzór zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

§ 2. 1. Wzór odpisu zupełnego aktu urodzenia, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzór odpisu zupełnego aktu urodzenia, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.
3. Wzór odpisu zupełnego aktu małżeństwa, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.
4. Wzór odpisu zupełnego aktu małżeństwa, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.
5. Wzór odpisu zupełnego aktu zgonu, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.
6. Wzór odpisu zupełnego aktu zgonu, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.
7. Wzór odpisu zupełnego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.
8. Wzór odpisu zupełnego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 8 do rozporządzenia.
9. Wzór odpisu skróconego aktu urodzenia, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 9 do rozporządzenia.
10. Wzór odpisu skróconego aktu urodzenia, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 10 do rozporządzenia.
11. Wzór odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 11 do rozporządzenia.
12. Wzór odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 12 do rozporządzenia.

13. Wzór odpisu skróconego aktu małżeństwa, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 13 do rozporządzenia.
14. Wzór odpisu skróconego aktu małżeństwa, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 14 do rozporządzenia.
15. Wzór odpisu skróconego aktu zgonu, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 15 do rozporządzenia.
16. Wzór odpisu skróconego aktu zgonu, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 16 do rozporządzenia.
17. Wzór protokołu zgłoszenia urodzenia stanowi załącznik nr 17 do rozporządzenia.
18. Wzór protokołu uznania ojcostwa stanowi załącznik nr 18 do rozporządzenia.
19. Wzór protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński stanowi załącznik nr 19 do rozporządzenia.
20. Wzór protokołu przyjęcia oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa stanowi załącznik nr 20 do rozporządzenia.
21. Wzór protokołu zgłoszenia zgonu stanowi załącznik nr 21 do rozporządzenia.
22. Wzór protokołu przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stanowi załącznik nr 22 do rozporządzenia.
23. Wzór protokołu przyjęcia oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, stanowi załącznik nr 23 do rozporządzenia.
24. Wzór protokołu przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion stanowi załącznik nr 24 do rozporządzenia.
25. Wzór zaświadczenia potwierdzającego uznanie ojcostwa stanowi załącznik nr 25 do rozporządzenia.
26. Wzór zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa stanowi załącznik nr 26 do rozporządzenia.
27. Wzór zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, stanowi załącznik nr 27 do rozporządzenia.
28. Wzór zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, stanowi załącznik nr 28 do rozporządzenia.

29. Wzór zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 29 do rozporządzenia.
30. Wzór zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 30 do rozporządzenia.
31. Wzór zaświadczenia o stanie cywilnym, w formie dokumentu papierowego, stanowi załącznik nr 31 do rozporządzenia.
32. Wzór zaświadczenia o stanie cywilnym, w formie dokumentu elektronicznego, stanowi załącznik nr 32 do rozporządzenia.
33. Wzór zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa stanowi załącznik nr 33 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 33 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Przepis ten nakłada na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, wzorów dokumentów:

- niezbędnych do realizacji poszczególnych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego – w postaci protokołów, czy zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa,
- wydawanych z rejestru stanu cywilnego, w postaci odpisów aktów stanu cywilnego i zaświadczeń.

Przedmiotowy akt wykonawczy wprowadza w istocie rozwiązanie o czysto technicznym charakterze, stanowiące konsekwencję przejścia z papierowej rejestracji stanu cywilnego w księgach na rzecz rejestracji zdarzeń w systemie teleinformatycznym, w którym zostaną zaimplementowane wzory projektowanych dokumentów. Celem jaki stawia sobie projektodawca, wprowadzając tę regulację, jest poprawa rejestracji stanu cywilnego i w konsekwencji podniesienie bezpieczeństwa oraz pewności obrotu prawnego. Określenie wzorów formularzy z zakresu stanu cywilnego pozwoli na uzyskanie odpisu aktu stanu cywilnego, w tym również w postaci dokumentu elektronicznego, w wybranym urzędzie stanu cywilnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od miejsca przechowywania danego aktu. Z kolei obywatele zwolnieni będą z obowiązku przedkładania w urzędach stanu cywilnego odpisów aktów stanu cywilnego przy załatwianiu spraw z zakresu rejestracji stanu cywilnego, gdyż kierownicy urzędów stanu cywilnego będą mieli zapewniony zdalny dostęp do elektronicznych aktów stanu cywilnego.

Wprowadzając trzydzieści trzy nowe wzory dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego, projektodawca podzielił je na cztery grupy: odpisy, protokoły, zaświadczenia, zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, a także określił dla niektórych z nich (np. odpisów zupełnych i skróconych aktów stanu cywilnego) po dwa odrębne wzory, w zależności od postaci ich wydania w formie dokumentu papierowego lub dokumentu elektronicznego. Dodatkowo papierowe odpisy zupełne i skrócone aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu, zaświadczenia stwierdzające, że zgodnie z polskim prawem można zawrzeć małżeństwo oraz zaświadczenia o stanie cywilnym, będą wydawane na zabezpieczonych blankietach posiadających wizerunek orła w koronie oraz napis Rzeczpospolita Polska, co odzwierciedlono we wzorach tych dokumentów,

stanowiących załączniki numer: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 28, 31 i 32. W niektórych wzorach dokumentów, jak np. w protokole uznania ojcostwa, projektodawca wyraźnie wyodrębnił części. Zaproponowane rozwiązanie związane jest z tym, że osoby składające oświadczenia do protokołu nie zawsze składają je w tym samym czasie.

Wejście w życie rozporządzenia jest bezpośrednio związane z wykonaniem projektu pl.ID, obejmującego powiązane ze sobą ściśle obszary: ewidencji ludności, dowodów osobistych oraz rejestracji stanu cywilnego. Komponentem projektu pl. ID jest utworzenie rejestru stanu cywilnego prowadzonego w systemie teleinformatycznym, z którego generowane będą dane umieszczane na formularzach wprowadzanych niniejszym rozporządzeniem.

Niniejszy akt wykonawczy był poprzedzony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884, z późn. zm.), którym określono łącznie 12 wzorów wyłącznie papierowych dokumentów: aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu wraz z wzorami ich odpisów zupełnych i skróconych, dwóch zaświadczeń, w tym stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz stwierdzającego, że osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo za granicą, może to uczynić zgodnie z prawem polskim oraz protokół zawarcia małżeństwa poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

Projektowana regulacja wejdzie w życie 1 stycznia 2015 r.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z trybem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego	Data sporządzenia 26.06.2014 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	Źródło: Projekt ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Szubiela Podsekretarz Stanu	Nr w wykazie prac
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Grenda Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSW 22-60-28-450	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 33 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Przepis ten nakłada na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek określenia w drodze rozporządzenia wzorów formularzy dla celów wykonywania poszczególnych czynności rejestracji stanu cywilnego w postaci: odpisów aktów stanu cywilnego, wzorów protokołów i zaświadczeń oraz wzoru zapewnienia. Określając wzory formularzy, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni zakres danych wymagany do sporządzenia aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu oraz ich odpisów, danych koniecznych do uznania ojcostwa, informacji i danych w protokołach, oświadczeniach, zaświadczeniach lub zapewnieniu umożliwiających sporządzanie aktów stanu cywilnego.

Konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia determinowana jest wejściem do obiegu prawnego z dniem 1 stycznia 2015 r. ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest podjęcie prac legislacyjnych nad wydaniem rozporządzenia, w którym minister właściwy do spraw wewnętrznych określi:

- 1) wzory, w tym w formie dokumentu elektronicznego:
 - a) odpisów zupełnych aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu,
 - b) odpisu zupełnego aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości,
 - c) odpisów skróconych aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu,
 - d) odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe,
- 2) wzory protokołów:
 - a) zgłoszenia urodzenia,
 - b) uznania ojcostwa,
 - c) przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,
 - d) przyjęcia oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa,
 - e) zgłoszenia zgonu,
 - f) przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - g) przyjęcia oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko,
 - h) przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion,
- 3) wzory zaświadczeń:
 - a) potwierdzającego uznanie ojcostwa,
 - b) stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa,
 - c) stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego,
 - d) stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo z oznaczoną osobą,

- e) o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, w tym w formie dokumentu elektronicznego,
 - f) o stanie cywilnym, w tym w formie dokumentu elektronicznego,
- 4) wzór zapewnienia, że osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa.

Projektowana regulacja ma przyczynić się do poprawy funkcjonalności rejestracji stanu cywilnego, co przełoży się na podniesienie bezpieczeństwa i pewności obrotu prawnego.

Wejście w życie rozporządzenia jest bezpośrednio związane z wykonaniem projektu pl.ID, obejmującego powiązane ze sobą ściśle obszary: ewidencji ludności, dowodów osobistych oraz rejestracji stanu cywilnego.

Komponentem projektu pl. ID jest utworzenie rejestru stanu cywilnego prowadzonego w systemie teleinformatycznym, w którym gromadzone będą dane dotyczące rejestracji stanu cywilnego, dające podstawę do sporządzenia formularzy wprowadzanych projektem rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach członkowskich OECD oraz UE podejmowane są wysiłki na rzecz informatyzacji rejestracji stanu cywilnego. Dla przykładu w Austrii, Hiszpanii, Holandii, Niemczech, Szwajcarii, we Włoszech, na Słowacji i Słowenii aktualnie prowadzone są prace dotyczące stworzenia elektronicznej bazy rejestracji stanu cywilnego, przy czym stopień zaawansowania prac w poszczególnych krajach jest zróżnicowany i niejednorodny.

Mając na uwadze zróżnicowaną dynamikę prac nad elektroniczną rejestracją stanu cywilnego w poszczególnych krajach, na potrzeby niniejszego opracowania niemożliwe jest przedstawienie informacji, czy i jakie wzory formularzy z zakresu rejestracji stanu cywilnego funkcjonują w poszczególnych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy	Trudno oszacować	Informacja ogólnodostępna	W zakresie otrzymywania przez obywateli danych z rejestru stanu cywilnego w oparciu o odpowiednie formularze
Minister Spraw Wewnętrznych	1	Informacja ogólnodostępna	W zakresie nadzoru nad rejestracją stanu cywilnego
Urzędy stanu cywilnego	2299	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – dane własne	W zakresie udostępniania danych z rejestrów stanu cywilnego na odpowiednich formularzach

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt zostanie opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Budżet państwa z części, której dysponentem jest MSW.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty, które będą się wiązały z wydaniem przedmiotowego rozporządzenia, zostały oszacowane podczas prac nad projektem ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i obejmuje również koszty związane z aktami wykonawczymi. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie generuje żadnych dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na obywateli, w szczególności w zakresie w jakim będą oni uprawnieni otrzymania danych z rejestru stanu cywilnego w oparciu o formularze, bez konieczności wizyty w urzędzie, w sytuacji, gdy od 2015 r. będzie prowadzony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych centralny informatyczny rejestr. Przyczyni się to do uproszczenia i skrócenia procedury załatwiania sprawy w urzędzie.											

Niemierzalne	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
9. Wpływ na rynek pracy	
Brak wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na informatyzację w zakresie w jakim z rejestru prowadzony w systemie teleinformatycznym będą wydawane elektroniczne dokumenty m.in.: odpisy aktów stanu cywilnego.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia to dzień wejścia w życie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. 1 stycznia 2015 r. Regulacje przewidziane w rozporządzeniu przewidują nowe, niefunkcjonujące aktualnie rozwiązania i powinny wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy zawierającej podstawę prawną do wydania tego rozporządzenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Zakłada się, że już na przestrzeni 3 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia nastąpi ewaluacja efektów projektu. W powołanym okresie będą stosowane projektowane rozporządzeniem formularze. Stosowanym miernikiem w tym zakresie będzie liczba formularzy wykorzystanych do czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, w tym w szczególności elektronicznych odpisów aktów stanu cywilnego.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załączników	

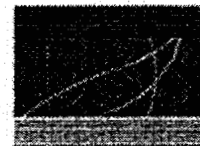
17/07/KC

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/1

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu urodzenia**1. Dane dziecka**

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Płeć

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Kraj urodzenia

2. Dane rodziców

Ojciec

Matka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia (jeśli nie ma –
przybliżony wiek)

Miejsce urodzenia

3. Imię i nazwisko osoby, która zgłosiła urodzenie

Imię

Nazwisko

4. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

5. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

6. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował urodzenie dziecka

Imię
Nazwisko

7. Wzmianki dodatkowe

8. Adnotacje

9. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia.

Miejsce sporządzenia
aktu urodzenia

Data sporządzenia
aktu urodzenia

Opłata skarbową

10. Pieczęć i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

11. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/1

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu urodzenia

1. Dane dziecka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Płeć

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Kraj urodzenia

2. Dane rodziców

Ojciec

Matka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia (jeśli nie ma —
przybliżony wiek)

Miejsce urodzenia

3. Imię i nazwisko osoby, która zgłosiła urodzenie

Imię

Nazwisko

4. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

5. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

6. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował urodzenie dziecka

Imię
Nazwisko

7. Wzmianki dodatkowe

8. Adnotacje

9. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia.

Miejsce sporządzenia
aktu urodzenia
Data sporządzenia
aktu urodzenia
Opłata skarbową

10. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym
za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

11. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

Załącznik Nr 3

USC/OZ/2

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu małżeństwa

1. Dane osób, które zawarły małżeństwo

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Stan cywilny		
Data urodzenia (jeśli nie ma – przybliżony wiek)		
Miejsce urodzenia		

2. Data i miejsce zawarcia małżeństwa

Data	
Miejsce	

3. Dane rodziców

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
	Matka mężczyzny	Matka kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		

4. Nazwiska małżonków po zawarciu małżeństwa

Mężczyzny	
Kobiety	

5. Nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa

Dzieci	
--------	--

6. Imiona i nazwiska świadków

Pierwszy świadek
Imię
Nazwisko

Drugi świadek

7. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

8. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

9. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował małżeństwo

Imię
Nazwisko

10. Oświadczenia osób, które zawarły małżeństwo

Osoby wymienione w punkcie nr 1 złożyły zgodne oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński.

11. Wzmianki dodatkowe

12. Adnotacje

13. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu małżeństwa.

Miejsce sporządzenia
aktu małżeństwa
Data sporządzenia
aktu małżeństwa
Opłata skarbową

14. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

15. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/2

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu małżeństwa

1. Dane osób, które zawarły małżeństwo

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Stan cywilny		
Data urodzenia (jeśli nie ma – przybliżony wiek)		
Miejsce urodzenia		

2. Data i miejsce zawarcia małżeństwa

Data
Miejsce

3. Dane rodziców

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
	Matka mężczyzny	Matka kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		

4. Nazwiska małżonków po zawarciu małżeństwa

Mężczyzny
Kobiety

5. Nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa

Dzieci

6. Imiona i nazwiska świadków

Pierwszy świadek
Imię
Nazwisko

Drugi świadek

7. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

8. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

9. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował małżeństwo

Imię
Nazwisko

10. Oświadczenia osób, które zawarły małżeństwo

Osoby wymienione w punkcie nr 1 złożyły zgodne oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński.

11. Wzmianki dodatkowe

12. Adnotacje

13. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu małżeństwa.

Miejsce sporządzenia
aktu małżeństwa
Data sporządzenia
aktu małżeństwa
Opłata skarbową

14. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

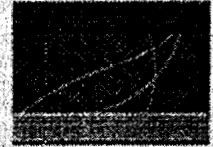
15. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/3

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu zgonu**1. Dane osoby zmarłej**

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Stan cywilny

Data urodzenia (jeśli nie ma -
przybliżony wiek)

Miejsce urodzenia

2. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwłok

Godzina znalezienia zwłok

Miejsce znalezienia zwłok

3. Dane małżonka osoby zmarłej

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

4. Dane rodziców osoby zmarłej

Ojciec

Matka

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

5. Dane podmiotu, który zgłosił zgon

Imię (imiona)
Nazwisko
Nazwa podmiotu

6. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

7. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

8. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował zgon

Imię
Nazwisko

9. Wzmianki dodatkowe

10. Adnotacje

11. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu.

Miejsce sporządzenia
aktu zgonu

Data sporządzenia
aktu zgonu

Oplata skarbową

12. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

13. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/3

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu zgonu

1. Dane osoby zmarłej

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Stan cywilny

Data urodzenia (jeśli nie ma -
przybliżony wiek)

Miejsce urodzenia

2. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwłok

Godzina znalezienia zwłok

Miejsce znalezienia zwłok

3. Dane małżonka osoby zmarłej

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

4. Dane rodziców osoby zmarłej

Ojciec

Matka

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

5. Dane podmiotu, który zgłosił zgon

Imię (imiona)
Nazwisko
Nazwa podmiotu

6. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

7. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

8. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował zgon

Imię
Nazwisko

9. Wzmianki dodatkowe

10. Adnotacje

11. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu.

Miejsce sporządzenia
aktu zgonu
Data sporządzenia
aktu zgonu
Opłata skarbową

12. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym
za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

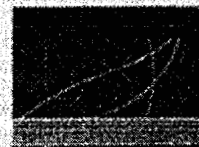
13. Przypiski

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/4

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości**1. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok**

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwłok

Godzina znalezienia zwłok

Miejsce znalezienia zwłok

Okoliczności znalezienia
zwłok**2. Opis osoby zmarłej**

Płeć

Przypuszczalny wiek

Opis zewnętrznego wyglądu
zwłokOpis odzieży oraz innych
przedmiotów znalezionych
przy osobie zmarłej**3. Oznaczenie jednostki Policji lub wskazanie prokuratora w przypadku dokonania zawiadomienia o znalezieniu zwłok w stanie lub w okolicznościach uniemożliwiających ich identyfikację lub oznaczenie podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej**

Oznaczenie podmiotu

4. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował zgon

Imię

Nazwisko

5. Wzmianki dodatkowe**6. Adnotacje**

7. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu.

Miejsce sporządzenia
aktu zgonu

Data sporządzenia
aktu zgonu

Opłata skarbową

8. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

Rzeczpospolita Polska

USC/OZ/4

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Oznaczenie aktu:

Data sporządzenia:

Miejsce sporządzenia:

Odpis zupełny aktu zgonu osoby o nieustalonej tożsamości

1. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwłok

Godzina znalezienia zwłok

Miejsce znalezienia zwłok

Okoliczności znalezienia
zwłok

2. Opis osoby zmarłej

Płeć

Przypuszczalny wiek

Opis zewnętrznego wyglądu
zwłokOpis odzieży oraz innych
przedmiotów znalezionych
przy osobie zmarłej

3. Oznaczenie jednostki Policji lub wskazanie prokuratora w przypadku dokonania zawiadomienia o znalezieniu zwłok w stanie lub w okolicznościach uniemożliwiających ich identyfikację lub oznaczenie podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Oznaczenie podmiotu

4. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował zgon

Imię

Nazwisko

5. Wzmianki dodatkowe

6. Adnotacje

7. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu.

Miejsce sporządzenia
aktu zgonu

Data sporządzenia
aktu zgonu

Opłata skarbową

8. Podpis

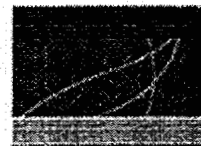
Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Rzeczpospolita Polska

USC/OS/1

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w**Odpis skrócony aktu urodzenia****1. Dane dziecka**Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Kraj urodzenia**2. Dane rodziców**

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

3. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia o oznaczeniu:

Miejsce sporządzenia
Data sporządzenia
Opłata skarbową**4. Pieczęcie i podpis**

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

Rzeczpospolita Polska

USC/OS/1

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w**Odpis skrócony aktu urodzenia**

1. Dane dziecka

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Kraj urodzenia**2. Dane rodziców**

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

3. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia o oznaczeniu: .
Miejsce sporządzenia
Data sporządzenia
Opłata skarbową**4. Podpis**

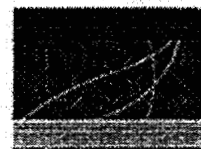
Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Rzeczpospolita Polska

USC/OS/4

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w**Odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe****1. Dane dziecka**Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Kraj urodzenia**2. Dane rodziców**

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

3. Adnotacja o martwym urodzeniu**4. Informacje o odpisie**

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia o oznaczeniu:

Miejsce sporządzenia
Data sporządzenia
Opłata skarbową**5. Pieczęcie i podpis**

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, które urodziło się martwe

1. Dane dziecka

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Kraj urodzenia

2. Dane rodziców

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

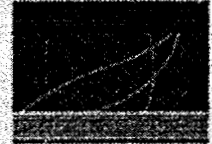
3. Adnotacja o martwym urodzeniu

4. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu urodzenia o oznaczeniu: .
Miejsce sporządzenia
Data sporządzenia
Opłata skarbową

5. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Odpis skrócony aktu małżeństwa

1. Dane osób, które zawarły małżeństwo

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Data urodzenia (jeśli nie ma – przybliżony wiek)		
Miejsce urodzenia		

2. Data i miejsce zawarcia małżeństwa

Data	
Miejsce	

3. Dane rodziców

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		
	Matka mężczyzny	Matka kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

4. Nazwiska małżonków po zawarciu małżeństwa

Mężczyzna	
Kobieta	

5. Nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa

Dzieci	
--------	--

6. Aktualnie noszone nazwisko, jeśli jest inne niż po zawarciu małżeństwa

Mężczyzny	
Kobiety	

7. Adnotację o ustaniu małżeństwa, jego unieważnieniu, ustaleniu nieistnienia małżeństwa, o separacji, o zniesieniu separacji, oznaczenie sądu oraz sygnaturę akt sprawy oraz datę uprawomocnienia orzeczenia, oznaczenie aktu zgonu

8. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu małżeństwa o oznaczeniu:

Miejsce sporządzenia

Data sporządzenia

Opłata skarbową

9. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Odpis skrócony aktu małżeństwa

1. Dane osób, które zawarły małżeństwo

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Data urodzenia (jeśli nie ma – przybliżony wiek)		
Miejsce urodzenia		

2. Data i miejsce zawarcia małżeństwa

Data	
Miejsce	

3. Dane rodziców

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		
	Matka mężczyzny	Matka kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

4. Nazwiska małżonków po zawarciu małżeństwa

Mężczyzna	
Kobieta	

5. Nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa

Dzieci	
--------	--

6. Aktualnie noszone nazwisko, jeśli jest inne niż po zawarciu małżeństwa

Mężczyzny	
Kobiety	

7. Adnotację o ustaniu małżeństwa, jego unieważnieniu, ustaleniu nieistnienia małżeństwa, o separacji, o zniesieniu separacji, oznaczenie sądu oraz sygnaturę akt sprawy oraz datę uprawomocnienia orzeczenia, oznaczenie aktu zgonu

8. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu małżeństwa o oznaczeniu: .

Miejsce sporządzenia

Data sporządzenia

Opłata skarbową

9. Podpis

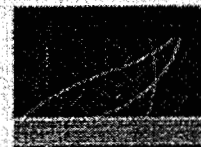
Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Rzeczpospolita Polska

USC/OS/3

A A 0000000

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w**Odpis skrócony aktu zgonu****1. Dane osoby zmarłej**

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Stan cywilny

Data urodzenia (jeśli nie ma –
przybliżony wiek)

Miejsce urodzenia

2. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwłok

Godzina znalezienia zwłok

Miejsce znalezienia zwłok

3. Dane małżonka osoby zmarłej

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

4. Dane rodziców osoby zmarłej

Ojciec

Matka

Imię (imiona)

Nazwisko rodowe

5. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu o oznaczeniu:

Miejsce sporządzenia
Data sporządzenia
Opłata skarbową

6. Pieczęć i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub osoby upoważnionej i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Rzeczpospolita Polska

USC/OS/3

Województwo
Urząd Stanu Cywilnego w

Odpis skrócony aktu zgonu

1. Dane osoby zmarłej

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Nazwisko rodowe
Stan cywilny
Data urodzenia (jeśli nie ma –
przybliżony wiek)
Miejsce urodzenia

2. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu
Godzina zgonu
Miejsce zgonu
Data znalezienia zwłok
Godzina znalezienia zwłok
Miejsce znalezienia zwłok

3. Dane małżonka osoby zmarłej

Imię (imiona)
Nazwisko
Nazwisko rodowe

4. Dane rodziców osoby zmarłej

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

5. Informacje o odpisie

Odpis jest zgodny z treścią aktu zgonu o oznaczeniu:

Miejsce sporządzenia

Data sporządzenia

Opłata skarbową

6. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Protokół zgłoszenia urodzenia

1. Imię i nazwisko kierownika, który przyjął zgłoszenie urodzenia dziecka

Imię

Nazwisko

2. Data i miejsce zgłoszenia

Data

Miejsce

3. Dane osoby, która zgłosiła urodzenie dziecka

Imię

Nazwisko

Dokument tożsamości

Nazwa

Seria i numer

Wydany przez

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Oświadczenie o imionach dziecka

Osoba, która zgłasza urodzenie dziecka, oświadcza, że dla dziecka wybrano imiona:

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

5. Dane dziecka i rodziców

Dziecko

Nazwisko
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Obywatelstwo

Rodzice

Matka

Ojciec

Nazwisko
Nazwisko rodowe
Imię (imiona)
Imię ojca, jeśli nie ustalono ojcostwa -
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Obywatelstwo
Numer PESEL

6. Informacje o aktach stanu cywilnego rodziców dziecka

Rodzice dziecka:

są małżeństwem

Oznaczenie aktu
małżeństwa
Miejsce sporządzenia
aktu

nie są małżeństwem

Akt urodzenia ojca

Akt urodzenia matki

Oznaczenie aktu
urodzenia
Miejsce sporządzenia
aktu

7. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

9. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis osoby,
która zgłosiła urodzenie dziecka

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika
urzędu stanu cywilnego i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół uznania ojcostwa

CZĘŚĆ I. Oświadczenie mężczyzny

1. Oznaczenie organu, przed którym mężczyzna złożył oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa

Organ

2. Data i miejsce złożenia oświadczenia

Data

Miejsce

3. Dane mężczyzny

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

Dokument tożsamości

Nazwa

Seria i numer

Wydany przez

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Oświadczenie mężczyzny

Mężczyzna został pouczony o:

- różnicy między uznaniem ojcostwa a przysposobieniem,
- przepisach dotyczących praw i obowiązków wynikających z uznania ojcostwa,
- przepisach dotyczących nazwiska dziecka.

Mężczyzna oświadcza, że nie doszło wcześniej do uznania ojcostwa lub odmowy uznania ojcostwa oraz że nie toczy się w sądzie sprawa o ustalenie ojcostwa dziecka, którego dotyczy uznanie.

Mężczyzna oświadczył, że jest ojcem dziecka:

- poczętego, lecz nieurodzonego
- urodzonego, dla którego nie sporządzono aktu urodzenia

Płeć

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

- urodzonego, dla którego sporządzono akt urodzenia

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Płeć

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL o ile został nadany

Oznaczenie aktu urodzenia

Oznaczenie urzędu,
który sporządził akt

- które zmarło. O śmierci dziecka mężczyzna dowiedział się dn. .

Data zgonu

Oznaczenie aktu zgonu

Oznaczenia urzędu,
który sporządził akt zgonu

Podstawa prawna: art. 73 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
Organ przyjmujący oświadczenie nie ma wątpliwości co do pochodzenia dziecka
oraz dopuszczalności przyjęcia tego oświadczenia.

5. Oświadczenie mężczyzny o nazwisku dziecka

Meżczyzna oświadczył, że dziecko będzie nosiło nazwisko:

6. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

7. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenie

Imię

Nazwisko

9. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis mężczyzny

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół uznania ojcostwa

CZĘŚĆ II. Oświadczenie matki dziecka

1. Oznaczenie organu, przed którym matka dziecka złożyła oświadczenie konieczne do uznania ojcostwa

Organ

2. Data złożenia oświadczenia

Data

3. Dane matki dziecka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

Dokument tożsamości

Nazwa

Seria i numer

Wydany przez

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Oświadczenie matki dziecka

Matka dziecka została pouczona o:

- różnicy między uznaniem ojcostwa a przysposobieniem,
- przepisach dotyczących praw i obowiązków wynikających z uznania ojcostwa,
- przepisach dotyczących nazwiska dziecka.

Matka dziecka oświadcza, że nie doszło wcześniej do uznania ojcostwa lub odmowy uznania ojcostwa oraz że nie toczy się w sądzie sprawa o ustalenie ojcostwa dziecka, którego dotyczy uznanie.

Matka dziecka

- poczętego, lecz nieurodzonego
- urodzonego, dla którego nie sporządzono aktu urodzenia
- urodzonego, dla którego sporządzono akt urodzenia

Data urodzenia

Oznaczenie aktu urodzenia

Miejsce sporządzenia aktu

- które zmarło - o śmierci dziecka matka dowiedziała się dn. .

Data zgonu

potwierdziła, że ojcem dziecka jest:

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Podstawa prawna: art. 73 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
Organ przyjmujący oświadczenie nie ma wątpliwości co do pochodzenia dziecka oraz dopuszczalności przyjęcia tego oświadczenia.

5. Oświadczenie matki dziecka o nazwisku dziecka

Matka dziecka oświadczyła, że dziecko będzie nosiło nazwisko:

6. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

7. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenie

Imię

Nazwisko

9. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokołu podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis matki dziecka

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół uznania ojcostwa

CZĘŚĆ III. Adnotacja w sprawie nazwiska dziecka w razie braku zgodnych oświadczeń obojga rodziców

1. Informacja o braku zgodnych oświadczeń rodziców

Rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń o nazwisku dziecka. Dlatego dziecko nosi nazwisko .

Podstawa prawna: art. 89 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

2. Informacja o zgodzie lub braku zgody na zmianę nazwiska dziecka, które ukończyło 13 lat

Stwierdzam, że dziecko zgodziło się na zmianę nazwiska

Wyrażam zgodę na zmianę mojego nazwiska (dotyczy dziecka, które ukończyło 13 lat).

Data - -

Własnoręczny czytelny podpis
dziecka, które ukończyło 13 lat

Stwierdzam, że dziecko nie zgodziło się na zmianę nazwiska

3. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

4. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

5. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenie

Imię

Nazwisko

6. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokołów podpisali:

Data

			-				-					
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

--

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

--

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

--

Pieczęć urzędowa

Protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński**1. Oznaczenie organu, przed którym zawarto małżeństwo**

Organ

2. Data i miejsce zawarcia małżeństwa

Data

Miejsce

- w Urzędzie Stanu Cywilnego
 poza Urzędem Stanu Cywilnego
 w polskim urzędzie konsularnym lub placówce dyplomatycznej

3. Dane osób, które wstąpiły w związek małżeński

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Stan cywilny		
Data urodzenia		
Miejsce urodzenia		

4. Rodzice

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
	Matka mężczyzny	Matka kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		

5. Oświadczenia o nazwiskach, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa

Osoby, które wstępują w związek małżeński oświadczyły, że po zawarciu małżeństwa będą nosić nazwiska:

Mężczyzna

Kobieta

6. Oświadczenia o nazwiskach, które będą nosić dzieci zrodzone z małżeństwa

Dzieci zrodzone z tego małżeństwa będą nosiły nazwisko:

7. Dane świadków

Świadek 1

Świadek 2

Imię (imiona)

Nazwisko

8. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

9. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

10. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przyjmującego oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński

Imię

Nazwisko

11. Adnotacje

Protokół i załączone dokumenty stanowią podstawę do sporządzenia aktu małżeństwa przez kierownika urzędu stanu cywilnego

12. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis kobiety

Własnoręczny czytelny podpis mężczyzny

Własnoręczny czytelny podpis świadka 1

Własnoręczny czytelny podpis świadka 2

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół przyjęcia oświadczenia rozwiedzionego małżonka o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa

1. Oznaczenie organu, który przyjął oświadczenie

Organ

2. Data i miejsce złożenia oświadczenia

Data

Miejsce

3. Dane rozwiedzionego małżonka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

4. Oświadczenie rozwiedzionego małżonka

Osoba, która złożyła oświadczenie, oświadczyła, że powraca do noszonego przed zawarciem małżeństwa nazwiska .

Podstawa prawna: art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

5. Akt małżeństwa

Oznaczenie aktu
małżeństwa

Miejsce sporządzenia
aktu małżeństwa

6. Informacje o rozwodzie

Wyżej wymieniona osoba oświadczyła, że małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód.

Oznaczenie sądu

Sygnatura akt

Data uprawomocnienia
orzeczenia

7. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

9. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenie

Imię

Nazwisko

10. Adnotacja o opłacie skarbowej

11. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis
rozwiedzonego małżonka

--

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

--

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

--

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

--

Pieczęć urzędowa

Protokół zgłoszenia zgonu

1. Imię i nazwisko kierownika, który przyjął zgłoszenie zgonu

Imię

Nazwisko

2. Czas i miejsce zgonu / znalezienia zwłok

Data zgonu

Godzina zgonu

Miejsce zgonu

Data znalezienia zwok

Godzina znalezienia zwok

Miejsce znalezienia zwok

3. Dane zgłaszającego zgon

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwa podmiotu

4. Dane osoby zmarłej

Osoba zmarła

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Stan cywilny

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Obywatelstwo

Numer PESEL

Rodzice osoby zmarłej

Ojciec

Matka

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Dane rodziców uzupełniane w przypadku zgonu dziecka poniżej roku życia

Rok zawarcia
związku małżeńskiego

Data urodzenia matki

Małżonek osoby zmarłej, jeśli w chwili śmierci osoba pozostawała w związku małżeńskim

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Numer PESEL

5. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

6. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

7. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis
zgłaszającego zgon

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego i pieczęć z podaniem imienia,
nazwiska i stanowiska służbowego

Pieczęć urzędowa

Protokół przyjęcia oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

1. Imię i nazwisko kierownika, który przyjął oświadczenie

Imię

Nazwisko

2. Data i miejsce przyjęcia oświadczeń

Data

Miejsce

3. Dane rodziców

Ojciec

Matka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Akt małżeństwa

Miejsce sporządzenia
aktu

Oznaczenie aktu

5. Oświadczenia małżonków

Rodzice oświadczyli, że:

zmieniają wskazane przez nich nazwisko dziecka, które zamieszczone jest w akcie małżeństwa.

Dla pierwszego wspólnego dziecka wybierają zatem nazwisko:

Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia

nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka.

Podstawa prawna: art. 88 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Protokół jest podstawą dołączenia wzmianki dodatkowej do aktu małżeństwa rodziców.

6. Adnotacja o opłacie skarbowej

7. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

9. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokołów podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis ojca dziecka

Własnoręczny czytelny podpis matki dziecka

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i
stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół przyjęcia oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko

1. Oznaczenie organu, który przyjął oświadczenia

Organ

2. Data i miejsce przyjęcia oświadczeń

Data

Miejsce

3. Dane małżonków

Rodzic dziecka

Małżonek

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Akt małżeństwa

Miejsce sporządzenia
aktu

Oznaczenie aktu

5. Dane dziecka, któremu nadano nazwisko

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Numer PESEL
Miejsce sporządzenia
aktu urodzenia
Oznaczenie aktu
urodzenia

6. Oświadczenia małżonków

Małżonkowie zgodnie oświadczyli, że dziecku

- kobiety
 mężczyzny

nadają nazwisko, które nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko: .
Podstawa prawna: art. 90 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

7. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię
Nazwisko

8. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię
Nazwisko

9. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenia

Imię
Nazwisko

10. Informacja o dopuszczalności nadania dziecku nazwiska, jakie nosi albo nosiłoby wspólne dziecko małżonków

Dopuszczam nadanie dziecku nazwiska.
Podstawa prawna: art. 90 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

11. Informacja o zgodzie lub braku zgody na zmianę nazwiska dziecka, które ukończyło 13 lat

Stwierdzam, że dziecko zgodziło się na zmianę nazwiska

Wyrażam zgodę na zmianę mojego nazwiska (dotyczy dziecka, które ukończyło 13 lat).

Data - -

Własnoręczny czytelny podpis
dziecka, które ukończyło 13 lat

Stwierdzam, że dziecko nie zgodziło się na zmianę nazwiska

12. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokołu podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis rodzica dziecka

Własnoręczny czytelny podpis małżonka rodzica

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika
urzędu stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Protokół przyjęcia oświadczenia o zmianie imienia lub imion

1. Oznaczenie organu, który przyjął oświadczenia

Organ

2. Data i miejsce przyjęcia oświadczeń rodziców dziecka

Data

Miejsce

3. Rodzice dziecka

Ojciec

Matka

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Numer PESEL

Adres do korespondencji

Ulica, numer domu,
numer lokalu

Kod pocztowy

Miejscowość

4. Oświadczenia rodziców dziecka

Rodzice dziecka :

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

zgodnie oświadczyli, że zmieniają dziecku imię (imiona) wpisane do aktu urodzenia dziecka w chwili jego sporządzenia na:

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Podstawa prawna: art. [dane] ustawy z dnia [dane] Prawo o aktach stanu cywilnego.
Protokół jest podstawą dołączenia wzmianki dodatkowej do aktu urodzenia dziecka.

5. Dane aktu urodzenia dziecka

Miejsce sporządzenia
aktu urodzenia

Oznaczenie aktu
urodzenia

6. Informacja o udziale biegłego, jeśli brał udział w czynności

Biegły złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

7. Informacja o udziale tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Tłumacz złożył oświadczenie o sumiennym i bezstronnym wykonaniu zadania.

Imię

Nazwisko

8. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, przed którym złożono oświadczenia

Imię

Nazwisko

9. Adnotacja o opłacie skarbowej

10. Podpisy i pieczęcie

Po odczytaniu protokół podpisali:

Własnoręczny czytelny podpis matki

Własnoręczny czytelny podpis ojca

Własnoręczny czytelny podpis biegłego,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis tłumacza,
jeśli brał udział w czynności

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Pieczęć podłużna urzędu stanu cywilnego
lub urzędu konsularnego

Zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Niżej wymienione osoby złożyły oświadczenia konieczne do uznania ojcostwa:

- dziecka nieurodzonego
- dziecka urodzonego
- po śmierci dziecka

Podstawa prawna: art. 62 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Dane rodziców

	Ojciec	Matka
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Data urodzenia		
Miejsce urodzenia		

3. Data i miejsce przyjęcia oświadczeń, które są konieczne do uznania ojcostwa

	Ojciec	Matka
Data		
Miejsce		

4. Dane dziecka

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Płeć

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Oznaczenie aktu
urodzenia

Oznaczenie urzędu,
w którym sporządzono
akt urodzenia

Oznaczenie aktu zgonu

Oznaczenie urzędu,
w którym sporządzono
akt zgonu

Nazwisko dziecka po
uznaniu ojcostwa

**5. Imię i nazwisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP,
który wydał zaświadczenie**

Imię

Nazwisko

6. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu
cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem,
nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Pomiędzy niżej wymienionymi osobami nie zachodzą okoliczności, które według prawa polskiego wyłączałyby zawarcie małżeństwa.
Dokument wydaje się w celu zawarcia małżeństwa w Rzeczypospolitej Polskiej przed duchownym w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Podstawa prawna: art. 4¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

2. Dane osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo

	Mężczyzna	Kobieta
Imię pierwsze		
Imię drugie		
Imiona kolejne		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		
Stan cywilny		
Data urodzenia (jeśli nie ma – przybliżony wiek)		
Miejsce urodzenia		

3. Dane rodziców osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo

	Ojciec mężczyzny	Ojciec kobiety
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		

Matka mężczyzny

Matka kobiety

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

4. Zgodne oświadczenia osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo, w sprawie nazwisk

Osoby, o których mowa w punkcie 2 zamierzające zawrzeć małżeństwo w dniu ,
oświadczyły, że po zawarciu małżeństwa będą nosiły nazwiska

Kobieta

Mężczyzna

**5. Zgodne oświadczenia osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo, w sprawie nazwisk dzieci
zrodzonych z małżeństwa:**

Dzieci zrodzone z tego małżeństwa będą nosiły nazwisko:

6. Termin ważności zaświadczenia

Zaświadczenie jest ważne do dnia

7. Pieczęcie i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu
cywilnego i pieczęć z imieniem, nazwiskiem
i stanowiskiem służbowym.

Pieczęć urzędowa

Data

Miejscowość

Numer

Zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego

Niniejszym potwierdzam, że w dniu przede mną
data zawarcia małżeństwa

imię (imiona), nazwisko, stanowisko duchownego, który przyjął oświadczenia

W
miejsce zawarcia małżeństwa

pełna nazwa i adres jednostki organizacyjnej Kościoła lub związku wyznaniowego

imię (imiona), nazwisko mężczyzny zawierającego małżeństwo

imię (imiona), nazwiska kobiety zawierającej małżeństwo

zawarli małżeństwo podlegające
Nazwa Kościoła lub związku wyznaniowego

zgodnie oświadczając wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu.

Świadcami zawartego małżeństwa byli:

Imię (imiona) i nazwisko

Imię (imiona) i nazwisko

Własnoręczne, czytelne podpisy osób zawierających małżeństwo, świadków oraz duchownego:

.....

Mężczyzna

.....

Świadek 1

.....

Kobieta

.....

Świadek 2

.....

Czytelny, własnoręczny podpis duchownego, przed którym zostało zawarte małżeństwo

Zawarcie małżeństwa zarejestrowano w księdze
małżeństw pod poz.

Niniejsze zaświadczenie stanowi podstawę do
sporządzenia aktu małżeństwa przez kierownika
urzędu stanu cywilnego w

.....

Własnoręczny, czytelny podpis duchownego upoważnionego do sporządzania
zaświadczeń, stanowisko

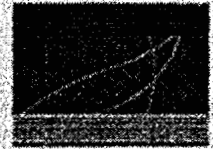

Rzeczpospolita Polska

Załącznik Nr. 28

USC/7/4

A A 0000000

Data wydania zaświadczenia:
Miejsce wydania zaświadczenia:

Pieczęć podłużna urzędu stanu cywilnego
lub urzędu konsularnego

Zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Niżej wymieniona osoba może zgodnie z prawem polskim zawrzeć małżeństwo z oznaczoną osobą.

Podstawa prawna: art. 82 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Dane osoby, która zamierza zawrzeć małżeństwo

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Nazwisko rodowe
Płeć
Stan cywilny
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Obywatelstwo

3. Imiona i nazwiska rodziców osoby, która zamierza zawrzeć małżeństwo

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko		
Nazwisko rodowe		

4. Dane drugiej osoby, która ma zawrzeć małżeństwo

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Nazwisko rodowe
Płeć
Data urodzenia
Miejsce urodzenia
Obywatelstwo

5. Imię i nazwisko biegłego, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

6. Imię i nazwisko tłumacza, jeśli brał udział w czynności

Imię
Nazwisko

7. Termin ważności zaświadczenia

Zaświadczenie jest ważne do dnia

9. Pieczęć i podpis

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć
z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym.

8. Adnotacja o opłacie skarbowej

Pieczęć urzędowa

Zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby

CZĘŚĆ I. Dane osoby, której dotyczy zaświadczenie

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

CZĘŚĆ II. Informacja o aktach stanu cywilnego osoby wymienionej w części I sporządzonych w rejestrze stanu cywilnego

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Dla osoby, o której mowa w części I, w rejestrze stanu cywilnego został sporządzony akt stanu cywilnego:

- urodzenia
- małżeństwa
- zgonu

Podstawa prawna: ustawa z dnia Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Informacje o akcie urodzenia, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

3. Informacje o akcie małżeństwa, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Data zawarcia
małżeństwa

Miejsce zawarcia
małżeństwa

Mężczyzna

Kobieta

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

4. Informacje o akcie zgonu, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Data zgonu

Miejsce zgonu

CZĘŚĆ III. Informacja o niesporządzeniu aktów stanu cywilnego wskazanej osoby w rejestrze stanu cywilnego

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Dla osoby, o której mowa w części I, w rejestrze stanu cywilnego nie został sporządzony akt stanu cywilnego:

- urodzenia
- małżeństwa
- zgonu

Podstawa prawna: ustawa z dnia Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Informacje o akcie urodzenia, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Data urodzenia
Miejsce urodzenia

3. Informacje o akcie małżeństwa, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Data zawarcia
małżeństwa
Miejsce zawarcia
małżeństwa

Mężczyzna

Kobieta

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko

4. Informacje o akcie zgonu, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Data zgonu
Miejsce zgonu

CZĘŚĆ IV. Informacja o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących osoby wskazanej w części I

1. Akt urodzenia

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

2. Akt małżeństwa

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

3. Akt zgonu

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

4. Inne dane w rejestrze stanu cywilnego

Dane zamieszczone
w rejestrze

Dane nie zamieszczone
w rejestrze

CZĘŚĆ V. Imię i nazwisko wnioskodawcy

Imię (imiona)

Nazwisko

CZĘŚĆ VI. Informacje o zaświadczeniu

1. Podstawa prawna

Podstawa prawna: art. 49 ust. 3 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Termin ważności zaświadczenia

Zaświadczenie jest ważne do dnia

3. Adnotacja o opłacie skarbowej

4. Pieczęcie i podpisy

Imię, nazwisko, podpis i pieczęć kierownika urzędu stanu cywilnego lub osoby, którą kierownik lub wójt lub burmistrz lub prezydent miasta upoważnił.

Pieczęć urzędowa

Rzeczpospolita
PolskaData wydania zaświadczenia:
Miejsce wydania zaświadczenia:

USC/Z/1

Pieczęć podłużna urzędu stanu cywilnego
lub urzędu konsularnego

Zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby

CZĘŚĆ I. Dane osoby, której dotyczy zaświadczenie

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

CZĘŚĆ II. Informacja o aktach stanu cywilnego osoby wymienionej w części I sporządzonych w rejestrze stanu cywilnego

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Dla osoby, o której mowa w części I, w rejestrze stanu cywilnego został sporządzony akt stanu cywilnego:

- urodzenia
 małżeństwa
 zgonu

2. Informacje o akcie urodzenia, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

3. Informacje o akcie małżeństwa, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Data zawarcia
małżeństwa

Miejsce zawarcia
małżeństwa

Mężczyzna

Kobieta

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

4. Informacje o akcie zgonu, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części II

Oznaczenie aktu

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Data zgonu

Miejsce zgonu

CZĘŚĆ III. Informacja o niesporządzeniu aktów stanu cywilnego wskazanej osoby w rejestrze stanu cywilnego

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Dla osoby, o której mowa w części I, w rejestrze stanu cywilnego nie został sporządzony akt stanu cywilnego:

- urodzenia
- małżeństwa
- zgonu

2. Informacje o akcie urodzenia, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Data urodzenia
Miejsce urodzenia

3. Informacje o akcie małżeństwa, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Data zawarcia
małżeństwa
Miejsce zawarcia
małżeństwa

Mężczyzna

Kobieta

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko

4. Informacje o akcie zgonu, jeśli został zaznaczony w punkcie 1 części III

Oznaczenie aktu
Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Data zgonu
Miejsce zgonu

CZĘŚĆ IV. Informacja o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących osoby wskazanej w części I

1. Akt urodzenia

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

2. Akt małżeństwa

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

3. Akt zgonu

Dane zamieszczone
w akcie

Dane nie zamieszczone
w akcie

Dane zamieszczone
przy akcie

Dane nie zamieszczone
przy akcie

4. Inne dane w rejestrze stanu cywilnego

Dane zamieszczone
w rejestrze

Dane nie zamieszczone
w rejestrze

CZĘŚĆ V. Imię i nazwisko wnioskodawcy

Imię (imiona)

Nazwisko

CZĘŚĆ VI. Informacje o zaświadczeniu

1. Podstawa prawna

Podstawa prawna: art. 49 ust. 3 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Termin ważności zaświadczenia

Zaświadczenie jest ważne do dnia

3. Adnotacja o opłacie skarbowej

4. Podpis

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą certyfikatu kwalifikowanego.

Rzeczpospolita Polska

USC/7/7

AA 0000000

Data wydania zaświadczenia:

Miejsce wydania zaświadczenia:

Pieczęć podłużna urzędu stanu cywilnego
lub urzędu konsularnego**Zaświadczenie o stanie cywilnym****1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna**

Zaświadczam stan cywilny niżej wymienionej osoby.

Podstawa prawna: art. 49 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego

2. Dane osoby, której dotyczy zaświadczenieImię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Nazwisko rodowe
Płeć
Stan cywilny
Data urodzenia
Miejsce urodzenia**3. Dane rodziców**

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

4. Dokumenty, na których podstawie stwierdzono stan cywilnyStan cywilny stwierdzono na podstawie zapisów
w polskich aktach stanu cywilnego.**5. Termin ważności zaświadczenia**

Zaświadczenie jest ważne do dnia:

6. Adnotacja o opłacie skarbowej**7. Pieczęcie i podpisy**Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu
stanu cywilnego i pieczęć z imieniem, nazwiskiem
i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Rzeczpospolita Polska

USC/Z/17

Data wydania zaświadczenia:

Miejsce wydania zaświadczenia:

Pieczęć podłużna urzędu stanu cywilnego
lub urzędu konsularnego

Zaświadczenie o stanie cywilnym

1. Treść zaświadczenia i podstawa prawna

Zaświadczam stan cywilny niżej wymienionej osoby.

Podstawa prawna: art. 49 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego

2. Dane osoby, której dotyczy zaświadczenie

Imię pierwsze
Imię drugie
Imiona kolejne
Nazwisko
Nazwisko rodowe
Płeć
Stan cywilny
Data urodzenia
Miejsce urodzenia

3. Dane rodziców

	Ojciec	Matka
Imię (imiona)		
Nazwisko rodowe		

4. Dokumenty, na których podstawie stwierdzono stan cywilny

Stan cywilny stwierdzono na podstawie zapisów
w polskich aktach stanu cywilnego.

5. Termin ważności zaświadczenia

Zaświadczenie jest ważne do dnia:

6. Adnotacja o opłacie skarbowej

7. Podpisy

Dokument został potwierdzony podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą
certyfikatu kwalifikowanego albo uwierzytelniony profilem zaufanym ePUAP

Zapewnienie o braku okoliczności wyłącających zawarcie małżeństwa**CZĘŚĆ I. Wypełnia kobieta, która zamierza zawrzeć małżeństwo****Instrukcja wypełniania w 3 krokach**1. **WYPEŁNIAJ WIELKIMI LITERAMI**2. Pole wyboru zaznaczaj lub

3. Wypełniaj kolorem czarnym lub niebieskim

*Przykład wypełnionego wniosku znajdziesz na: adres strony internetowej prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.***1. Dane kobiety**Numer PESEL Imię pierwsze Imię drugie Imiona kolejne Nazwisko Nazwisko rodowe Miejsce urodzenia Data urodzenia - - *dd-mm-rrrr*Stan cywilny panna
 rozwiedziona
 wdowaObywatelstwo polskie
 inne (wpisz jakie) **Adres do korespondencji**Ulica Numer domu Numer lokalu Kod pocztowy - Miejscowość

Dokument tożsamości

Nazwa dokumentu dowód osobisty
 paszport
 inny (wpisz jaki)

Seria i numer

Wydany przez

Ojciec kobiety

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Matka kobiety

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Poprzedni związek małżeński

Uzupełnij, jeśli zawierałaś już związek małżeński.

Miejsce zawarcia
małżeństwa

2. Dane mężczyzny, z którym kobieta zamierza zawrzeć małżeństwo

Numer PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

3. Oświadczenie o nazwiskach, które będą nosić kobieta i dzieci

Uzupełnij, jeśli małżeństwo będzie zawarte przed duchownym w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Oświadczam, że:

po zawarciu małżeństwa będę nosić nazwisko/nazwiska:

Kobieta

a dzieci zrodzone z tego małżeństwa nazwisko:

Dzieci

4. Zapewnienie

Zapewniam, że:

- nie jestem w związku małżeńskim;
- mężczyzna, z którym zamierzam zawrzeć małżeństwo, nie jest moim krewnym w linii prostej (np. ojcem, dziadkiem, synem, wnukiem), bratem, bratem przyrodnym, powinowatym w linii prostej (np. teściem, pasierbem, ojczymem);
- nie znam innych przeszkód, z powodu których nie możemy zawrzeć związku małżeńskiego.

Podstawa prawna: art. 10-15 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

5. Oświadczenie o wspólnych dzieciach osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo

- Oświadczam, że: nie mam dzieci z osobą, z którą zamierzam zawrzeć związek małżeński
 mam dzieci z osobą, z którą zamierzam zawrzeć związek małżeński

Oznaczenie i miejsce sporządzenia aktu urodzenia każdego dziecka

i Informacje o akcie urodzenia każdego dziecka oddzielaj przecinkami.

6. Oświadczenie i podpis

Jeśli ktoś podaje nieprawdę lub zataja prawdę w zapewnieniu (dotyczy punktu 4), podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Oświadczam, że rozumiem odpowiedzialność karną za zatajenie prawdy lub podanie nieprawdy w punkcie 4 tego zapewnienia. Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że powyższe dane są prawdziwe.

Podstawa prawna: art. 233 § 1 w związku z § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

Miejscowość

Data

			-				-				
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--

i dd-mm-rrrr

Własnoręczny czytelny podpis kobiety

Oświadczenie organu, który przyjął zapewnienie

Data i miejsce złożenia zapewnienia

Miejscowość

Data

 - -

Wyznaczona data zawarcia małżeństwa

Data

 - -

Adnotacja

Dane przedstawione w zapewnieniu przez osobę zamierzającą zawrzeć małżeństwo zostały zweryfikowane na podstawie:

- aktu urodzenia
 innego dokumentu
(wpisz jakiego)

Termin ważności zapewnienia

Zapewnienie jest ważne 6 miesięcy od daty jego złożenia przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo do dnia .

Podpis i pieczęć kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, który przyjął zapewnienie

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

Zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa

CZĘŚĆ II. Wypełnia mężczyzna, który zamierza zawrzeć małżeństwo

Instrukcja wypełniania w 3 krokach

1. WYPEŁNIAJ WIELKIMI LITERAMI

2. Pole wyboru zaznaczaj lub

3. Wypełniaj kolorem czarnym lub niebieskim

Przykład wypełnionego wniosku znajdziesz na: adres strony internetowej prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

1. Dane mężczyzny

Numer PESEL

Imię pierwsze

Imię drugie

Imiona kolejne

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Miejsce urodzenia

Data urodzenia - -

dd-mm-rrrr

Stan cywilny kawaler
 rozwiedziony
 wdowiec

Obywatelstwo polskie
 inne (wpisz jakie)

Adres do korespondencji

Ulica

Numer domu

Numer lokalu

Kod pocztowy -

Miejscowość

Dokument tożsamości

Nazwa dokumentu dowód osobisty
 paszport
 inny (wpisz jaki)

Seria i numer

Wydany przez

Ojciec mężczyzny

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Matka mężczyzny

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

Poprzedni związek małżeński

Uzupełnij, jeśli zawierałeś już związek małżeński.

Miejsce zawarcia
małżeństwa

2. Dane kobiety, z którą mężczyzna zamierza zawrzeć małżeństwo

Numer PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Imię (imiona)

Nazwisko

Nazwisko rodowe

3. Oświadczenie o nazwiskach, które będą nosić mężczyzna i dzieci

Uzupełnij, jeśli małżeństwo będzie zawarte przed duchownym w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Oświadczam, że:
po zawarciu małżeństwa będę nosić nazwisko/nazwiska:

Mężczyzna

a dzieci zrodzone z tego małżeństwa nazwisko:

Dzieci

4. Zapewnienie

Zapewniam, że:

- nie jestem w związku małżeńskim;
- kobieta, z którą zamierzam zawrzeć małżeństwo, nie jest moją krewną w linii prostej (np. matką, babką, córką, wnuczką), siostrą, siostrą przyrodnią, powinowatą w linii prostej (np. teściową, pasierbicą, macochą);
- nie znam innych przeszkód, z powodu których nie możemy zawrzeć związku małżeńskiego.

Podstawa prawna: art. 10-15 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

5. Oświadczenie o wspólnych dzieciach osób, które zamierzają zawrzeć małżeństwo

Oświadczam, że: nie mam dzieci z osobą, z którą zamierzam zawrzeć związek małżeński
 mam dzieci z osobą, z którą zamierzam zawrzeć związek małżeński

Oznaczenie i miejsce
sporządzenia aktu
urodzenia każdego
dziecka

i Informacje o akcie urodzenia każdego dziecka oddzielaj przecinkami.

6. Oświadczenie i podpis

Jeśli ktoś podaje nieprawdę lub zataja prawdę w zapewnieniu (dotyczy punktu 4), podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Oświadczam, że rozumiem odpowiedzialność karną za zatajenie prawdy lub podanie nieprawdy w punkcie 4 tego zapewnienia. Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że powyższe dane są prawdziwe.

Podstawa prawna: art. 233 § 1 w związku z § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

Miejscowość

Data

 - -

i dd-mm-rrrr

Własnoręczny czytelny
podpis mężczyzny

Oświadczenie organu, który przyjął zapewnienie

Data i miejsce złożenia zapewnienia

Miejscowość

Data

 - -

Wyznaczona data zawarcia małżeństwa

Data

 - -

Adnotacja

Dane przedstawione w zapewnieniu przez osobę zamierzającą zawrzeć małżeństwo zostały zweryfikowane na podstawie:

- aktu urodzenia
 innego dokumentu
(wpisz jakiego)

Termin ważności zapewnienia

Zapewnienie jest ważne 6 miesięcy od daty jego złożenia przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo do dnia .

Podpis i pieczęć kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP, który przyjął zapewnienie

Własnoręczny czytelny podpis kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula RP i pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym

Pieczęć urzędowa

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾

z dnia

w sprawie wzoru insygnium noszonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego

Na podstawie art. 84 ust. 9 ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. ...), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wzór insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej noszonych przez kierownika urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

2. Wzór insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

Wzór insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej

Opis insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej

Łańcuch jest wykonany z metalu w kolorze złotym lub srebrnym i składa się z 62 do 68 ogniów, w tym z 60 do 66 ogniów w kształcie okrągłym o średnicy 3 cm oraz dwóch mniejszych ogniów, na których zawieszona jest odznaka.

W ogniwach łańcucha mogą być umieszczone elementy dekoracyjne w postaci herbów miast, kamieni ozdobnych. W ogniwach łańcucha nie umieszcza się wizerunku orła.

Odznaka składa się z wizerunku orła o wysokości 7,5 cm i szerokości 7 cm oraz umocowanej do szponów orła podłużnej płytki o wysokości 2 cm i szerokości 5 cm, wewnątrz której przymocowane są do górnej i dolnej jej krawędzi litery USC.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie w sprawie insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej noszonych przez kierownika urzędu stanu cywilnego stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 84 ust. 9 ustawy z dnia.... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U ...).

Celem przedmiotowego rozporządzenia jest uregulowanie jednolitego wzoru insygniów noszonych przez kierowników urzędu stanu cywilnego podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. W sposób tożsamy do obecnych regulacji umożliwiono zamieszczanie elementów ozdobnych w łańcuchach.

Wprawdzie przepisy przejściowe ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego przewidują zachowanie w mocy dotychczasowych odznak noszonych przez kierowników urzędu stanu cywilnego podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, to ze względu, iż jest to nowa ustawa zachodzi konieczność określenia nowych insygniów noszonych przez kierowników urzędu stanu cywilnego, które będą używane od 1 stycznia 2015r.

Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 1999 r. w sprawie wzoru i sposobu noszenia odznaki przez kierownika urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński (Dz. U. Nr 97, poz. 1135), które to regulowało tylko wzór odznaki, nie określając wzoru łańcucha, na którym odznaka ta była noszona przez kierowników urzędu stanu cywilnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie określenia wzoru insygnium noszonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Szubiela Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Grenda Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSW 22-60-28-450</p>	<p>Data sporządzenia 26.06.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 84 ust. 9 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, które zobowiązuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając wzory stosowane przy określaniu insygniów władzy. Wydanie przedmiotowego rozporządzenia jest konieczne również z uwagi na treść art. 84 ust. 1 i 2 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub konsulem następuje z zachowaniem uroczystej formy, a kierownik urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński nosi zawieszony na szyi na wierzchu ubioru insygnia z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie wejdzie do obrotu prawnego równocześnie z ustawą – Prawo o aktach stanu cywilnego, dającą podstawę do jego wydania, tj. 1 stycznia 2015 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych rozporządzenia określającego wzór insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Oczekiwany efekt rozporządzenia będzie wprowadzenie nowych insygniów noszonych przez kierownika urzędu stanu cywilnego podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Jednocześnie, na mocy art. 141 projektu ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, odznaki używane przez kierowników urzędu stanu cywilnego podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 1999 r. w sprawie wzoru i sposobu noszenia odznaki przez kierownika urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński (Dz. U. Nr 97, poz. 1135), stanowią to insygnium.

Przyjęcie takiego rozwiązania pozwoli uniknąć po stronie jednostek samorządu terytorialnego dodatkowych kosztów związanych z koniecznością wymiany dotychczasowych odznak noszonych podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W wielu państwach członkowskich OECD oraz UE urzędnicy przyjmujący oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński noszą odpowiednie insygnia ustalone według określonego wzoru, przy czym jedynie w niektórych krajach jest to wizerunek symbolu umieszczonego na godle państwowym i zawieszony na łańcuchu. Wśród państw ww. obszaru insygnia są stosowane we Francji, Włoszech, Belgii, Holandii, Stanach Zjednoczonych oraz Kanadzie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kierownicy urzędów stanu cywilnego	2299	Informacja ogólnodostępna	Noszenie przez kierownika urzędu stanu cywilnego insygniów podczas przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt zostanie opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Budżet państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty, które będą się wiązały z wydaniem przedmiotowego rozporządzenia, zostały oszacowane podczas prac nad projektem ustawy Prawo o aktach stanu i obejmuje również koszty związane z aktami wykonawczymi. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie generuje żadnych dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Brak
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia to dzień wejścia w życie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. 1 stycznia 2015 r. Regulacje przewidziane w rozporządzeniu powinny wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy zawierającej podstawę prawną do wydania tego rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Dla przedmiotowego projektu nie będzie badana ewaluacja efektów jego wprowadzenia, a w konsekwencji nie zostały określone mierniki efektywności projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników		

19/07-kt

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾

z dnia

**w sprawie wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek
małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego
urzędu**

Na podstawie art. 84 ust. 10 ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu.

§ 2. Wysokość opłaty dodatkowej, o której mowa w § 1, ustala się na kwotę 1005 złotych.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie określenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 84 ust. 10 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, uwzględniając zryczałtowane koszty udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego.

Wysokość opłaty dodatkowej, zgodnie z art. 84 ust. 8 ustawy, nie będzie przekraczała 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.).

Z dniem 1 stycznia 2015 r. wejdzie w życie ustawa z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego. Zgodnie z art. 84 ust. 5 ustawy kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć, na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, w przypadku, gdy wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewni zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo w sposób określony w art. 84 ust. 5 ustawy, będą obowiązane pokryć koszty, związane z organizacją zawierania związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

Koszty te będą pokrywane poprzez uiszczenie opłaty dodatkowej. Opłata dodatkowa będzie pełniła funkcję kompensacyjną i ma na celu jedynie pokrycie kosztów zorganizowania udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego. Opłata dodatkowa będzie stanowiła dochód gminy, dlatego też na realizację tego zadania nie będzie przyznawana dotacja celowa z budżetu państwa.

Na tle obowiązywania poprzedniej ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego zasadą było zawieranie małżeństw w lokalu urzędu stanu cywilnego. Art. 58 ustawy statuował wyjątek od wspomnianej reguły przewidując możliwość złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego, jeżeli zaistniały ku temu uzasadnione przyczyny. Pojęcie „uzasadnionych przyczyn” nie zostało zdefiniowane, niemniej jednak usankcjonowana została praktyka zawierania małżeństw poza lokalem urzędu stanu cywilnego z przyczyn, do których zaliczano np. pobyt w szpitalu, przebywanie w więzieniu, domu opieki społecznej, jeżeli łączyły się dodatkowo z chorobą lub niedołężnością osoby zamierzającej zawrzeć związek małżeński. Przyjęcie oświadczeń następowało też w domu osoby zamierzającej zawrzeć związek małżeński, jeżeli była ona obłożnie chora.

Kierownik urzędu stanu cywilnego natomiast nie wyrażał zgody na zawarcie małżeństwa np. na statku lub w samolocie, balonie etc.

Przyjmowanie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego oparte na przesłance „uzasadnionych przyczyn” nie było dotychczas objęte opłatą, mimo, iż czynności te generowały koszty po stronie urzędu stanu cywilnego.

Zarówno osoby, które złożyły oświadczenia o zawarciu związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego jak i w siedzibie urzędu stanu cywilnego wносиły jedynie opłatę skarbową za sporządzenie aktu małżeństwa.

W projektowanym stanie prawnym, w oparciu o art. 84 ust. 4 ustawy kierownik będzie nadal przyjmował oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński w stanach określanych jako zagrażających życiu lub zdrowiu takiej osoby, a także w przypadku pozbawienia wolności, a czynność ta nie będzie powodowała po stronie osób zamierzających zawrzeć małżeństwo obowiązku uiszczenia żadnych dodatkowych opłat poza opłatą skarbową za sporządzenie aktu małżeństwa.

Analiza danych pochodzących od kierowników urzędów stanu cywilnego dotyczących liczby małżeństw zawieranych poza urzędem stanu cywilnego z powodów innych niż z powodu zagrożenia życia lub zdrowia osób je zawierających wynosiły odpowiednio: w roku 2009 – 1973 małżeństwa, w roku 2010 – 2073 małżeństwa, w roku 2011 – 2217 małżeństw, w roku 2012 – 2263 małżeństwa, w roku 2013 – 2250 małżeństw.

Odnosząc się do przywołanych danych liczbowych, trudno stwierdzić, czy po wprowadzeniu opłaty dodatkowej nastąpi wzrost liczby małżeństw zawieranych poza lokalem urzędu stanu cywilnego. W dłuższej perspektywie może nastąpić wzrost liczby wniosków osób zamierzających zawrzeć małżeństwo w tzw. plenerze.

Zawieranie małżeństw poza urzędem stanu cywilnego generowało po stronie Skarbu Państwa dodatkowe koszty związane w szczególności z wyborem miejsca i dojazdem kierownika w miejsce składania oświadczeń o zawarciu związku małżeńskiego w okręgu urzędu stanu cywilnego.

Mając na uwadze konieczność wprowadzenia niniejszym rozporządzeniem nowego rozwiązania prawnego w postaci opłaty dodatkowej, dokonano oszacowania kosztów związanych z zawieraniem związków małżeńskich poza urzędem stanu cywilnego.

Kalkulacja kosztów została przeprowadzona na podstawie danych zgromadzonych przez urzędy wojewódzkie w związku z prowadzoną statystyką dotyczącą szacunkowych kosztów ślubu poza urzędem stanu cywilnego oraz średniorynkowych cen produktów i akcesoriów związanych ze ślubnym ceremoniałem i użytkowanych przez kierowników urzędów stanu cywilnego. Przedmiotowe dane dotyczą przedziału czasowego jednego roku.

Na ustalenie wysokości opłaty dodatkowej złożyły się różnorodnej kategorii wydatków. Do podstawy oszacowania kwoty opłaty dodatkowej przyjęte zostały nakłady na zakup kompletnego stroju dla kierownika urzędu stanu cywilnego wraz z akcesoriami odzieżowymi, usługami konserwacji odzieży i fryzjerskimi, nabyciem insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz patery na obrączki wraz z usługami ich konserwacji. Na wysokość opłaty dodatkowej składają się również koszty osobowe, dotyczące wynagrodzenia w przypadku konieczności zatrudnienia zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego w wymiarze co najmniej pół etatu dla zapewnienia ciągłości pracy urzędu stanu cywilnego podczas udzielania ślubów poza lokalem urzędu. Konieczne będzie również sfinansowanie zakupu usługi transportu osobowego dla kierownika urzędu stanu cywilnego, przy uwzględnieniu konieczności wyjazdów w związku z potrzebą oceny miejsca ceremonii ślubnej pod względem spełniania kryteriów wskazanych w art. 84 ust. 5 ustawy oraz celem przyjęcia przez kierownika urzędu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Koszty transportu cechują się dużą rozpiętością cenową gdyż miejsca składania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, będą usytuowane w różnych destynacjach (w gminach: miejsko-wiejskich, miejskich oraz wiejskich), a także w różnych odległościach od lokalu urzędu stanu cywilnego.

Dla oszacowania wysokości opłaty dodatkowej przyjęto, że statystycznie na obszarze właściwości urzędu stanu cywilnego związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego będzie zawierany średnio raz w tygodniu, czyli około 50 razy w ciągu roku kalendarzowego.

Mając zatem na uwadze prognozowany wzrost liczby małżeństw zawieranych poza lokalem

urzędu stanu cywilnego i związane z tym koszty, a także biorąc pod uwagę treść art. 84 ust. 10 ustawy, nakładającego na Ministra Spraw Wewnętrznych obowiązek określenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, uwzględniającej konieczność zapewnienia pokrycia kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, konieczne jest ustalenie wysokości opłaty dodatkowej na poziomie 1005 złotych.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z trybem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie określenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Szubiela Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Grenda Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSW 22-60-28-450</p>	<p>Data sporządzenia 26.06.2014 r.</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 84 ust. 10 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, które zobowiązuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, przy uwzględnieniu zryczałtowanych kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego opłata dodatkowa ma na celu pokrycie kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego i nie może być wyższa niż 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.).

Od 1 stycznia 2015 r. ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego, w art. 84 ust. 5 wprowadza nową zasadę zawierania małżeństw poza lokalem urzędu stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik urzędu, poprzez nadanie osobom zamierzającym zawrzeć związek małżeński uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem i wskazania innego niż lokal urzędu miejsca ceremonii zawarcia małżeństwa. Oświadczenia o zawarciu małżeństwa będą przyjmowane tylko w takim miejscu, które zapewni zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy zawieraniu związku małżeńskiego. Realizacja ww. czynności będzie generowała koszty, dlatego też konieczne jest określenie w rozporządzeniu wysokości opłaty dodatkowej pobieranej od osób zamierzających zawrzeć związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest określenie w drodze rozporządzenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu. Zgodnie z art. 84 ust. 8 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego wysokość opłaty dodatkowej ma być ustalona na kwotę nie wyższą niż 50% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej i ma na celu jedynie pokryć koszty udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego.

Z dniem 1 stycznia 2015 r. wejdzie w życie ustawa z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego. Zgodnie z art. 84 ust. 5 ustawy kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć, na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, w przypadku, gdy wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewni zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo w sposób określony w art. 84 ust. 5 ustawy będą obowiązane pokryć koszty, związane z organizacją zawierania związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego. Koszty te będą pokrywane poprzez wniesienie przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo opłaty dodatkowej, która ma stanowić dochód gminy, więc na realizację tej czynności nie przewiduje się dotacji celowej z budżetu państwa.

Analiza danych pochodzących od kierowników urzędów stanu cywilnego dotyczących liczby małżeństw zawieranych poza urzędem stanu cywilnego z powodów innych niż z powodu zagrożenia życia lub zdrowia osób je zawierających wynosiły odpowiednio: w roku 2009 – 1973 małżeństwa, w roku 2010 – 2073 małżeństwa, w roku 2011 – 2217 małżeństw, w roku 2012 – 2263 małżeństwa, w roku 2013 – 2250 małżeństw.

W oparciu o przywołane dane trudno stwierdzić, czy po wprowadzeniu opłaty dodatkowej nastąpi wzrost liczby małżeństw zawieranych poza lokalem urzędu stanu cywilnego. W dłuższej perspektywie należy oczekiwać, że osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo w tzw. plenerze będą o to wnioskowały do kierownika urzędu stanu cywilnego. Dotychczas zawieranie małżeństw poza urzędem stanu cywilnego generowało po stronie budżetu państwa dodatkowe koszty związane w szczególności z wyborem miejsca i dojazdem kierownika w miejsce składania oświadczeń o zawarciu związku małżeńskiego w okręgu urzędu stanu cywilnego.

Mając na uwadze konieczność wprowadzenia niniejszym rozporządzeniem nowego rozwiązania prawnego w postaci opłaty dodatkowej, dokonano oszacowania kosztów związanych z zawieraniem związków małżeńskich poza urzędem stanu cywilnego.

Kalkulacja kosztów została przeprowadzona na podstawie danych zgromadzonych przez urzędy

wojewódzkie w związku z prowadzoną statystyką dotyczącą szacunkowych kosztów ślubu poza urzędem stanu cywilnego oraz średniorynkowych cen produktów i akcesoriów związanych ze ślubnym ceremoniałem, użytkowanych przez kierowników urzędów stanu cywilnego. Przedmiotowe dane dotyczą przedziału czasowego jednego roku.

Na ustalenie wysokości opłaty dodatkowej złożyły się różnorodnej kategorii wydatków. Do podstawy oszacowania kwoty opłaty dodatkowej przyjęte zostały nakłady na zakup kompletnego stroju dla kierownika urzędu stanu cywilnego wraz z akcesoriami odzieżowymi, usługami konserwacji odzieży i fryzjerskimi, nabyciem insygniów z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz patery na obrączki ślubne wraz z usługami ich konserwacji. Na wysokość opłaty dodatkowej składają się również koszty osobowe, dotyczące wynagrodzenia w przypadku konieczności zatrudnienia zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego w wymiarze co najmniej pół etatu dla zapewnienia ciągłości pracy urzędu stanu cywilnego podczas udzielania ślubów poza lokalem urzędu. Konieczne będzie również sfinansowanie zakupu usługi transportu osobowego dla kierownika urzędu stanu cywilnego, przy uwzględnieniu konieczności wyjazdów w związku z potrzebą oceny miejsca ceremonii ślubnej pod względem spełniania kryteriów wskazanych w art. 84 ust. 5 ustawy oraz celem przyjęcia przez kierownika urzędu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Koszty transportu cechują się dużą rozpiętością cenową, gdyż miejsca składania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, będą usytuowane w różnych destynacjach (w gminach: miejsko-wiejskich, miejskich oraz wiejskich), a także w różnych odległościach od lokalu urzędu stanu cywilnego.

Dla oszacowania wysokości opłaty dodatkowej przyjęto, że statystycznie na obszarze właściwości urzędu stanu cywilnego związek małżeński poza lokalem urzędu będzie zawierany średnio raz w tygodniu, czyli około 50 razy w ciągu roku kalendarzowego.

Mając zatem na uwadze ustawowe umocowanie dla zawierania małżeństw poza lokalem urzędu stanu cywilnego i związanych z tym koszty, a także biorąc pod uwagę treść art. 84 ust. 10 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, nakładającego na Ministra Spraw Wewnętrznych obowiązek określenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, uwzględniającej konieczność zapewnienia pokrycia kosztów udziału kierownika urzędu stanu cywilnego w przyjmowaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, konieczne jest ustalenie wysokości opłaty dodatkowej konsumującej te koszty. Oczekiwany efektem rozporządzenia będzie wprowadzenie ułatwienia dla obywateli dla zawierania małżeństw poza urzędem stanu cywilnego, przy jednoczesnym skompensowaniu po stronie urzędu kosztów organizacji zawarcia małżeństwa poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach członkowskich OECD oraz UE dozwolone jest zawieranie małżeństw poza urzędem, m.in. w Austrii, Belgii, Holandii, Niemczech, Słowacji, Słowenii, Szwajcarii, Włoszech. W Stanach Zjednoczonych Ameryki bardzo popularną formą zawierania małżeństw jest tzw. ślub w plenerze.

W większości z wyżej wymienionych państw zawieranie małżeństw poza urzędem dopuszczalne jest w sytuacjach wyjątkowych, natomiast we Włoszech i w Szwajcarii podchodzi się do tej kwestii restrykcyjnie.

W praktyce dopuszcza się śluby plenerowe (Austria) lub w każdym budynku, który w łatwy sposób może być uznany za siedzibę władz gminy (Holandia). W Belgii rada gminy jest uprawniona wyznaczyć inne poza ratuszem miejsce, w którym będzie możliwe zawieranie małżeństw. Bardziej liberalne w tej materii pozostają prawodawstwa pozostałych państw. Na Słowacji śluby poza urzędem stanu cywilnego są dozwolone, o ile miejsce zawarcia małżeństwa jest odpowiednio przygotowane na taką uroczystość oraz powszechnie dostępne. Na Słowenii dopuszcza się małżeństwo poza urzędem przy zaistnieniu przesłanki ważnego powodu, albo na wniosek przyszłych małżonków, w ramach kompetencji poszczególnych organów administracyjnych.

W Niemczech nie występuje rozróżnienie na śluby zawierane w urzędzie oraz poza nim. Jedynym wymogiem formalnym jest zachowanie godnej formy małżeństwa, tak, aby pozostawała adekwatna do doniosłości małżeństwa i w sposób umożliwiający kierownikowi urzędu stanu cywilnego właściwe wykonywanie czynności urzędowych.

Zawarcie związku małżeńskiego poza urzędem stanu cywilnego w sześciu na osiem wskazanych państwach wiąże się z wymogiem poniesienia opłaty (w sytuacji, gdy ślub w urzędzie jest bezpłatny) lub wniesieniem podwyższonej opłaty (w sytuacji, gdy ślub w urzędzie podlega opłacie). W ustawodawstwie jednego państwa (Włochy) brak jest przepisów, regulujących koszty ceremonii zawarcia małżeństwa poza urzędem. W odniesieniu do dwóch państw nie funkcjonuje ogólnopństwowa opłata za przyjęcie oświadczeń o zawarciu małżeństwa, gdyż podlegają one określeniu na poziomie lokalnym (w Niemczech – kraje związkowe; w Belgii – gminy).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy	Trudno oszacować liczbę obywateli, którzy skorzystają z zaproponowanych rozwiązań.	Informacja ogólnodostępna	W zakresie obowiązku wniesienia przez osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński opłaty dodatkowej z tytułu przyjęcia przez właściwego kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem tego urzędu.
Minister Spraw Wewnętrznych	1	Informacja ogólnodostępna	W zakresie określenia wysokości opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu

			w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu.
Kierownicy urzędu stanu cywilnego	2299	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – dane własne	W zakresie pobierania opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie opracowany w resorcie spraw wewnętrznych. W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt zostanie opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Z uwagi na fakt, że opłata dodatkowa będzie uiszczana przez osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego, na wniosek złożony w trybie art. 84 ust. 5 ustawy z dnia – Prawo o aktach stanu cywilnego rozporządzenie, po wprowadzeniu go do obrotu prawnego, nie będzie generowało kosztów po stronie budżetu państwa. Opłata dodatkowa będzie pokrywała podwyższone koszty funkcjonowania urzędu stanu cywilnego związanych z liberalizacją udzielania ślubów poza urzędem stanu cywilnego, które to koszty wykraczają poza standardowe koszty przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w urzędzie stanu cywilnego.</p> <p>Opłata dodatkowa będzie stanowiła dochód gminy, dlatego też na realizację tego zadania nie będzie przyznawana dotacja celowa z budżetu państwa.</p> <p>Trudno jest oszacować, jaka liczba obywateli będzie wносиła opłatę dodatkową i w efekcie, jakie dochody będzie to zdarzenie kreowało dla jednostek samorządu terytorialnego. Dookreślenie rzeczonyj wartości jest o tyle utrudnione, że ilość zdarzeń w poszczególnych urzędach stanu cywilnego będzie cechowała się dużym zróżnicowaniem, zwłaszcza co do częstości występowania z wnioskiem o udzielenie ślubu poza urzędem.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie generuje żadnych dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wpływ w zakresie obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej za Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego. Wysokość opłaty została określona w kwocie ...	Trudno oszacować	Trudno oszacować	Trudno oszacować	Trudno oszacować	Trudno oszacować	Trudno oszacować
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na obywateli, w szczególności w zakresie, w jakim osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo, po wniesieniu opłaty dodatkowej i złożeniu wniosku do kierownika urzędu stanu cywilnego w okręgu rejestracji, w którym jest on właściwy, będą uprawnione do składania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego. Liberalizacja udzielania ślubów wprowadzi ułatwienie dla osób zamierzających zawrzeć związek małżeński przy jednoczesnym skompensowaniu po stronie urzędu stanu cywilnego kosztów uczestniczenia kierownika tego urzędu w udzielaniu ślubu poza lokalem urzędu stanu cywilnego.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na rynek pracy. W związku z liberalizacją zawierania małżeństw poza urzędem stanu cywilnego może zaistnieć konieczność zatrudnienia zastępców kierowników urzędu stanu cywilnego, którzy podczas nieobecności kierownika urzędu, spowodowaną przyjmowaniem oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego, będzie dokonywał czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia to dzień wejścia w życie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. 1 stycznia 2015 r. Regulacje przewidziane w rozporządzeniu przewidują nowe, niefunkcjonujące aktualnie rozwiązania i powinny wejść w życie z dniem wejścia do obrotu prawnego ustawy zawierającej podstawę prawną do jego wydania.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się, że już na przestrzeni 3 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia znana będzie średnia liczba małżeństw zawartych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego poza urzędem stanu cywilnego, a w konsekwencji ilość opłat dodatkowych uiszczanych z tytułu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem. Stosowanym miernikiem w tym zakresie będzie liczba opłat dodatkowych pobieranych z tytułu małżeństw zawieranych poza urzędem stanu cywilnego.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Notatka służbowa z dnia 7 maja 2014 r. znak: DSO-WSC-0230-15/2014 pn. „Oszacowanie kosztów ślubów poza lokalem urzędu stanu cywilnego”.
2. Zestawienie obrazujące liczbę małżeństw zawieranych w lokalu i poza lokalem urzędu stanu cywilnego za lata 2009–2013.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾
z dnia
w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego
do rejestru stanu cywilnego

Na podstawie art. 125 ust. 3 ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób przenoszenia do rejestru stanu cywilnego aktów stanu cywilnego sporządzonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia ... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. ...), zwanej dalej „ustawą”,

§ 2. Przenoszenia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego dokonuje się w alfabecie łacińskim, wielkimi literami i przy użyciu znaków pisarskich używanych w rejestrze stanu cywilnego.

§ 3. Przenoszenia aktów stanu cywilnego dokonuje się z zachowaniem odrębności aktu stanu cywilnego z chwili jego sporządzenia i wzmianek dodatkowych.

§ 4. 1. Wzmianki dodatkowe dołącza się do aktu stanu cywilnego z zachowaniem chronologii, w jakiej były wpisane do przenoszonego aktu stanu cywilnego.

2. Treść wzmianek, w wyniku których zmieniła się treść aktu stanu cywilnego, przekształca się do struktury wzmianki zmieniającej treść aktu przewidzianej w rejestrze stanu cywilnego.

§ 5. 1. Dane wynikające z aktu stanu cywilnego przenosi się w rubryki aktu stanu cywilnego sporządzanego w rejestrze stanu cywilnego odpowiadające nazwie rubryk istniejących w przenoszonym akcie stanu cywilnego.

2. Akty stanu cywilnego sporządzone w sposób opisowy przenosi się, dokonując interpretacji tekstu w celu przeniesienia jego elementów w odpowiednie rubryki aktu stanu cywilnego sporządzanego w rejestrze stanu cywilnego.

§ 6. 1. Ilekroć w przenoszonym akcie stanu cywilnego wpisane jest więcej niż jedno

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

imię osoby, w rejestrze stanu cywilnego, imiona te zamieszcza się jako imię pierwsze, imię drugie, imiona kolejne.

2. Jeżeli w przenoszonym akcie stanu cywilnego wskazane jest jedno imię jako imię używane przez osobę, imię to należy wpisać jako imię pierwsze.

§ 7. Ilekroć w przenoszonym akcie małżeństwa wpisana jest informacja, z której wynika złożenie zgodnych oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, informację tę odnotowuje się poprzez oznaczenie pola wyboru „stwierdzam złożenie zgodnych oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński”.

§ 8. 1. Akty małżeństwa, potwierdzające zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego do dnia 1 marca 1976 r., które nie zawierają informacji o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa, uzupełniane są z urzędu przy przenoszeniu do rejestru stanu cywilnego w oparciu o przepisy obowiązujące w dniu zawarcia małżeństwa.

2. Nazwisko, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się w rejestrze stanu cywilnego w akcie małżeństwa w rubryce przeznaczonej na zamieszczenie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa.

§ 9. 1. Informacje wpisane w rubryce „uwagi” zamieszcza się w rejestrze stanu cywilnego w rubryce przeznaczonej w akcie stanu cywilnego na adnotacje.

2. Prawidłowe brzmienie wyrazów wykreślonych, wpisane w rubryce „uwagi”, przenosi się do rejestru stanu cywilnego bez odzworowania wykreśleń.

3. Ilekroć w akcie małżeństwa w rubryce „uwagi” było wpisane nazwisko noszone przez kobietę po zawarciu małżeństwa nazwisko to zamieszcza się w rejestrze stanu cywilnego w rubryce przeznaczonej w akcie małżeństwa na zamieszczenie nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa.

§ 10. Przypiski zamieszczone pod treścią aktu stanu cywilnego odzwierciedla się wybierając w rejestrze treść, możliwego do zamieszczenia pod danym aktem, przypisku.

§ 11. Dokonanie przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego wymaga złożenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego podpisu elektronicznego dostarczonego na kartach kryptograficznych przez Centrum Certyfikacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

UZASADNIENIE

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 125 ust. 3 ustawy z dnia... – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U...), zgodnie z którą minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przenoszenia aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych do rejestru stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego z postaci papierowej będą przenoszone do postaci elektronicznej w takiej strukturze, jaka jest przewidziana dla aktów elektronicznych i z zachowaniem wszelkich wymogów co do sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego. Oznacza to konieczność wyodrębnienia części zasadniczej aktu, a więc odzwierciedlenia jego treści z chwili sporządzenia, a następnie dołączenia wzmianek dodatkowych. Jeżeli w przenoszonym akcie stanu cywilnego były skreślenia do rejestru stanu cywilnego przenosi się od razu prawidłowe brzmienia wyrazów.

Wzmianki wpisane w akcie papierowym będą przenoszone co do zasady w brzmieniu wynikającym z aktu, z tym że wzmianka, która zmieniono określone dane w akcie będzie przekształcona do struktury wzmianki wynikającej z przepisów o sposobie prowadzenia rejestru.

Projekt rozporządzenia zakłada, że dane wynikające z treści aktu stanu cywilnego przenosi się w odpowiednie miejsca aktu stanu cywilnego sporządzanego w rejestrze stanu cywilnego odpowiadające nazwie rubryk istniejących w przenoszonym akcie stanu cywilnego. W praktyce oznacza to, że np. dane wpisane w rubrykę nazwisko dziecka również muszą zostać zamieszczone w rejestrze stanu cywilnego w miejsce przeznaczone na to nazwisko. W przypadku, gdy akt był sporządzony w sposób opisowy (np. akty sporządzone jeszcze w ramach wyznaniowej rejestracji stanu cywilnego bądź też akt zgonu osoby o nieustalonej tożsamości) wymagają odpowiedniego przekształcenia i wpisania właściwych danych do treści odpowiednich rubryk.

W projekcie rozporządzenia uregulowano kwestię zapisu kolejności imion, w sytuacji, gdy imię faktycznie używane przez osobę w papierowym akcie wskazane jest np. tylko poprzez jego podkreślenie.

W sposób szczególny uregulowano kwestię zamieszczania w akcie małżeństwa nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa. Należy bowiem podkreślić, że w aktach stanu cywilnego sporządzanych do 1976 r. nie było rubryki na nazwisko noszone po zawarciu

małżeństwa. Wynikało to z faktu, że mężczyzna nie mógł przyjąć nazwiska żony lub dodać tego nazwiska do swojego, a żona z mocy prawa przybierała nazwisko męża lub mogła ewentualnie dodać nazwisko męża do swojego i informacja o tym odnotowana była w rubryce uwagi. Od 2015 r. rubryka nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa musi być wypełnione, gdyż nie będzie możliwe wydanie z rejestru stanu cywilnego odpisu skróconego aktu małżeństwa. Stąd też zakłada się, że akty stanu cywilnego przy migracji będą z urzędu uzupełniane w tym zakresie.

Informacje wpisane do papierowego aktu stanu cywilnego w części uwagi zostaną przeniesione w miejsce przeznaczone na adnotacje. Należy przy tym podkreślić, że powyższe wiąże się tylko ze zmianą nazewnictwa.

Przeniesienie przypisków będzie polegało na wybraniu w rejestrze przypisku odpowiadającego treści przenoszonego przypisku.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie podmiotowej BIP Rządowego Centrum Legislacji, a dodatkowo na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Szubiela Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Grenda Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich MSW 22-60-28-450</p>	<p>Data sporządzenia 26.06.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 125 ust. 3 projektu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Przepis ten nakłada na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu przenoszenia aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych do rejestru stanu cywilnego.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w rozporządzeniu sposób przenoszenia aktów stanu cywilnego, kierując się potrzebą zachowania integralności dotychczasowych aktów stanu cywilnego.

Konieczność wydania rozporządzenia wiąże się z wejściem do obiegu prawnego z dniem 1 stycznia 2015 r. nowej ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Od dnia 1 stycznia w 2015 r. wszystkie zdarzenia z zakresu stanu cywilnego będą podlegały ewidencjonowaniu wyłącznie w rejestrze prowadzonym w systemie teleinformatycznym, a akty stanu cywilnego sporządzane dotychczas w postaci papierowej będą przenoszone do rejestru stopniowo, np. w następstwie dokonania zmian w akcie stanu cywilnego. Nowe zasady prowadzenia rejestracji stanu cywilnego w systemie teleinformatycznym w konsekwencji doprowadzą do odejścia od papierowej postaci aktów stanu cywilnego.

W związku z odstąpieniem od papierowej rejestracji stanu cywilnego koniecznym jest określenie w akcie prawnym rangi rozporządzenia sposobu przenoszenia papierowych aktów stanu cywilnego wytworzonych w oparciu o dotychczasowe przepisy do rejestru teleinformatycznego.

Celem projektowanego rozporządzenia ma być realizacja przenoszenia papierowych postaci aktów stanu cywilnego rejestru stanu cywilnego prowadzonego w systemie teleinformatycznym, a w konsekwencji uporządkowanie danych zawartych w rejestrze. Przenoszenie do rejestru stanu cywilnego aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych podniesie jakość rejestracji stanu cywilnego oraz poprawi sprawności procesów administracyjnych, realizowanych przez państwo jako rejestratora zdarzeń.

Rozporządzenie będzie zawierało przepisy o charakterze technicznym, m.in. określona zostanie literacja przenoszonych aktów prawnych, zasady dołączania wzmianek dodatkowych do aktu, kolejność umieszczania danych osobowych w akcie.

Projektowane regulacje mają przyczynić się do poprawy jakości rejestracji stanu cywilnego, co przełoży się na podniesienie bezpieczeństwa i pewności obrotu prawnego.

Wejście w życie rozporządzenia jest bezpośrednio związane z wykonaniem projektu pl.ID, obejmującego powiązane ze sobą ściśle obszary: ewidencji ludności, dowodów osobistych oraz rejestracji stanu cywilnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozwiązania legislacyjne wynikają z konieczności realizacji delegacji do wydania rozporządzenia w przedmiotowym zakresie. Z uwagi na fakt, że proces informatyzacji rejestracji stanu cywilnego członkowskich OECD oraz UE jest zróżnicowany i niejednorodny, w tym w obszarze wprowadzania do elektronicznego systemu danych historycznych i mając na względzie realizacyjny charakter proponowanych w rozporządzeniu rozwiązań, brak jest możliwości dokonania porównania z rozwiązaniami przyjętymi w tych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele polscy	Trudno oszacować	Informacja ogólnodostępna	W zakresie aktów stanu cywilnego obywateli, które będą podlegały przeniesieniu do rejestru

Minister Spraw Wewnętrznych	1	Informacja ogólnodostępna	W zakresie nadzoru nad rejestracją stanu cywilnego
Urzędy stanu cywilnego	2299	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – dane własne	W zakresie dokonywania czynności z zakresu przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt zostanie opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Część 42 – Sprawy wewnętrzne
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty, które będą się wiązały z wydaniem przedmiotowego rozporządzenia, zostały oszacowane podczas prac nad projektem ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i obejmuje również koszty związane z aktami wykonawczymi. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie generuje żadnych dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe)	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich	Brak wpływu						

z ... r.)	przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na obywateli, w szczególności z uwagi na fakt, że proces przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru doprowadzi do aktualizacji i elektroniczacji danych z zakresu rejestracji stanu cywilnego dotyczących obywateli. Przyczyni się to zwiększenia dostępności do aktów stanu cywilnego, do uproszczenia i skrócenia procedury załatwiania sprawy w urzędzie.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
9. Wpływ na rynek pracy								
Brak wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☒ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na informatyzację w zakresie w jakim rejestr prowadzony w systemie teleinformatycznym będzie systematycznie zasilany danymi pochodzącymi z przenoszonych aktów stanu cywilnego.						

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia to dzień wejścia w życie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. 1 stycznia 2015 r. Regulacje przewidziane w rozporządzeniu przewidują nowe, niefunkcjonujące aktualnie rozwiązania i powinny wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy zawierającej podstawę prawną do wydania tego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się, że już na przestrzeni 3 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia nastąpi ewaluacja efektów projektu. W powołanym okresie będą przenoszone akty stanu cywilnego do rejestru, a stosowanym miernikiem w tym zakresie będzie liczba aktów stanu cywilnego przeniesionych do rejestru prowadzonego w systemie teleinformatycznym.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników